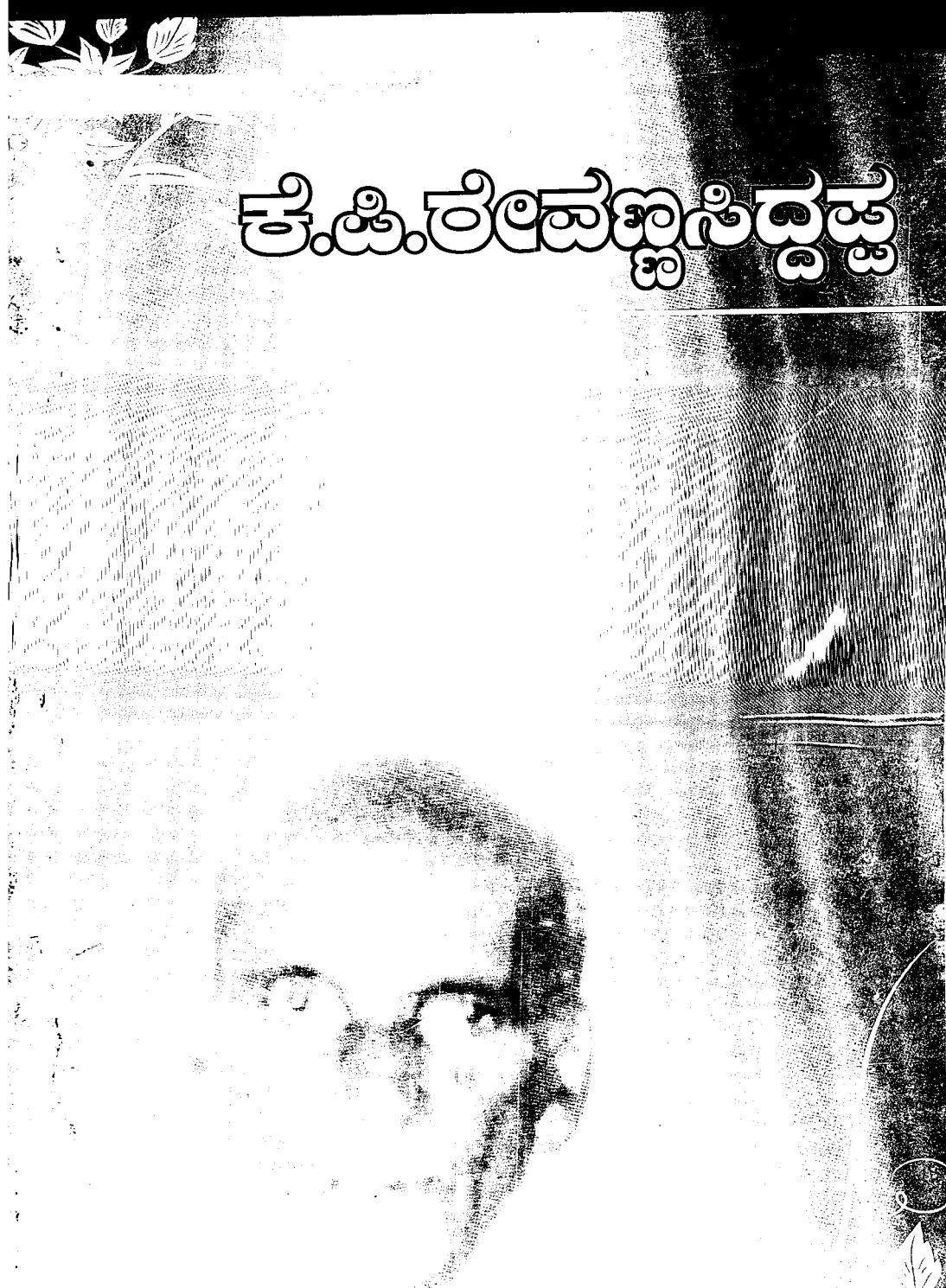

ಕೆ.ಹಿ.ರೆಲೆಜೆಣಸ್‌ಡ್ರೆ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರ್ಕೆ

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ

ಸಿದ್ಗಂಗಯ್ಯ ಕಂಬಾಳು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕನ್ನಡಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು

K.P. REVANNA SIDDAPPA

Eminent Parliamentarian Series

Written by **SIDDAGANGAIAH KAMBALU**

960, 2nd Main, 4th Block,

Rajajinagar, Bangalore-560 010

Phone: 2320 3688

Published by

Karnataka Legislature Library Committee

Vidhana Soudha, Bangalore-560001.

Page: 168 + xi Price: 20-00 Rs.

© Chairman, Karnataka Legislative Council
& Speaker, Karnataka Legislative Assembly

First Edition: 2008 Copies: 2000

Printed & Designed by

Government Press, Bangalore.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪೆ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಲೆ

ಆವಿಕರು: ಸಿದ್ದಗಂಗಾಯ್, ಕಂಬಾಳು

ನಂ. 906, 2ನೇ ಘೋಳ, 4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,

ಬಾಜಾರಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 010

ದೂರವಾಣಿ: 2320 3688

ಪ್ರಕಾಶನ

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳ

ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಪುಟ: 168 + xi ಚೆಲೆ: 20/- ರೂ.

© ಸಭಾಪತಿಗಳು: ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್

ಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರು: ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ವೋದಲ ಮುದ್ರಣ: 2008 ಪ್ರತಿಗಳು: 2,000

ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ

ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ವಿಧಾನ ಮಂಡಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
2000-2001

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಶಂಕರ್
ಸಭಾಪತಿಗಳು, ಕನಾಂಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಂಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ತಿವಾಜ್
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಮಭಾವ್ ರುಕ್ಣಯ್ಯ ಗುತ್ತೇದಾರ್
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಗುರ್ಜ್ರ ಬೆಲ್ಲದ್
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ಎ. ಕತ್ತಿ
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಸುಬ್ಜರೆಡ್ಡಿ
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಎಲ್. ಹನುಮಂತಯ್ಯ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಿರಂಜನ ನಾಯ್ಯ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಶೀಮತಿ ನಿಮಂಲಾ ವೆಂಕಟೇಶ್
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು

ಷ್ಟುತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟ ಮುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಅಧಿಕಾರಿ - ವರ್ಗ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಎಸ್.ಬಿ. ಹಾಟೀಲ್	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಟಿ.ಎನ್. ಧ್ವನಿಪುರುಂಗ	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಪ್ರ)
ಎಂ. ಗುರುರಾಜ	ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಮುನೀರುನ್ನಿಸಾ	ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಪ್ರ)
ಅನುಸೂಯ ಎನ್.ಡೇವಗಿರಿ	ಸಹಾಯಕ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕೆ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಚಿವಾಲಯ

ವಿ. ಶ್ರೀಶ್	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಟಿ. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಮುನ್ನಡಿ

19 ಜನವರಿ 2007

ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ತಮದ ಆಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ, ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಸೃಂಸುಪುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲೋಕಸಭಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯದವರು ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಅಂಗ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ, ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಧರ್, ಡಾ॥ ಶಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖಿಚ್, ಡಾ॥ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ವೋದಲಾದ ಗಣ್ಯರ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಸಂತೋಷಕರ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಿಧ್ಧಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕನಾರ್ಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳವು ಹಮ್ಮಿಕೂಂಡಿದ್ದು, ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿಯ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಉಪ ಸಮಿತಿಯು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಲೇಖಿಕರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕರು, ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತಿದ್ದಿಗಳ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಡಾಬಿಲಿಸಿ ಈ ಮೂಲಕ ಅವರ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣಿ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎಲ್. ಸುಭಾಮ್ಮ, ಡಾ. ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ, ಸರದಾರ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್, ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಮತ್ತಿತರ ಹಲವು ಗ್ರಾಮ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಖಿಧ್ಗಂಗಯ್ಯ ಕಂಬಾಳು ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣ ಖಿಧ್ಪಟ್ಟ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಹೆಮ್ಮೆಯಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಸದನದ ಭಾಷಣಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಡಿನ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಾಳಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಪ್ರಸ್ತಕವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಸಂಸದೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಎರ್ಕು ಮತ್ತಿಕಟ್ಟಿ
ಸಭಾಪತಿ
ಕನಾಂಟಿಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕನಾಂಟಿಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಲೇಖಕರ ಮಾತ್ರ

ತಿಪಟೂರು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಂಜಾಗಟ್ಟದ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರ ಸುಪುತ್ರ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪನವರದು ಬಹುವಣಿಮಯವಾದ ಜೀವನ್. ಇಂತಹ ಸರಳ ವಕ್ತಿ ರಾಜಕಾರೆಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಲರು, ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಂಬಲ್ಲಿ ಸಲುವರು. ಸರ್ಭ-ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮುಚ್ಚಿತವೆಂದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಶಾಸಕರಾಗ್ಗೆದಾಗಿ ಮೆಗಳಾಬುಳಿನ್ನು ತಿಪಟೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದೆ ಉದಾಹರಣೆ ಇನ್ನೊಂದಿರಲಾರದು. ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾದಿತೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ನವರೆ ಬಡತನದಿಂದಲೇ ಬಂತೆಂದು ಶ್ರೀಯುತರೆ ಮಗಳೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಲ ಮಾಡಿದರು. ಜೀವನವಿಡೀ ಸುಲದ ಮುಳ್ಳು ಹಾಸಿನ್ನೊಂದು ಹೊರಳಾಡಿದರು. ಅವರ ಪಾಮೂರ್ಸಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬಡತನದ ಫಲವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಅವರು ವಾಜಿಯಾಗಿದಾಗ ಈ ಲೇಖಿಕ ತಿಪಟೂರಿನ ಕಂಜಾಗಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ ಬಡಾವಣೀಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದೆ. ಅವರಾಗ ಪಾಳು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ದನ ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಅವೇರ ಭಾಷಣ ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶವೂ ದೊರೆತಿತು. ಈ ಮನುಷ್ಯನ ತೆಲೋಚನೆಗಳು ಉಳುವ ರ್ಯಾತನ ನೇಗಿಲ ಗರೆಹಿಡಿದು ಹರಿದಲ್ಲಿದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಅವರ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಯುತರೆ ಬಗೆ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತೀಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಏನಿಸುವಷ್ಟು ಪಾರದರ್ಶಕ ಬದುಕು ಅವರದಾಗಿತು. ಒಂದು ಪಕ್ಕ ಅವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಎರಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರದೇ ಇಡ್ಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥೆ ವಣಿಮಯ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯಿಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಮಗೆ ದೊರಕ್ಕಿರೆಲ್ಲಿ. ಈ ವೈಷಯಿಕದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯರು ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಸಲಬೇಕು. ತಾವೇಬ್ಬ ಪ್ರಗತಿ ಶೇಲ ರ್ಯಾತನಾಗಬೇಕಂಬ ಹಂಬಿಲ್ಲ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ನವರಿಗಿತು ಆದರದು ಈಡೆರೆಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಜ್ಜನಿಕೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಮೋಣಿಕತನ ಅವರಿಗೇ ಮುಳ್ಳುವಾಯಿತು. ವಿನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಸಾಲುದೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಲಿಸಿ ಇತಿಹಾಸ ಸೇರಿದರು. ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಗಾದೆ ಉರು ಉಪಕಾರ ಬಲ್ಲಿದೇ ಹೇಳಿ ಶಂಗಾರ ಬಲ್ಲಿದೇ ಎಂದಂತಾಯಿತು. ತಿಪಟೂರು ಜನತೆ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ನವರಿಸ್ತು ಮರೆತ್ತಿರಲೂ ಬಹುದು ಮುಂದೆ ಮರಯಲುಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ದಾಖಿಲೆಗೊಳಿಸುವ ಈ ಕಿರುಮೊತ್ತಿಗೆ ನೆನಪಿನಂಗಳಿಂದ ಬೆಳುದಿಂಗಳಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣಿದ ಬೆಂತಕರಿಗೆ ಬೇಕು ಜಲ್ಲಿದರೂ ಚಲ್ಲಬಹುದು.

ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ನವರು ಯಾಟಿದ್ದು 1915ರ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ದಾಖಿಲೆ ದೊರೆತಿದ್ದು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ದಾಖಿಲೆ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ. ಅವರೇ ಬಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆಲ್ಲ ಅವರ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೆಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ತಿ ವಹಾರದೆ ಬಗೆ ಏನೆಂದೂ ಸುಳಿವು ದೊರೆಕೆಲಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಪಿ.ರೇಯವರಿಗೆ ದೇಶದ ಹಣ

ವ್ಯಧರವಾಗಿ ವಚನವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನವಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸರಣಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸದೆನದ ಗೆಮನ ಸೇಳೆಯಲು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿ.ಡಿ.ಎಲಿ ಅಥವಾ ಬಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಸೀಸರನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ರರಿಗೆ ವಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತವ್ಯಯವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೆಟ್‌ಲೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಕೈಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮೆಟ್‌ಲೆಂದು ಜೊತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೆಂತಾದಾಗೆ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. "ತಿರುಪತಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಹಳ ಹಣ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತಹ ಪಯ್ಯಾರ್ಥ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಡಳಿತ ಪರಕದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವೆಂದು ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ಭಾವಿಸಿರಲ್ಲಿ. ಕಟುವಾಗಿ ಟೋಕಿಸುವುದರ ಬೆನ್ನೆಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದೇ ರೀತಿಯದಾಗಿರಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಕ ಭಾಧಕಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಎರಡನ್ನೂ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ಸದೆನದ ಮುಂದಿದ್ದುತ್ತಿದ್ದರು. ತನಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಚಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಚಚೆರಿಗಳಿಯತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ಚಚೆರಿಗಳ ಮುನ್ನ ಮಾರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆಸಿದ ಪತ್ರವುವಹಾರ, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಇತ್ತಾದಿ ಯಾವೋಂದು ದಾಖಿಲೆಗಳೂ ದೊರೆಯಲ್ಲ. ತಂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಪರಿಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಟ್‌ವಯ ಅವರ ಮಗ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಣನವಯ. ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ನವರ ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿಯೇ ಈ ಹೊತೆಗೆಯ ಹಂಡರ ಕಟುಬೀಕಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕೆಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ "ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನಮಗೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ" ನವ್ಯಗೋಂದು ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ" ಇತ್ತಾದಿ ಕೊರಗುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ತಂದೆಯ ನಿಸರ್ಥಕ ಗುಣವನ್ನು ಪಯ್ಯಾರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೃಂತಪಡಿಸಿದರು. ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ಅವರು ಲೋಕ ಮೆಬ್ಜುವಂತೆ ನಡಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯನ್ನು ಆಕೆಂಬಿಸಿರುವರು. ಇಂಥ ತಂದೆಯ ಸುಪಿತ್ರಾಗಿದ್ದೇವೇಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ವಿಷಯವಾಗಬೇಕು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಳೇ ನಿಜವಾದ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳಿಂದ ವಾದಿಸುವವರು ಕೆ.ಪಿ.ರೇನವರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಆ ಖಾದಿ ಉಡುಗೆ, ಆ ಸರ್ವೋರ್ಥದಯದ ಹಂಬಲ, ಆ ಸರಳ, ಆ ಚಿಂತನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಪಟ ಗಾಂಧಿ ಎಂದರೇನೇ ಸರಿ. ಇಂಥೂಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊತೆಗೆ ರಚಿಸಲು ಹೊಟ್ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿಯೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಎಲ್ಲ.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್ ಅವರಿಗೂ ನಮನಗಳು.

ದಿನಾಂಕ: 19.01.2007

ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಿದ್ಧಗಂಗಧ್ಯ ಕಂಬಾಳು

ಪರಿವಿಡಿ

ಮುನ್ಮುದಿ
ಲೇಖಕರ ಮಾತು

V
VII

ಭಾಗ - 1 ಚೆಳವ ಸಿರ ಮೊಳೆತ ಪರಿ

● ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ನೆರಳು	- 03
● ಮರದೊಳಗೆ ಮರ ಹುಟ್ಟಿ	- 04
● ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಸೆಳಿತ	- 07
● ಮುಡದಿ ಬಡವರ ಮನೆ ಮುಡುಗಿ	- 09
● ರಾಜಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಶಿಯುವೆದಲ್ಲ	- 10
● ಸದನದಿಂದಾಚೆ	- 24
● ಪ್ರೇಚಾರ ಕಾರ್ಯ	- 32
● ನಂತರದ ದಿನಗಳು	- 34
● ಜವರಾಯನ ಮರಿ ಕೋಣ	- 39

ಭಾಗ - 2 ಸದನದ ವಿಶೇಷಗಳು

● ಹೊತ್ತಿಗೊದಗಿದ ಮಾತು	- 43
● ಒರ ಪರಿಹಾರ	- 45
● ರೈತರ ಏಳಿಗೆಯೇ ಭಾರತದ ಏಳಿಗೆ	- 47
● ವಸತಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿ	- 48
● ನೀರಾವರಿ	- 50
● ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಸುಧಾರಣೆ	- 52

● ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್	- 55
● ಡರಿಜನರನ್ನು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ	- 57
● ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು	- 59
● ಪಟ್ಟೀಲರು ತೋಟಿತ್ತಲಾರರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ	- 62
● ರೈತರಿಗೆ ಕಂಡಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ	- 64
● ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗ ಹೇರಬೇಡಿ	- 66
● ರೈತನ್ನು ತೆರಿಗ ಹೊರೆಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿ	- 68
● ದಿ ಮೃಸೂರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಎಂಬ ಬಿಲ್	- 70
● ಅರಣ್ಯ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ	- 72
● ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ	- 74
● ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ	- 79
● ಮಾನ ನಿರೋಧ	- 80
● ಮಾನ ನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡಿ	- 84
● ಕ್ರೊಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಲಿ	- 86
● ಕ್ರೊಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು	- 89
● ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ	- 92
● ಕ್ರಾಂತಿಕಾನಿಗಳ ನಿರೋಧ	- 95
● ಕಾವೇರಿನಿರೋಧ ನಿರೋಧ	- 98
● ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರಿ	- 101
● ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ	- 103
● ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ	- 105
● ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ	- 107
● ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ವಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ	- 109
● ಪುಂಡುಗುಂಡಾಯ	- 110
● ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	- 112
● ಪಾರಿಷ್ಮೇಂಟರಿ ಸೈಕ್ರೇಟರಿ	- 114
● ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬೇಡ	- 116
● ಕರೆಗಳ ಉಪೇರಿ ಆಗಿ	- 118

● ಘಾನನಿಯೋಧ	- 121
● ತಂಗಿನ ನಾರಿನ ಕ್ಯಾರಿಕ್	- 122
● ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಗ್	- 123
● ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಬೇಡ ಇತ್ಯಾದಿ	- 124
● ರೈತರ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೇರವು ನೀಡಿ	- 127
● ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು	- 129
● ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ದಳ	- 132
● ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ	- 134
● ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ	- 136
● ಸಹಕಾರ ಸಂಪರ್ಗಗಳು	- 138
● ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ	- 139
● ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಚಚ್ಚೆ	- 141
● ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉಗ್ರಭೇದ ಜಾಸ್ತಿ	- 144
● ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು	- 145
● ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಚಚ್ಚೆ	- 148
● ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸರಿಪಡಿಸಿ	- 150
● ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ	- 152
● ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ	- 153

ಭಾಗ - 3

ಅಧಿಕ ಮೇಲೆ

● ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿಜಾಯ	- 157
● ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗೊಂದಿಂದ	- 157
● ಸದನದಲ್ಲಿ ಗುದೆಗಳು	- 158

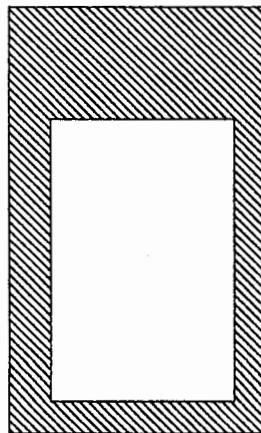
ಭಾಗ - 4

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪದವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು

ಭಾಗ ೧

ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ ಮೊಳೆತ ಪರಿ

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ನೆರಳು

ತೆಗಿನ ಸೀಮೆಯಂದು ಕಾರಣಿಕ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತಿಪ್ಪೊರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಂತರ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ತೆಗಿನ ಬೆಳೆ ಉದ್ದೇಶದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಇದೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಉರು. ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ರೈಲ್ವೆಮಾರ್ಗ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಹೊನ್ನೆವ್ಯಾಯಿಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಲ್ಲಿಕು ಕೇಂದ್ರ ತಿಪ್ಪೊರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗಳಾಂದು ಈಗ ಉಪವಿಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ಜೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಹೊನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ರಾಜಕೀಯಧರೀರ ಮೂಲ್ಯದಿತನವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ನೇಳಂಬ ಅರಸನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಮೂರು ಜನ ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಯುವ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ನೆನಪಿಗೂ ಭಕ್ತಿಮೌತಕವಾಗಿಯೂ ಮೂರು ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ವಿಜ್ಯಂಭಸಿದ್ಧರಿಂದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಿಪ್ಪೊಕ್ಕದ ಉರು, ತಿಪ್ಪೊರು ಎಂದಾಯಿತಂತೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಯಾವ ಹನಿರ್ತೋ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ತಿಪ್ಪೊರು ವಿಧಾನ ಸಚಿಲ್ಕ್ಷೆತ್ತದ ನೆಲ, ಜಲ ವಾಯುಗಳು, ತೆಗಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸೀಮೆಯ ಬಯಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಮಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಿಪ್ಪೊರು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಬೆಳೆಯತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅಕ್ಕಾಕ್ಕಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಮಾರನಗೇ, ಕಂಬಾಗಟ್ಟಿ, ಗೋವಿನ ಮರ. ಇತ್ತಾದ್ದಿ ಉರುಗಳು ತಿಪ್ಪೊರಿನ ಬಡಾವಣೆಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಕಂಬಾಗಟ್ಟಿದೆ ಕೇ.ಪಿ. ರೇವ್ನುಸಿದ್ದಪ್ಪನಾರು. ಸಮಾಜವಾಡಿ ನೆಲೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಷ್ಣೆಯಿಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮತ್ತಾರರ ಹಿತಕ್ಕು ದುಡಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ತೆಗಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾರಕವನ್ನು ತೀವ್ರತರದ ಕರಿತಲೇ ಹುಳು, ಈಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನುಸಿಟಿಂಡೆ ಬರದೇ ಇದ್ದಿಂದ ತಿಪ್ಪೊರಿನ ವಾಣಿಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಯ ಯಂಬ ಕೀರ್ತಿಪಡೆಯತ್ತಿದ್ದಾರು.

ಕಲುಷಿತ ಪರಿಸರದ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದ ಕರಿತಲೇ ಹುಳು, ನುಸಿ ಏಡೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಕೊಡುಗ್ರಾಂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿವೆ. ಈಗ ಬಡತನ ತಿಪ್ಪೊರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ‘ದಿಗಿ’ ಹಾಕುವಂತಾಗಿವೆ. ಅದು ಎಂದಂದಿಗೂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ನೆರಳಿಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿಕರ ದುರಾದ್ಯಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹಿಂಡು ಮಾಡುತ್ತ ಹಾಸಿ ಮಲಗಿದೆ. ತಿಪ್ಪೊರು ನಲವತ್ತರ ದಶಕದ ಮೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೀರಿವಂತರ ನೆಲೆಯಾಗಿತ್ತು, ಮೃಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಹಾಕಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು ದೊರಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಬಾಗಟ್ಟಿ ಬಡ ಕೃಷಿಕರ ಪಾಕೆಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮರದೊಳಗೆ ಮರಮಟ್ಟಿ

ಕಂಚಾಗಳ್ಳಿದ ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರ ವಿಕರ್ಮಾತ್ಮ ಪುತ್ರ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು. ಅಧ್ಯರಿಂದ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಕೆ.ಪಿ. ಎಂಬೇದು ಅಕ್ಷರಾಳು ಮೊದಲಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡವು. ಶ್ರೀಯಂತರು ತಿಪಟುರು ಮತ್ತೊಳ್ಳುವನ್ನು ಏರು ಸಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ದೆಯಾದವರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಿಪಟುರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಇವರನ್ನು ಚತುರ ರಾಜಕಾರಣ ಎನ್ನವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಭಾವಿತ ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ಎನ್ನವುದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತತೆಯಿದೆ.

ತಿಪಟುರಿನ ಸ್ವೇರುತ್ತ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ ಬದಾವಕೆಗೆ ಕಂಚಾಗಟ್ಟಿವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ನಿಂತಿದೆ. ನಲವತ್ತುರ ದಾಕದ ಹಿಂದೆ ಇದೊಂದು ಕುಗ್ರಾಮ. ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಣ್ಣ ವರ್ಗದ್ವೇ ಪ್ರಥಾನ ಕೇರಿ, ಉಳಿದವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಪರಿಶ್ರಣ್ಣರು ಉಳ್ಳಿಪರ ಹೊಲ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ಅಧಿಕ. ಪರಿಶ್ರಣ್ಣ ಕೇರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರ ಮನೆಯಿತ್ತು. ಮಟ್ಟಿಜಮಿನ್ವಾರರಾದ ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರು ಮೂಲತಃ ಹಾಗಲವಾಡಿಯವರು. ಹಾಗಲವಾಡಿ ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಳಿರು. ಕಂಚಾಗಟ್ಟಿದ ಈ ಮನಸೆಗೆ ದಕ್ಷತವಾಗಿ ಬಂದವರು. ಗಂಡು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲಿದ ಈ ಮನಸೆಗೆ ಒಡೆಯನಂತಾದವರು ಅಲಿಯಕಟ್ಟಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಈ ಮನಸೆಯ ಬೋರಮ್ಮನವರನ್ನು ವಿವಾಹಾಗಿಧ್ಯಾಪುರು. ಈ ನಿರ್ಝರ ಕುಕ್ಕಿ, ದಿಟ್ಟ ಸ್ವಫೂದ ಬೋರಮ್ಮನ್ನೇ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ಹಡೆದು ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ಕೊಡುಗೆಯಂತೆ ನೀಡಿದವರು.

ಎಲ್ಲ ತಾಯಂದಿರಿಗೂ ಇಂಥ ಸುಮತ್ತರನ್ನು ಹಡೆಯುವಭಾಗ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಿರಲೀ. ಮನಸೆಯ ಯಜಮಾನಕೆ ಈಕೆಯಿದೆ ಇವರನ್ನು ಕಂಡವರು ದಿಟ್ಟ ಹೆಂಗಸು ಎಂದೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರು ತುಂಬಾ ಸಂಭಾವಿತರು. ಬೋರಮ್ಮನವರು ಧೈಯಶಾಲಿಗಳು. ಈ ವರಂತೂ ಗುಣಾಳು ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ಯವರಲ್ಲಿ ಮೇಳ್ಳಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವರಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ. ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗನಿದ್ದರು, ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಣದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇ ಅವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಗೌರವಗಳಿದ್ದವು. ಬೋರಮ್ಮನವರು ಕಟ್ಟನಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದವರು ಕೃಷಿಯಿರಲಿ ವ್ಯವಹಾರವಿರಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಭ್ಯರಹಿತ್ತು.

ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರು ಹೊದ ಶತಮಾನದ ಜೊಜ್ಜೆಲ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗವಂತರ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ ಕಾರ್ಯಕ ಒಳಿದ ಪ್ರಾತಿಪರ್ಯ. ತಿಪಟುರು ವಲಯಿದ ಸೇಂದಿ ಗುತ್ತಿಕೊಂಡಿ. ಸಾಹುಕಾರ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವ ಗುಮಾಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಕೃಷಿ ಆದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಲಾದಾಯವನ್ನು ಕಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಸಾಹುಕಾರರು, ಮುಟ್ಟೆಗೋಡರ ಕಾರ್ಯವಿಜ್ಞಾನಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸೇಂದಿ ಕಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ಸೇಂದಿ ತುಂಬಿದ ಮರದ ತೀವ್ರಾಗಳನ್ನು ಉರಿಂದೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಸಾರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಗೋಡರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಹಲವಾರು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳೂ ವಜನಾಧ್ರ

ಗಾಡಿ ವೆಳೆಯಲು ಅನೇಯಂತಹ ಅಮೃತ ಮದಲ್ಲಾ ಹೋರಿಗಳ ಒಡೆಯಾದರು. ದದಿನಾಲ್ಕು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳು. ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಹೋರಿಗಳು ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಆಳುಗಳು, ಮಟ್ಟೆಗೊಡರ ಪರಿವಾರ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತು. ಆಳುಗಳು ಪರಿಶಿಷ್ಟರು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಟ್ಟೆಗೊಡರು ಆಶ್ರಯದಾತರಾದರು.

ಒಳ ಹೋರಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಕರೆಗಟ್ಟತೋಡಗಿತ್ತು ಬವಳ ದಿನಗಳತನಕ ಬೋರಮ್ಮನವರು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹಾ ಹಸಿಸುವುದೊಂದು ಹೋರತಾಗಿ ಉಳಿದಂತೆ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಾಗಿದ್ದು. ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮರುಳಿ ಮತ್ತಾರಿಂದ ಬಸಿದ ಕಟ್ಟು ಆಳುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾದಿಪ್ಪಣಿಸಿತ್ತು. ಮರುಳಿ ಗಾರು-ಬಿಸಿರಾಗಿಮುದ್ದೆ ಹೋಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಳುಗಳು ಹಸಿವೆಯ ಉದುಬಿನಿಂದ ದೂರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮಟ್ಟೆಗೊಡರ ಹಟ್ಟಿಯ ಕಡೆ ಹಸಿವೆಂಬುದೇ ಸುಳಿಯದಂತಾಯಿತು. ಆಳುಗಳು ಹೋಟ್ಟೆಂಬಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮಟ್ಟೆಗೊಡರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು. ತ್ವೀರೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥಿಂದ ಎತ್ತಾರ್ಕ ಆರ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು, ಸೇಂದಿ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ವೇಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು, ಆಳುಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯರೂ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಆಳುಗಳೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದರು.

ಬೋರಮ್ಮನವರಿಗೆ ಬಮುಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪಾರು ಶಿಶುವಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಹಂಬಲಿಸಿ, ಹಂಬಲಿಸಿ ಹಡೆದ ಗಂಡು ಸಂತಾನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣ ಸವಾನ ತ್ವೀರೆ- ವಾತ್ಸಲ್ಯವಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಗನನ್ನು ಹಾಲು ತುಪ್ಪದ ಹೋಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಿ ತೊಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೇರಿದ ರರೀರ ಬಾಲಕ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪಾಯನ್ನಾಯಿತು. ಅಂಗಳದಾಟ ಧೂಳಾಟಕ್ಕಿಳಿದ ಮಗನನ್ನು ಘಡು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ತಿಪಟ್ಟೆಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಬೋರಮ್ಮ ಮಗ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಒದಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಸೆಯಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ವರ್ಣಮಾಲೆ ಮತ್ತು ಮಗ್ಗಿಗಳನ್ನು ನಾಲುಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತಾಯಿ- ಮಗನನ್ನು ಅತಿ ಜೋಡಾನ ಮಾಡತೋಡಿದರು. ಮಗನನ್ನು ಮಟ್ಟೆಗೊಡರ ಜೂತೆ ಮಾಡಿ ಸೇಂದಿ ಕಫೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೇಂದಿ ಎಂಬ ಪದ ವಂದರ ಯೋತೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಆಕೆ ಇಜ್ಞಾಪತ್ತಿರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಗುಮಾನಿ ಬೋರಮ್ಮನಿಗೆ ಕೆಳರಿಮಯೆಂಬು ಮಾಡಿತ್ತು. ಮಗನನ್ನು ಜೋತೆ ಕಳುಹಿಸದ ಬೋರಮ್ಮನೊಡನೆ ಮಟ್ಟೆಗೊಡರು ಎಗರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಸಾಯದ ಒಲವು ಹತ್ತಾದಿರಲೆಂದು ಆಕೆ ಮಗನನ್ನು ಮೊಲ ತೋಟಗಳಿಗೂ ಕರೆಮೊಯ್ಯತ್ತಿರಲ್ಲ. ಕಪ್ಪ-ಕಾಪ್ಪಾಗಳು ಮಗನ ಎಳೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳ ಮಾಡದರಂತೆ ಕಾಪಾಡಿದರು. ವಂಚೋಧ್ವಾರಕನೆಂಬ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಗನನ್ನು ಮುದ್ದು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದರು. ಆಟಪಾಡಲು ಓರಗೆಯರನ್ನು ಕೆ.ಪಿ. ರೇಯವರ ಕೊಳ್ಳು ಹುಡುಕಾಡತೋಡಗಿದ್ದ ಅವರ ಕಣ್ಣಾಸೆಗೆ ದೊರಕಿದ್ದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಷದ ಬಾಲಕರು. ವರಕು ಜಿಂಬಿಯುಟ್ಟ ಮುಡಗರು, ಧಣೆಯ ಮಗನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ತಿಂಡಾಪಂದರು. ಬೇರಾಲಿಗೂ ದೊರಕದ ಬದ ಮುಡಗರ ಒಡನಾಟ ಕೆ.ಪಿ. ರೇ-ಯವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪಾರಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದ

ಸ್ವಾಮಾರ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಿತು. ಒಡಿಕ್ಕಾಡ ನಿಷಟ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಪರಿಶ್ಲೋಧಿಸ್ತು ಕೇಳಬಂಬ ಫಾರ್ಮ ಮೂರವಿಲ್ಲ. ಒಡಿಕ್ಕಾಡ ಕೆತ್ತು ತಿನ್ನಿತ್ತಿದ್ದು ಬಡಣ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೂ ಅಧಿಕ ಪೂರ್ಣದಿಂದ ಬೀಳದ ಕೇಡನ್ನವಂತೆ ಕಾರೇನಿತು. ತಂದೆಯ ಸೇಂದಿ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಯೆವ ಕೊಲಿಕಾರರ ಮುಕ್ಕು ಓರ್ಗಾಯಾಟಕ್ಕೆ ದೊರೆತ್ತದ್ದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್ ಯವರ ನಾಯಕಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇರೊಳ್ಳು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿತ್ತು ನಾಯಕನಾಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಘಜನೆ. ನಿಂದಂತ್ರಣ, ರಕ್ತಿ, ಪೀಠಾಸ್ತಾಗಳಿಗೆ ಹೊಳ್ಳುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಲ್ಲವೂ ಬಾಲಕನ ಬುದ್ದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಅಮೃತ ಕಣ್ಣ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಸಿದ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂಥದ್ದೋ ತಪ್ಪಿಸೇ ಹೊರುಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಿ ಕಲಿಯರ್ಕೆ ಕೂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಮಿಗಿಲಾದ ಪಾಠಾಗಳು ಈಸ್ಟ್ ಸುತ್ತಲ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ದೇಹಕುತ್ತಿರಲು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬದುಕಿಗೆ ತಕ್ಕುದಾಗದ ವಿನೆನ್ನೀಲ್ಲ ಕಲಿಯವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ಕೆ ಹುಗ್ಗಿತ್ತು. ವಂತೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ, ವೆಡ್ಡಾವರಿಂಥನಾಗಿರೆಕೆಂದು ಹಂಬಲ ಪರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೋರಮ್ಮ: ಮಗ ಶಾಲೆಗೆ ಬೆಂಬು ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಜಿಂತೆಗೊಳಗಾದಳು. ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೇಳೆಸಿದ ಕ್ಯಾಳಿಂದ ಮೊಡಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಾಯಿತು. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರ ಸಿಟ್ಟು ಮಗನ ಮೇಲೆ ಪರಿ ಹಾಯುವುದನ್ನು ತಡೆದು ಅಡ್ಡ ನಿಂತಳು. ಮಗ ಓದಿದ್ದರೇನಂತೆ, ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲಿ ಲೋಕದ ಸಿರಿವಂತರೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತು ಒದಿದರೇನು? ಮಗನನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಏನೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕಮಾಡಿ ಗಂಡನನ್ನು ಸುಮ್ಮಿನಿಸಿದರು.

ಮನಸ್ವಾಳುತನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರಿಗೆ ಮಗನನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವ ಹಂಡತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುದುಗ ಸ್ವಾಭಂದತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟಿ ಅಮೃತ ಮಗನಾದ. ದೃಢಕಾರ್ಯನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ವಲ್ಪ ರರ್ಹರದೊಳಗೆ ಅಮೃತ ಶ್ರೀತಿಯ ಮಹಿಳೆನಿಯೂ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದಮೊಂದು ದಿನ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೇಣಗ್ರೋಂಡಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರು ಮಗನನ್ನು ಮನಯ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹಂಡತಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ ನಿಧನರಾದರು. ದಿಟ್ಟೆಯಾದ ಬೋರಮ್ಮ ಡತಾಷಳಾಗಿ ಕೊರದೆ ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸೇಂದಿ ಸಾಗಿಸುವ ದಂಖೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದದ, ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಗದ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಉಡಾಕಾಗನತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ನೆಂಟರು ಅಡಿಕೊಂಡರು ತಾಯಿ ಬೋರಮ್ಮ ಕ್ಷೇಗೆ ಅತ ಮಗುವಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಗನನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೇ ಇಬ್ಬ. ಮನೆ: ಒಡೆಯನಿಲ್ಲದ ಮನಯನ್ನಿನ್ನಸಲಿಲ್ಲ. ಮಗನಿಗೆ ತಳ್ಳುತನ ಗೇಣಜರಿಸದಂತೆ ಬೋಪಾನ ಮಾಡಿದರು.

ರಂಗಭೋಮಿಯ ಸೇಳತೆ :

ತನ್ನ ಸುತ್ತಲು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಬಂದಳಾಟಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುವ ಅಸ್ಕ್ಯೂಮಾಡಿತು. ಪ್ರಾಯಿದ ಹುರುಪನ್ನು ರಂಗಾಟದತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ ಉಂರಾರು ತಿರುಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಬಯಲಾಟ ನಡೆಯುವೆಡೆ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಜ್ಞ ನಿಧೇ ಇರುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಬೇಳೆಯಿತು. ರಂಗಭೋಮಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಜ್ಞವರಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾಟಕದ ರಂಗು ರಂಗಿನ ಸಾಂಪತ್ತು, ಪ್ರಾಸಾದ ಪ್ರಾಸಾಗಳ ಲಾಲಿತ್ಯ ತನ್ನ ಭಾರೆಯನ್ನು ತಿಂದಿತು. ಮಾತ್ರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಾಳತೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳತ್ತೊಡಗಿತು. ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾತು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಜಾಗ್ತ್ರ ಕರಗತವಾಯಿತು. ಉಂಡಂಡು ಉಧಾಳನಂತೆ ತಿರುಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿವುಂಟಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋವೃಕರುಗಳನ್ನು ಮಲ್ಲು ಬೋರೆಗೆ ಹೊಡೆಮೊಯ್ದು ಮೇಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿತಕಂಡಿತು. ದನಗಳು ಬೋರೆಯ ಮಲ್ಲು ಮೇಯ್ಯು ಗೋಕ್ಕೆಯ ನೀರು ಕುಡಿದು ಭಾರವಾದ ಕೆಕ್ಕಲು ಹೊತ್ತು ಮನೆಗೆ ಬಧುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅನಂದ ಪರವರ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರ್ಮಾಳೋಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತು ಭಾರದ ಮೂಕ ಪಶುಗಳಂಬ ತಾತ್ಕಾರ್ಥ-ನಿರ್ಜಾಕ್ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಗೋವೃಗಳೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನದಿಗಳ ಹಸರಿಟ್ಟು ಕರೆದರು. ಹಾಲು ಕರೆದರು.

ವಿಕಾಂತವನ್ನು ಮಸ್ತಕ ಓದುವುದರಿಂದ ಅನಂದದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಾವಾಗ ಹೋಳಿಯೋ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯೋದಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಜೇನಾಗ್ನಿ ಓದಿ ಬರೆಯಲು ಶಿಳಿದಧ್ರಿರಿಂದ ಓದಿನಿಂದ ಜೀವನಾನುಭವಗಳಿಗೆ ಸೂತ್ರದೋಪಾದಿಯ ಜೀನವಶ್ರದ್ಧೆ ಪಡಿಮೂಡತೋಡಗಿತು. ಸದಾ ಮಸ್ತಕ ಒಡಿದಿರುತ್ತಾ ದನ ಕಾರ್ಯುತ್ತಾ, ಬೋರೆಯ ಯಾವೋಂದಾದರೂ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂತು ಓದುತ್ತಾ ದಿನಗಳಿಂದಂತೆ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಜ್ಞವರ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬ್ಬ ಕಳಿಮಾಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಧುಕಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಮುಡುಕುವತ್ತೆ ಕಣ್ಣಗಳು ಹರಿದವು, ಮುಖಿದ ಕಾಂತಿ ವರ್ಧಿಸಿತು. ಮಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಣಿಸಿದ ಮನದಿಂದ ಹಸನ್ನಾಖಿತೆ ಘಾಷ್ಯಾಯಿತು. ಜಿಂತೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಮುಖಿ ಕಲೆಸಿ ಹೋಗದೆ ಮಂದಹಾಸ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು ಓದುವ ವಾಪ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಜ್ಞವರು ಪಡೆದ ಅಧ್ಯಯನ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಜನ ಗುರುತಿಸುವಂತಾಯಿತು.

ವೇಗೋ ಎಲ್ಲಿಯೋ ದೂರಕೆಸಿಕೊಂಡ ಮಸ್ತಕವೇಂದರಲ್ಲಿ ‘ಕಾಲ್-ಮಾರ್ಕ್’ ನ ಮಾನವ ವಿಮೋಚನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೂರತ ಮಾನವ ವಿಮೋಚನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಜ್ಞವರಿಗೆ ರಾಜಕಾರ್ಣ ಪ್ರಮೇರಕ್ಕೆ ರಹದಾರಿ ದೂರಕೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜನರಷ್ಟು

ವಿಪ್ಪಲಗೋಳಸುವ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯದವು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಾಗ್ರೇಸಿನ ಜಹಿಂಜಳಿಯಿಂದ ಗಾಂಧಿಎದಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ಸಫಲತೆಯ ಅವಾಲಿನಲ್ಲಿ ವುಂಳಿಗೆದರು. ವುಂದೆ ನಾವೇನೂ ವರಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯಿತೆಂದುಕೊಂಡರು. ಅಳಿದುಳಿದವರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಚೆಕ್ಕಣಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಸ್ಸಾಫ್ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಿಂದ ದೊರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸದವೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಲನೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಗ್ರಾಮ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ, ಸ್ವಾಲಂಬನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರವಾಡತೋಡಿದರು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಬರೆದಿರಿಸಿದ್ದ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಸೂತ್ರಾಳನ್ನು ಕಡೆಗೆಣಿಸುವ ಮನೋಭಾವದೊಡನೆ ಕಾಗ್ರೇಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಘಟನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಗ್ರೇಸ್ ಬರಕಾಸ್ತಾಗೆಬೇಕು ಕಾಗ್ರೇಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಧೈರ್ಯ ಮೋರಣಗಳಿಗೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬಂದು ವಾದವಿದ್ದರೆ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿದಾಖ್ಯಾತಿ ಪ್ರಗತಿ ಮೊಂದಾರು ದೇಶವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗ್ರೇಸ್ ಆಡಳಿತವೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದುವಾದ ಹುಟ್ಟತು.

ಕಾಗ್ರೇಸ್ನಿನ ಎದುರು ಹಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ಸೂತ್ರಾಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಭಾವೇಕ್ಕರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೃಷಿ, ಕ್ರಾರಿಕೆ, ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯ, ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಲನೆ, ಪರ್ಗಾ ರಿತಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಳಣ, ಜಾತಿ ರಿತಿ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಫನೆ ಒಿಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಚುನಾವಣೆ, ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಜನೆ ಅಥವಾಗಿರಲ್ಲಿ. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರೂ ಭಾರತದ ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಳಿವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ವಿಶ್ಲಾಷ ಮೂಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಮತದಾರರೂ ಮಜ್ಜಾಕ್ಷಾತ್ಕಾಳಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ನಪರಾಂತ್ರ ಅಧಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಫ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವು ಜೋಡಿತ್ತು ಗುಡಿಸಲು, ಉರಿಯುವ ದೀಪ ಒಿಗೆ ಜಿಫ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮತದಾನ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಚುನಾವಣೆ ಚುನಾವಣೆ ಎಂದು ಮತದಾರರು ಬಾಯಿ ಪಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬರವನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಜನರ ಮುಂದೆ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಉಮೆದುಪಾರಿಸಿನ್ನು ನೆಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಕಾಗ್ರೇಸ್ ಹೇರಾತಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕು ಉಮೆದುಪಾರಿಸಿ ದೇರಿಕುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಸಮಾಜವಾದೀ ಸೂತ್ರಾಳಸ್ಸೇ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಮಾಡಿ ಫೋಣಿಸಿದ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಾತಿತ್ವಿಸಿತು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕಿಂದ ಇದೂ ಕಾಂಡ ಪ್ರಾಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ

ದೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿತು. ಖಾತ್ರಿ ತಾಮ್ಮಣ್ಣ, ಭಾಜಾಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಕ್ಕೆಗೊಡು, ಮುಲ್ಕೆಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ, ತೀತಾ ಚನ್ನಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಮರಿಯಾಳುಗಳು ಬುಸಾವಕೆ ಪ್ರಜಾರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷ ಸಂಘಟನೆಗೆ ತಿಪಟುರಿಗೆ ಬರಕೊಡಿದರು. ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದ ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರು ಉರಿಗೆ ಬಂದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಧರ್ಮಿಣರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಬೇಳಿಸಿದರು. ಭಾಜಾಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಕ್ಕೆಗೊಡು ಅರ್ಮಾ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದುಡಿಯಲು ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್ದದೆ ಇವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೊಂಡರು, ಅವರೂ ಸಮತಿಸಿದರು.

ಮುದದಿ ಬಡವರ ಮನೆ ಹುಡುಗಿ :

ವಂಚೋದ್ದರ್ಶಕ ಮಗನಿಂದ ಎರಡುಯ ತಳೆಮಾರ್ಪಣ ಕಾಣಿವ ಹಂಬಲದಿಂದ ಹೋರಮ್ಮ ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಗನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಸ್ತೇಯನ್ನು ದೇಶದ ನೆಂಟರಿಪ್ಪರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಸಕೊಡಿದರು ನೆಂಟರೂರು ಪತ್ರೆ ಮತ್ತಿಗ್ಗಣ್ಡ ಬೆಣಿಚೋರೆ ಗೌರಮ್ಮನ್ನ ಮಾತ್ರ ಉನ್ನಮ್ಮನೆಂಬ ಕಸ್ತೇ ಮನೆನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಿಗೆಂದ ತಿಳಿದರು. ನೋಡಲು ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಚನ್ನಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಚಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಬೋರಮ್ಮನ್ನ ಸೋಸೆಯಾಗುವ ಅರ್ಹತೆಮೊಂದಿದ್ದರು. ಕಸ್ತೇ ಗುಣವಂತೆಯೆಂಬ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿಗಳು ಹಲವು ನೆಂಟರ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಲು ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಮದುಗಿ ಬಡವರ ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂಬುದೊಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಕಸ್ತೇಯನ್ನು ಒಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಂತರ, ಕಸ್ತೇಯರು ಅತ್ಯೇಯೆಡನೆ ಹೊಂದಾಡಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು, ಅಂಥ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ ಕಂಡಿದ್ದರು. ಬಡವರ ಮನೆಯ ಹೆನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿತಪ್ಪಯದ ಪಾಠ ಸದ್ವಿಷಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ತರ್ಕಮಟ್ಟೆ ಕಸ್ತೇಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿದರು.

ಮದುವೆಯಾದ ಮಗ ಮನೆವಹಿವಾಟಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೀ ಎಂಬ ತವಕ ಆ ತಾಯಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಈ ಮಗನಿಗೂ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅರೋಗ್ಯಾಲಿಯಾದ ಬೋರಮ್ಮನ್ನವರೇ ಸಂಸಾರ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು. ಬೇಸಾಯದ ಬೇಗುದಿಗಳನ್ನು ಮಗನ್ ತನಕ ಹೋಗಕೊಡಲಿಲ್ಲ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರಿಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ದೇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗೌರವಾದಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಮೂಡಲಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗವಂತ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಕುಲಾಜಾರದೊಳಗಾಗಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಮಾತುಗಳು ತಾಯಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೂ ತಾಯಿಗೆ ಬೆಳಗೆದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಆಕೆಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದರೆ ಸಾಕು ನೂರು ದೇವರುಗಳ ಆರಾಧನೆಗೆ ಸಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದು. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾಭಕ್ತಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಡೆದಾಡುವ, ಮಾತಾಡುವ, ಅನ್ನ ಕೊಡುವ, ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆವ ತಾಯಿಯೇ ದೇವರಾದಳು.

ರಾಜಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯುವುದಲ್ಲ !

ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಬಡತನನ್ನು ನಿರ್ವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ, ಸದ್ಗುರು ಬಡತನ ನಿರ್ವಾರಕೆಗೆ ಅನ್ಯಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ದೇಹದ ಬೆನ್ನಲುಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣ: ಕೃಷ್ಣರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾದರೆ ದೇಹದ ವಿಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಕೃಷ್ಣ ಭವಿಷ್ಯದ ಜಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕಾಗಿ: ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂತ್ರಾಳನ್ನು ತಲೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ರೈತಾಪಿ ಜನರನ್ನು ಮಾತಿಗೆಳೆಯ ತೂಡಿದರು. ಬಂಜರು ನೆಲವನ್ನು ಅಬಾದು ಮಾಡಿ ತೆಗಿನ ತೋಟ ಮಾಡಿರೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದು. ವಿದ್ಯಾವಂತರು. ವಿಚಾರಣಂತಹ ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನು ಕಡೆಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಸಾಯಿಗಾರರು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಲದೆ ಬಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೆಲ ಜಲ ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾಗಿ ಅರಿಪುಳ್ಳವರು, ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೋಟ-ತುಡಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇತರ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸಿಯಾರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬಡಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಪರಿಸರ ಶಾಶ್ವತ ವಸಿಲಿನಿಂದ ನಳ ನಳಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂ ಸವಕಳಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಅಧಾರಕ್ಕೆ ಘಟ್ಟಾ-ಪರಾರೀಗಳು ದೊರಕುತ್ತಾರೆ. ಜಂಧ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮಳೆ-ಅಭಾವ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಶೂಲಿಕಾರಲಿಗೆ ವರುಷವಿಡೀ ಉದ್ದೇಶಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮೆನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಣ ಕಾಲಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕೆಲಸವಿದ್ದು ಬುಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಾಘರ್ಕಾಲ ಕಳೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಮಾಲು ನೀಗುತ್ತದೆ. ಮುಂತಾಗಿ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ರೈತರು ಇವರ ಮಾತಿಗೆ ತಲೆ ತಳಿಗಿದರು. ಇವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದೊಸತೆನೋ ಇದೆ. ಬೇಸಾಯಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿವಿಫಿಷ್ಟಿಧ್ವರೆ ಇವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿತು. ಕೋಟಿ ಏಕ್ಕೆಂಬ್ರಾಫಿಂಟ ಮೇಟೆ ವಿಧೇಯೀ ಮೇಲು; ಆದರಲ್ಲಿ ತೋಟ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊ ಮೇಲಿಂದು. ಜಡಪಾಕ ದಾರಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಾರಿಸಿದ ಜಡಪಾಕ ಕ್ಷಣಿಕ ರಬ್ಬ ಮಾಡಿ ಮೀಂಜಿ ಮರಯಾಗಬೇ ತಿಪ್ಪಿಟಾಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ತಿಳುವಿನ ಬೆಳಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಸತ್ತಾಡಿತ್ತು. ಉಳಿಮರು ಮಾತ್ರವೇ ಕಲ್ಪವ್ಯಾಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಆರ್ಥರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳೆಂದು ಬಡವರ ಮನೆಯ ಬಿಜ್ಞಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವ್ಯಾಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಘಸಲು ನೀಡುವ ವ್ಯಾಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತಂಗು, ಮಾಪು. ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೇ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪ್ಪ ನಮ್ಮೆನ್ನು ನೂರು ಘಸ ಮೇಳಿಸುತ್ತೆ ತೆಗಿನ ಮರ ನೀಡುವ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ವ್ಯಾಘರವಲ್ಲ. ಬಡವರು ತೆಗಿನ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಹರೆದು ಮೂರಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಾರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಬುಂಬಾಪಯೋಗಿ ತೆಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮು ಬಡತನ ಖಂಡಿತ ನಿರ್ವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂತಾವ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಜೋಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪವರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳಿಗಿಂತ ಮೆಗಿಲಾಗಿ ಸಾವಸಿಯೇಧನ ಕಳೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ತಾನು ಜನಸಾಂಕ್ಷಣ್ಯದರೆ ಉರುಬಾರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾಪ, ರಸ್ತೆ, ಪಾಠುಲಾಲೆ, ಅಸ್ಸುತ್ತೆ, ಮುಂತಾಢ್ಯ, ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವ ಆರ್ಥಾಸನ್ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ

ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಸ್ವಾಮಲಂಬಿಗಳಾದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ನಾಗರೀಕ ಜಗತ್ತಾ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನಾಗರೀಕ ಜಗತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರವಂಚ ಉಸಿರಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಂದೇಲೂ ಮಾತಿನ ಲಪರಿ ವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೊಳ್ಳಿಲ ಕೂಸಿನಂತೆ ಮೊದಲ ಬೊನಾವಣೆ ಬಂತು. ಬಾಣಿಸಂಪ್ರದಾದ ಮಹಿಳೆಗೌಡರು ಪ್ರಜಾ ಸೋಪಣಿಸ್ತು ಪಕ್ಷದ ಧರ್ಮಿಗಳಿರ್ದಿರು. ಕೆಂಪು ಏರು ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚುನಾವಣ್ಣಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೆ.ಪಿ ರೇವಣಿಸ್ತಿದ್ದಷ್ಟಾವರನ್ನು ತಯ್ಯಾ ಮಾಡಿದರು. ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹುಟ್ಟೇಗೌಡರ ಅಂತೇಗೆ ಶ್ರಾತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ: ಅದು ಪ್ರಾಥಮ ಚುನಾವಣೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಧೀಸಲು ಉಮೇದುವಾರ್ಯೇ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನಂತೆ ಆಗ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞತೀಪ್ರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಮೇದುವಾರಿಕೆ ಪಡೆಯಲು ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾತ್ರಮೇ ಆಯ್ದೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣಿಸ್ತಿದ್ದಷ್ಟಾವರ ರಾಜಕೀಯ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಾಗಿಲು ತರದಿತ್ತು. ರಾಜ ಕಾರ್ಯವಂಬರೆ ಆಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯುವುದಲ್ಲ ಅದೂಂದು ಮುದ್ದ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಜನನಾಯಕರ ನಿಂದ ತಂಬಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೀಸಿ ಜಯಾತೀಲರಾಗುವುದೆಂದರೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ಅದಕಾರ ಪಡೆಹಾಡಂತೆ ಎಂಬಾವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗ್ತು. ಶಾಸಕಾಗಿ ಚುನಾಯಿತನಾಡರೇ ಅಧಿಕಾರ, ವಣಿ, ರಾಜಕ್ಷೇತ್ರ ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂಬ ಲಾಲಸೆ ಬಹುತೇಕರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದ ಮೊದಲೆರಡು ಮೂರು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಾಯಕರನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಕೊಟ್ಟವು. ನೀತಿ, ಆದರೆ ಸತ್ಯ-ಧರ್ಮ, ಸೇವೃತಾ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಫಾರ್ನೆಬಹಿಸಿದ್ದವು. ಹಾಗಾಗಿ ಮೊದಲೆರಡು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿ ಹೊರ ಜೀದ್ದಪರಾ ಮಾನವತಾ ವಾದಿಗಳಿಗ್ತಾರು. ಇಗಲೂ ನಮಗವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರೇಯರೇ ಆಗಿರ್ದು ಕೇರ್ತಿಕೇಷ ಟಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗರ್ಪ. ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕಡಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ, ಗೋಪಾಲಗೌಡ, ಬಾಣಿಸಂಪ್ರದಾ ಹುಟ್ಟೇಗೌಡರು, ತಾಳಕೆರೆ ಸುಖುದ್ದಣಿಂ, ಹೊಸಕೊಳೆ ಚನ್ನಪ್ಪರೆಗೌಡ, ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಲಿ, ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣಿ, ಮಾಲಿ ಮರಿಯಪ್ಪ, ಹೆಚ್.ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ, ಕೆ.ಪಿ. ಶಂಕರೆಗೌಡ ಜನ್ಮಾ ಮುಂಳಾದ ಧರ್ಮಿಯಾದು ರಾಜಕೀಯ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಇತ್ತಾಸವಾಸ್ಯ ನಿಮ್ಮಿಂದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಹನೀಯರು ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಬಿಸ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ನಡೆಸಿದ್ದರೇ ಆಗಿನ ವಿಷ್ಣು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಒಂದ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸೇವಾ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದವರು ವಿಚಾರ ಪರಿಗಿರ್ದಿರು. ಆಗಿನ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕೆಲಾಪಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ವಿಮುಲವಾಗಿ ದೊರೆತಾವು. ಅದೊಂದು ಪರ್ವತಾಲ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಜಾಡಿ ರಾಜಕಾರಣಿ ಪ್ರವೇಶಪಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡತನಿಂಧ ಆಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಿರುಬಹುದು. ಸಜ್ಜವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂದ ಆ ಕೊರೆತೆ ತಂಬಿ ಕೊಟ್ಟಿತು ಅಂದಿನ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಪಡೆದಿದ್ದ ಜನಾಸುರಾಗ, ವೆತ್ತುಸ. ಆದರಾಗಳನ್ನು ನಾವಂದಾರೂ ಮುಂದ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೇರ್ತಿಕೇಷಮಾರ್ಪಣೆಯರೇ ಮತ್ತು ಮನುಜನ್ಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು.

ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ಸೆಲೆಯಿಂದ ಮೂಡಿದ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಮಿನಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುಜ್ಜೀಗೋಡರ ಬಗ್ಗೆ ಕ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಗೋಪವಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಮುಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಾಜವಾದದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತಾ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಜ್ಜೀಗೋಡರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾವಾಗಿ ಇಟ್ಟರೂ ಒಂದೆಂಬ ಭಾವ ಮೂಡಿತು.

ಈ ದೇಶದ ಮೊದಲ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಜನರು ಅದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಕಢೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣ್ಣ ಕಾಲದ ವಿಧುಮಾನಗಳು. ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುರಿತದ್ವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮತಗಳಿಗೆ ವಾಮಾಚಾರಗಳು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನುಕ್ಷುರೀಲೀಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣ ಅಧ್ಯನಿಕ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಫಿತ್ತದ ದೇಶರು ಮೂತ್ತ ಮೊಸ ಧರ್ಮದಂತೆ ಪರಿತ್ವರ್ಗಿತ್ತು.

ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಷ್ಟೂಂದು ಜಾಗ್ರತ್ತಾಗಿದ ನಿರ್ದೂರಿಗಳು ಮೂಲವಾಸದ ವಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡವಾದು ತಾವು ಓಟಿ ವಾಕುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕುವ ಪ್ರಯೋಜನ : ಯಾರಿಗೆ ಮತ ನೀಡಬೇಕು ಇತ್ತಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಂಖ್ಯಕ ಜರ್ಜರ್ ನಡೆಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕ್ರೇಸ್ಟಿಷ್ಟಿದ್ದರು. ಚುನಾವಣ್ಣ ಜಿಷ್ಯೋಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕ್ರೇಸ್ಟಿಷ್ಟಿದ್ದದ್ವು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನೂಗ ಮಾಡಿದ ಜೋಡಿಪ್ರಾಳು ಸಮಗೆ ಭಾಗ್ಯ ತಂದು ಕೊಡುವ ದೇಶಮಾನಗಳು ಎಂದೇ ಉರಿಯುವ ದೀಪ ಮನೆಗೆ ಆಗಾಂತ್ರೇಯದೇ ವಾಸಿಸುವ ಗಾಡಿಸಲು ಒಡವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ಕ್ರೋವೆಂಡೇ ಮತದಾರರು ಜರ್ಜರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸವಾರಿ ಸೇವಾ ಧುರಿಣಿರು, ಸ್ಕ್ಯಾಕಂತ ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಸವಾಜವಾದಿಗಳು ಕೇತೇವಂತರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮುಕ್ಕೆತ್ತ್ವಾಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮತ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ನೀರ್ಣಯಿಸಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಚುನಾವಣ್ಣ ಪ್ರಚಾರದ ಕರಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದೆ ಎಂದು ಓದಲು ಬಾರದಜನ ಕೇವಲ ಜಿಷ್ಯೋಂದಲೇ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾತಿಕಾಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಗ್ಗತ ಇರುವೆಡೆ ತುಢತೆಯೂ ಇರುತ್ತಾದೆಯೆಂಬ ಲೋಕೋಂತ್ರೆ ಪ್ರಚಾರಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಮತದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಕ್ಷರಾದಂತೆಲ್ಲ ಶಾಧಕ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಬದಲು ಅಶಾಧಕ, ಮಲೆನತೆ, ಕೊಳಕು ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಚಾರಪ್ರಭಿತ್ವದ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯ ಅಭ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಾಗಿ ತಿಂಡಿಲು ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರವರ ಚುನಾವಣ್ಣ ಮತ ಪ್ರಜಾರ ವಿಶ್ವಾಸಾಗಿತ್ತು. ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಗೆ ಮತ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮನೆ-ಮನೆ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಮುಂದೆ ನೆಂತು ಮತಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಚಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾದ ಶಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಿಚಿತರ ಅಥವಾ ನೆಂಟರ ಮನಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಉಟ್ಟೋಪಚಾರಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಚುನಾವಣೆಯೆಂದರೆ ಶಾರದಾಸಕಾಯ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಜೋರ್ಗೋಡ್" ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವ ಮತದಾರಗಿತ್ತು. ಪ್ರಚಾರಪ್ರಭಿತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯೇ ಪ್ರಾಣವಂದು ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಮನಗಾಂಡಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ನೇಹ ಜೀವಿಯಾದ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ ಕಾರ್ಣಿಕ ಜಾಲುಕು ಅವುಗಿ ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿ. ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರಂಗಾರುದ ಕೆಂಪಡಾಸೇಗೈಡ, ಹೊಸಫ್ಳಾದ ನಾರಾಯಣಗೈಡ, ಗಂಗಾಫ್ಳಾದ ಕೆಂಪೇಗೈಡ, ಸೂಗೂರು ಗಂಗ್ಳಾ, ಕೋನೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಯಲಾಟದ ಭಾಗವತ ಪಟೇಲ್ ನಾರಸಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಮುಖಿಂಡರು, ಚುನಾವಣೆಗೆನಿಂತ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ಮಡೆನೂರು ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಮೇಸೂರು ತಿವಷ್ಟ, ಎಸ್.ಆನ್. ರಾಮಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು ಒಬ್ಬೆಬ್ಬಿರೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಗೆಲ್ಲುವಂತಹ ಜನಸುರಾಗಿಗ್ಳಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೆ.ಪಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪಮರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ನೇರವು ನೀಡಿದರು. ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಕಾರದ ಕಾರ್ಣಿಕಿಂದ ಕಾಲು ನಡಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೂಕದ ಹೆಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವರು ಬಿರುಸಾದ ನಡೆ ನಡೆಸಿದರು ಪಾದರಕ್ಷಾಗಳು ಸದೆವ್ವ. ತನಗಿಂತ ಜನತ ದೊಡ್ಡದೆಂಬ ಕಿಂಕರ ಭಾವಬೆಲೆಯಿತು. ಜನರ ವ್ಯಧಂಗವನ್ನು ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದುಮೋಯಿತು. ಮತದಾರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಜನತೆಯಿತ್ತು ತೀವ್ರನ್ನು ಸ್ವಾತ್ಮಸಿದರು. ಮತದಾರರ ತೀರ್ಫಿನ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಅದರ್ಥದ ಅಟವು ನಡೆಯವಂತಿರಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯ ತನಕ ಪ್ರಜಾ ಸೋಜಲಿಸ್ಟ್ ಪಾಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಂದು ಮೂಲಕ್ಕಿಂತಾಗಿ ಬಡರ್ಪರ ಒತ್ತರಕ್ಷಣಾಗಿ ದುಡಿಯ ತೂಗಿದರು. ಕೆಲವರು ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಜಯವಾಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾ “ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಜನ ಗೆಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಜನ ತಮಗೆ ತಾವೇ ದ್ವೇಷ ಬಗೆದು ಕೊಂಡಂತಾಯಿತು” ಎಂದು ಮರುಕ ಸುರಿಸಿದರೆ ಆವರ ಮಾತಾಮಾತಿಗೆ ತಡೆಮಾರ್ಕ ಜನರನ್ನು ಯಾಕೆ ವಳಿಯಬೇಕು. ಜನರು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ತೀದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಆವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನಂದು ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಶಾಸನೇ ಆಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದರ ನೂರರೆ ಒಂದು ಪಾಲು ಜನಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದಿಯೇನಿದೆ? ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ದು ಸಾಮಿರ ಮತಗಳಿಂದ ಸೋತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮತ ನೀಡಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಲು ನನ್ನನ್ನು ನಾಯಕನೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತಗಳಿಸದೆ ಸೋತವನು ನಾನಾದರೆ ಪಾಪ ಆ ಜನ ನನಗೆ ಮತ ನೀಡಿಯು ಸೋತಿದ್ದೇನೆ ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗು ಮೇಲೆ ನಾನು ರಾಜಕೂರಿಂದಿರಲು ಅರ್ಹನಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಮತಕೊಣಿತ್ತು ಒಬ್ಬರನ್ನು ದೂರದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸಕಾರದ ನೇರವನ್ನು ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮತ ಕೊಣಿತ್ತು ಸೋಲಿಸಿ ಹತ್ತಿರವಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ತೀರಿಸಿತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮತ ನೀಡಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ ರಾಜಕೂರಿ ದಿಕ್ಕೆಪಡಿಸಿದ ನಾನು ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖಿನಾಗಲಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಚಲನಿಯಮವನ್ನು ಕಣ್ಣಿ ಮುರಿದಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದರು” ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಮತ ನೀಡಿದ ಸಪ್ಸ ಸಪ್ಸ ಮತದಾರಲಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಸೋತನ್ನು ಮತದಾರರು ಅನುಭವಿಸಬಾರದು, ನಾನು ಸೋಲಿಲು ನಾನೇ ಕಾರಣ ಹೊರತು

ಪರ್ವತ ಮತಗಳಲ್ಲ ಮತದಾರರ ಬಿಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಡ ಕಡಿಮೆ ಜನರು ಹಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಕೆಯು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಅವರಕ್ಕೆ ಬೆಂ್ಮು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಮುಂದ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಎಂಬೆಂದು ಪಿಚಾರಗಳಿಂದ ಮತದಾರರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು; ರಾಜಕಾರಣೆಯಾದವನು ಯನಾವಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ಲೂಲಿ. ಸೋಲಿಲಿ ಮತದಾರರಿಂದ ದೂರವಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾವಳಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಆತನನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಮೆದುವಾರ ಸೋಲೆಲುವುದಕ್ಕು ಸೋತವಾನ್ ಗೆಳ್ಳಬುದಕ್ಕು ಮತದಾರರ ಒಲವು ನಿಲುವುಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗೆದ್ದವನಾಗಲೇ ಸೋತವಾನ್ ಗಲೇ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಜಟಿಲವಣಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವೇಸಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರನ್ನು ವಂಜಿಸಿದೆಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತದಾರ ಅಂಶ್ಯಯನ್ನು ಶಿರಸಾಮೀಸುವೇ ಮೇಡಷು ರಾಜಕಾರಣೆಯಲ್ಲಿ. ಆತ ಜನಾವಳಕ್ಕೆಯನ್ನು ಜೂಜಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎದೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಗೆದ್ದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಅಥಾತ್ ಶಾಸಕನಿಗಿಂತ ಹಜ್ಞಾದ ಜನಸಂಪರ್ಕವಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾವ ಉಲಿನಲ್ಲಿಯಾದೂ ಸಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿವಾಹ, ಉರಜಾತ್ಮೆ, ನಾಟಕ, ಸಾಧ್ಯ, ವಾಸ್ತು ಮುಂತಾದ ದುಭಾದುಭದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ವಿತ್ತರೆ ಭಾಗವಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕನೆಂದು ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರೂ ಇವರ ಆಗಮನದಿಂದ ಸಂತುಧ್ಯಾದರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮತ ನೇಡಿದವರೂ ಇವರ ವಿಜಾರಣಾರೆಗೆ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲೆತ್ತ ಇವರಕ್ಕೆ ವಾಲತೊಡಗಿರುವು.

ಜನರೆಮರು ತಾವೇಜ್ಜು ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಿಂದ ತೋರಿಸೊಡದೆ ಮತದಾರರು ತಣ್ಣನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಶವರಕ್ಕೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಭಾಗವಟಿಸಿದ್ದರು. ದೇಹಾಲಂಯದಲ್ಲಿ ಮಾಜಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಜ್ಞಾಂಭಸೆಂಬಿಂದ ನಡೆದವು ಬಂದ ಭಕ್ತಾರಿಗಳಿಗೆ ದಸರುಕಾಳಿನ ಗುಗ್ಗಾರಿ ಪ್ರಸಾದ ಹಂಡಿದ್ದರು. ಕೊಂಡ ಗುಗ್ಗಾರಿ ಸಲ್ಕ್ಕಾರ್ಬಿದ್ದು ಚಿದ್ದು ಜೆಲ್ಲಾಟಿತು. ಮಾಜಿಗೆ ಬಂದವರು ಗುಗ್ಗಾರಿ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಗುಗ್ಗಾರಿ ಜೆಲ್ಲಾಡಿದ್ದು ನಾಯಕನಿಗೆ ಇಪ್ಪುಗಳಿಲ್ಲ, ಆಟಕರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಸ್ಥಾಪಿ ಮೂರಕೆಯಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಜೆಲ್ಲಾಟಿದ ಗುಗ್ಗಾರಿ ಗುಡಿಸುತ್ತಿನೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಿಮಗ್ನರಿನ ಕರ್ನಾಡರೂ ಜಲ್ಲಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ದಸಿನಿಂದ ಸಂಜಾರಮಾಡುವ ಮೇಸುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳಿ ಆಹಾರವಾದರೂ ಆಗುತ್ತಿರೆ ಎಂದರು. ಮಾಜಿಗೆ ಬಂದ ಜನ ಆಪಾಕ್ಷಾದದು ಈ ದೇರಕ್ಕು ಈಗ ಆಹಾರದ ಕೊರತಯಂಟಾಗಿದೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಸು ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಕೊಂಡವಾದರೂ ಆಪಾರದ ಅಭಾವ ತಾಣತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದರು. ವಿವಾಹದಲ್ಲಿಯಾಗಲೇ ಯಾವುದೇ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಾಗೆ ಜನರುಂದು ಏಕ್ಕೆ ಆದಾರವನ್ನು ತಿಷ್ಣಿಸಿಸಂಯೋಜಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕರೆಗೆ ಜಲ್ಲಿದರೆ ಮತ್ತೊಣ್ಣೆಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕೊಲಸೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನಾಡಿನ ಜನ ಮಾಂಸಾದಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣ

సిద్ధప్రసవమింద కేళి విస్తితరాదరు. యావుడే కాయిదల్లి పాలెళ్ళలు మోదరూ సబే భాషణం, ముంతాచ్చ నడపదే జనసేళ్ళగే కుళ్ళతు జిజ్ఞసముత్తిద్దరు. జెక్కయల్లి ఆనుభవీ జనరింద బంద సలవెగళన్న తమ్మ తీళేవిన తుఱానగే తుంబికొళ్ళత్తిద్దరు.

జనర దృష్టిగే కే.పి. రేవణ్ణసిద్ధప్రసవర సజ్జనికే నిరూడబంర జీవన, సరళతే, నేర నుండిగాళు బహు బేగ బిభ్రవు. ఇంఫ వ్యక్తియన్న చునాయిసి కేళ్ళచే మోదద్ద సపియల్లిచ్చేసిపు. చునావణేయల్లి గెద్దు రాసకరూగి మోదచరు ఒమ్మెయాదచరూ తముల్లిగే బిరదే మోదరల్లి ఎంబ ఆశ్చేపచ్చతీదచరు తావు ఓటు వాకిద్దచూ శ్రీతియిరిసికొండ కే.పి. రేవణ్ణసిద్ధప్రసవరు బహు చెండు వ్యక్తియాగి కూసికొళ్ళ తొడగిద్దు చునావణేయల్లి ప్రశారద చొబ్బె వాకి గెల్లువుదక్కింత జనర శ్రీతిగళిసిదరే సాకు సోలరూ గెద్దంతే ఎంబ భావ మూడచొడగిత్తు.

దరిద్రుకే కొరతే మట్ట సాల ఎంబేరడు మక్కలు. దరిద్రవన్ను వేళ్ళిగే మోలిసి ఆశేయన్న లస్సియెందే కరెయలాగిదే. దరిద్రులస్సి సోటక్కే ఒచ్చాయకారియల్లిదచవక్కంతే కండచరూ ఆశే హేత్తు ఆ ఎరడు మక్కలు తుంఱా క్లోర స్ఫూచద గందు మక్కలు. ఈ తాయి మక్కలు ఒందస్సొందు బిట్టు బేరెయిరువుదల్లి దరిద్రమిద్దే కొరతే. కొరేతేయిద్దే సాల. ఇవు మూరు మనుషు ఓతకారిగాళల్లి సజ్జనికేయ వ్యక్తిగళన్న ఇవు ఓండి ఓప్పె మాచుత్తపే. మానమయాదగే అంజకొండ జనరిగే ఇవరిందాగువ సోఁపు సామిగింతలూ ఫోరవాదుదు.

చునావణే నింత క్లోదిందలే కే.పి. రేవణ్ణసిద్ధప్రసవర మనగే దరిద్రులస్సి మక్కువక్క జ్ఞాను మక్కలు ప్రచేత మాడిదరు. ఇద్ద మట్ట మనసేయ తుంబా వాసి మలగిద్వు. ఈ ముంవరన్న మోరవాకువ తక్కి కే.పి. రేవణ్ణసిద్ధప్రసవరిగే బరలీల్లి. సజ్జనికేయస్సే బండవాళ మాడికొండచ్చరింద బదుకువ మోసదారియందు దొరకలే ఇల్లి. స్నేహితరు మత్తు కాయికటిర జోతేగే సాలగారర దండు ఇవర మనగే ధాళెయిడతొడగితు. ముందిన చునావణేయ దృష్టియింద తాల్చుకు మట్టదల్లి పి.ఎస్.పి పక్కచన్న బలపాగి కట్టివ మోకొలికి తలేయ మేలిత్తు. తమన్ను కానిబింద పక్కద కాయికటిరన్న మాటినిందలే లుపజరిసి కలుఁఁసువుదు సరికానలీల్లి. అదర ప్రయమక్క అంగడి సాలగాలు హెచ్చుచుపు సక్కరే, కాథిమచి, ఓఁసోచ్చు, వాలు, మత్తికర మేబాని పదుఘాగాళు నీరిగింత హెచ్చుగి ఖిజాగా తొడగిద్వు కే.పి. రేవణ్ణసిద్ధప్రసవరు ఆగే వాసిసుత్తిద్ద వెంజిన మన జరా జీణివాగిద్దరు. మనసుల్లి పడి వాదాఘాగాళు ఇల్లదిద్దరూ తారింకవాగి తుంబా ఒలవాగిద్దరు సోఁచిదవరు ఇవర మనవాతో తిళింయిదవరు రేవణ్ణసిద్ధప్రసవరు ఒడవరందరే సంబుత్తిరలీల్లి. ఆ మట్టుగిన దేవదాచ్చ అవరాగిత్తు. వెంజిన సారు

ಜಾಲು ಚಾಳಾಯಿತು. ಬಾಗಿಲು ಒರಲೆ ಹಿಡಿದು ಮುರಿಯಿತು ಬಡವರ ಮನೆಗೆ ಬಾಗಿಲೇತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿ ರಿಂದು ಹೀಟನ್ನು ಬಾಗಿಲೆ ಗಡ್ಡವಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ತಾಯಿ ಬೋರಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟಿ ಜನ್ಮಮ್ಮೆ ಇಟ್ಟರಿಗೂ ಬಂದ ಬಡತನ ಕಂಗೆಡಿಸಲೀಲ್ಲ. ಬಂದ ಬಡತನ ಹೋಗಬೇಕು ಅದು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಅದರೆ ಮನೆಯೆಳಿಡೆಯ ಪಡೆದ ಕೇರಿ ನರೀಸಬಾರಂಭ ಬಳಾಸೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದೆ, ಮಗನ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತುಸೆ ಬೋರಮ್ಮನ್ನಿಗೆ ಬಡತನಮನ್ನು ಸಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದರಿದ್ರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿ ಸಿದ್ಧಪ್ರನವರ ಮುನಿರ್ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂಧು ಜನ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರೆ: ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿ ಬಡತನದ ಉರುಬನ್ನು ಗೊಣಗದೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ರೇವಣ್ಣಿ ಸಿದ್ಧಪ್ರನವರನ್ನು ಬಡತನದ ಭೂತ ಹಿಡಿದದ್ದು ಜಗಿಸ್ತೋರಾಯಿತು. ಅವು ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಂಡ ಮಾತಾಗು ಹಿತವರಿಂದ ಮೊರಟರೆ ಕೆಲ ರಾಜಕೀಯ ಉಡಾತ್ಮ ಮುದಾರಿಗು ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿ ಸಿದ್ಧಪ್ರನವರ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿ ಹಣ ಹೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜಮೀನು ಮಾರುವದಿದ್ದರೆ ನಮಗೇ ಮಾರಲಿ; ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡ ತೊಡಗಿಸ್ತುರು. ಆಗಲಿ ಆಗಲಿ ಜಮೀನು ಮಾರುವಾಗ ಕೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಾಗ್ತೇ: ನಾನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾರುವುದು? ಎಂದು ಮಂಷಿ ನಗೆ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಹಕದ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಇವರೆಂದೂ ಕ್ವಿಡರಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸಿದರು. ರೇವಣ್ಣಿ ಸಿದ್ಧಪ್ರನವರು ಮತ ಥರ್ಮದಂತೆ ಇಪ್ಪಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡದಿರುವುದೇ ದರಿದ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಮರದಯ್ಯಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗಿ ಸಮಯವರಿತು ತಾಯಿ ಬೋರಮ್ಮೆ ಇನ್ನಾದೂ ಲಿಂಗಮೂಜೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮಗನ ಮಾಡಿಗೆ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಬೋರಮ್ಮನವರು ಅಂದರೆ ನಾನು “ಗೋಚರ್” ಅನುವ ತನಕ ನೀನು ಲಿಂಗಮೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾ? ಎಂದರು ತಾಯಿ ಸಿಟ್ಟಾದ ಕೂಡಲೇ ಮಗ ಮೊರ ನಡೆದರು. ತಾಯಿ ಸಿಟ್ಟಿನ್ನು ಎಂದೂ ಕಾಣಿದ ಅವರಿಗೆ ತಾಯ ಮುನಿಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ವಿವಳಾವಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಸಾಮಧ್ಯವಿರಲ್ಲ, ಮುಂಜಾವಿಗೆಷ್ಟು, ನಡೆದಾಡಿ ಬಂದು: ಗಡಬ್ಬಗಿ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿ ಖಾಡಿಯುಡಿಗೆ ಧರಿಸಿ ತಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರ ಬದುಕಿಗೊಂಡು ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಂದ ಪ್ರಾತಿಕಾಲ ಭಾಗವತ ಪಟ್ಟೆಲ್ಲ ನಾರಸಪ್ಪನವರ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಮಡುಕಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು, ಗೆಳೆಯ ರಾಜಕಾರ್ಣಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಾಪತ್ಯಯಗಳ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ಭಾಗವತರು ದುಡಿಮೆಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರು. ತಿಪ್ಪಣಿಗಾಗಿ ನಾಟಕವಾಡಿ ಹೋಗಲು ಹಲವು ನಾಟಕದ ವೃತ್ತಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು ಒಳಗೆಯೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ-ದಾಕೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿ ಲಾಭಗಳಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೇರೆಕೆ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಕನ್ ಇಲ್ಲದ ಸೂರಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಪನಿಗಳು ತಿಪ್ಪಣಿರು ಕ್ಯಾಂಪಸಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಗುಣ್ಣಿ ಕಂಪನಿ ಸಿ.ಎಿ. ಮಲ್ಪಾಪನವರ ಕಂಪನಿ, ಸೀತು ಕಂಪನಿ, ಹಿರಣ್ಯಯ್ಯ ಮತ್ತುಮಂಡಳ, ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಾಟಕದ ಕೆಲ ಕಂಪನಿಗಳು

ಶಿವಮೂರನ್ನು ತಾವತ್ತರು ಪರಿಹಾರದ ನೇಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೈಕ್ರೋಪಂಬಿಸ ಕೂಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಸ್ಥಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದು ಕಂಪನಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಠಿ ಹಣವೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ನಾಟಕ ಸೆಡಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ದತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರು ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ನಾಟಕಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೇಟ್‌ಕೆ ಕರ್ಲೆಕ್ಕನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟು ಮೇರುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜಕುಮಾರ್, ನರಸಿಂಹರಾಜು, ಭಾಲಕ್ಕಣ ಮುಂತಾದ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನಾಟಕ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಅದ್ವಿತ್ಯ ಕುಲಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು ರಂಗ ಚೆಂಡಿ ವಚನ ನೇಡಿಸಿದರೆ ಹೀ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಪಟ್ಟೇಲ್ ನಾರಸಪ್ಪನವರು ಮಿತ್ರ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಸಿದರು. ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದು ಆಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಯಯ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗ ನಟರ ನಿಕಟ ಪರಿಜಯದ ಜನಕ್ಷಿಯತೆಯೂ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವೂ ಸೇರಿ ಆದಾಯಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರ್ಥು ಪ್ರಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರಲೀಲ್.

ಪಟ್ಟೇಲ್ ನಾರಸಪ್ಪನಮರ ಯೀಜಸೆಯಿಂತೆ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದರು. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಜನಕ್ಷಿಯತೆಯೂ ರಂಗನಟರ ಮೈತ್ರಿಯೂ ದೊರಕೆತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಲಾಭ ಅರಕ್ಕೇರಲೀಲ್ ಮೂರಕ್ಕೆಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಾಸಕ್ತ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಕೆ.ಪಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜಿರಪರಿಚಿತರೂ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿದ್ದಾಗ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದು ರಂಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಹೋಸ್-ಮುಲ್ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂಪನಿ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಕಲಾವಿದರು ರಂಗ ಮಂದಿರ ತುಂಬಿತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲ್ ನಾಟಕಗಳು ನಷ್ಟವನ್ನಂಟು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಳೆ ಸಾಲದ ಜೊತೆಗೆ ಮೋಸ ಸಾಲವು ಸೇರಿಕೊಡು ಸಾಲದ ಬೆಳ್ಳಿ ಕರಡಿ ಬೆಳ್ಳಿದಂತೆ ನಾತುದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಿಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶಿಲೀಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಈ ಪರಿ ಸಾಲಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಲಗಾರರು ಕಿಳ್ಳಿದಿಯ ಕೇಲು ಮುರಿದು ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಏನೋ ಇವರ ಸಜ್ಜಿನಿಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ತನಕೇ ಸಾಲ ಕೇಳಿವರೂ ಕನಕರಿಸಿದ್ದರು ಜಡಿದು ಕೇಳದೆ ಸಡಿಲ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಭಾವಿತ ಮನುಷ್ಯ ಹಣ ನುಂಗಿ ಹಾಕಲಾರ ಬಿಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಅಸಲಿಗೆ ಮೋಸವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಾಲಿಗರಲ್ಲಿತ್ತು.

ನಾಟಕ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರನ್ನು ಜನ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯ ಕಂಪನಿ ನಟರಿಗೆ ವಂದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇವರು ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಶಾಸಕನನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರ ಪಟ್ಟಿ ಚನ್ನೆಮ್ಮೆ ಮುಗ್ಗ ಹಂಗಸು. ಪಟ್ಟಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿದೆವರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದು ಗಂಡನ ಸ್ವಾನ ಉಪಮಾರಗಳಿಗೆ ಅಣಿ ಮಾಡುವುದು, ಆತ್ಮ ಬೇಳೆರಮ್ಮೆಪ್ಪರ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಹ ಕೃತ್ಯಾಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಹೀಗೆ ಗೃಹಿಣಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು

ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಜಮಾನಿಕೆ ಅತ್ಯೇಯದೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡತನದ ಜೀಗುದಿಯ ಬಿಸಿಯಿಂದ ತಕ್ಕುಮಣಿಗೆ ಪಾರಾಗಿದ್ದರು. ಗಂಡ ನೂರು ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮನುಷ್ಯನಿಂಬ ಶೀಳವು ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಗಂಡನ ಕಟ್ಟಿನಿಷ್ಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುವಿ ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಗಾಜಾತ್ಮಿನಂತೆ ದುಡಿದರು. ರೇಖ್ಯಾಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಅಪ್ಪಣಿ 'ಚೇಸಿ' ಎನ್ನಬಿಮದಾದ ರಿಂತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಸೋಜ್ಞಿನ ಸಾರು, ಮಜ್ಜಿನ್ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿಂದ ಉಂಡ ಕ್ಯಾ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲ್ಲ.

ರೊಟ್ಟಿಯ ರುಚಿಯ ಮುಂದೆ ಬೇರೊಂದು ಪದಾರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಸಿ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಹಾರಕ, ದೊಡ್ಡಿಭತ್ತ, ಸಾಜ್ಜೆ, ನವಹಳ್ಳಿ, ತ್ಯಾವೆ ಮುಂತಾದುವು ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನದ ನಿಟ್ಟಿಸಿರುಗೆಯೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಿದೀ' ಶಿಸ್ತುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಸಾಫಾಕ್ಕೆ ಸೇವಣಮ್ಮೆ ಬಳಸದೆ, ಸೀಗೆ ಮಡಿ, ಕಟ್ಟಣಿಟ್ಟು, ಹೆಸರು ಹೊಟ್ಟಿಗಳ ಪೈಕೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಲೆ ಸಾಫಾಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲಪತ್ರೆ ಮರದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಿಬಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಯಾಯಿಸಿ ತಿರುಳಣ್ಣು ತಲೆಗೆ ಹಜ್ಜಿಕೊಂಡು ನೀರರದು ತೊಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿಲ್ಲವ್ಯಕ್ತದ ಕಾಯಿಯ ತಿರುಳಿಂದ ತಲೆ ತೊಳೆದರೆ ತಲೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಷ್ಟ್ವೇ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲಿವಂತೆ. ಒತ್ತುಡದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವಾರವನಿಸಿದರೆ ಬಿಲ್ಲಪತ್ರೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತಲೆಹೊಟ್ಟು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಕಾಯ ತಿರುಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಬಡವರಾಗಲೀ ಸಿರಿವಂತರಾಗಲೀ ತಲೆ ಸಾಫಾಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ಲಪತ್ರೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದುಡ್ಡ ವಿಚುರುಮಾಡದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೇರಕುವ ಅಮುಲ್ಯ ದೀಷಧರುತ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಸರಳ ಜೀವನದ ಸೌಖ್ಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನೆಂಬರು ಅಥವಾ ಸೈಂಪಿತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಸಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಂಡರೆ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮ ವಿಜಾರಿಸಿ ಸೋಜ್ಞಿನ ಸಾರು - ಸೋಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಕಾರಿಗಳ ಪೈಕೆ ತುಂಬಾ ಅಗ್ವಾ ಎಲ್ಲ ತರಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಪೊಷಿಕವೂ ಆದ ಹಸಿರು ಸೋಮ್ಮ ರುಚಿಗೆ ರುಚಿ ಜೀಷಷಾಕ್ಕೆ ದೀಷಧರವಂದು ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಿನ ಸೋಮ್ಮ ತರಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತ ಇಡ್ಡಪರಿಗೆ ಬರಿ ಸಲಹೆ ಪ್ರಯೋಜನವಲ್ಪವಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೀಬುಗಳನ್ನು ಹರಿಯ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂದೂ ಸಂಜರಿಸುವಾಗ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೇಳ ಕೇಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀಬು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ತರಕಾರಿಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿತ್ತುಲಲ್ಲಿ ಚೆಳೆದು ತಿನ್ನಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ, ಸೋರೆ, ಕುಂಬಳ, ಬೀರೆ, ಸೋತೆ, ಒದನೆ, ಗೋರಿ, ಮೂಲಂಗಿ ಬೀಗೆ ನಾನಾ ನಮಣೆಯ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ದಣ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಂದಾದರೂ ವಿಶರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರ್ಯಾತ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೇಖ್ಯಾಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀತಿ, ಗೌರವಗಳು ಮೂಡಿದವು. ಕೆಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಯಾಕಾದ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಕೇಳ ಪಡೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಲುಗೆ ಯೋಂದಿದರು. ಜಾರ ಮುಂದೆ ಹೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಥಗಳ ಮಾತನ್ನಾಡಬೆ ಬಡವರ ಕ್ಯಾಯಿಷುಕೆಗೆ ಬೀಲುಪವ ಅನುಕೂಲಕರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರು. ಇಮ ಬಡಕಾಕ್ಕೆ ದೊಸತೊಂದು

ಪ್ರಾಚೀನ ಬರೆದಷ್ಟೆ ಬದುಕು ಶ್ರಯವಾಯಿತು. ಬಡತನವನ್ನು ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿ ದಮನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ ಮೀತಬಿಳಿಕೆ ಸರಳತೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಡತನವನ್ನು ತಡುಬಿಂದಿಗೆ ತರಬಿಹುದೆಂಬ ಜ್ಞಾಲಂತ ಉದಾಹರಣೆ ಇವರಾಗಿದ್ದರು.

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಬದುಕನ್ನು ಬಡತನ ಹಿಡಿದಲುಗಿಸಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಚೊಳ್ಳಲ ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತ್ತಿದ್ದು ಹಲವು ಉದಾ ಮೇವಾಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನು. ಇನ್ನೊಂದೂ ಇವರು ಚುನಾವಕೆಗೆ ನಲ್ಲಿಲಾರಂದೇ ಜನ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿನ ಸಾಲದ ಹೇರೆಯಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಸಾಲದೇ ಎಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಾಡಿದವರೂ ಇದ್ದರು. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಾತ್ರ ಕಂಗಾಲಾಗಲ್ಲಿ, ಬಡತನ-ಸಿರಿತನಗಳಿರುವೂ ಶಾಖತಮಾದಪ್ಪಗಳ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತ್ತು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಯಶ್ವಾವಿಲ್ಲದೆ ಸರಳ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಹೇಳ ಹೇರಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಬಿಸಿ ಹಾಲಿಗೆ ಮೂಡಿಯಿಟ್ಟು ಬೆಕ್ಕು ಹಾಲನ್ನು ಕಂಡರೂ ಓಟ ಕೀಳುವಂತೆ ಇವರ ಕರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಡಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಇವರಿಗೆ ಅರೆತಿಕ್ಕಿಲು ಹಿಡಿದಿದೆಯೆಂದೇ ಅಣಿಕಿಸಿದ್ದರು. ಅಣಿಕಿಸಿದರೆಂಬ ಸುಧ್ಯಿ ತಿಳಿದ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಗಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂಗ ಅಣಿಕಿಸಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ ಕಂಡರೂ ಕಾಣತ್ತದೆ. ಮಂಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಮನುಷ್ಯನೇ ಮೊದಲು ಅಣಿಕಿಸಬಾರದಲ್ಲಿವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಮಿರದ ಒಂಭ್ಯೇನೂರ ಪವತ್ತೇಳರ ಚುನಾವಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಯ್ತು. ಚುನಾವಕೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೇ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ ಮರುತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ತಾನೆಂದು ಪಕ್ಷದ ಸೀಟು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು - ದಂಡುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಕಳೆರಿಗೂ, ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಲಾಳಿಯಾಡತ್ತೆಗಿತ್ತು. ಆ ಹೆತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಜಾಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಸದೃಡವಾಗಿ ಬಲಿತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಗೋಪಾಲಗೌಡರ, ಮುಲ್ಲಾ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರ ಮಜ್ಜೆಗೌಡರ, ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥರ, ನಾಯಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ವಿಚಾರವಂತರ ಮನುಸಾರೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಸಾಲಗಾರಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ. ತಿಪಟ್ಟಾರು ಮತಕ್ಕೇತ್ತದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲಾಯ್ತು. ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಮೇರುವಿಗೇರಿದ್ದ ಇವರಿಗೆ ಚುನಾವಕೊ ಪ್ರತಿಕಾರ ದುಸ್ಫಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಧಿಸಿತ್ತು. ಸೈರಿತರ ಬೆಂಬಲ ಅನನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಆ ಹೆತ್ತಿಗೆ ಮತದಾರಿಗೆ, ಚುನಾವಕೆ, ಮತದಾನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡತ್ತೊಡಗಿತ್ತು. ಚುನಾವಕೆಯೆಂಬ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾತು ತೂಕಿಸುವ, ಮತಕ್ಕೇತ್ತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯದ ಶಾಸಕರಿದ್ದರು. ಶಾಸಕನೆಂದರೆ ಖಾಸ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಕಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಕಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗ ವರ್ಷಿವಾಟು ನಡೆಸುವುದು.

ಮೊಲೀಸು ಕೇಸು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಸ್ವಜನರಿಗೆ ಕುನೊನು ಸಡಿಲಾಗೋಳ ಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಧ ರಾಜಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತನ್ನೆಡಿ ಆರಿಸಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಇವತ್ತೇಳನೇ ಇಸವಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯಾರದ ಕೆಸರು ಸಿಡಿರಲ್ಲಿ. ಹೆಚ್ಚ ಸಾರಾಯಿ ಸಿರೆ-ಪಂಚ ಹಣ ಆಮಿಷಾಗು ಮತಗಳಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡಿರಲ್ಲಿ. ಹಲವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಇಧ್ಯಾದ್ಯರಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮ ರಾಜಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆಗೇ ಈ ದೇಶ ಕಾಣಿವಂತಾಯಿತು.

ಬಾಣಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕಾಗೇದರು, ತೀರ್ಥಾಙ್ಗಸ್ವಾಮಿಯು, ಮುಖ್ಯಗೋಪಿಂದರೆಷ್ಟೀ ಹಿಂತಿ ರಾಮಣ್ಣ ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ತಿಪಟ್ಟಾರು ಮತಕ್ಕೆತ್ತಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪವರಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಿಪಾರಸು ಮಾಡಿದರು. ಪಕ್ಷದ ಸೀಟು ದೇವರೆತ್ತಾಕ್ಷಣಿಕೆ ರಾಸಕರಾಗುತ್ತೇವೆಂಬ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವಂತಿರಲ್ಲಿ, ಘೃತೀಯನ್ನು ನೇರಿಡಿ ನಂತರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪರಿಗಳಿನಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಮತನ್ನೆಡಿದರು. ವಿಜಯದ ಮಾಲೆ ಕೇಳಬಾಗೆ ತೊಡರ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಿಥಿ ಹಾರ್ಯಿದರು. ಬಾಲ ಬುಡುಕರು ಜಯಕಾರ ಮೋಗಿಸಿದರು. ಗೆದ್ದವರ ಪಕ್ಷವಚಿನಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲ ಸಿರಿವಂತರು ಬಂದ ಗೌರವ ಶ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಲು ವಶ್ತಿರ ಬಂದರು. “ನಾನು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಆಶೇತ್ಸರ್ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಣಲು ರಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಓಟಮಕೊಟ್ಟವರೂ ಕೊಡಬರೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೇ ಗುಪ್ತ ಮತದಾನ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗಾಯ ಮತ ನೀಡಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ತಿಪಟ್ಟಾರು ಮತಕ್ಕೆತ್ತಿದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗೆ ಆವಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಢ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳು ಬಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದೇ ಸರಿದರು. ರಾಸಕರಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂದರ್ಭನ ಅತಿಧಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತಮಾಗಿ ವಿರಾಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಸೊಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪೂರಂಭಿಸಿದರು. ವಿಧಾನಸಭೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಉಳಿದಂತೆ ಕ್ಕೇತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉಂರಾರುಗಳ ಸಿರಿವಂತರು, ಜಮೀನ್‌ನಾರು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಂತೆಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಅಂದವರು ಏಪ್ರಿಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭೋಜನ ಕಾಣಿಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ನೆವಹೇಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಭುವ ರೋಗಿಗಳು, ನಿರ್ಗತಿಕರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜು ಹಿಡಿದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯವ ಮತಿಭ್ರಮಣೆಯಾದ ಜನಕಾಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲ ಜನರ ನೆರವಿಂದ ಮಜ್ಜುರನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಜ್ಜುಸ್ವರ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಆಲ್ಲಿ ಜಿಕಿಂದಿ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರ ನೆರವಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಚೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡವರು ಈಗಿಲೂ ಹಾಸ್ಯದ ಮೊನೆಳೆಳುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಸಕರೇ ಮಜ್ಜುಸ್ವರ್ತಿಗೆ ಬಂದು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ದಾಳಿಲು ಮಾಡಿಸಿ ದೊಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಘೃದ್ವರು ಮತ್ತು ಸಿಂಹಂದಿ ಕಾಳಿಗೆ ಹೆಸಿ ಮಜ್ಜುರ ಮಜ್ಜುನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅರ್ಚಾಗ್ರಂತ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಜ್ಜು ಬಿಡಿದು

ಶಾಸಕರ ಸರ್ವಸಿಂದ ಗುಣಮುಖಿರಾದ ದಂಗಾಪುರದ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಬ ಷ್ವಾಸೆಯನ್ನು ಶೇಖರಣಾದೂನು ಸಂದರ್ಭನ ಮಾಡಿದ. ಅತನಿಗೆ ಮಹಿಳೆ ಒಡಿಟ್ರೆಲ್ಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲ್ಲಿ, ಕೆ.ಎ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಾಂತವರ ಸರವಿನಿಂದ ಘನಮಷ್ಟಾವಾದನೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅತನ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿನಮ್ಮತೆಯಿತ್ತು. ಸೃಷ್ಟಿಯಿತ್ತು. ದಷ್ಟತೆಯಿತ್ತು. ಸಿದ್ಧಾಂತವಂತಹ ಅನೇಕ ಮತ್ತಿ ವಿಕಲರು ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಂದ ಗುಣ ಮುಖಿರಾದರು.

ಮತ್ತಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟೆ ಒಮ್ಮೆದೊಳ್ಳಬಾಗಿತ್ತು. ಆಂಗ್ಲರ ದಬ್ಬಾಲಿಕೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದ ದೇಶ ಸುಮಾರು ಇನ್ನಾರ್ಥಿವರ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಬಿನ್ನಡೆಗೊಳಿಗಿತ್ತು. ಇದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೇನು, ಬಿಡುವುದೇನೆಂಬ ಗೊಂದಲವಿತ್ತು. ನೀರಾವರಿ, ರಸ್ತೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆ, ಹಾಂತಿ ಪಾಲನೆ, ಬಡತನ ನಿಮೂಲನೆ, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಸವಾಲಿಸೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದಳತಪಡ್ಟ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ದೇಶದಿಂತ ಕಾಪಾಡುವ ಕಾಳಜಿ ತೀವ್ರಮಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೇಬ್ಬ ಶಾಸಕರ್ಗಾಗೂ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒತರಕ್ಕಡಿಯೇ ಸರ್ವಸ್ವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚುತ್ತೂ, ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಭೂತ ಸವಲತ್ತಾಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬೇಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಾಗುಳಿ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಾಬಿನಿಯಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಟ್ರೈಪಾರಿಗಳಾಗಿ ಮೋಗಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ಒಡಿದ ಸಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕನಾರ್ಕಪಕವನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸಿದ ಕೇರ್ಲೀ, ಮುಣ್ಣಿ ಮುಂತಾದವು ಸಮಕಾಲೀನ ಪಕ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಅವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾಧಾರಣೀಲಾಗಿದ್ದರು. ದಕ್ಷ ಅಡಳಿತಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಎಡವಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅದು ಅಂದಿನ ನಾಡಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗಾಗಿಗು ಕಾರಣವೇ ಹೊರತು ಬೆರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪಾತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು, ಜಾತಿ ವಾರ್ಗಿಕಾಗಿರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಬಡವರನ್ನು ಸುದುವ ಚಿಂಗಳಾಗಿರಲ್ಲಿ. ಓ. ಸಿದ್ಧುಲಿಂಗಪ್ಪು, ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಕೆಂಗ್ಲೆ ವಸುಮಂತಯ್ಯ ಎಸ್. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪ ಕಟಿದಾಳ್ ಮಂಂಪ್ಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುತ್ತಾನ್ನಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ದೇಶದ ಅಡಳಿತ ಚುಕ್ಕಣಿ ಒಡಿದಿಕ್ಕಾಗ ಆಗಿನ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ವಾಡಿದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಅದರ್ಥ ಧ್ವನಿ, ಧೋರಣೆಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮನವರಿಕೆಯಾದವು.

ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಾಂತವರಿಗೆ ಅನ್ನರನ್ನು ವಂಟಿಸುವ, ಸುಳ್ಳಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಸೇಳಿಮುವ ಭಾಲಾಕಿತನ ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾದಯಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ಎಷ್ಟೇ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದರೂ ಮುಗ್ಗಾರಿಯತ್ತಾರೆ, ಇರರಾನ್ನು ಬೇಷರತ್ತಾಗಿ ನಂಬಿ ಬಿಡುವವರು ಅನ್ನರ ವಂಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿಯಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ನರಿಂದ ಮೋಸಕ್ಕೆಳ್ಳಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಮೆರಿಯದ ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಷ್ವಾಸೆಯೇಜ್ಜು ತನ್ನಪ್ಪದೇ ಕಾಯ್ದಾಗೆ ರಾಜಧಾನೀಗ್ಗೆ ಬಂದು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಾಂತವರನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡ. ಅಂತರನ್ನು ಶಾಸಕರು ಸೆಂಟನ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರು. ಉಂಟ ವಾಕಿಸಿದರು. ಆತ ರಾತ್ರಿ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ತೊಂದರೆಯಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ತನ್ನ ಕೂರಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ

ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಪುತ್ರಕಾಯ್ದ ಮೇಲೆ ಹಾಸಕರು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋದರು. ಮತದಾರ ಬಾಂಧವ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ ಸಂಜೆ ಉಲಿಗೆ ಮರಳುತ್ತೇನೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಸಕರು ವಿಶ್ವಾಸಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ನಿರಾಶೀನಂದು ಬಂಧಿದ್ದ ಈ ಲಘಣಗೆ ಹಾಸಕರ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಂಬೆಂಟ್, ಹಾಗಿಲು ಕಟ್ಟನ್ನಾಗಳು ಇತ್ತಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಗಂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪರಾಯಿಯಾದ ಹಾಸಕರು ಸಂಜೆ ಹಿಂಂತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಮೇಸಮೇಲೆದದ್ದು ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣ ವೇಷ್ಟು ಮತ್ತಿತರ ಆದಾಯದಿಂದ ಆದ ಸಷ್ಟುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ಹಾಸಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಜೆಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಣವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಅಶ್ವೀಯರು ಕೊರಡಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದೇ ಉಟ ತರಿಸಿ ಇಜ್ಜರು ಮೂವರು ಹಂಂಡಿ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕ್ಯಾಂಟೇನಾಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಉಟನ್ನು ಮೂವರು ತಿನ್ನುವ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉಪಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸೆಗೆ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಲೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಲೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಮನಮುವಾಗಿ ನಿಂತು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮನಸೆಗೆ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆಗಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಎಸ್‌.ಆರ್. ಕಂತಿಯವರು; ನೀರಾವರಿ ಖಾತೆ ನೇರೆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ್.ಎಂ. ಜನ್ಯಾಳಿಸಬ್ಬನವರು, ಎಂ.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಾಬ್ಬನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎಂಬ್. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪೆ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಹಿತ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿತ ಹಂತ ಗಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಸಭಾ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿಯೇ ಗುಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲು, ಪ್ರಕ್ರೆ ಕೇಳಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಂತಿಯಿಂದ ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತ್ತಿದರೆ ಒಡ ಜನರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಒಡವರ ಖಳಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಿರೆಂದು ದ್ವ್ಯಾಧಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಖಾತೆಯ ಸಹಿತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನೇರೆಡುತ್ತಾನೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಸನೆ ನೇಡದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಸಕರು ನೀತಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಯೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿಳಿದಿರು ಮತ್ತೇತ್ತು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿ, ಕೃಷ್ಣಾಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಮನ್ಯದೆ ಸಾಧಿಸ್ತು ಅದರ ಹಿಂದೆ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಸಂಕಲ್ಪ ಕಡೆಯಿತ್ತೇಂಬುವಲ್ಲಿ ಎರೆದು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಜಲ ಸಂವರ್ಥನೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶ್ನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಂತ್ರಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ಮತ್ತಿನಿಯ ಭಾಮಿಗೆ ಹಿಂಗಡೆ ಸಾಗರದಕ್ಕ ವ್ಯಾಧವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಮನವರಿಕೆಗೆ ಬಂತು. ತಂಗಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ಯೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಂಪಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ತೊಂದರ ಒದಿಯ ದಳದ ನೀರನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಭಾಮಿಯೇಂಬ್ಕು ಹಿಂಗಾತ್ತದೆ. ಅಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನೀರನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ

ಆನೇಕ ಉಪಯೋಗ ಉಂಟೆಂದು ಒಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಲು ಗ್ರಾಂಟು ತಂದರು. ವರುಣನ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನಿತು. ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳು ದಸಿದು ಕಾಂತಿಮೆಂದ ನಳ ನಷ್ಟಿಸಿದವು. ಭೂಮಿಯ ಅಂಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಧಾರಣಾರಕ್ತೀಯೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು.

ಕೆ.ಮಿ. ರೇವಣ್ಣಸೆಂಪ್ರಪಣವರು ಶಾಸಕರಾದದ್ದು ಕಂಚಾಗಟ್ಟದ ದಲಿತರಿಗೆ ನಾನಾರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳುಂಟಾದವು. ದಲಿತರು ತಮಗೆ ದೂರೆತ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟಕೂಳುವುದು ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಳ್ಳಾರಿಯುಂಟಾಯಿತು. ರೇವಣ್ಣಸೆಂಪ್ರಪಣ ಶಾಸಕರಾದ ಮೇಲೆ ಕಂಚಾಗಟ್ಟದ ಪರಿಷ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಪ್ಪಣಿರವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ, ಹಂಡಿ ಸಾಕಣೆ, ಮುಂತಾದ ಮೇನ ಹೇಸ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆದು ಜೀತದಕ್ತ ಏಮುಖರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಇತರರಿಗೆ ಸವನುಗಳೀಲ್ಲ.

* * *

ಸದನದಿಂದಾಚೆ

ವರ್ತಿಸು ಗುಣ ಸ್ವಭಾವದ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರು ರಾಜಕೌರ್ಣವನ್ನು ಮನೆಯತನಕ ಬೀಳುಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಮಿ.ಎಂ. ಘರ್ತದ ಎದುರಿಷ್ಟ ರಾಮಸ್ವಾಮ್ಯವರ ಬಳ್ಳೇ ಅಂಗಡಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ತಿವರಾವ್ಯಾ ಎಂಬುವರು ರಾಸಕರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಂತೆ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಉನ್ನತ ರಾಜಕೌರ್ಣಗಳು ತಿಪಟಿಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿಷ್ಠ ನೀಡಿ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕುಂಡು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಥಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಏರುಧ್ವ ಗುಡುಗುಸ್ತಿದ್ವಿ ಇವರನ್ನು ಅನೇಕ ಶಾಸಕರು ತಿಪಟಿಲಿನ ಸಾಮರ್ಪಾಯದ್ವೀ ತೇಳಿದಿದ್ದೇನೇ. ಬಡವರ್ಗಿ ಸಮಜವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ದ್ವಾನ್ಯತೆ ಲವೇರವ್ಯಾ ಇಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಬ್ಗೆ ಗೌರವಮಿಸಿಕೊಂಡವರ ಸಂಭ್ರೇ ದೇಖ್ಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತೆ. ಪ್ರಥಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಅರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಸಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿಗ್ರಹಿಸಿ ಹೇಳಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರ ಒಗ್ಗೆ ಕುತ್ತಿದೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ, ಇತರ ಶಾಸಕರು ಸಿಹಿಬ್ಬ ಬರುವ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರು ಕೋಪನೋಳಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಅನೇಕರು ಇವರ ಎಲ್ಲಾಂಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮುಕ್ತಿಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರಸವರೂ ಕೊಡ ಇವರ ಒಗ್ಗೆ ಗೌರವಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದ ಟ್ರಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿ ಯವರು ಒಂದು ಸಲ ಶಿವಮೋಗ್ರಾದ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮೇರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಿಪಟಿಲಾದು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಶಾಸಕ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರ ಸೆನಾಪಾಯಿತು. ಸುರಿತ ರಾಜಕೌರ್ಣಯೇ, ಸ್ನೇಹಜೀವಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಕಂತಿಯವರು ಕೆ.ಪಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರ ಮಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟ ಮುಗಿಸಿಯೇ ಮೇರೆಗೋಣಪಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ಬಂದಿಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಸಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಸುಧಿ ತೀಕ್ಷಣೆಯು. ರಾಜಕೌರ್ಣಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಉಂಟಿವು ಆಗುವುದೆಂದು ಕಂತಿಯವರು ಹೇಳೀಸು ಜೀಮು ತೋರಿಸಿದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರ ಮನೆ ತಲುಪಿದರು. ಹಾಳಾದ ಮೋಲೀಸದು ಶಾಸಕರ ಮನೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂದೂ ಕಾಡುಹೆಚೆನ ಬಾಗಿಲುಮುರಿದ ಮನೆ ಪತ್ತಿರ ಕರೆತಂದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಇರುಸು ಮುರುಸುಗೊಂಡು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರ ಮನೆಗೆ ಹೇಳೀಸುತ್ತಿರುವೆಂಬ ಎಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಕಟ್ಟಾಗಾಂಧಿವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಅನೇಕ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳನ್ನು ತಿದರೆವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಂಟಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ

ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕಾಗುಗಿಧ್ಯರು. ಸರಳ ಜೀವನ ಎಂದರೂ ಬಡತನದಿಂದ ಕಾಣಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲ. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬೇಳು ಆಲೋಚನೆಗಳು ಒಂದು ಹೋದವು. ಕುತೂಹಲವಿಷ್ಟರಾಗಿ ಮನೆಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಬಾಗಿಲಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ರಿಂಬಂಕ್ ಇಂಬಂನ್ನು ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಸಂದಿನಿಂದ ಕಂತ್ರಿನಾಯಿಯೊಂದು ಬಾಲ ಮುದರಿ ಹೊರಬಂತು. ಕಾರಿನ ಸದ್ಯ ಗಲಗಲವಾದದ್ದುನ್ನು ಕಂಡ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳ ಹೊರಬಂದು ನೋಡಿ ಒಳಗೆ ಆಯಾಸದಿಂದ ಹಾಲು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಂದೆಯನ್ನು ಏಬ್ಬಿದರು. ಗಡಬಿಡಿ ಎಡ್ಡ ಶಾಸಕರು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಉತ್ತರೀಯವನ್ನು ಹೊಡ್ಡುಕೊಂಡು ಅಮೆಯ ಚಿಹ್ನಿನಿಂದ ತಲೆ ಹೊರ ಚಾಚುವಂತೆ ಹೊರಬಂದು ಸೊಂದುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಶ್ಯಯದಿಂದ ಕ್ಯುಮ್ಮಿದ್ದು ಸ್ವಾತಿತ್ವಿಸಿದರು. ಮುರುಕಲು ಕುಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಲೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕುಳಿತ್ತಿಸಿದರು. ಹಾಲು – ಎಳನೆರುಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಯಪಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೀರಾ? ಎಂದರು ಕಂತಿಯವರು. ಹೌದು ಸಾರ್ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕಾಲದಿಂದ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ? ಹೌದಾ ನಿಮಗೆ ಮಕ್ಕಳೆಂದ್ದು. ಮರು ಪ್ರಶ್ನಾ ಹಾಕಿದರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು. ಸಂಕೋಚನೆಗೊಂಡ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ವನ್ನೊಂದು ಎಂದರು. ನಿಕ್ಕರು ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿಯವರು. ಗಂಭೀರರಾದರು. ಇಂಥರೂ ಉಂಟೋ ಎನಿಸಿರಬೇಕವರಿಗೆ. ಆಗ್ಗೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗಿಂತ ಕೇಳಮಟ್ಟದ ಬಡವರು ಇದ್ದರೋ ಇರಲೀಲ್ಲವೋ ಆದರೆ ಶಾಸಕರು ಬಡಮಾಗಿ ಉಳಿಯ್ತಿರುತ್ತೀಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ಅಂಗಿವಿಕಲತೆಯಂತೆ ದಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢ ಸರ್ವರ ಮುಂದೆ ದೀನರಾಗಿ ನಿಂತು ವಗಾವಡ್, ಕಂತ್ರಾಕ್, ಲೈಸನ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ವರ್ಷಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನೇ ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿಯವರು ಕಂಡಿದ್ದರು. ತಮಗೂ ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ತನಗಾಗಿ ಪನೋಂದನನ್ನು ಕೇಳಿದ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರನ್ನು ಸಿರಿವಂತನೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಾದೆ. ‘ಏನು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲು ಎಂದು ಪ್ರಜಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ವಾಸವೇ? ಎಂದು ಕಂತಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರು ನಗುತ್ತು ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಗುಡಿಸಲು ಇಲ್ಲ. ಅಲದವರು. ದೇವರು ಮೊದ್ಡಪನ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಮಟ್ಟಗಾದರೂ ಇರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಕೈತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಲಾಂಗಾಳಲ್ಲಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯೇ ಇಲ್ಲಿದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡೇಳಿದರೆ ಬಿಗುವ ಮರ್ಮಷ್ಯ, ಆದರಕ್ಕೆ ಜೋತುಬಿಂದಿದ್ದಾನೆ. ನೆರವು ನೀಡುವ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾಕೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಿನೇನೋ ಅಮಿಷವೇದಿಧಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಯಾನು? ಎಂಬ ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿಯವರು ಶಾಸಕಮುಕ್ತಿನಿಂದ ಬೆಂಕೆಷ್ಟಿನಂದರು. ಜಾರ್ಜ್ ಎಗ್ಲ್ಯಾಡ ಬಿಗ್ಗೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜೆಯಿತ್ತು. ಬಡಪರಿಗೆ ಬಡತನದ ಕೊರಗಾಗಶೇ ಸಾಕು ಇವರ ಮೇಲೆ ರೋಗ – ಅನಾರ್ಮನ್ಯದ

ಕೊರಗು ಬಂದರೆ ಅವರದನ್ನು ತಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾರು: ಎಂಬೇಲ್ಲಾ ಅರ್ತೋಚನೆಗಳಿದ್ದವು. ತಿಂಡಿಗಳಿನ ಸಾವಜನಿಕ ಅಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಿತಿ—ಗೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತಮು ಪಟ್ಟಿಸಿದರು. ವಾರಕ್ಕೂರು ಮೂರು ದಿನಮಾರ್ಹಿ ಅಸ್ತ್ರೀಯ ಉಸ್ತ್ರಮಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ತೋಟದ ವಿನೋದ, ಹಣ್ಣು ಪ್ರದೋ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ನೀಡಿ ನೀವು ಇವುಗಳ ಸಮರೂಪ ಮತ್ತು ಪೈಕಿಕರೆಯನ್ನು ಅನುಭವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನ್ವಾಂಗಳ ಕೊರತೆಯಿರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತರಕಾರಿ, ದ್ವಿದಳ ಧಾಸ್ಯ ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಜಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಪ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ ನರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಿಮ್ಮ ಉದಾರತನಾರ್ಥಿ: ಒಳ್ಳಿಯ ಮಾತೇ ರೋಗಿಗಳ ಅರ್ಥ ಕಾಯಿಲ್ಗಳನ್ನು ವಾಸಿ ವಾಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಯಾವ ರೋಗಿಯನ್ನಿಂದ ಉಪಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಿರೆಂದು ಬೇಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾವುದೂ ದೂರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಖಾಚಿಕೊಳ್ಳುಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢರಾಲ್ಗೆ ಭೇಟ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅರೋಗ್ಯ, ಪಾತ ಕಲೆಯಿವುದಾದ್ದು ಆಗಬಾರು ಬಿನಿತ್ಯ ಆ ಪಾರದಂತ ರೂಪಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಪುಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾಯಿಲ್ಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾಸಕರ ಆ ಗಮನದ ಮುನ್ಮೂಕ್ಷನೆ ತಿಳಿದ ಹೆಡ್ಡಸ್ತರು “ನಾಳೆ ಶಾಸಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಶುಷ್ಪಾದ ಬಿಟ್ಟಿರಿಸಿ ಬಿನ್ನ ತಲ್ಲಿಸಾನ್ನಮಾಡಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಣ್ಣಿ ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಬಿನ್ನ” ಎಂದು ಮದುಗಲಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಮ್ಮೆ ಸಣ್ಣಾದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರು ಭೇಟ ನೀಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೂ ಹೋದರು. ಕಳೆದ ಸಲ ಭೇಟ ನೀಡಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದಂತೆ ದುಡುಗರಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಕಂಡರು. ಒಬ್ಬಕು ಹುಡುಗಿ ಹಸರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಆಕೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆಸ್ತ್ರ ಚಟ್ಟಿಸಿ ಉಡುಪ ಥರಿಸಿದ್ದರು. ಆಕಂತ ಕ್ಯೂಪಿಡಿದು ನೀನು ತುಂಬಾ ಪುಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಿರು ಜೆನಾಫ್ರಿ ಓದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಂದೆ ಅದೇ ಮದುಗಿ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರ ಹಿರಿಯ ಸೋಸೆಯಾಗಿ ಬಂದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಾ ಅನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ ಘಳಿನೆಯನ್ನು ನೆನ್ನೆಡುಕೊಂಡು ಈ ಲೇಖಿಕೆನು ಸಂದರ್ಭನ ನಡೆಸುವಾಗ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಮಕ್ಕಳ ಅವರಲ್ಲಿ ಆರು ಗಂಡು ಇದು ಹೇಳ್ಳು. ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮದುವೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೇಳ್ಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ; ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಲಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಂದೆಯ ಹ್ಯಾದರಾಗಳಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಹೇಳಿದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬಿಲ್ಲ. ಹೇಳ್ಳು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಗೆ ಹಸರು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಓಟಿದ ಓರಿಯ ಮಗ ಸಕಾರಿ ಖಚ್ಚೋಗಳು ಸೇರ ಬಯಸಿದರೆ ತಂದೆಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈಕನಾಗೆಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಆದರಾಗಳ್ಲವೂ ಮಹ್ಯಮಾನವಂಬಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗಿರಲಬಿಲುವುದು. ಬಂದ

ಉಡತನದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹತ್ತಾರು ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗಗಳಿರುವಾಗ ಕಲಿಣವೂ ಅನಿಶ್ಚಯವೂ ಆದ ಬೇಸಾಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹಿಡಿಯಲು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಗ್ಗೊಡಲೀಲ್ಲ. ಕೆ.ಶಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಗೆಳೆಯರಾದ ಮೈಸೂರು ಶಿವಪ್ಪನವರು ಶಾವೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು 1967ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ನೇರವೇರಿಸಿದರು. ಕೆ.ಶಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಪಾಲು ಆದರ್ಥವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಮನೆಯೋಳಗಡೆ ಅದು ಹತ್ತು ಪಾಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ತನ್ನಂತೆಯೇ ಶಿಸ್ತ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಿತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಾಸಕರ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು; ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದೆಳೆ ಜಿನ್ನದ ಸರವಾದರೂ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇ ಗೇಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಸೋಡಿರಮಾಂ ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆ ಧರಿಸಬೇಕಾದವರು ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾದವರು ಮಾತ್ರ. ನಿವೆಲ್ಲೂ ಲಕ್ಷ್ಯ—ಸರಸ್ವತಿ—ಪಾರ್ಫತಿ ಇಳಿದ್ದಾಗೆ ರೂಪಮತಿಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೇಕೆ ಒಡವೆ. ನಿಮ್ಮ ಗುಣವೂ ನಿಮಗೆ ಭೂಜಣವಾಗ್ಗೆಲ್ಲಿಯೇ? ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವರದ್ವಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇ ಉತ್ತಮ ಗುಣವಂತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಏವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಿಮಾಂಸಾದವರೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಹಣಿ ಮೇರಿಸುವವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಒಡವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳಾಟ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಿರಿವಂತರು ನವಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬಾರದು. ತಮಗೆ ಗಡಿಯಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗು ಮಾಡುವವ್ಯಾ ಆಫಾತೆ; ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗಡಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದಕೆ ಎಂದೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊರಗಿದರೆ ಬಿಡತನ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ದುಡಿದರೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಮೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿದುರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಶಿಪಟುವರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಸ್ತಕರುಬ್ಬಿರು ಮಗ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಣನನ್ನು ಕರೆದು ಅತನ ಹರಿದ ಷಟ್ಟಿನ ಶಾಲಾತಿಗೆ ರೂಲು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನಾಟ್ಟು ಥೇಡಿಸುತ್ತಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಮಗನಾಗಿದ್ದೀರುತ್ತೇ ಈ ಹರಕು ಒಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರುತ್ತೇ ಎಂದು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವಮಾನತನಾದ ಮಗ ಶಾಲೆಗೆ ಮೋಗಲು ನರಾಕರಿಸಿ ನನಗೆ ಮೋಸ ಪರಣ ಮೊಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಮೋಗುವದೆಂದು ಹಬಿ ಮಾಡಿದ. ನಡೆದ ಘಟನೆಯೇನೆಂದು ಕೂಲಂಕುಪವಾಗಿ ತಿಳಿದ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು; ಮಗನನ್ನು ಬಂದಿಕ್ಕಿಸೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಮೋಗಿ ಮನಯದಿಂದ ‘ಮಾಸ್ತರೇ ನಮ್ಮ ಮಂಡಣಿಗೆ ಮೋಸ ಪರಣ ಹೊಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ’ ಅದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿದೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅತನಸ್ನೇ ಗೇಲಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಮಂಡಣಿ ಪರಣ ಕೊಂಡ ಹರಿದಿದ್ದಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲು ದೊಣ್ಣೆ ತೂರಿಸಿ ಮೊಡ್ಡುದು ಮಾಡಬಾರದಿತ್ತು. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಚೊಕ್ಕಿಪಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹರಕು ಒಟ್ಟೆಯವರು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಯಾವುದೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶಾಸಕರಾದ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಬಿಡತನ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನಮನ್ನು ಮಾಡಲೀಲ್ಲ ಅತ್ಯಮಾದ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಎಂದೂ ಮನಸೆಂಡಲ್ಲಿ. ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ದೃಕ್ಪಾಗಾರೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಪ್ರಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಯಾರ್ಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗೆ ಸಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ

ಒಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾದರಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತುಸೆಯಿಂದ ಗಂಡು ಮಹ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರಿ ಕೊಡಿಸುವ ಯಶ್ವ ನಡೆಸರೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳಿಸ್ತೀರೆಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲವ ಸಾಲದ ಜೋತೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು, ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರೋ ಕೊಂಡರು. ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲ ಪಡೆದರು. ವಂಬಿ ಸಾಕುವುದು, ಕೋಳಿ ಘಾರಂ ಓಗೆ ನಾನು ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಶೀಲರಾದರು. ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆರಂಭದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಷ್ಟಕ್ಕೆಳಗಾದವು. ರೇಣ್ಣ ಬೆಳೆಂದುವ ಪ್ರಯೋಗ ಆಗಿ ಮೋಯಿತು. ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರಿನ ಕಂತು ಕಟ್ಟಲು ಮಾರ್ಗವಾಗಲಿ ಎಂದು ಪರಿಚಿತರ ಹಾಗೂ ನೆಂಟರ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತು ಪರಸನು ಮಾಡಲು ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರು ಕೊಳ್ಳಿದು. ಬಾಡಿಗೆಗೆಂದು ಬಿಟ್ಟ ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರೋ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದ ಯಂತ್ರವಾಯಿತು. ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಮಣಿ ರಿಪೇರಿಗೂ ಹಳ ಕೊಡಲ್ಲಿ. ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರನ್ನು ದಲವು ಸಲ ಹಾಕ್ ಲಾಗೇಣಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ ಪರ್ಕಾರವಾಟಿಗೆ ಬಂದು ಶಾಶ್ವತ ರೋಗಿಯಾಗಿ ನಿಂತೆ ಮೋಯಿತು. ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರೋ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಮೆಕ್ಕಾನಿಕ್ ಶಾಸಕರ ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರಿನಿಂದ ಬಂದೊಂದೆ ಬಿಡಿಬಾಗ ಕಳಬೇ ಬೇರೆ ಶ್ರುತ್ಯಾಕ್ರುಗಳ ರಿಪೇರಿಗೆಂದು ಬಳಸಿ ಮಾರಿಕೊಂಡೇ ಬಿಟ್ಟ. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಡ್ ಸಿದ್ಧಪನವರ ಸಾಲದ ಮೋತ್ತ ತಿ.ಎಲ್.ಆಇ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ದೆವ್ವಾದಂತೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಬೇಸಾಯದ ಸುಖಿ ಕನಸುಗಳು ಭಾಗ್ಯವಾದವು. 1964ರ ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತೆ ಚುರುಕಾಗಿ ಸುರಿಯಿತು. ಮರಾತನ ಕೆರೆ ಹೊಸ್ಯಾವಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆ ಒಡೆಯಿತು. ಅದರ ನೀರು ಮುಂದಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಿತು. ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಅರು ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಈಗಾಗಲೇ ಬರದಿಂದ ತತ್ತವಿಸಿದ್ದ ತೆಗಿನ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಅತಿ ವ್ಯಾಸಿಯ ದಸೆಯಿಂದಾದ ಆಫಾತ ಹಿಂಡ ತೊಡಗಿತು. ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಎಚ್.ಎಂ. ಚನ್ನಾಟಿಸಂಪನ್ ವರಸನ್ನು ಕ್ರೀತ್ಯಾಕ್ರೇ ಕರೆತಂದು ಕರೆ ಒಡೆದು ರೈತರಿಗಾಂಟಾದ ಕರಾಳ ದುಕ್ಕಿತಿಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಮೇರೆಗೆ ಅತಿ ಶೀಘ್ರಮಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ವಿವರೂ ಕೂಡ ನಿಸ್ಯಾಫ್ ವಲ್ಲದ ಶಾಸಕರ ಬೆಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ರಸಗೊಳಿಬ ಹಾಗೂ ಕೆಟನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪಡಣೆ ತಟ್ಟದಲ್ಲಿವೆಂದೂ ಕೆ.ಪಿ.ರೇ ಚಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ತರಕಾರಿ, ಕಾಡಿ ವಣ್ಣಗಳು ರಾಜಾಯನಿಕ ಗೆಳ್ಳಿರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಪ್ಪಜ ರುಚಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕೆಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಸುವ ವಿಷ ತರಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆಂದು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಂಜಳ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶತ್ರ್ಯಾಕ್ರಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೆಂದೂ ತರಕಾರಿಗಳ ತಾಜಾತನ ಹಾಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸ ರೈತರು ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗಂಜಲ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತುಯಾಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಉಳಿಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಲಾತುಮ ರುಚಿ ಹಾಗೂ ಲಾಡ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆಂದೂ ಈ ನೇಲಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಾರ್ಚಾಗಳಿಂದ ಮಂದಿಕೊಂಡು ಹಂಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಮಂದಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳೆ ತರಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಸಲವೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಆದಾರ

ಬೇಕೆಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಾರದ ಆಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಡಗನದ ಏರುಧ್ವ ಮೋರಣಿಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾವು ಮುಂದೆ ಹಸಿರೆನ ಏರುಧ್ವ ಮೋರಣಿಗಳ ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೇಕೆ ದೇಶದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಮೊದಲ ಮುಟ್ಟಿಲು ಆವಾಯೇತ್ವಾದನೆ. ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಎಂದು ಇಂತಹ ನೆಲವ್ಯಾ ಬಂಜರ ಯೋಜನೆಯನಾಂದಿನ ಮೊದಲ ಮುಟ್ಟಿಲು ಆವಾಯೇತ್ವಾದನೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದರೆ ಶ್ರೇತ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದೇ ಅಧಿಕ. ಕೃಷಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷಿಕರು ಮಳೆಯಾಶ್ವಾಯ ಹೊಂದಿ ಬೇಸಾಯ ವಾಡಿ ಉಳಿದ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೋಷಗಳಲ್ಲಿದೆ ಕಾರಣವಂತಾಗಬಾರದು. ಕ್ಯಾರಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮ ಸ್ಥಾಪಿತ್ತಾದ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಕೃಷಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸುರಿದ ಮಳೆ ನೀರು ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸದುಪ್ರ ಸೇರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ಕಾಮ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವೇಕು. ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಷಿಕ್ಯಲ್ಲಿ ಗೋಕ್ಕುರ್ಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾಗಬೇಕು. ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ವಾಳಾವಾಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಯೇಜನೆಂಬೆಂದೇತನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಿನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇನ ಏರಡು ಮೊತ್ತದ್ದು ಉಂಟ ಮಾಡವಂತಾದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ಸುರಾಪಾನ ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಶರೀರವು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಪಾನ ನೀರೇಂದ್ರಿಯದ ಜಸರ ಸ್ವೀಕಿಕ ಮಟ್ಟಿ ಪ್ರಚ್ಚುವುದರ ಬದಲು ನಾನಾರೀತಿಯ ಉತ್ತಮಗಳು ಕಾನುನು ಬಾಗಿರಿಂಬಿರುವುದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ತಡೆಯಿಲು ಇಡೀ ಸಕಾರರೇ ಸೀಂತರೋ ಮುಂದುವರುವಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಾಸಕರಾಗಿ ಅಯ್ಯಗೋಂಡ ದಿನದಿಂದ ಮೊದಲಿಗೊಂಡು, ಇಂತಿ ರಾಸಕರಾಗುವ ತನಕ ಪ್ರಾಣಸಹಿ ಕಲಾಪದ್ವಾಲೀ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಡಗೆತ್ತಿರು ಉಡ್ಡಾಯದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೋಬಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಗೋಕ್ಕುರ್ಗಳಿಂದ ಒಳಿದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣಕ್ಕುರ್ಗಳ ತನಕ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯ್ಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ಜಲಕ್ಕಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಳೇ ಇಂದ್ರ. ತಂಗಿನ ತೋಟದ ಬೆಂಬ ವಾಕ್ಯಕೊಳ್ಳಾಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡ ನಿರ್ವಾಳಾ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಕೆರೆಗಳ ಮಾಲು ತೆಗೆಸುವುದು, ಬೇಸಾಯ ನಮ್ಮಾಯಕರೆಂದು ರೈತರು ತಿಳಿಯಬಾರದು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳ ಬೇಸಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದೇ ಸುವಿಷಿದ್ದು ತಿಳಿಯಬಾರದು ಎಂಬ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಳೇ ಇಂದ್ರ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಡಯ್ಯತ್ವಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಕರಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಿರಾಸಿ ರೂಪತಾಳಿತು. ಮೊಲೀಸು ಇಲಾಟೆ, ಅಬಕಾರಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಟೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಿಫ್ಟಿಂದಿ ಮತ್ತು ಆಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಲಂಂಡ ಪಡೆಯುಬಹುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದ್ರೋಹವರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಡಗೆತ್ತಿರು ಸ್ಥಿತಿ ಬೇಸಾಯದಾಯಿತು. ದಣಿಪದ್ಧತಿ ವಿನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬಂತಾಗಿ ಪ್ರಮಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಸ್ವಾಯ ದೊರಕದಾಯಿತು. ಕ.ಎ. ರೇವತ್ತಿಂದ್ರಾ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ಬ್ರಿಷ್ಪಾಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಮ್ಯಾಪಕ ಚೆಚ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರು. ಬ್ರಿಷ್ಪಾಚಾರ ವಿಧಾನವೈಧದಿಂದ ಹೊದಲುಗೇಂದೂ ಗ್ರಾಮಾಂಶರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ತನಕ ಮ್ಯಾಪನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿಂದು. ಬಾಹಾರಹೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಭಿತ್ತು ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಬರಹೆಂದಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ಶ್ರಮವಟ್ಟಿ ದುಡಿದ ವರ್ಣವನ್ನು ತೆರ್ತು ಸೇನಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೇಲುಪಡ್ಡಿರುತ್ತಿದ್ದೀರು. ಬ್ರಿಷ್ಪಾಚಾರ ಸಿಮ್ಹಾಲನಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರ್ತಿರಾಜು ಆಗ್ನೇಯದ ಉತ್ತಾಯಿ ಘಟಿಸಿದ ಮಾತ್ರಗಳಿಂದ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರುಷ್ಟಿಯಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಖಾರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೆಬಳಿ ಮುತ್ತಿದ್ದ ಮುದಾರಿಗಳ ಅಕ್ರಮ ಆಸ್ತಿ ಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಏರುದ್ದ ಕೆಟಿಕಾರಿದರು. ಆದಖಿತದ ಗಾಂಧಿ ಒಂದಿದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಧಾನ ಕಾಲಿದಾರ್ತಿ ಬಂದು ಹ್ಯಾಕ್ಯಾರ್ಕ್‌ಗಳ ದ್ವಾರಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೆ ಆಗಲಿ ಆವಾಸನ್ನು ವೀಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಆಗಿದುಕೊಂಡು ಕುಂಡು ಕೀರತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಹ್ನೆಸಬೇಕಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರು. ಸಾಜೀವು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳನ್ನೂ ವಿಷಯಿಸಿದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಪ್ರಾಂದರ ಸಮ್ಮುಗಳು ಸಮರ್ಪಣೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಿಳಿ ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂಶರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಭಾಗವಿಸಿದಾಗ ಕೆಲ್ಲ ರ್ಯಾತರು. ತಮ್ಮ ಕುಂಡು ಕೀರತಿಗಳ ನಿವಾರಕಗಳಿಗೆ ಬೆಸಿಕೆಂಟ್ಟಿ ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುವ ಅರ್ಪಾಳನೆ ನೀಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತಲುಪಡ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಮುತ್ತೆಯ ಬಿಡುವ ಪಂಚನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಜ್ವಿಲ್ಯುಪ್‌ದರೆ ದಜ್ವಿಲ್ಯುಪ್‌ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡಲೇ; ಮಾಸಿ ಅರ್ಪಾಳಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಫಾಸಂಗೆ ಧಕ್ಕುಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತ ಮಾತ್ರಗಳು ಆದ್ಯತಾರ್ಮಾಂಶ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿ ಗೆಂಡಿ ಮುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕ.ಪ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರಂತಹ ರಾಸಕರನ್ನು ರಾಸನ ಸಭೆ ಕಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು; ಕೆಲವು ರಾಸಕರು ಬಿಡಪರೆಂಬುದನ್ನೂ ಶಿಳಿದಿಂದ್ದರಲ್ಲಿಬಹುದು. ದಿಟ್ಟಿ ಮಾತ್ರಾಗಾರರನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಯಾರ ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೆ ನಿಷ್ಪಾರ ನುಡಿಗಳಾನ್ನಾಡುವ ಬರಣೆ ರಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು. ನಾಂಧಿವಾದದ ಭೂಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಸರಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಈ ವಲ್ಲ ಗುಣಾಳನ್ನು ಮೈಲ್‌ಸಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಕ.ಪ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಸನ ಸಭೆ ಬಿಹಳ ಅವಶೇಷವಂಬಂತೆ ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಅಂಥವರು ದೂರಕುಪ್ಪದು ವಿರಳಾತಿ ಏರಳ.

ಬಡವರಿಗೆ ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ಜೆಯಾದಾಗ ರಾಸಕರೆಂಬು ಮನುಷ್ಯಾದ್ಯಂತೆ ಸೆರಳು ಸೂರ್ಯಿಲ್ಲದ ಬಡವರ ದಾರೂ ಕರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚ್ವೆ ಜನ ರಾಸಕರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಳಿಯವರು. ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಕ.ಪ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಸಂವಹ ಕಡೆ ಕ್ಕೆತ್ತೇರಿಸಿದ್ದರಂತೆ.

ರಾಸಕಾರಣಿ ಜನಾನುರಾಗ ಗಳ ಮುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲ ಸಾಲಗಳ ಮೊತ್ತ ಅಧಿಕವಾಗಾ ತ್ವರಿತಗೆತ್ತು. ಶಾಮೀ ಹೇಳಿರಮ್ಮ ವ್ಯಾಧಾಭ್ಯಾಸ ದಂಸನೀಯದ ಮಾನೃತೆ ಒಿಡಿದರು. ಕ.ಪ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪವರು

ತಮ್ಮ ದಿನಕರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ತಾಯಿಯ ಸಿರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಮಾರ್ಗನ್ನು ಒಗೆಯುವುದು, ಉಪಚರಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ವೆಲಕ್ಕೆ ಕಾಲಿದ್ದೀರ್ಘವು. ತಾಯಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗೀ, ಸೌಸೇಯಿಗಾಗೀ ಇವರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆ ಮಗನ ಹಕ್ಕಿಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಂತೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲಿಸಿದರು. ಮನೆನೋಗಿನ ಬಡತಮಸ್ಸು ಹೇಗೆ ತಮಿಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಿದ್ದ ತಾಯಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದ್ದ್ದು ಏಕಮಾತ್ರ ಮಗನನ್ನು ಕಂಗಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಷ್ಟ್ರೇಟ್ಯಾದನಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಶ್ರವ್ಯಾ ಸಂತಸದಿಂದ ತಾಯಿ ನೆಚ್ಚಿದಿಯಿಂದಿದ್ದರೆ. ಪರಾತ್ಯ ದೇವತೆಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಕೊರಗು ರೇವಣ್ಣಿದ್ದಪ್ಪಸರಸ್ಸು ಹಿಗ್ಗಿಮುಗ್ಗು ಕಾಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮರಣಕ್ಕೆ ಮದ್ದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಲೆಂಬಂತೆ ತಾಯಿ ಲಿಂಗ್ರೆಕ್ಕಾದರು. ತನ್ನ ಬಿಂಬಿಗೆ ಸ್ವಾತಿತ್ವಯಂತಿದ್ದ ತಾಯಿಯ ನಿಧನದಿಂದ ಇವರು ಕಂಗಾರಾದರು.

ಜುನಾವನೆ ಪತ್ತಿರವಾದಂತೆ ಸಾಲಗಾರರು ಕೊಟ್ಟ ಚಳ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಕ್ಕೊಡಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಲ ಮಾಡದೆ ಒಂದಿನ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವಂತಿರಲ್ಲಿ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮಸೆಪಾಲ ಇಂಡ್ಫೋಸ್, ಅರ್ನ್‌ರ್ಯಾ ಇಂಡ್ಫೋಸ್, ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕಾರ್ಬಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಂತಾದೆ ಸಾಲ ಪಡೆದರು. ಹಾಸಕರೆಂಬ ಹೀಡಾಯ್ದ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾದವು. ಸಾಲದ ಛಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿದರು. ಸಾಲತೀರೆತೆ ಹೊರತು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಸಾಲವಿತ್ತು. ಅದೇಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ. ಇಂಥವರು ಯಾವ ಪದವಿಗೆ ಸೇರಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಕ್ರಮ ಸಂಪಾದನಯಿನ್ನು ದ್ರೋಷಿಸುವ ಜನ ಸಾಲ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರಲ್ಲಿ. ತಂದೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಸುರಾಲಿಲ್ಲ. ದುಜಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಆಗಂಡು ಅವರಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ತಂದೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದರು. ತಂದೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳೇನೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಕಳೆದು ಖಿಕಾಯಿಂಬಾಗುವುದು ಶತಸ್ಥಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಬಿಟ್ಟು ದೇರದ್ದಲ್ಲಿ ತಿರುಗೆತ್ತಬೇಕಿದೆ. ಎರಡನೆ ಮಗ ಬಿ.ಎಡ್. ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರೈಡರಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪ್ರುತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಗಿ ತೀರುದ್ದು ತರಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೇರಿತವಂತರಾಗಬೇಕಂದು ಕಂಡಿದ್ದ ಕಸಸು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲದಿಂದುಂಟಾದ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಒಂದೆ ಜೂರಾಯಿತು.

ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ :

ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್ಟಿಫಿಷಲ್‌ಸರ್ವಿಸ್‌ವರು ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪಾನಿ ಹಾ-ಆರ್ಕಾರಿದ್ವಾರಾ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕನ ಜೇಣಿನಲ್ಲಿ ಘರಿಸಿನ ಜೇಣಿನಲ್ಲಿ ತಂಬಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮೂಡಾಗ ಎಡ ತಾಕಿದ್ವರನ್ನು ಕರೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತರಕಾರಿ ಮಂಧಕ್ಕಾವಣ್ಣ ಹೇಳಿ ಓತ್ತಿಲ್ಲಿ ಜರಂಡಿ ನೀರನಲ್ಲೋ, ಬಳ್ಳೆಲು ನೀರು ಪರಿಯುವಂತಹೆ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೇಣಿನಿಂದ ವರ್ತಾದು ಒಗೆಯ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಗೆದು ಅವುಗಳ ಪರಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಿತ್ತಿ ಬೇಕೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕೀಟ-ಬಾಢೆ-ರೋಗಜಾಢೆ ಬಂದರೆ ಗಂಜಲಿ-ಬೂದಿ ಸಿಂಪಾಟಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿರೆಲ್ಲ. ದೈತ್ಯರು: ನೀವು ದಾಗಿ ಮುಢ್ಣ-ಸಾರು-ಅನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧಾರವಂದು ನಂಬಿದ್ದಿರಿ. ಸಮತ್ವಕದ ಆಧಾರವಂದರೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡಕ್ಟೀ ದೆಹ್ವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ತರಕಾರಿಗಳು ಬ್ರೀ ಆಧಾರವಷ್ಟೇ ಅಭಿ ಇರಿಸಿದ್ದೀರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತರಕಾರಿಗಳ್ಲಿ ರೇಖಾರ್ಥಾರ್ಥಗೆ ಯೋಗಾಗುವ ಅನ್ನಾಂಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅನ್ನಾಂಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕಾಯಿಗಳು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂದವರು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಬೇಕೆಂದು ತಿನ್ನುವುದನ್ನೇ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಂಬಕಾಯಿ, ಸೂರ್ಕಾಯಿ, ಉರ್ಕಾಯಿ, ಮುಂತಾದ್ವಾನ್ನು ಬಿತ್ತಿಲ ಬೇಲಿಗೆ ದಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಹೇರಳಬಾಗಿ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತರಕಾರಿ, ಸೌಪ್ರಾಂತಿಕ ಉಂಟ ಉಂಟೆ ಅಳ್ಳ. ಎಂದೆಲ್ಲ ಪ್ರಜಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲಿಂದ

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರನ್ನು

ಸಂಚಾರಿ ಸೀಡ್‌ ಕಾರ್ಮಾರ್ಕ್‌ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಸ್ತರಣ್ಣ ಯೋಜನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವುದಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಳಿಯಾಸೆಂದ್ರಾಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಸ್ತರಣ್ಣ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿನಾ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಾಮಾರ್ಥ, ಸಂಬಂಧ, ಜೀವು ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಾಗಿ ವಣ ಶಿಂಕ ಮಾಡುವುದಾ ಬಿಂಬಿಲ್ಲ. ತರಕಾರಿ ತದಸೀಲ್ಯಾರ್ಕಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಬೇಕಿರುತ್ತಾ ಸದಾವದಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ರಾವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಿಷಯವಾದು, ಸೆಂಟರು, ಇವರು ಕೂಟಿಗೆ ಜೀಜಾಗಳನ್ನು ಬೇಕವಷ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆವರು ಬಂದಾಗ ತೋರಿಸಲಿಂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಸಕ ಸಫಾ ಕಲಾಪಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮೂಡಾಗಬೇಲ್ಲ ಬಾಲೊಬಾಗಿನ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಂಬೇಗೆ ಮೋಗಿ ಬಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗೀರಿವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಜಾಂತಿಯ ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೇಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳಾಧಿಸ ತರಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣರೇಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆವೃಗಳ ತಳಿಯಾಸ್ಸು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು ತೀಕಾವಿದ್ದರು. ತಮಿಂದ ಬಿತ್ತನಾಗಳಾಸ್ಸು ಪಡೆದು ಬೆಳೆಸಿದ ಘರಾನ್ನು ಸಂಪು ನೊಂಡಿ ವಹದ್ದಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆವರನ್ನು ಪ್ರಾರಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮ್ಮ ದೇರಾಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ಬೇಕಾಲ್ಲಿದೆ ಸುಶಿವರ್ತ್ನ, ರೈತರಿಗೆ ಪಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಾಗಲ್ಲಿ. ತಾವು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಆಪಾರ ಪಾದಾಫಾಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು

ಸ್ವಾಪಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳು ಕರಾರಧಾನುತ್ವವೆಂದು ಹೀವಿ-ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಳು ಮಕ್ಕಳು ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತರಹಾರಿ ಕೈತೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊವ್ವು-ತರಹಾರಿ ಬೆಳೆದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೋಷಗಳೇರಡೂ ತುಂಬಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ:

ತಿಪಟಿಲೀನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ‘ಬ್ಯಾಫ್’ ಕ್ಷಮಿ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಯೇಡನೆ ಕೈಪೋಡಿಸಿ ಹಣಬೆ ಯೇಸಾಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಜನಸೇವೆಯು ಅವಳು ಹುಣ್ಣಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಬಡವರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಂರುವಾಗುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯು ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಗಾಡಾಯಿಸಿದ್ದವು. ಹೆಂಡತಿ ಜನ್ಮವುನ್ನಿಗೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಏಧೇಯಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೇನೂ ಶಿಳಿಯುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಕ್ರಾಳಿಗಂತ ತಿನ್ನುವ ಕ್ಯಾಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವು. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಶಾಸಕರ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರೆ ತಂಡೆ ಆದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಮಕ್ಕಳು ನೋಕಲಿ ಸೇರಬಂಹಿದರೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರೈತ ಮಕ್ಕಳೂ ಜಾಕರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಬೇಸಾಯ ಯಾರು ಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿಲು ಹೊಲವಿಲ್ಲದವರು ನೋಕರಿಗೆ ಸೇರುವುದು ಘರ್ಮ ನಿಮಗೆ ಹೊಲವಿಲ್ಲವೇ ಮನೆಯಿಲ್ಲವೇ ಕೊಟ್ಟ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಲಾರದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕುದುರೆ ಬೇಕನ್ನುಪುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದಾಗಿ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿರಲ್ಲ.

ಅಶ್ರೀಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಮೈಸೂರು ಶಿವಪ್ಪನವರು ರೇಖಣಿಸಿದ್ದಪನವರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವ ತಿಳ್ಳುವ ಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರು. ಹಸಿ ಮಡಕೆಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವು ಸುಳ್ಳರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಅವರು ಬದಲಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ತನಗೇ ಕೇಡುಂಟಿಮಾಡುವ ಪರೋಪಕಾರದಿಂದ ದರಿದ್ರವೂ, ದುಃಖವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ನಂತರದ ದಿನಗಳು

ಎಡು ಅವಧಿ ಮೈಸ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಕೆ.ಮಿ. ರೇವಣ್ಡ್ ಶಿವಪ್ಪನು ಇಮ್ಮೆಂದು ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಖಿಲ ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಮಾರ್ಗ ನಲ್ಲಿಯಿಂದ ಏಂದಿದ್ದ ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೆಳಗಿದ್ದರು. ರೇವಣ್ಡ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕಾಲಾರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ವೀರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಂವ್ಯೋ ಅನುಕೂಲವ್ಯೋ ಆಗಿರಲು ಸಾಕು. ಪಕ್ಷ ಸಂಘಟನೆಯ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರುವಂತೆ ಅವ್ಯಾಸ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರಿಂದೆ ಆದರೆ. ಇರುವ ಸಾಲದ ಬಾಧೆ ತಮ್ಮಾದ್ದಲ್ಲಿದೆ ಯಾವಾಗಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಹುದಂದು ಆಮೆಷವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಮಿ. ರೇವಣ್ಡ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ರಾಜಕೀಯರಂಗಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮೊಂದುವ ಇಗ್ನಿತ ಪಕ್ಷ ಪರಿಸಿದರು. ರೇವಣ್ಡ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಂತಹ ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಒಮ್ಮೆ ದಾರುಣವಾಗಬಾರದಂತೆ ಇಂದ್ರಾಂಶ್ ಮಾಡಿ ರಾಜಕೂರಾಗಳಿಗೆ ವಾರಾಸನ ಕಿಂಜಣಿ ಯೋಜನೆಗೆ ರಾಸನ ಸಭೆ ಪಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಮಾರೆತು ಆಂಗಿಕರಿಸಿತ್ತು. ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿದೆರಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ವಾಯು ದೊರಕದಂತೆ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾಸನ ಸಭಾ ಕಲಾವಾಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕುದನ್ನು ಮುದ್ದಿತು ಪಡಿಸಿ ಇಂದ್ರಾಂಶ್ ಸೇರಾಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮಾನ್ಯ ಸಂಪರ್ಣ ಶುಳಿಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಟ್ಟೇರಿ ಮತ್ತಿತರ ಕಟ್ಟೇರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಟಿ ನೀಡುತ್ತ, ಕಾಯಾಫ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಮಾಸ್ತರ ಮುಂದೆ ದೀನವಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ್‌ರೆಕರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ರೈತರಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳಿರೆಂದು ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯೆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗುಮಾಸ್ತರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ತನಾದರಕೆ, ಮಳಂಡನೀತಿ, ಲಂಡಿದ ಇಯಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ತರೀರ ಬಾಗೆ ಸುಂತು, ಸಮ್ಮತ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬಡವರಿಷ್ಠರೆ, ಅವರ ಒಳ ಹಣವೆಲ್ಲ, ದೂರದಾಖಲ್ಗಳಿಂದ ಏಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು ಬರಿ ಮೆಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡೆ ಬಂದವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ವ್ಯಧಾ ಸತಾಯೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ನಿಯಮಗಳನ್ನೇ ಪರಾತಮಾಡಿ ಕಾಂಪಾರ್ಶಿಗಳ ಮುಖಿಭಂಗ ಮಾಡಬೇಕಿ ನೇವ್ಯ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ನೇವ್ಯ ಹಣಕ್ಷಾಗಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರಿ. ಸಮ್ಮತ ಸಂಖಾನ ಜನವಿರೋಧಿಯಾದ ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಿರುಜುಂಡಿ. ಈ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರೆಂದು ಯೆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ನಿಯ್ಯ ಮಾತನಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ರೂಢಿಯಿರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಲಂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲದ ಜಮೀನನ್ನೇ ಪರಾತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬರೆದುಕೊಡಲಿನ್ನು, ಹಿಂತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಏಂಜಲಿಯುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಈ ಮಾಡಿ ರಾಜಕ ದಿನವ್ಯಾ ಬಂದು ನಾಗರಿಕ ಬಹುದಿನ್ನು ಏಂಬು ಅಸಮಾಧಾನವರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು

ಗುಮಾಸ್ತರು ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರ ಮುಖಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟು ಒಳ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಬೇಗ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲ ಬಿನ್ನಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿತ್ತೆಗಾಗುವರು. ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರ ಒಂದೆ ಬಂದ ರ್ಯಾತರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಇಂದೆ ಎಲ್ಲರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಮೋಗುತ್ತಿನೇನೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಅತ್ಯ ಮೋಗುತ್ತಿಲ್ಲೇ ಅವರ ಒಂದೆ ಬಂದಿದ್ದ ರ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಚರಿ ದಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. “ನಿನಿರಯ್ಯಾ ವಲ್ಲ ಕೆತ್ತ ಹಾನನ್ನು ಒಳಿದು ತಂದರೆ ನಾವು ಹೆಚರುತ್ತಿದ್ದೇವಾ? ಸಿಟಿಗ್ ಎಂ.ಎಲ್.ಆರ್.ನಾವು ಕಷ್ಟ ಕಟ್ಟುಬ್ಬೆಲ್ಲ, ಮಾಡಿಗೆ ಕೇರೊ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವಾ? ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೆ. ಮಾಡಿ ಬಂದರೂತ ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡೊಂದಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಆ ಇ ಈ ಗೇ ಈ ಪರಿ ಕಾನೂನು ತಿಳಿದರೆ ನಾವು ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಓದಿ ಬಂದವರು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ್ವಾ? ಯಾವ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಜರ್ಜೆಗಿಳಿದು ಬಂದವರ ಮುಖಿಭಂಗ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಪ್ಪಾಸ್ತರನ್ನು ಎದುರು ದಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಆಗುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ದರಕರ್ತು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಚಂತ್ರ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ಕಂಡು ನಡೆದ ವಿದ್ಯಾವರಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ವಾರುಂದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾವರ್ಯತಾನ್ನಿಂದ ಮಾಡಿರಾಸಕರನ್ನು ಮುಂದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಗುಮಾಸ್ತರ ಒಳ ಮೋಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಫೇರಿಯ ಅವರಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಂಜ ಕೊಳ್ಳುವೂ ಸರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ತುರ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇದಂದಾಯಿತು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಪ್ರತಿನಿಶ್ಚಯ ಜನರಲ್ ಅಸ್ತುತಿಗೆ ಭೇಟ ನೇಡುವುದನ್ನು ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಯೋಗಕ್ಕೆಯೇ ಏಕಾರಿಸಿ, ಅವರ ಕುಂಡ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿಮಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಿಂದ ಗಂಜಿ ಮಾಡಿಸಿ ತರುವುದೇ ಹೇಳಿದ ಎಳನೀರು ತಂದುಕೊಡುವುದೇ ಮಿತವಾಗಿಯಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇತ್ತು. ವೈದ್ಯರ ಜತೆ ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಜನರಲ್ ಅಸ್ತುತಿಯ ಹಿರಿಯ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಸೀತಾರಾಮ ಪೆಲ್ಲ ಅವರು ಆಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸ್ನೇಹವಸ್ತು ಚಾಚಿದರು. ಸ್ನೇಹಿತರಿಲ್ಲ, ನೆಂಟಿರಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಮೊದಲು ರೋಗಿಗಳಂತೆಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದ ಪೆಲ್ಲ ಅವರು ಸ್ನೇಹಿತನ ರಕ್ತದ ಭತ್ತದ ಪರಿಷ್ಕಿಸಿ ‘ಸ್ನಾಮಿ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕ ರಕ್ತಮೋತ್ತದವಿದ ಉಟುದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮ್ಮೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ನಾನಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ರಕ್ತಮೋತ್ತದವೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಒಳಗೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣ ಮುಂಜಾಗುವುದು, ಪಾರ್ಕ್ ಹಾಯು ಬಡಿಯುವುದು ಹಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮೋಗುವುದು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಿರುಗಾಟ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಯಾರ ಬಳಿಯಲ್ಲಾ ಕೋಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶ ಕೂಡ ತೊಡಗಿದರು.

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರು ಸಹಜ ನಗೆನ್ನಕ್ಕು ಸಾಮಿನ ಹಾನಾ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾದಯ ನಿತ್ಯ ಸಾಯಂಪುದ್ದೇ ಸುವಿವಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತೆ ಹಾನು ಯಾರ ಕೇಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಂತೆ ಹೋಗಿಬಿಡಲು ಅನುಕೂಲವೇ ಅಯಿತ್ತನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಒಂತೆಂದರೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರಿಗೆ ಯುಗಾದಿ ಚ್ಯಾರ್ಫ್ಸ್ ಸದಗರ. ಪ್ರತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯ ಪ್ಲಾಗಿಷನ್‌ನು ಆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಚರ್ಚಾದಂತೆ ಅಗ್ನಾ ಹದಿನ್ಯೇದು ಬಂತು. ಹಿರಿಯ ಸೋಜ ಚುಪ್ಪುವಾಗಿ ಒಂದಿರಿಸಿದ್ದ ಹಿಂದಿ ಖಾಡು ಥರಿಸಿ ಸಕಾರಿ ಪ್ರೌಢತಾಲೇಯ ಮೃದಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಸದಗರ ಸಂಪ್ರಮು. ರಾಜಕರ ಪಾದರಕ್ಷಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಂತ್ರು ಹೋಯಿತು. ಸಲಿ ಮೃದಾನಂದಲ್ಲಿಯೇ ವರಪು ಕಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುಕೆ ಬಂಗಂಷ್ಟು ಕಿಂತ್ರುಪ್ಪು ಸಲಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಜ್ಞಾಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮೂರ್ಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕಿಂತ್ರು ಬಿಡಿದು ಸಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೇದಿಕೆಯೆತ್ತ ಬಂದರು. ಸ್ವೇಂದರಿಗೆ ಓತ್ತುತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೇರಿಂದಾಗಿರಿಗೆ ಬಲಗ್ಗೆಯೆಂದ ಸೆಲ್ವಿಟ್‌ ಹೊಚೆದು ಸುರಳೇಂದರಿ ಮಾತ್ರ ಸಾತೆಸದರು. ಅತ್ಯಿಯರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮುರಾದ ದಾಕ್ಷರ್ ಸೀತಾರಾಮ ಪೇರ್ ಆವರೂ ಬಂದರು.

ಸಮಾರಂಭಾಂಶ್ಲು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬಸರಲ್ ಅನ್ನುಯ್ಯೆ ಹೋಗಿಗೊಗೆ ಹಣ್ಣು-ಬ್ರೀಂ ಕೊದುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆ ತಿಂಗಳ ಖಂಜಣಿ ವೈವಾಸ್ಯಾಂಶ್ಲು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ್ಣು-ಬ್ರೀಂ ವಿರೀದಿಸಿದ್ದರು ಹಿಂತುಯೆಂದ ಸರಳುವವರನ್ನು ಮಾತಾಪಣಿ ಸ್ವೇಂದರ ಹೊತ್ತ ಆಯಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಕೊಣಿತ್ತು ಶ್ರೀ ಪೇರ್ ಆವರ ಕೊರಟಿ ಸೇರಿದರು. ಅಂದು ಸಂಚಯ ತನಕ ರಾಜ್ಯದ, ರಾಜ್ಯದ ವಿಚ್ಯುತಾನ್ವಯಾಂಶನ್ನು ರಾಜಕಾರಣ ಇತ್ತಾದಿ ಜರ್ಜೆ ಸಡೆಸಿದರು. ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನಾಂದು ಸಮರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ರಕ್ತದೇಶ್ತ್ವದ ಪರಿಣೈಸಿ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಸವರೇ ಸಿಮಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ತಾಲಿಯಿ ನಿಮಗೆ ತೀಕೆದ್ದು ಏಂಭತ್ತಾಂಭಯ್ಯೇ ವರ್ಷವಂದು ನೀಡೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಿ ನಿಮ್ಮ ಒರಿಯ ಮಾಗ ಸದಾವಿವಯುವಿಗೆ ಆಗ ಆರವತ್ತುರ ಮೇಲಾಗಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೇಶ್ತ್ವದವರೆ ಉದ್ದೇಶ್ಗಳ ಗೊಳಿಸುವಾರದು, ಆಯಾಸ ಪಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಪಡೆಯರ್ಹಕು; ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು ಬೆಳಗಾಗಿ ಸಂಜಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಉಮ್ಮೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ರಕ್ತದೇಶ್ತ್ವದ ಬೀಗೇ ಇಂದ್ರ ಪಾಶ್ವಾವಾಯು ಬಿಡಿಯಬಹುದು, ಕ್ಷುದ್ರಯದ ಕಾಯಿಲೆ ಬರಬಹುದು. ನಿರ್ವಾ ನಿಷ್ಠೆ ಗೆಳೆಯರು ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ನೀವು ನೀಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬ್ಬಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ತೂಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದೆಂದು ಉಪದೇಶ ನೀಡಿ ರಕ್ತದೇಶ್ತ್ವದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಕೊಣಿತ್ತರು. ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಲಾಹು ಪಡೆದು ಮನಗೆ ಬಂದ ರೇವಣ್ಣಾಪ್ರಸವ ಸವರು ಯೋಗ-ಧಾನ್ಯದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಉದ್ದಿಷ್ಟಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಕ್ತದೇಶ್ತ್ವದ ತಪಬಂದಿಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದುದಂದು ಎದುರಿಗೆದ್ದ ಕೇವಲ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿರು.

ಮುಂಜನೆ ವಿಳುತ್ತಲೇ ಕೆಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯೊಂದು ಬಂತು ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯರು, ಒಡಯೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿವಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಾ. ಸೀತಾರಾಮ ಪೇಲ್ ಅವರು ಹೃದಯಾಫಾತದಿಂದ ವಿಧಿವಶರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಗೆಳೆಯನ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಜರ್ರುಫಿರತರಾಗಿ ಹೋದರು. ನನ್ನ ಸಾವನ್ನು ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಗೆಳೆಯನ ಸಾವನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡುವಂತಾಯಿತು ಎಂದು ಕಂಬನಿಗರೆದರು.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನೋಪಕಾರ ಮಾಡಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳು ಯಶೇಂದ್ರಾರ್ಥನ್ನು ವೈದ್ಯರಾದ ಲೋಕೇಶ್ವರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಲೋಕೇಶ್ವರ ತಂದೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ್ಮಭಿಸಪ್ಪನವರೇ ಮದುವೆ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಿ ಸೋಸೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದಿತು. ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರ ಮಗಳಾಗಿ ಒಂದೆಂಬ ಬಿಸ್ತು ಮೇಲೆ ಹಾಕೊಳ್ಳದೆ ಧಾರೀಗೆ ಕೃಯೋದ್ದುಪ್ಪದು ಹೇಗೆ? ಯಶೋಧಾ ತಂದೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಈ ವಿಜಾರಣನ್ನು ಹೇಗೋ ತೀರ್ಥ ಜನ್ಮಭಿಸಪ್ಪನವರು ಭಾವಿ ನೋಸೆ ಬಂಗಾರಮೊಡನೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ರೇವಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಹೇಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆರಳು ಮಾಡುವಂತಿರಲ್ಲ.

ಡಾ. ಲೋಕೇಶರು ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ತರೆದರು. ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಜೆನ್ಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ರೋಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಅಳಿಯನ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಭೇಟಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಎಂದೂ ಒಬ್ಬೋ ಹೋಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಹತ್ತಾರು ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದರು ಈ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಕಾಯಿಲೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗೆ ಬಂದ ಮಾವನನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ತಿಂಗಳಾಗುವುವ್ವು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ರೈತ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಅವರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತತ್ತು ಅಳಿಯನೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಾದ ಮೇಲೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೇ ಆರೋಗ್ಯ ತಹಬಂದಿಗಿರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಮಾತು ಸುಳಾಯಿತು ಪರಿಚಿತ ರೈತರೋ ಸ್ವೇಷಿತರೋ ಎದುರಾದಾಗ “ನಿಮಗೆ ರಕ್ತದೊತ್ತಡವಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ ಅಳಿಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಬೇ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊ ಎಂದು ಸಲವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಳಿಯ ಮಾವನಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಮಾವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿಂಡಿತ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಾವನ ಈ ಉದಾರ ಗುಣದಿಂದ ಡಾ. ಲೋಕೇಶ್ವರ ಕೊಂಡ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗೆ ಭೇಟೆ ನೀಡಿದಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಪಿ.ರೇ. ಒಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಮಾನವಧರ್ಮ ಎಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಷ್ಣಿ ಬಿಗಿಯದೇ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ.

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪನೊಂದು ಮಾಡಿಗಳು ಏಸಿತಮಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತೀರಿಸಿದರೆಂದೂ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಸ ಸಾಗಿಸುವ ಗುಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದರೆಂದು ಭದ್ರಾವತೀಯ ಕಟ್ಟಣ ಕಾಖಾನೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದರೆಂದೂ, ತಿಪಟ್ಟಿರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಮಾಡಿ ತೆರೆದು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದರೆಂದೂ ನಾನಾಗೆಯ ಮಾಡಿಗಳು ದೊರೆತವು, ಅಂತೆ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಮೂಲಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ತಿಳಿದು ಬಂತು.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಪರಿವಾರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಿಪಟ್ಟಿರಿನ ನಾನಾ ರಾಳೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು? ಮೊಮ್ಮುಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದುವ ಮತ್ತು ಚೆಳಗಿನ ಜಾವ ಎದ್ದು ಒದಬೇಕು. ಯೋಗಾಸನ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಾಮ ಮಾಡಬೇಕು. ರುಚಿಯಾಗಿರುವೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೊಮ್ಮುಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು: ಮೊಮ್ಮುಕ್ಕ ಚೂತೆ ಕುಶಿತು ಉಂಟ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂಕೊಷವೆನೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಗಿಮುದ್ದೆ ಸೇಷ್ಟಿನ ಸಾರಿನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದೆ ಗಂಗಳಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣರೂಪಿರಲ್ಲಿ ತಾತನ ಈ ವೈರಿ ಮೊಮ್ಮುಕ್ಕಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೇಸರ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದುಉಂಟು.

ಜವರಾಯನ ಮರಿಕೋಣ :

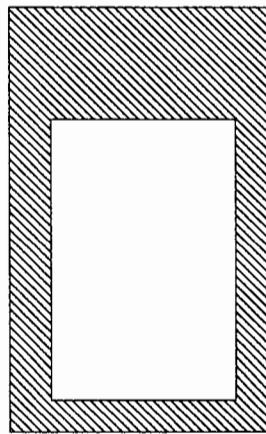
ಸೂಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ದನಕರುಗಳಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಭೇಟಿನೀಡಿ ಮಲಗಿಧ್ಯ ದಸುಗಳನ್ನು ಏಳಿಸಿ ಮೈದಾದವಿ ಎಲ್ಲ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಗೊಂದಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಪುದು ಅವರ ದಿವಚರಿಯಾಗಿತ್ತು. ದನಕರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಶ್ರೀತಿಯಿತ್ತು. ಕೃಷಿ ಬದುಕಿಗೆ ದನಕರುಗಳು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಂಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವೂ ಇತ್ತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂದು ಮುಂಜಾನೆ ಗೋವಗಳ ದರ್ಕನ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಿಯಲಿನ ಗೊಂಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಎಮ್ಮೆಹೊಂದು ಕೋಣ ಕರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮೇಳಿ ಗೊಂಬಿನ ಆ ಕರು ಒರಟಾಗಿ ಬೆಳೆಯತ್ತಿತ್ತು ಹೊಂಬಿಸಿಲು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿನೆಯ ಹಂಚೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರಲು ಮಾಡಿ ಶಾಸಕರು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಧ್ಯ ಕೋಣಕರುವನ್ನು ಬಿಡುದು ಎಳ್ಳಿಸಿದರು ಕರು ರಣಿನೆ ಮೆಲ್ಲದ್ದು ಹಿಂಗಾಲು ಮುಂಗಾಲು ನೀಡಿ ಮೈಮುರಿದು ತನ್ನ ಶರೀರದ ಅಲಸ್ಯವನ್ನು ತೋರೆಯಿತ್ತಿತ್ತು. ಕರುವನ ಮಸ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕ ರೇವಣ್ಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಮಾರಿ ದೇವತೆಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯತ್ತಿದ್ದೀರ್ಘೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆ ಎಂದಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಮಡುಕಿ ಕೋಣಕರುವಿನ ಮಖಾಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರ ನಡೆಸಿದರು ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದೆ ದೆಷ್ಟೆ ಇಡುತ್ತಾ ನಡೆದ ಕೋಣನಿಗೆ ಎಳೆಯ ಚುರುಕು ಬಿಸಿಲು ಮೈಮೇಲೆ ಬಿಧ್ಯ ಶಾಡಲೇ ಮಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಡೆಯನ ಸುತ್ತು ನೆರ್ದಾಡಿತು. ಅದರ ಹಗ್ಗ ನಿಂತಿದ್ದ ರೇವಣ್ಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಕಾಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಯ ತಪ್ಪಿಬ್ದರು. ಬಿಧ್ಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬದಿಯ ಕಲ್ಪಿಲ್ಲಂದು ತಲೆಗೆ ಬಡಿಯಿತು. ರಕ್ತ ದರಿಯಿತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಹಾಲು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಿಂಱಿಯ ಸೋಸೆ ಮಾವನವರು ಬಿಧ್ಯಧ್ಯಾನ್ಯ ಕಂಡರು ಮನ ಮಂದಿಯನ್ನು ಕಳಿ ಕರೆದು. ತಾತ ತಲೆ ಸುತ್ತಿ ಬಿಧ್ಯೆಂದು ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳು ಧಾವಿಸಿದರು. ರೇವಣ್ಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಯಿರಲೀಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ನಸಿಂಗ್‌ ಮೋಮೊಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀತಿಯ ಅಳಿಯ ಎಂ.ಸಿ. ಲೋಕೇಶ್ ಮಾವನ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಯಾವ ಔಷಧಿಯೂ ಅವರ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜವರಾಯ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮರಿಕೋಣ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೇಂದೊಯಿತು. ದಿನಾಂಕ ಏಳು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಸಾವಿರದ ಒಂಬ್ದೆನೂರ ತೊಂಬತ್ತೇರಡರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.

ತನ್ನ ಸುತ್ತೂ ಬಡಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅಜೇವ ಪರ್ಯಂತ ದುಡಿದ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ಕುಲಿತಾದ ವಿನೋಂದು ಮಾಡಿತ್ತಿರುತ್ತಾನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಚನ್ನಮ್ಮುನವರು ಮಕ್ಕಳು-ದೇಸ್ವಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿದ ವಿವರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ಪನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಲೋಕ ಮರೆಯತ್ತಿರುವ ಜಂಧ ಆದರ್ಥಗುಣವಂತರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯತೊಡಗಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬರೆದರೂ ಇನ್ನಪ್ಪು ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಭಾಗ ೨

ಸದನದ ವಿಶೇಷಗಳು

ಹೊತ್ತಿಗೊದಗಿದ ಮಾತು

ದಿನಾಂಕ 20 ನವೆಂಬರ್ 1958ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೇವತ್ತಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ತಂತ್ರಾ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲೆನ ಅಯ-ವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗೆಯ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣರು ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನು ವಿಶ್ವೇಣವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಬೆಳೆದ ಫಸಲಿನ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಅಂತಿಪ್ಪಣಿ-ಅನಾವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ರೈತರ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಮರು ವರ್ಷ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯದ ಆದಾಯ ಅನಿಶ್ಚಯವಾದುದು. ಮಳೆಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿದಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವೇ ಅಲ್ಲ. “ಕೃಷ್ಣ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಜೆ ಘಾರಂಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷೀನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಎಪ್ಪರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ - ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಈ ಘಾರಂಗಳನ್ನು ಭರ್ತೀ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು? ರ್ಯಾನುಭೋಗರ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗುಮಾಸ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗುಡ್ಡಮಾಡಿ ಕಾಣಿಕೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಕಸ್ತುದ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ರೈತರ ಭಾವೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿರುವಾಗ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ ಅರ್ಜೆ ಘಾರಂ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಎಪ್ಪರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿದೆಯಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರರಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಜೆ ಘಾರಂಗಳನ್ನು ದಯವಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಬಿಡಗಿಸಿ.

ರೇವತ್ತಿಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ ಆಡಳಿತ ಭಾವೇಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರ ರೈತರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ತ್ರಾಸವನೆಸಿರುವಾಗ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಭಾವೇಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅದ್ವ್ಯಾಂತ ಹೋರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಭಾವೆ ಕನ್ನಡಾಗಿದ್ದೂ ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಯತೆರಿಗೆ ವಿವರ ನೀಡುವ ಅರ್ಜೆ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತೀ ವಾಡಿಸಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಕೊಡುವ ಮಾಡಿತೆ ಒಂದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಇನ್ನೊಂದಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಿಲ್ಲ.

“ತೆರಿಗೆ ವಿದಿಸುವಾಗ ಕೃಷ್ಣಯಿಂದ ಏನು ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಹೊರತು ಭಾವೆ ಎಷ್ಟುದೆ ಎಂದು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ

ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ ಹೃದ್ಯಾಭಾಧಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ತಾಳೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಅದರವಾದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಿತವುಂಟು ಮಾಡುವ ಸದಾಶಯ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಲು ನಾನಾ ದೇಶಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅನಗತ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ತೆರಿಗೆಇಲ್ಲರು ಹೆಚ್ಚಿಗುತ್ತಾರೆ; ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾಪತಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು - ಗೌರವಗಳ ದ್ವೈತಕವಾಗುವಂತಹ ಮಾರ್ಗಗಳಿಧರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಂತನೆ ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

* * *

ಬರ ಪರಿಹಾರ

1958ರಲ್ಲಿ ಬಂದರೆಗಿದ ಅನಾವೃತ್ತಿ ಬರಗಾಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬಯಲು ಸೇಮೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ದಿನಾಂಕ 1.12.1958 ರಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಿರುಗಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಬರದ ಉರುಬಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಂಗಾಲೂದ ರ್ಯಾತ್ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೇಳಿದ್ದರು. ಬರ ಪರಿಹಾರದ ಮಾರ್ಗೋವಾಯಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರು. ಇವರ ಸಲಹೆಗಳು ಅನುಭವದ ಕಮ್ಮಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೃಹಿತಾದ ಆಕಾರ ತಳೆದಿದ್ದವು.

“ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎತ್ತ ಸಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ವಿವರಕೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರ ಪಡುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತೀಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ದೇಶ ಖಂಡಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಮ್ಮ ದೇಶದಂತಹೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ರಷ್ಯಾ, ಜಪಾನ್ ನಂತೆ ಆಗಜೆಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದು ತಟಕ್ಕನೆ ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ, ಜಪಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಬವಳಿ ಪಡುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೋ ಇಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವರು ಏಳಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯದು. ಮೂಲತಃ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಶಾಸ್ತೀಯವಾಗಿಯೂ ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಢೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮವರು ತ್ಯಾಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದಂತೆ ಅಥವಾ ಅನಾವೃತ್ತಿಗೆ ದೇಶ ಈಡಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಮುಂದಾಲೋಚನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೆಸಾಯದುಕೊಲಕ್ಕಾಗಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಾವಿರರ್ಥನೂರು ಸರ್ಬಸಿದ್ಧಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬಾವಿ ತೋಡಲು ನಾಲ್ಕು ದು ಸಾವಿರವಾದರೂ ಬೇಕು. ಕೊಡುವ ಸರ್ಬಸಿದ್ಧಿಯಾತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಸರ್ಬಸಿದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು.

ತೀವ್ರ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬರ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಸಲು ಒಂದು ಬರ ಪರಿಹಾರ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ನೆಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವುಂಟಾಗುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ವರದಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಕೋಲಾರ, ಪುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಯಲು ಪ್ರೇರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಘಲಮಾತ್ತಾದ ಕೃಷಿಯೆಗ್ಗೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದೂ ಅಗ್ಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬರಿಸಿದೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ವ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಧಿಕ ಪೆಚ್ಚದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರೀತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವನಿಸಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಭಾವಿಯ ಘಲವತ್ತುತ್ತೀರುತ್ತಿದ್ದು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಉಭಾವವನ್ನು ಗೋಪಿಸುವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸುತ್ತವೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹೆಡ್ಡಿನ ನಿಗಾಂಕಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಬರ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣ ಕಂಚಪ್ಪನವರೆಂಬ ಶಾಸಕರು. ಶ್ರೀಯುತ್ತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ, ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೇ ಬರಗಾಲ ಶೀಡಿತ ಪ್ರೇರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ ಬರಗಾಲದ ತೀವ್ರತೆಯ ಸ್ವಾಷಾ ಚೀತಿಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತ್ತರ ಕಂಚಪ್ಪನವರು ಬರಸ್ಥಿತಿಯ ವರದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಶಾಶ್ವತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅನುವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗುವ ಬರಷಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೇಕೆದು ಮಾತಾಡಿದ್ದರು. ಬರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮುನಿರುವುದು ಬರ ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಣ ಪೆಚ್ಚವಾಡುವುದು. ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಬರ ಬಾರದಂತೆಯೂ ನೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

* * *

ರೈತರ ಪಳಿಗೆಯೇ ಭಾರತದ ಪಳಿಗೆ

(2.4.1959)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ

ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಧನಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೃಷಿವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಯೋಕಾದ ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಹೊಂದು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ವಿವೇಚಿಸದೆ ಬರೀ ಒಂಟಾಟಕೆಯ ನೆಲುವು ತಕ್ಷದಿರುವುದು ಗೋಚರವಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಮೊರದುವ ಮುನ್ನ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಕ್ರೇಸಿಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಸ್ವಾಷ ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಾಕೆ ತಾಲ್ಲಿಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ವಿನೇನು ಅನುಕೂಲ ಕ್ಷೇಸಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮುಗ್ಗೆ ರೈತರ ಜಮೀನುಖಾತೆ ಬದಲಾವನೆ, ಬಿತ್ತನೆ, ಗೊಳಿಬುರು ಸರಬರಾಜು ಹಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಕ್ಯು ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರವೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಘಳಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಅದೂ ಕ್ಯು ತೋರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಾವು ಯಾವ ದೇವರ ಮರೆ ಹೋಗಬೇಕು? ರೈತರ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟಿ ಬೆಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಡೇರಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಲವರ ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಏಷಾಪಂತನೊಳ್ಳು ಕೃಷಿಗೆ ಬಂಧ್ಯು ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೃಷಿದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಮೌಂದುತ್ತಾನೆ. ದೇರಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಬೆಳೆದುಕೊಡುವ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ನೆರವೂ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಬನ್‌ಗಳನ್ನು ತರೆದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಳಿಬುರು ತಯಾರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಯಾರಿಸಿದ ಗೊಳಿಬುರುಗಳನ್ನು ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನಗಳಿವೆ. ಗೊಳಿಬುರು ಖರೀದಿಗೆ ಹಣವಂತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಲಪಡೆದು ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಬೇಕಾಗಬಹುದು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವಂತಾದರೆ ಆತನ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವುಂಟು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ವಸತಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿ:

ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಎಷ್ಟೂ ಬಿಡುವಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ-ಜೋ-ಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹಲವು ಕಂಠಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿ ವಾಪಸು ಪಡೆಯುವ ಕೃಪೆ ತಳೆಯಬೇಕು. ಈಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಸ್ಥಿತಿ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿಯಾದವರು ಹಸಿದು ಅಳುತ್ತಿರುವವ ತನ್ನ ಕೂಸಿಗೆ ಹಾಲುಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಮುಂತಿ ಪದವಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇಂಡ್ರ್ ದೇಂಡ್ರ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ವಾಸಿಸಲು ಕೇವಲವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಿಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸಚಿವರು ಹಳ್ಳಿಯೊಡಲಿನಿಂದ ಮಟ್ಟಿ ಬಂದವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೂ ಅಂತಹರಣದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನ್ನು ಕಂಜ್ಞಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮಾರೆಯಬೇಡಿ.

ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಕರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಹಸೀಲ್‌ರೂಪನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದು ಸೂಸ್ಯೆಟಿ ಜ್ಞಾಸ್ಸೆರ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅರ್ಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಸಾಹಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತನೆಬ್ಬಿನ್ನೇ ಏರಿಕರೆ ಜಮೀನಿನ್ನೆ ಆತನ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯನಾದರೂ ಅದನ್ನಾತ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೇ ಉತ್ತಮಿತ್ಯಾತ್ಮಿದ್ದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕಾಫೀಸಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆತ ಭೂಮಾಲೀಕನಾಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತ ಶರೀರಿಗಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ತನಗಾಗಿ ಬೇಕೆಂಬೆಂದೇ ಬೇಕೆಂದುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಬೇಕೆಂದೂ ಹೋಟ್ಟರೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಕೆಂದೂ ನಂತರ ಸಾಲ ಹಿಂಡಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. ರೈತರ ಜಮೀನು ಆತನ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿದುವುದು ಯಾರ ಹೇಣೆ. ರೈತನಿಗೆ ಆತನ ಜಮೀನನ್ನು ಆತನ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ರೈತ ಖಾತೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಂಠರಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಅಧ್ಯ ಹೊರಾತ್ತಿದೆ. ಸೋಳ್ಳಿಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೊದಿಕೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಶಿರ್ಕಿಗೆ ಒಕ್ಕಗೊಳಿಗೇ ರಕ್ತ ಹೀರಿದವು; ಎಂದ ಹಾಗೆ ಮುಸ್ತ್ರೇತನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಖಾತೆ ಹೊಂದಲು ಪಡುವ ಪಾಡು ಹೇಳಿರದು ಖಾತೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರಿಯಿಂದ ಸಾಲದೊರಕದೆ ರೈತ ಸಾಮರ್ಕಾರನ ಮರೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹಣವ್ಯಾಪರು ನೂರುರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ನೂರ್ಯಾವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹುಮಿಯ ಬೇಸಾಯ. ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ, ಸಾಲ, ಹೀಗೆ ರೈತನ ಬಾಳು ನರಕಂದ್ರವಾಗಿದೆ ಮ್ಯಾ ಮುರಿದು ದುಡಿದರೂ ನಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಯಾರು? ಸಾಮರ್ಕಾರನ ಸಾಲ ಸುಗ್ರಿತೀರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಒಡ್ಡಿಸೆರಿಸಿ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರೀತಿ ಬೇಕೆಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದರಿದ್ರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ

ಗಾದೆ ನಿಜವಾಗಬೇಕು. ಸೋಸೈಟಿ ಸಾಲದ ಪ್ರತೀಯೆ ಸರಳವಾಗಬೇಕು ಸೋಸೈಟಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಲಂಡಿದ ಹಿಡಗು ಇದೆ ಅದನ್ನಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರ ಬೆಳೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ರೈತನಿಗೂ ನೆರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಮಹ್ಕು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸ್ವಾಲುಗಳು ಉಂಗಳಿಗೊಂದು ಭಾವಿ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೇನೂಯ್ಯಲು ಒಂದು ರಸ್ತೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಡಾರಿಗಳ ಉಪಟಳ ಮಿತಿಮಿಲುತ್ತಿದೆ ತೊಂದರೆನೊಳಗಾದ ಮುಗ್ಗರೈತರನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕರೆ ತಂದು ಮಂತ್ರಿಮಹಿಮ್ಮೇಚಯರ ಭೇಟಮಾಡಿಸಿ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಹಣ ಕೊಡಿರೆಂದು ಕೇಳಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದ್ದಿನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತಡಿಸಿಕೆಳುಹಿಸಿದಾಕ್ಷಣ್ಯ ರೈತರ ಭಂಗ ಹಿಂಂಗುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೇರೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಯಾಂಗ ಶಾಸಕಾಂಗಳಿಗೆ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಂದ್ದೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮಂತ್ರಿಯ ಆಶ್ವಸನೆ ನಿಯಮವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನು, ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಏನರ್ಥ ವಿರುತ್ತದೆ. ಮಡಾರಿತನ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ದೇವತಾಗಳಿಂದ ಜನ ಭಾವಿಸುವಂತಾಗಬಾರದು. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಚುನಾವಕೆಯನ್ನು ಧೃತ್ಯಾಯಲ್ಲಿರಸಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಸಂಖ್ಯೆತವೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತಹೂ ಆಗಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯೇಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಮ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಂಬಿಸಿದಿ, ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಳ್ಳಿರುವು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

* * *

ನೀರಾವರಿ

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಅಗೋಕಾದಪ್ಪು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏರಡು ಮೂರು ಕೆರೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಯೋಜನಾದಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಶ್ರೀ ಆಕಾರಟ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಭಿನ್ನೆನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಿಳಿಪೊರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಜಾರು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದೆ ಅಗೋಕಾದ ಕೆರೆಗಳು ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕುಡತ ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ಅಸಂಖ್ಯೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಉಪಾಧಿಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾಪುಂತಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೇವಲ ಪ್ರೇಮರಿ ಸ್ವಾಲ್ ಕಟ್ಟಿದಗಳ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಿಂಭಿನ್ನೆನಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮುಖ್ಯಪುಂತಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದೆ. ಸದಸರ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೇಳಿ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡೆ, ಆದರೆ ವಿನುಮಾಡಿದರೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾದೆ.

ಪರುಸಂಗೋಪನೆಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆರನರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕಸಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಆವು ಸಾಯಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆನರಿ ಇಲಾಖೆವಾತಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿಕಳುಹಿಸಿ ಜಡಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಪೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚುದರೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ಬಡ ಬೇಸಾಯಗಾರನ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ನಾನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಅವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಲವಾಸದ ವಳ್ಳಳೂ ದೊರಕುವಂತೆ ವಿರೋದ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಗೋಪ್ಯಗಳು ವಿಸುಲಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಸ್ಥೀರಣೆಯಿಂದ ಮರನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಬೆಳೆಸಿದವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸಕೊಟ್ಟಿ ಅದರ ಘಲವನ್ನು ಬೆಳೆದವರೇ ಅನುಭವಿಸುವುದಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕೆಂತ ವಾತ್ತುಪಟ್ಟಿ ವಚ್ಚುಗಿ ಮರ ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮರ ನೆಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುವುದು ಮಣ್ಣಕಾರ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಸಕಾರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರನೆಟ್ಟರೆ ನೆಟ್ಟಪರ ಮುಂದೆಯೇ ಕಟ್ಟಿಕರು ಕಡಿದು ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮರ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಮಾರಿಸಬಾಗುತ್ತದೆ. ಬರವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಹದವರಿತ ಮಾತ್ರ ಬರಬೇಕು ಮರಗಳು ಮಳಿಯನ್ನು ಸೇಳಿದುತ್ತರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಸೇರಿಕ್ಕೆ, ಆಲ ಮಾವು ಮುಂತಾದ ಸಾಲು ಮರ ಸಂದೃಷ್ಟಿರುತ್ತಾರು. ಉಂಗಿನೊಂದು ಆಮರಾಯಿ ಗುಂಪು ತೋರಿಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ದಕ್ಕಿ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಮಂಗ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪುಲ ಈ ಮರಗಳ ಘಲವನ್ನು ಆಪ್ರಯಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಈಗ ಆ

ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪ್ಪನ ಕಾಯಿ ಹಾಕೆಕೊಳ್ಳಲು ಮಾವಿನ ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಧಾನಿಯ ಅನುಪಾಸಿನ ಎಲ್ಲದೆಯಿಂದ ಉರುವಲು ಒದಗಿಸಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮೂಸ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತಿಂದಿರುತ್ತಿದೆ. ಇದ್ದರೆ ಚೈತನ್ಯ ಕಾಯಕಲ್ಲ, ಜಿಕಿತ್ಸೆ ಇತ್ತಾದಿ ವಿನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಏನೂಂದೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಈ ಹೊತ್ತು ಮನವ್ಯಾಸೂ ದನಗಳೂ ಒಟ್ಟೊಂದೆ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೇಂದರಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ, ಉರೂರಿನ ಅಯಕಟ್ಟನ ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಕ್ಕುರ್ಗಳಾಗಬೇಕು, ಜನರ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ಗೋವಗಳು ಆದಾರ ಸೇವಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಡಿವ ನೀರು ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇರುವ ಗೋಕ್ಕುರ್ಗಳನ್ನು ನಾನಾ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾಗೋಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಮಳ್ಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಜಬೆಯಿಲ್ಲ ಈ ಕಡೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅತ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಪರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಾದು ಮಾಡುವವರು ಯಾರು?

ಹ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ಯಾವ ವಂತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಾನವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ರೈತ ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರಾದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆದಟ್ಟ ಅರಿವು ಮೂಡಿತ್ತು ಶಾಸಕನಾಗಿ ತಾನು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದ ರೈತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಬೇಕೆಂಬ ತಿಳಿವು ಹೇಳುವಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಮಾತಿನ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೇಣಿಸಿದಂತೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ ಗಾದೆಯ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಗಮನವನ್ನೂ ತನ್ನತ್ತ ಸೇಂಟುತ್ತಿದ್ದವು.

ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಶೇಷಾಭಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಸಕರರಾದ ಮೇಲೆ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ರಾನವರ ಸಾಲವೇನೂ ತೀರುವಳಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಬಿದಲಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದಿತ್ತು. ಶಾಸಕರಾದ ಮೇಲೆ ಆದ ಬಂದು ಅನುಕೂಲವೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಬಸ್‌ಪಾಸ್ ಹಾಗೂ ಸಾಲಗಾರರು ಹಿಡಿದು ನೀಲಿಸಿ ಸಾಲ ವಾಪಸು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೊಡಲೀ ಎಂದೂ ಇವರು ಗಂಟುಕಳ್ಳರಲ್ಲ ಬಟ್ಟಿಸಮೇತ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದೂ ತಟ್ಟಿರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವವರ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗು ಸಾಲಗಾರರ ಮುಂದೆ ತಿರುಗು ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನು ಅವರು ಮೇನತಾಗಿ ಕಲಿತು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರಲ್ಲ.

ಅಸ್ತುತೀಗಳ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಸುಧಾರಣೆ

(5.4.1960)

ಸ್ವಾಮೀ, ಪ್ರಥಮತಃ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಆರೋಗ್ಯ ಸುದ್ಯವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಸ್ತುತೀಗಳಿಗೆ ಭೇಟನೀಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರೋಗಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಅಸ್ತುತೀಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಖ್ಯವಿಚಿಷ್ಟೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನಕ್ಕೇ. ಮಾಡುತ್ತಿಕಾದ ಕೆಲಸ ಅವಾರುದೆ. ದೇವರ ಅನುಷ್ಠಾನಿಂದ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಲು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರುಬರಲಿ ಎಂಬ ದಾಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಕ್ಷೋರಿಯಾ ಅಸ್ತುತೀಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿರು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜೀವಿಕ್ಷೇಪಣಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ದಾಯಿಸಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಯುವ ಜೀವಕ್ಕೆ ಗುಟಿಕು ನೀರನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯವಂತರಿಂತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಂದರೇಗೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತಿದೆ: ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಅಸ್ತುತಿಗೆ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲೂ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಾಸನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಟೆ ಪಾಲಿಸುವವರಾದರೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಸ್ತುತೀಗಳಿಗೆ ನುನ್ನಾಚನೆ ನೀಡಿದೆ ಭೇಟಿಕೊಡುವೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ರೋಗಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಸ್ತುತೀಯ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಸರಿನಡಿ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ತುತೀಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕುರು ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಸನೆಗಳ ಹೊಳೆ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಅಸ್ತುತೀಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂದೆಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಜೀವಧಿಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆಕಂಡು ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನನ್ನಾದರೂ ಓದಿರಲಿ: ಪಾಪ-ಮಣಿದ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾಲ್ಕುರು ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಡಾಕ್ಟರು ಸಂಬಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಇಂಥವರನ್ನು ಪಾಪಾಣಕೊಟ್ಟಿ ಸಾಯಿಸಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದಾನೊಂದು ಆಮೆನ್‌ನ್ ಕೆಸನ್ನು ವಿಕ್ಷೋರಿಯಾ ಅಸ್ತುತಿಗೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಲಾಯ್ತು, ರೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗುಣಮುಖಿನಾಗದೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕೀಲಾಸ ಅಸ್ತುತಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ರೋಗಿ ಗುಣ ಮುಖಿನಾಗೆಲ್ಲ. ಬಂಗಳೂರಿಗೆ ನೂರಾರು

ಮೃತೀಗಳಾಚಯೆ ಉರುಗಳಿಂದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕರೆತುರುವುದೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಖಚಿತಾಗಲುಪಡಿಲ್ಲ; ಇದು ಟಿಕ್ಸಿಟಾಗಬ್ಲಾಕ್‌ಡೆ. ಈಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಷ್ಟಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬಂಧಿತ್ತು ಉಲಿವಿಂದ ಬೆಂಗಳುಗೆ ಬಂತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಜನರೋಗಳು ಅಸ್ತ್ರೀಯ ಪೂರ್ವಾದ ಕುಳಿತು ತಂಬಿಂದ ಘಾಮುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಬಾಯಿಬಿಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನೇನ್ನ ದಿವಸ ಗಭಿಣೆ ಹೆಂಗಸು ದೆಗಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ದೆಗಿಗೆನೇವಿಂದ ನರಜಿತ್ತಿದ್ದ ಗಭಿಣೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ನಾನುಗಳಾಗಲೀ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಲೀ ಪಸೆಂಡು ಏಟಾರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನುಗಳು ಜಗತ್ಕೆ ತುಂಡಿಗಿಂದು. ನೀನು ಆವನ ಪತ್ತಿರು ಮೇರಿಗಳಿಲ್ಲವೇ? ನೀನು ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಮೇರಿಗಳಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದೇಲ್ಲ ಅಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಮೇರಿ ಪಂಬಿಸತ್ತೇವಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನುನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದರು ರಿವ್-ಟೀಪ್-ನಾರಾಯಣ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತ್ರಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡಲೂ ಕೇಳಲೂ ಸಾಧಿಂದಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತನ್ನು ನಿರ್ವಾಸಿ ಗಭಿಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೇಳಿ ಬಂದುದಾಯಿತು.

ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬಿರುವವರಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಕ್ ಮೇದಲ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಮವರಾಗಬೇಕು. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಓಷಣಮೂಲಕ ಮಾಡಬಿಡ್ಡರೂ ಜೀರ್ಣಪ್ರಯೋಜನ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕು ಪ್ರಶ್ನಾಪನ್ನನ್ನು ತುಂಬಿಹೇಬು. ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೆ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಆವರ ರೋಗ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯವಾಗಿರುತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಾಯಿಳೆಗೆ ಮದ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಾವು ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕಾಗಿದೆ. (ಇವರ ಮಾತ್ರಿನ ಮಧ್ಯ ಸಚಸ್ಯರೂಪ್ಯಾದ್ವಾರು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಗ್ದಿ ಪರದೇರಾಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಚೇರಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದರು) ನಾಸೆಂದೂ ಪರದೇರ ನೋಡಿಬಂದವನ್ನಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವರನ್ನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ್ದರು: ಅವರಾರೂ ಒಂಟಿರುಗಲ್ಲಿ. ಅಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಓಷಣಮೂಲಕಾರಗಳು ರೋಗಿಗಳು ನೀಡುವ ಸಂಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಆವಲಂಭಿಸಬಾರದು. ಕೆಲ ಸಿರಿವಂತರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರೀಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕನ್ಸೆಸ್ಲೇಟನ್ ಫೀ ಎಂದು ವಣಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ಆವರಿಗೆ ಹಣ್ಣಿನ ಅನುಕೂಲ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಆವರು ಯಾರಾನ್ನಾದರೂ ವಣಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬುಂದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರೀಗಳನ್ನು ಧರ್ಮದ ಅಸ್ತ್ರೀಗಳಿಂದ ಶೆರ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಡೀತ್ವಾದರೂ ಏನು? ರೋಗಿಗಳಿಂದ ನರಭಿತ್ತು ಬಂದ ಜನಪರ್ಗೆ ಉಣಿತವಾಗಿ ಓಷಣಮೂಲಕಾರ ಉಡೀತವಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂಬಿದೆ ಸರ್ವರಢ್ಣೆಯವಾಗಿದೆ: ಇದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಕೂಡ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಾಯಿಲೆಬಿಡ್ಡಾಗ ಅಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮೇರಿಗಬೇಕಂಬ ಜಾಗ್ರತ್ತಿಮೆಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಅಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಅಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ರೆ ಜನರ ಮೂಡನಿಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಳಿಸುವಂತೆ ಪರಿಷಾಮುಕಾಪ ಉಪಯಾರ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅಸ್ತ್ರೀಗೆ ಬಂದರೂ ಕಾಯಿಳೆಗಳು ವಾಸಿಯಾಗಬಿಡ್ಡರೆ ಮಂತ್ರಮಾಂಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರೀಗಳು ನಾಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಿಂದೇ ಶೆರ್ಪಿಬ್ಬಿಸುವೆಂಬ ಪರ್ಪಾಸ - ನಂಬಿಗೆಗಳು; ಮಾತ್ರಿಪಂತ ಮಾಡಬೇಕಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರೇಗ್ನೆ ಸಹವರು ದಿಕ್ಷಿರನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ಸುತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟೆ ನೇಡಿದರೆ ಅವುವಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆವರುತ್ತಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರು ಕೆಲವೇ ಡಾಕ್ತರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬವಳ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರುಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೇ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲೊಲ್ಲಾದು. ಇವರ ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಫೆಯವರೇ ಅರ್ಥಸಿಕೆಳಿಬೇಕೆನು. ಅದೆಲ್ಲ ತರೆಯಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಪಣಿವಾಟಿ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಯಂದಿರು ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕಾರ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಲಂಬಿಸ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೂರೂ ಸ್ವಾನಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಿರುವುದೇ ವಾಸಿ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿಗಣೆ-ಸೇಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಕಪಡಿಸಲು ಡಿ.ಡಿ.ಟಿಯನ್ನು ಸಿಂಪರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೆರಿಯಾದ ವಾವಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: ಅದರೆ ವರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ತಿಗಣೆ ಸೇಕ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಜಿತ್ತೆ ಒಂಂಕೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುದು ಸೇಕ್ಸ್‌ನಿಮೂಲನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಯಾವ ಹಿಂಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

* * *

ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್

(5.4.1960)

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ : ಶಾಸಕರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವರವಾದ ಬೆಲೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೇರ್ವಿವ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಮೂರಣ್ಣರಾಗಳು ಬರಬೇಕು ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೂರುಸಲ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಡೆದೆ ಜವಾಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಸಚಿವರೇ ಹೀಗೆ ಬೇಜವಾಖ್ಯಾರಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಬಿ. ಬಸಲಿಂಗಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಖಾತೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು) ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೇ?

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ : ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ : ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.

ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ : ನೀವು ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರಿ. ತಿಪಟುಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 35 ಬಾವಿಗಳು ಅಮಣಿವಾಗಿವೆ ಉಂದು ನಟ್ಟಿ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲಿರೂ ಒಟ್ಟಿಯಾದುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುತ್ತಿರ. ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಬಾವಿ ಮೂರಣ್ಣಗೌಳಿಸಿ ಎಂದು ಹಲವುಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮೂರಣ್ಣಗೌಳಿಸದೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಖಾಣ್ಣಂ : (ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋರ್ಯಾಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ನೀವು ಬಿದ್ದ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ : ನಾನು ಹಲವು ಕಡೆ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದೇವೆ ಹಲವು ಕಡೆ ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ.

ಟಿ. ಸುಖಾಣ್ಣಂ : ಬೀಳುವ ಅಭಾವ ನಮಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಸಡಾಗಿ ಅಭಾವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ : ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೇರಿಗಾಗಿ ಈ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಂದುಕೆಲರತೆಗಳನ್ನು ಘನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿರೀ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ವತ್ತಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನಾವು ಉತ್ತರ ಪಡೆದ ಮೇಲೂ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿರೀ? ಶಾಸಕರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯುತ್ತರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಜನ್ಮಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಬೇಜವಾಖ್ಯಾರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದರೆ ಈಶಾಸನ ಮಾತ್ರಗೇನು ಬೆಲೆಯಿದೆ ಎಂದ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮೇನೆನ್ನೇ 30ನೇ ತಾರಿಖಿನ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೇ ಇದು ಸಾಮಿರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾಟೆ ಕೊನೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ತಿಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಹಣ ವಾಟಸ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲವೇ? ನಿಮಗೆ ಹಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಸೇರಿವೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ. ವಳ್ಳಾಗಳ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಕಾಮಗಾರಿ ನಿರ್ಧಾನ ಗತಿ ಒಟ್ಟಿದೆ

ಪ್ರಾನ್ - ವಸ್ತಿಮೇಣಗಳು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಬೆಗ್ ಮೇದರೆ 10-12 ತೀಂಗಳಾದರೂ ವಾಪಸು ಒರುವುಟಿಲ್ಲ ನಿಧಾನ ಗಡಿಯನ್ನು ಶ್ರೀತ ಗೋಪುವ ಮಾರ್ಗಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಪ್ರಾನ್ - ವಸ್ತಿಮೇಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಲಾಬೆಯಿಂದ ಬೆಂಳಾಂದು ಇಲಾಬೆಗ್ ಮೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ವಾಪಸು ಒರುವುದು ತುಂಬಾ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮಂಜೂರಾಗಬೇ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೆ. ಸಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ತಲುಪುವುದು ಮಾರ್ಜಿ 25-26ನೇ ತಾರೀಖಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹೀಗಾಗ್ಧಿತ ಸಮಯದೂಳಿಗೆ ವಿಷು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ : ಗ್ರಾಂಟ್ ಲ್ಯಾಪ್ಟ್ ಅಗುವುಟಿಭ್ರ.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿಶಿಫ್ಟ್ಪ್ರೆ : ಘ್ರಾಂಟ್

ಟಿ. ಸುಪ್ರಾಜ್ಞಾಂತಿ : ಜೆಫ್ ದಂತದಲ್ಲಿ ಪೆಜ್ಕಾಗದೇ ಇರುವ ಜೆವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರು ಆಫ್ ಪಂಡಿಂಗ್ ಫ್ಲೈಗ್ಸ್‌ಲೋಸ್‌ಸ್ಟರ್ 30ನೇ ತಾರೀಖಿ ಕೆಂಟ್‌ಫ್ರೆಚ್.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿಶಿಫ್ಟ್ಪ್ರೆ : ಐಟ್ ಬಿ.ಡಿ.ಪಿ. ಗೆ ಸಾರ್ವರ ರಾಜ್ಯಾಯಿವರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ. ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪಿತ್ತಾರರಿಗೆ ಇದುಸೂರು ರಾಜ್ಯಾಯಿ ಜೀಭಾನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಸಚಿವುಗಳು ಹೇಗೆ? ತಪ್ಪಿತ್ತಾರರಿಗೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಆವರ ಮೂಗುದಾರ ನೀವು ಹೀಡಿದುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಸಚಿವನಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಒಂದು ವಾರ ಹಾಕಿಯಿಟ್ಟರೆ; ಕೇಳಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ಭಾವ ವರ್ತಾರಾಸ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಯಿಡುತ್ತಿರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವರು ಪ್ರತಿ ತಾಳ್ಳುಕೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಇಟ್ಟಂದು ವಂಚಿ ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡಿ ಕಾಮಗಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧ್ಯಾದ ವಾಡಿಸಿ; ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಲುಗೊಳುತ್ತಿರೆ.

ಟಿ. ಸುಪ್ರಾಜ್ಞಾಂತಿ : ಒಂದು ಸಪ್ತಾಹಮನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿಶಿಫ್ಟ್ಪ್ರೆ : ನೀವಳ್ಳಿದಿದ್ದರೆ ಮಿಕ್ಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೂಕ್ತ ಶಾಶ್ವತ ಮಳ್ಳಿ ಮಾಡಿತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡಿರಬಾರುಹೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಮನುಷೀಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

* * *

ಹರಿಜನರನ್ನ ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾಪಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ: (ಸಲಹೆ)

(5-4-1960)

ಮೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪರ್ ಮೆಂಟ್ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಂದ. ಒಂದು ದಿನ ಮೂದು ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ತೊಂಬತ್ತಿರಿ ಮಂಬಿಯಿಂದಈಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಾ? ಎಲ್ಲರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಂತೆ ಈಸೆಯಿದ್ದರೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಯೊಲಿಗೂ ಸ್ವಾಲ್ಪಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ. ದರಿಜಣರ ಉದ್ದೂರಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ನೇರಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುವುದು 25-30 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಅಂದ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡುವವರಿಗೆ, ಧಂಜಿಕೆಯಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೆರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಆವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಪಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಆನಂತರ ಆವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳೂ ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಮೇರೆ ವಿನ್ಮಯ ಮಾಡಿದೂ ಆವರ ಉದ್ಘಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಐಪ್ಲ ಪರಿಶೀಲನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಫಲಾನುಭವ ಯಾವ ಕ್ರಾರಿಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಚ್ಚುಮಾಲು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಾನೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಾಳ ಎವರಗಳೇನು? ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಶನಗೆ ಸಹಾರವೇ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಿ. ಬಡವಾದ ಪರಿಶೀಲನ್ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಪರಿಷಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಕಲಪ್ಪ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ವರದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾಡುವುದೇ ತಲೆ ತಲಾಂತರಬಂದ ಬಂದ ಕಸುಖಾಗಿದೆ. ಆವರನ್ನು ಸತ್ಯಾರ್ಥಕನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪೂರ್ವದಂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತನ್ನ.

ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ : ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ ಏಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆ.ಎಂ. ರೇಚಣಿಸಿದ್ದಪ್ಪ : ನಾನು ಬರೆದರೂ ಸಲಿಪಡಿಸುವುದು ನಿಮಗೂ ಕಷ್ಟ. ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದ ಖಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರ್ಹ ವೇದಲು ಆಶನೊಷ್ಟು ಕೂಲಿಮಾಡಿ ಇವ್ವತ್ತಿನ ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಗ ಆಶನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿತ್ತೀಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರ್ಹಿ. ಜಮೀನು ಪಡೆದವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯವರೆಂದು ಮೋಗಳಿಂದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿ ಬಂಜರಿನಲ್ಲಿ ಪನ್ನಾ ಬೆಳೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದಾಗ ಆಶನ ಗಂಜಿ ಬೇಸಾಯವಾಗಿಬಿಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಳಂದು ಕಾಡಿರಿಸಿದ ಯೋಗ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಿಶೀಲನ್ ಕೊಡಿ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸೂಂದರ್ಭರಂದೂ ಬೆಂದವರೆಂದೂ ನಾನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೂಂದರ್ಭರಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗ್ರಾಮಾನ್ಯವಾದಿಲ್ಲ ಮೇರೆಲು ಆವರ ಸ್ಥಿ-ಗೆ ಇಸ್ತಾನ್ನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂಗಾಗಿಬಾರದು. ಯಾರು ಬೇಸಾಯವಸ್ತೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರ್ಥಯೇ ಕ್ರಿಷ್ಟ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಆವಾಗಿ ಜಮೀನುಕೊಡಿ.

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಠರ ಬಹುಕು ಒವಣೆಗಳ ಅಲ್ಲಿವು ಜೆನ್ನಾಗೀಯೇ ಇತ್ತು. ಅವರ ಮನೆ ಅಂಥಜನರ ಕೇರಿಯ ಸಮೀಪವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಒಡನಾಟಿ ಜೆಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಬಡವರೂ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ ಪರಿಶಿಷ್ಠರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅವರೇಳನಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದುವರು. ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಮೇಲುವಾಗ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ರೀತಿ ಕೆಟ್ಟಪ್ಪಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಅರ್ಥಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಅವರನ್ನು ಅನ್ನಬ್ಯಾರೆಂದು ಕಡೆಗಳಿಸಿದ್ದೇ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾದದ ಧ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆ ಬಧ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಬಡವರು, ಪರಿಶಿಷ್ಠರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿವಿಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಿಶಿಷ್ಠರನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವರುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸ್ಕೂಲಮಾನಗಳು ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಕಾಳಜಿ ಸವಣೀಯರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನದ ಹೆಗೆಯೇಳಿಸಿದ್ದು ಉಂಟು. ಕೊರಚ ಕೊರಮ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜರ್ಜ್ ಬಂದಾಗ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿದ್ದವು.

* * *

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು

(10.3.1961)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

ಅವಿನ್ಯಾಸ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾಲೀ ಕುಚಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಪಗಳನ್ನು ತರಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಖೀರಾಜ್ಯ, ಯಶವಂತಮರದ ಮಗ್ನಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತೆ ಹೋಗಿದೆ. ದೇಶದ ಬಡವರನ್ನು ಸೋಡಿದರೆ, ಆಹಾರವಿಲ್ಲ, ಬಿಳ್ಳೀಯಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನೇ ಸುಖೀರಾಜ್ಯವೆನ್ನು ಪ್ರದಾಯರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ 6,200 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇಂದು ಗ್ರಾಮದವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲ; ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಂತವ ಸುಖೀಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಮ್ಯಾಸ್ಕಾರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಜಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯಾಷ್ಟಿಸುವರಂತೆ, ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ ಕೆಲವೇ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದು ಏನಾಗಿದೆ? ಎಂಬುದು ಈ ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಥೀಜ್ಞವಾಗಿ ಹಣ ವಿಚುವುದಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಮೇಲಿಗಲ್ಲ. ನೆನ್ನರು ಕಲಾಪದಿಂದ ನಾವು ಎದ್ದೋದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳಿಗಳಿಂದ ಕರೆದು ಒಡಿಯೋದರು ಎಂದೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಿದರಂತೆ, ಇದು ನಾನ್ಗಿ ಸುಧ್ಯಾಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನಿಸ್ತೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆಡರಿ ಒಡಿಯೋಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒದಗಿಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಭಯವೂ ಕೂಡ ನಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕರಣಗಳ ವರದಿಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವ ಸಮಿತಿಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂಬ್ಬೆನ್ನರು ಇವೆ. ವರದಿ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ವಿವರಿತ ವೆಚ್ಚುಮಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಿಶ್ನಾಯನೀತಿ ಎಂಧಂಡೆಂದು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಗಳೇ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಿಶ್ನಾಯ ಪಾಲಿಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಿರುಗಾ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರುಗಳಿವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮನೆ ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕಾಗಳೂ ತಿರುಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ಘಟವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಷಮಿಸಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದರಿಸ್ತೇದು ಸಾಮರ ಭಾವಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಸರ್ವಂತರು ತೋಡಿಸುವ ಭಾವಗಳೂ ಮೂರುಸಾಮರ ಸಾಲಿ. ಬಿಡವ ತೋಡಿಸುವ ಭಾವಗೂ ಮೂರು ಸಾಮರ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವಗೂ ಇದುನೀರು ಸಬ್ಜಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ದು ಸಾಮರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಭಾವ ತೋಡಿಸುವುದು ನೀಲಿನ ಸರಪು ಮೇಲೆದ್ದರೆ ಕಡೆಮೆ ಚೆಷ್ಟುಮಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೇಂದು ಕಡೆ ವಸ್ತುರಹು ಸಾಮರಕ್ಕೂ ಭಾವ ಮಣಿಗನ್ನೆಳ್ಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂಬು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲಿವಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂಗೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಲಿ ಕೊಡುವುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಕೆಲವರು ಕಡೆ ಭಾವ ತೋಡಿಸಲು ಅರಂಬಿಭಾ ಪಣ ಸಾಲಕ್ಕೆಂಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವ ಸೆಂತೆ ಭಾವಗಳ ದರಕುಸಿಯ ತೋಡಗಿಂತ. ಯೇಸಿಗೇ ಕಾಲ ಭಾವ ತೋಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತಕಾಲ, ಕ್ಷಮಿಸಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಯೇಕಾದರೂ ತೋಡಿಸುವುದು. ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರದವರೇ ಬೇಸಾವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳಪೆಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕರೆಂಬ್ ಪಂಪ್ ಸಂಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ತಗಲಿದ ಮಂಟಪಮ್ಮೆ ಸಾಲವಾಗಿ ೧೫-೨೦ ಪಂಗಾಗ ಟಿಂಫಾರ್ಮಾಟಿಫಿ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬರಪರಿಹಾರದ ಅಳ್ಳಿ : ಬರಪರಿಹಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಏತರಿಸುವ ಅಳ್ಳಿ ಮೂರಾಡೆಯಿಂದ ತಲುಪಾಗಿದೆ. ಈ ದರಿಸ್ತೇದು ಸಾಮರ ಟಿಪ್ಪು ಅಳ್ಳಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳಪೆ ಅಳ್ಳಿಯನ್ನು ಶಿಂಚು ಸಾಯಂಪುದ್ದಿಂತ ಉಪಮಾಸಪದ್ದು ಸಾಯಂಪುದು ಸೂಕ್ತ : ಆಮಾರ ಏಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದು ಯಾಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಅರೋಗ್ಯ- ಅರೋಗ್ಯ ಜೀವಿತೆಯ ಏಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಳಿಗೇ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಲಿ ಶಿದಂತ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಿಡವರು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಕೆಲವರಿಗಾಗು, ಅಸ್ತ್ರೇ, ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ದಾನಕ್ಕೆಂಬುತ್ತಿರು. ದರಿಸ್ತೇದು ಪಂಗಾಗ ಓಂದೆ, ವಸ್ತೇರಹು ಸಾಮರ ರಣವಾಯಿ ದಾನಕ್ಕೆಂಬುತ್ತಿರು. ಅಗಿನಿದೆ ಕರೆಸಕ, ಪಾಡುವೆಂದರೂ ಕಟ್ಟಿಗೆಬು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ದಾನಕ್ಕೆಂಬುತ್ತಿರೆ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ದಲಿವು ಸಲ ಭೇಟಮಾಡಿರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಮುದ್ರಿನ ಅಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಬ್ಲು ಶಿಂಗೆನಿಂದಲೂ ದೀಪೆಲ್ಲ. ದಾನಿಗಳು ದಾನ ಮಾಡಿದು ದರಿಗೆ ಪಾಡುವೆನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಿಕ್ಕರ ಮೋಡಿದರೆ, “ಕಳ್ಳೇಕಾಯ ಇದೆಯೇಸಪ್ಪ ಎಂದರೆ ಮಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಟಿಪಾಯಾ” ಎಂದ ವಾಗೆ ಪನ್ಮೇಲೆ ಕೇಳಿದರೆ ಪನ್ಮೇಲೆ ಯೇಜುತ್ತಿರೆ. ದಾನಿಗಳು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡಿದುವರೇ, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಹು ಪಾಡ ಮೈಂದುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದಾನಿಗಳು ಈ ಆಸ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೇರುವಂಪರ್ದಾಗಿ. ಸರ್ವಾರ ಮೆಡ್ಡ ಅಸ್ತ್ರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ದಾನಿಗಳ ಮೈಂದೆ ದಾನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು ಎಂದೇನ್ನ ನ್ಯಾಯಮಾಡಿಟ್ಟಿ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ:— ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ, ಎರಡು ತಿಂಗಳನಿಂದ ತಿಪಣಿಲಿನ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು ಬಿಕಲಿಯಾಗಿರುವ ಯಾಗೆನಿಂತೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮೋಗಲು ರಕ್ತಯೆಣ್ಣಿ ಸೇರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ನ್ಯೂಲೆಟ್‌ಫೋ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಏಂದು ಕರ್ತಮ ರೈತರ ಮುಂತೆ ವರ್ತಕರ ಮುಂತೆ ಸುಂಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಂಕ ಪಾದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೂ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಿರುತ್ತೇ ಅಂದರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯದರು ಸುಂಕವನ್ನಾಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಯಾಕೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಣಿಕ ಇಟ್ಟತ್ತು ಸಾಮರ ರವೊಯಿಗಳನ್ನು ಸುಂಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಸೂಮಾದು ಗಾಡಿಗಳು ಒಂದು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಹಿಂಬಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಳಿಂದಿರುವುದರೇ ಕೇವಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತರುತ್ತಿದ್ದರು ಜಗತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿರೆಂದು ದೇಖಬಹುದಾದರೆ ಸುಂಕ ಯಾಕೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗಿರುತ್ತೇಕು?

ಅರಣ್ಯ:— ಅರಣ್ಯದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಸಾಗಿ ಒಂದಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಒಂದಿದ್ದಾರೆ. ದಳಿಗಳ ಅಸುಷಾಸನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಕರ್ವೆಕೆಂದು ಗೋದಾಗಳನ್ನೇ ಇವರಿಗೆ 25 ರಷ್ಯಾಯಿ ಗ್ರಾಂಕೆಳುಣಿ ಬಿಳುಮೆ ಮಾಡಿಸಿದರು ಬಿಳುಮೆ ಮಾಡಿಸಿ ವಾಣಿಗಳು ಬಿಂಬಿದರೂ ಒಂದಾದರೂ ಸಸೀ ನೆಡಲೆಲ್ಲ ಸೂತ್ರಾರು ವರಗೆಗೆ ಸಸಿ ನೆಡುತ್ತೇವೆಂದು ದಾಗಾನ್ನ ಪಾಡಿ, ಗೋದಾಗಳನ್ನು ಬಿಳುಮೆ ಮಾಡಿಸಿ ದೊರ್ಚು ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ಸಹಿಸುತ್ತೆಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಯೆಣ್ಣಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಕ್ಕಾರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿತ್ತುಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ದೇಹದ ಕರ್ಜ್ಯಾಳಕ್ಷಣೆಷ್ಠರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಭೇದ್ಯನ್ನು ಯೆಣ್ಣಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯಂತುದನ್ನು ಇನ ಮರಯಾರದು ಮೇಸಾಗಿ ಒಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರ ದಯ ದಾಕ್ಷೀಜ್ಞಾಗಕ್ಕೆ ಇಂಗಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದೇಹದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಡೆ ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಸನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಮಿಸುತ್ತೇನೆ.

* * *

ಪಟ್ಟೆಲರು ತೋಟಿತಳವಾರರನ್ನು ನಿಪ್ತ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ

(20.4.1961)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನುವಂಶಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೊರುಹಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಿದಾಯ ಮನೋಭಾವ ತಟಕ್ಕನೇ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ವರ್ಣಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗೋಸುಂಬಯು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಸರಕಾರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ, ಒಂದೆ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ಬಹಳ ಕರಿಣವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಅದು ತಿರಸ್ಯಾಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು? ಅಯ್ಯೆ ಸಮಿತಿ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಿಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು? ಈಗ ಆದಳಿತ ಪಕ್ಕ ತೆಗೆದುಹಾಂಡಿರುವ ತೀವರಾನವೇನು? ಹೊದಲು ಈ ವಾಸ್ತವದೆಂದು ಜರ್ಜೆಗೆ ಮೂರುವರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲ ಗೋತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಹಬಿಸುತ್ತಿರು ಗಂಭೇಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರ ಮನವೂಲಿಸಿಕೊಂಡರು, ನಿಸ್ಯಯ ಸಫ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತತ್ತ ಮಳಗೇಂಡಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಈಗ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಿಯಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಪಟ್ಟೆಲ. ಶ್ಯಾಮಭೋಗೆ ತೋಟಿ-ತಳವಾರ ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಬಿಜಾಪುರದ ಬಾದಷಾಹರ ಕಾಲದಿಂದ, ಈಗ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೆಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಎಣ್ಣ ನೀರು ಬಿಡುವ ಕಾಲ ಬಂತೆಂದು ಕಾಳುತ್ತದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಎಂಥವರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಸದ್ಯಶೀಯರನ್ನು ನಂಬಿಕೆಸ್ಥರನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲತೆಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸನ್ನು ಲೋಪಮಾಡಿದಂತೆ ಮನೂಲು ಮಾಡುವಂಥ ಜನರನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಾಲ ಕೆಳ್ಳಿಂತ ಅವರಿಂದಲೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಅದನ್ನೇ ದೂಡ್ಕಡಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಆವರ ಮನ ನೋಡಿಸಿ ಅವಮಾನ ವಾಡಬ ಬಿದಲು, ಆವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಗೌರವಯುತವಾದು.

ಪಟ್ಟೆಲ ಶ್ಯಾಮಭೋಗರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಸ ಕೂಡದೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಮೋದರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಲೆಸಿಡಾಕುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಷ್ಟ ಕೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದಸಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಲಹಂಕಾರುಮಾಡ ಪಟ್ಟೆಲರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಅವರನ್ನು ವಚಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆವರ ಹೃಕೋಟಿಗೆ ದಾವ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ : ಸ್ತುತಿ ನಾಗೆ ನೇನಿಸಿರುವಂತೆ ಆ ಪಟ್ಟೆಲರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ಉದನ್ನು ಜೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ.ಪಿ ರೇವಣ್ಣಿಧ್ರಪ್ಪ : ಇತ್ತಿಂಚೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮರುವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆದೆ.

ಕಡಿದಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ : ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕ ತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮತ್ತೆ ತಾಸರೂದ ಇವರಿಗೆ ಚುರುಕಾಗಿದೆ.

ಕ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಿಧ್ರಪ್ಪ : ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆವರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೂಡಬೇಕೊ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದೀ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಜಮೀನು ಇದ್ದವರಿಗೆ, ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಹೇಗೆ ಏಷ್ಟು

ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ ಅದರೆ ಬಹುನಿಗೆ ಇವತ್ತು ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆ. ಗೌರವಧನ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಉಂಟಾಗಂತೆ ನೋಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಳಿವವನಿಗೇ ಭೂಮಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮನುಷರಲ್ಲಿದ್ದು. ಆಗಿಲುದು, ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥಮರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದಾದ್ದು, ಹಿಂದೆ ಚೌತಾಯವಂಬ ಪಢತಿಯಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಶಿವಪೂನಾಯಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಶಿಶಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪಢತಿ ಒಂತು, ಅದರಂತೆ ಪಟ್ಟೇಲರು ಶ್ಯಾಮಭೋಗರಾಗಿಗೆ ತೋಟ, ತಳವಾರಿಗೆ ಮೋಟಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ, ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಪಟ್ಟನಷ್ಟು ಉಳತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೋಟಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಯಕ್ಕಿರ್ತೋ ಅದರಂತೆ ಹತ್ತಾರಷಟ್ಟು ಹದಿನ್ಯೇಮು ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನುಹೋಂದಿರುವವರ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟೇಲ-ಶ್ಯಾಮಭೋಗರಾನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕುಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಒಂದು ಸ್ವಮಾರಂಭ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಂತುತ್ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆ ಉತ್ತಮವಾದುದು, ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಷ್ಟು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ನೂರುರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಏನೂ ಗಡಿಯಿಲ್ಲದವರು ಅಜ್ಞ ಬರೆದು ಕೊಂಡರೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಿರಿಣವಾದು ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಪಟ್ಟೇಲರು ಶ್ಯಾಮಭೋಗರು ತೋಟ-ತಳವಾರರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಕರಡು ಮನುಷರೆ ಸದನದ ಜರ್ಜರ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿನಿವರ್ಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡು ನಿವೃತ್ತಿಸೋಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಸಮಂಜಸವನಿಸಿದೆ. ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮಾನವೀಯತೆಯೆಂಬ ಹಿತನುಡಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯುತರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ :

(24.4.1961)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ : ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ದಾಸುವ ಜಿಲ್ಲಾನ್ನು ಕಡೆವಾಳ್ ಮಂಜ್ಝನವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಚ್ಚು ರೈತರ ಪಟ್ಟಂಜಲಿಂದ ಇಂದವರಿದೂ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೇಸಾಮ್ ಕೊರ್ಪು ಜಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಇಂದವಿಲ್ಲಾನ್ನು ನಿರ್ಜಾಗಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸುವಾರಿತ್ತಾರೆ. ರೈತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಎಷ್ಟೀದ್ದು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಹೆಸಾಗ್ನಿಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕ್ಳೋಲಿಕಾರಾಧರರೂ ವಾಸ್ತವಿಕಾಂದು ಗುಡು. ಉದಾಕಳು ಯಾಕಾದ ಆದಾರ ಪಾಧಾಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕು ತರಪತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಧಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ಐಣಿ ರೈತನ ಸ್ಥಾತ್ಮಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ವರೀಗೂ ಹೆಸಾಗ್ನಿಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಡೆದಾಗ ಮಂಜ್ಝನವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಇಡೀ ಪಡೇ ಮೊರೆತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀವಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಮಚ್ಚುವರಿತ್ತಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಮಚ್ಚು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಾನ್ನು ಸೇವೆಪ್ರಾಣದ ಕ್ಷಣಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಿಲ್ಲಾಯಿದು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಾವುದಾಕ್ಷಿ ಮುಂದೆ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆಯ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ಆಸುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ನಿಂಬಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದ್ದರು. ಈಗ ರೈತರ ವ್ಯಾಧಿಯವನ್ನೇ ಕಿಡ್ಲು ತಿನ್ಮತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಪರೇಸು ಆಸುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಪಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಚಿನ್ನಾನ್ನರೂ ಸದಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಣಿಕಿಲ್ಲವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಏಕ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಸ್ತೆ, ಕುಟಿಯುವ ನೀಲಿನ ಖಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಭೂತ ಆಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಣಮಾರು ಪಾಷಾಂಗಾದರೂ ಈಡೀರಿಸಿಕಾರಿಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ದಾಸುವುದು ಯಾವ ಸ್ವಾಯಿ?

ಮೂರನೇ ಪಂಜಾಬ್‌ಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಾಬೆಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ಮಾಗಾಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖಕ-ದ್ವಾರಾ ಸಾಫಿದಿಕಾರಿಗೆ ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತ್ಯಾರೂಪ್ಯ ಸಂಘಾರಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೃಗಾರಿಕಾಗಳಿಗೆ ಕೇವಳಾಂತರ ರಾಜ್ಯಾಧಿ ಎಂದಿರೂ ಮೂರು ಪ್ರತಿರೂಪ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆಯಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಕಾರ್ಡು ಕಾರ್ಕಾರ್ಡು ಸಮೀಕ್ಷಾತ್ವ ಬಿಂದುಗಳಿಗೂ ಅಪ್ಪ ಮತ್ತುಗೂ. ಈಡೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂಡಿದು ಮತ್ತು ಪರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೂರಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು ಏಜಾರ್ ತಿಳಿದು ಒಂದಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಮರುಷಂಗಾಂಗಾಸ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಾನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಿಂದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಮಿಂದಾಯ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ಯಾವ ಬಹುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೇರೆಕಣೆಯಿಲ್ಲ. ತಂಗಿನ ಸಾರಿಸ ಕಾರ್ಪಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಪ್ಪಿಸಿಲಬಾಕ್ಕು ಸಾಫಿದಿಕಾರಿಯ ಮಂತ್ರಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಿದ್ದು ಕಾರ್ಕಾರ್ಡು.

ಮಹಾರಾಜುಗಳ ಸುತ್ತು ಒಂದೇ ಒಂದು ತೆಲ್ಲಿನ ಮಾರವು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಂಪಾರರು ಮೇರೆ ಮೇಲೆ ಜಗಿಸ ಸಚ್ವರುಗಳೇ ಪಾಕಿಂಪಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ್ಲಿ ಜಂಗಿನಾರರ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಆದಾಯತೆಗೆ ದಾಕೆಟ್ಟಿರಾ? 25-30 ರಾಷ್ಟ್ರಾಯಿ ಕಂಡಾಯ ಕೊಡುವ ಬಡ್‌ತ್ರನ ಮೇಲೆ ಸರ್ಫಾರ್‌ಜ್ ಡಾಕೆಟೆ, ರೈತರು ಸುಖವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏಸ್‌-ಮೇನೇಜ್‌ಮಂಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ತನಕ ಆದಾಯ ತರುವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್‌ಫಿಫೇರಣಾದ ಮೇಲೆ, ಜಿಗಿ ಆದಳತಪಿಭ್ರಾದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾನ-ನರ್ಕೋಜ ಪಾಲಿಸಿತಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಮೇಲೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ ಸುಂಕ ಮಾತ್ರಿಂದ್ದಿರು, ಇಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದ ಒಂದಿಷ್ಟ ದ್ವಾರಾ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಫಾರ್‌ಜ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಡ ಡಾಗ್‌ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಹೇಗೆ, ಯಾವುದು ಒಂದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕರ್ಮಿತನ್ನಾವರು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆಸುಕೂಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೆಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ದೇಶ ಸುಖೀರಾಜ್‌ವಾಗಬೇಂಧಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಆದಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊರಹವಂತಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನ ಪ್ರೀಚಾ-ಬಿಸ್ತಾರ್ ಕೇಂದ್ರಿತ. ಅವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು-ದೊಟ್ಟಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊರಹವಂತಾಗಬೇಕು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಫಾರ್‌ಜ್ ಎರಿಸುವ ಬಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಬಸಿದ್ಧಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಕರೆ-ಕಾಲುವ ಕರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬೆಟ್ಟರ್‌ಮಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ಮಾತ್ರಾದ್ದಾರಿ. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಖಾವಕಾಗಳನ್ನು? ಈ ಕರಾಳ ಮನುಷ್ಯದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ಕೇಳಬೇಕು ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಮೊದಲು ಮಾನವಭೂತಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ಶ್ರೀ ಗಂಧಾರ್ಮಾಗಳನ್ನು ಏಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಟಿಂಗ್‌ 8,000/- ರಳಿತಾಯಿ ಬೆಲೆಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಬುರತಕ್ಕ ಗಂಧಾರ್ಮಾಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡಿದು ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆನು?

ರಿಂದಿನ ಮೊಣಿಯ್‌ನಾವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಧಾರ್ಮಾರ ಟಿಂಗ್‌ಗೆ 40 ರಾಷ್ಟ್ರಾಯಿ ಇತ್ತು ಆಗ ಗಂಧಾರ್ಮಾಗಳು ಅರ್ಬೋದ್ದೀ ಮತ್ತು ಬೆಳೆದು ಇಟ್ಟಿ ಮಾತಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಕರ್ಗಿನೂ ಆವೃ ಮಾತಾಗುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಇವೆ. ಇಂಥ ಅನಾಮತಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಡಗಿಟ್ಟಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣಿದ ಕೊರತೆ ಬರುವರಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರುಹು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೆಲ್ಲಿಸಿ. ಮೇಲ್ಮೀಂದಾಯ ನೆಲ್ಲಿಸಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ಕಾಸುನಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಮೊರಹಣ್ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸುಪ್ರದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಬೇಡಿ

(10.12.1962)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಗೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪುರುಷವಂದು ಎಲ್ಲ ಕಂಡ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೀರಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರ್ಥಿ ಕೇಳಿದ್ದನೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಿಸಿಯಪ್ಪಾರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಏಕ್ಕು ಸದಸ್ಯರ್ಥರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇರಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವನು ಕೇಳಿದ ಮಣಿಗೇ, ಮಾನ್ಯ ರೇವಿನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ಇವನು ರೈತನ ಮಗ, ರೈತ ಮಸೂದನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದವನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ದಂಡಿಯಾತ್ಮಿಗೆ ಹೇಳಿಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಜಾಪುರುಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಸಂಬಂಧಿಸ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜನಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯೋಣ ಯಾಕೆಂದರೆ ಸದಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಒದನ್ನು ಒಷ್ಟಲಿಲ್ಲ ರೈತಕಾ 25 ಫಾಗವಷ್ಟು ಜನ ಒಟ್ಟಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರು. ಈಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮವೇಂದರಲ್ಲಿ, ಸ್ಕೂಲುಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಬೆಕಾದರೆ ರೈತರು ಕಾಂಟ್ರೆಮ್ಯಾಫ್ನ್‌ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದುತ್ತನಕ ಒಿಗೆ ಮಾರಿರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ರೈತಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾಯ ವಾಣಿಜ್ಯಿಸಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸ ಆದಾಯ ಬರಾವಂತೆ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯವಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರು? ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರೇಖಾದರೂ, ಬಂದು ಎಕರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜರ್ಮನಿನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬಳಳ ಜರ್ಮನಾಗಿ ಮಂಜೂರೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಬಡರೈತ ತನ್ನ ಜರ್ಮನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾರ್ಕಾರಿ ಆನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆನೊಂದು ದಿನ ರೈತ ತಿನ್ನುಪ್ಪಾಡಕ್ಕೆ ಅನ್ನಮಿಲ್ಲದೆ. ಸಾಯಂಕಾರ್ಯ ರೈತ ಹೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಆದಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಾದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತ್ರ ಬಂದು ಕಂಡ ಕೇಳಿಬಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಮೂರೆ ಮೂರಿಸುವುದು ಬಿಂಡಿತ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಬಂದು ಕರೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಟ್ಟರ್ ಮುಂಜ್ ಲೆಮಿಯನ್ನು ಬಡ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವೀರಿ, ಬಿಟ್ಟರ್ ಮುಂಜ್ ಲೆಮಿಯಾಕಬಮದಾದ ಕೆಲವು ಸ್ನಾಕಾರವೇ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆನ್ನುಸ್ರಾ ನಾಲ್ಕು ದು ಜನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಬ್‌ಡೆಮಿಇನ್ ಅಫೀಸರ್ ಗ್ರೇಡಿನವರನ್ನು ಬಂದುವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಿಲಿ ಆವೇಶ ಕೆಲಿ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹುನಾವರ್ಹಗೆ ಮುಂಜ್ ಏ ಚಿನ್ನೆನ್ನೇ ಆನ್ನಾಸನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆಯಿತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದು ಬಿಟ್ಟರ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇವನು ಹೇಳಿದ್ದನೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸರ್ಕಾರ ತಂದೆಕೆಳ್ಳಿಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಅನ್ನಾಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಮೂರೆ ಮೂರಿಸಿದರೆ ಆವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಈ ತುರು ಸ್ವಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ತ್ವಾಗ ಮರ್ಮನ್ನೇಭಾವ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಿಲದಲ್ಲಿ 27 ಮಂದಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಜನರೇಣೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ.ಜೆ.

ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು. ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಳ್ಳಬ್ಬಗುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಯಾರಿಸುತ್ತಿರೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುರ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜೇನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮೋಗಿ ಹೇಳಲಿ, ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ, ಮನಃ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಈಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ರೈಕರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆ ಹೊರಿಸಲು ಕಾರಣಾಗಿಸುವುದು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲಿದಲ್ಲಿ ಬಿಸವೆಣ್ಣನವರ ಆಕ್ಷ ಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಓಟುಗಳಿಸಿದ್ದರು ಈಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು “ಶೈತ ಬಾಂಧವರೇ ನಿಮಗಾಗಿ ನಾವೀಗ ಪದವಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ ಸಾಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೇನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಕೃತೀ ಏಳು ಜನಮಾದರೂ ನೆರಮಾತ್ಕೆ ರಾಜೇನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದರೆ ಯಾರೆಷ್ಟಿರೂ ವಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಿರಲಿ ರೈಕರು ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಪೂರ್ವಿಗೆ ದುಡಿಯಿಬೇಕು, ಹೇರಿದ ಕಂಡಾಯಿಸನ್ನು ಕೊಡುಬೇಕು ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಗಿದೆ ದೇಶ ತಲ್ಲಿಗೊಂಡಿದೆ ಅದರ ಯೋಜನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಂದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧರಂಭವಾದ ದಿನದಿಂದೆಂಜೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಶಾಕ ಒಂದರೂ ಪೌಂಡಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು.

ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ನಿಮ್ಮ ಶಾಕ ಎಪ್ಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ!

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣಿದ್ದಪ್ಪ : ಜ್ಞಾರ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಕವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಕ್ಕೆಯ ದೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಿಪ್ಪಿಲಾರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಪ್ಪು ಹೇಳಿದರೂ ತೀರದು ಇತ್ತೀಡಿಗೆ ನಿಮ್ಮಾರ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಮಂಂಟಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದು. ಹೂಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಗಮನದಿಂದ ಮೊಳೆಲ್ಲಾಗಲು ತುಂಬ ತುಲುಕುತ್ತಿದೆ. ಕಥೆಗಿರಿಯ ಆವರಣದ ಮನೋಗಳು ನೋಕರ ಮಾಲಾಗಿವೆ. ಇಬ್ಬರು ಲಿರಸ್ಟೆಡಾರರು, ಇಬ್ಬರು ಕವಸಿಲ್ಲಾರರು, ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿಬ್ಲ ಜೆಲ್ಲಾರ್ಥಿಕಾರಿ, ಇನ್ವೆಲ್ಲು ಅಡಿಷನಲ್ ಜೆಲ್ಲಾರ್ಥಿಕಾರಿ, ಈ ಬೆಟ್ಟಾಲೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎನ್ನೋ. ಇವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರುಳಿಂದ ನೂರ್ತೆಯಲ್ಲೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಇತ್ತೀಡಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ನಾನೀ ವಿಜಾರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದ್ದೇನೇ ಯಾರೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾಯಾರಂಗದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಆದಾಯವೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರಿಗೇ ವೆಚ್ಚಮಾರಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಣ ಮುಂದೆ ಕೆನ್ನರಿ ನುಡಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ. ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇಷ್ಟರು ಮೇಲೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈಕರ ಮೇಲೆ ವಿಡಿಸಿರುವ ತೆಗಿಗಿಯ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮೇರ ಈ ದೇಶವನ್ನು ದೇಶರೇ ಕಾಣಬಯಸು.

ಭಾರತ-ಬೇನಾ ಯುದ್ಧ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರೈಕರ ಮೇಲೆ ಹೂಸ ತೆಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ಧಾರುವ ಮನುಖರು ಈ ಸದರಕ್ಕೆ ತಂದಿತ್ತು ರೇವಣಿಸಿದ್ದವನವರು ಕಟುಟೋಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಿಷ್ಠಿಸಿದ್ದರು.

ರ್ಯಾತರನ್ನ ತೆರಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿ-

(13.12.1963)

ಜರ್ಗನ್‌ಹೆಚ್ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದೂ ಅವುಗುಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಹಳವಿತ್ತು. ತಾವು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂದರೂ ರ್ಯಾತರ ಬಿಧಾತ್ವಕ್ಕೆ, ತೆರಿಗೆಂಬುಗಳನ್ನು ಎಂದು ಶ್ರಮಿಸಿಯಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಾಗಲೂ ಯೋಖಾತ್ಮ ಬಂಧಿದ್ದಿರು. ಮನ್ನಾ ಈ ಮಾನವರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ Betterment Levy. ವಾಟರ್‌ರೆಚ್, ರ್ಯಾತ್ಮಿಕ್ಸ್, ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ಲೆನ್ಸ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಶಾಸ್ತ್ರದಂದು ಗ್ರಾತ್ಮಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸುಂದರಿಯಾದರೆ ನೀವು ಕೆಂಪೆಂಸ್‌ನ್ನು ಕಿಂಬಿಂಬಿಯಾದ್ದು maintain ಮಾಡಲು ಒನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ತಮಿ ಬಿಧಾವ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ತೆರಿಗೆಂಬುಗಳು ಹಾಕಿದ್ದಿರಿಷ್ಟು. ಅದಲಂದ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಒನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಅಬ್ಬುತ್ತು.

ತ್ರೀಪಾಸ್ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಂರ್ಯಾಸವರೂ ಹೇಳಿದರೂ. ತುಂಗಭದ್ರ ಜ್ಞಾತ್ಮಕ್ಕೊಂಡ್ಲೀ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ cultivationಗೆ ಬಿರಜೆಕಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಬಿಧಾತ್ಮ ಬಿಧಾತ್ಮ ಎಂದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇತರ ನೀರಾರಾಂಶ ಱೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯಂತಹ ಬಿಧಾತ್ಮ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಯಾದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂಡಿಗಳು ಈಗ ಇಂಜಿನಿಯಲಿಂಗ್ ಇಲಾಂಟ್ಯಾ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಿಳೆಕ್ಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದಿವಾನಾರು ಇದ್ದ ಕಾಲಿದಲ್ಲಿ ಒಷ್ಟು 8-10 ಮಾತ್ರಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಲೈಸಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಲಭಿತವಾಗಿ ನೀರಾಂಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸ್ಥಿರ ನೀರಾರಾಪಾಗಿ ಬಿಧ್ಯುತ್ತಾರು. ಮೇರೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಿಧ್ಯುತ್ತಾರು. ಮೇಲ್ವಿಚ್ ನೀರಾರಾಪ ಕಾರ್ಬರ್ಗಳಿಗೆ ಬಿಧ್ಯುತ್ತಾರು. ಸೀಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಂದು ಆಸ್ಟ್ರೋಕ್ಟ್ರಿ ಕಟ್ಟಡ ಮೇಲೆ ಆದರ ಕೆಳಗೆ ಏಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದ್ದೇ ಆಷ್ಟುಕ್ಕೆ ನೀರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಘೃವಣಾಯಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಮ್ಮಿಯಿದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಬ್ಬ. ರ್ಯಾತರು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿರೆ.

Land Acquisition Actನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವುದನ್ನು ತಕ್ಕುರಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀಮಗೆ ಅಗಿರಬಹುದಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರಮನ್ನು? ಇವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನೀರಾರಾಪ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಬರ್ಗಳ ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ತು ಅಡಿ, ಜಾಗಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಯಾರೆಂದೂ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಮ್ಮೇನೆನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರದಾರದೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಕ್ವಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದ ಇದ್ದರೆ ಹೀಗೆ? ಇದಲಿಂದ 50 ಸಾರ್ವರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿರುವ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಬಿಧ್ಯುತ್ತಾರೆ ರ್ಯಾತರ ಬಿಧ್ಯುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇ ಇದುವರೆಗೂ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ನಾಯಾ ದಾಳಿದ್ದಿರು.

ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇದು ರೂಪಾಯಿ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸ್ಟಾ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಿರಿಷ್ಟು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇದು ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸುಭಾಷಿದರೆ. ಆ ತೆರಿಗೆಂಬುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿರುವ ದ್ವಾರಾ ಅದನ್ನು ರ್ಯಾತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟು (ವರ್ಷ)

ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿರಿ? ಕೇರಗಿ ಎಪ್ಪು ಹಣ ವಿಚಾರಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲಾಡದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇದ್ದೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಾಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಮೇಂ ಗಾಢ್ರೆ ಮಹಾದೆ (12.12.1964 ಮಣಿ 26-27) ಸಾಮೀ ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ನಮನ್ನ ಓರ್ವೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯರೆಂದು ಅರೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಾದುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವರಲಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು ಈ ಸದಸ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದೇತಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇರೋಧಪಕ್ಷ ಕಣ್ಣಾಗಿಳ್ಳಂತೆ. ನಾವು ವಿರೇಳಿಧಪಕ್ಷದವರು ಈ ಮಸುದೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಪಕ್ಷ ಭೇದ ಮರೆತು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಗೃಹರಕ್ಷಕ ದಳವನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಬಿಸಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಹಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಗೃಹ ರಕ್ಷಣಾದಳವನ್ನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಾರದು ಎಂದು ಎಷ್ಟಾಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ವರ್ಷೇ ಮೈಸೂರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮೇಂಗಾಢ್ರೆ ಸಿಳ್ಳಂದಿಯಿತ್ತು ಅದು ಆಗ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ್ನೇ ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ವಿಂಡಿತ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲ್ಲಿ, ಅವರ ಒಟ್ಟು ಕಾಲುಬೆಲಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುಕೊಂಡು ಒಡಿಸಿಯಿಟ್ಟಿರು. ಸಾಬರಗಢಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಡ್ಡಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರು ಎಂದ ಹಾಗೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾಡಿಗಳ್ಟಿದವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನ ನಡೆದಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಉಂಟಾಗಬಾರದು. ಹಾಲು ಹಿಂಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಹಸುವನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದರು ಎಂದಂತೆ, ಮಾಡಬಾರದು. ಇದು ತನಕ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇಬಿರಲಿ ನಮ್ಮುದು ಮುಜಾರಿಟೆ ಪಕ್ಷ ಎಂಬ ದೋರಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅದಿರಲಿ ಈಗ 20 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹರಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇನೆ. ಇದು ಸಾವಿರದ ಮೇಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹತ್ತು ಸಾವಿರದ ಒಳಗಿರುವ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂಂದು ಗೃಹರಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗೃಹರಕ್ಷಕ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತರ್ವಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಮನ್ನು ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳೆಂದೂ ಅಂತಿಮಾದಿಗಳೆಂದೂ ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪರದೇಶದವರು ಧಾರ್ಮಿ ಮಾಡಿಯಾರು. ರತ್ನಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬು ಎಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಪಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮುದುಗರು ಬಿಂದುಕೋಲನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಚಟ್‌ಕೆ ಎಂದು ಹೊಡಯೆವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಾರದು. ರತ್ನಗಳು ಯಾವ ರೀತಿತಂತ್ರಾರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಆದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮವರೂ ತಂತ್ರಾರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ನಾಯಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದ ಮೈಸೂರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಎಂಬಲ್

(13.12.1962)

ಸ್ವಾಮೀ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೋಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸಂಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ನ್ಯಾಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ದೇಶ ಈ ಮೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಮೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜರುವುದರಿಂದ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವುದು ತುಪ್ಪ ಸ್ಥಿತಿ, ಹಣವನ್ನು ಮೀತವಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಮಿಕರೆಂಬ್ಬೆ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆದಳತವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳೇವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅನವ್ಯಾಕವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಗೆದು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸೂರಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದು. ಶ್ರೀಯತ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಬವಳ ದಿನಾಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ: ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತ್ರಗೇ, ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಾಗಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಡಲಿವರಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿಮಾಣಿಕ್ಕೆ ಉವಳೆಗೊಸಿಕಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬವಳ ಕಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿವು. ನಿಮಾಣಿ ಕೊಂಚವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂಭಿಂದರೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬಿದ್ದು ಮೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಸ್ವೀಮನ ಮುಖಿಂತರ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಡಾಗೆಯೇ ಅಗಿದೆ. ಮಾಡ್ವೇರಿ (ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು) ಎನ್ನುವ ಉಲಿದೆ ಅದರ ಬಿಂಗಡ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಸ್ವೀಮನನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮೋಡಿದರೆ ಈ ಯೋಜನಯನ್ನೇ ಮುಕ್ಕಿಟಿದಿ. ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆಷ್ಟುಂದು ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮಂಭಿ ಇರುಬಳಿ ಬಡಿದು ಬಿದ್ದು ಮೋಗುವ ಹಂತ ತಲುಪಿವೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥಾ ಟೈಪ್ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಟೈಪ್ ಇರಬೇಕು ಟೀಗೆಯೇ ಕಟ್ಟಬೇಕಂದು ಮನುಳೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ನಿರ್ಬಿಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ರೈತ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜ್ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಶಾಸಕರು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಾಲಾಗ್ರಹಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಿಯಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಟೋಕ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಟೋಕ್ ಮಾಡದೆ ಅಥವಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಉದ್ಘಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹಣವಂತರನ್ನು ಟೋಕಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರು. ಕಡುಬಡವರ, ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಸದಸಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅರಣ್ಯ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಛರಣೆ

(14.12.1962)

ಈ ದಿನ ಇಂಥೊಂದು ಅರಣ್ಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂಡದ್ವಾರೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾರೆನೆ. ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಬರುವವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಾರಂಗಳ ಅಕ್ಷಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡರ್ಪೈರ ದಂತಕರುಗಳು ಮೇಯುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನೀಗ ಮೇಯಗೊಡದಂತೆ, ಘಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಸೇಟುಗಳು ಜನರನ್ನು ದೇವರಿಸಿ ಉದರಿಸಿ ಅಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಜನ ಅರಣ್ಯಗಾಢಗಳಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಕೊಡಬ್ದರೆ.. ಆವರದನ ಕರುಗಳನ್ನು ದೇಣಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಕಾಂಪೈಂಡು ಮಾಡಿ. ದಂಡ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಳೇ ಇದ್ದಾರೆ ಶಾರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಅಯಾ ಬಿಂಬಿಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿವೆ ಜನರೇ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿಸಬೇಕು.

ಪೂರ್ವನಿರ್ದಿಂದಲೂ ಮಾಮೂಲೆ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ರಕ್ಷಣ್ಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಓರುವ ಇಂಬಳದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಕೆಲವು ಟಿಡಿಮುದು ಕೆಮ್ಮೆಸ್ಟಂತ ಜಮೀನಿನರಂತೆ ಅಕ್ಟಮಿಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಏಕೂರ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗಾಗೆಬೇಕು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನೆಂದು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಿಂದ ಪಷಣಂಪ್ರತಿ ಮೂರುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಆಸೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಳಿದ ವದಿಮುರು ಆಸೆ ಸೇರಿಮೋಗಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಸದೆಕಿದರೆ, ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನಿಂದಿನ ವರಮಾನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕಾಡಿನ ಒಳಗಡೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಟಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ ಕಾಡನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬದುಕುವ ಅನುಕೂಲವೂ ಒದಗಿಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುವ ರೈತಾಟಿಗಳು ಯಾರಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿನ ನೇರಕರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ-ನಾಲಿ ದೊರಕಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಕಾಂರ್ ಮಾಡಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಲೇ ಎರಡು-ಮೂಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಟಾನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ನವ್ಯ ಚೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕಾಡಿನಿಂದ ಮಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರು ಪಷಣಗಳಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಗಂಧದ ಮರದ ಪ್ರಜ್ಞಾನಿಗೆ ಬರುತ್ತಳೇ ಇದೆ ಪ್ರತಿಪಷಣ್ಯ ಬಿಳ್ಳಿರಿಯಿವರೊಳ್ಳಿರು ಬಂದು ಪುಸ್ತಕ ಶ್ರೀಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿಸಿ ಪಸೇನ್ಮೋ ಮಾಡುತ್ತಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಡಿದ ಗಂಧದ ಮಾರಾಟಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ

ಆದಾಯ ಆ ಬಳ್ಳವಿರಿಯ ಶಾಂತ ವೀರಪ್ಪ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಳೆಗಾಲ ಸುರುವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ, ಇದ್ದಿಲನ್ನು ಸುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರಂತೆ, ಅದನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರವರು ತಡರುಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೃಕೋಣ ನಿಂದ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಬೇಗಾರದಂತೆ ತಡರು ಅರ್ಕಮಕ್ಕೆ ಹಾಮೀಲಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರುಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದೀಗ ಬಹಳ ತೀವ್ರಮಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಲಾಯರುಗಳು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿ ನಾಶಾಗಾದವಾಗೆ ಏಪಾರಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆ ಏಪಾರಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಮಿಯ ಮಾರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟಾದರೂ ಅರಣ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಳೆ-ಬೆಳೆ, ಗಳಿ. ನೀರು ಎಲ್ಲವೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಬಂಜರು ನೆಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೇ ವಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರೇ ಕಾಡುಬೆಳೆಸಿಕೊಡಬಲ್ಲರು ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ತ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಫಲ ಬಿಡುವ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದಂಬ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಭಾಮಿಯಿದೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರೈತರು ದರಖಾಸ್ತ ಅರ್ಜಿಸಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ದರಖಾಸ್ತ ಅರ್ಜಿಗೆ ಭಾಮಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಸರ್ಕಾರವೂ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಡಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಯಾವ ನೆಲವನ್ನು ಬಂಜರು ಬಿಡವಂತಿಲ್ಲ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಜನ ಸಂಪೀಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇರೆ ಚಚೆ.

(28.2.1963)

ಈ ಸಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಮೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಬಲವಂತಕ್ಕೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರತೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, duty ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏತಕ್ಕೂಸ್ಥರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಖಾಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದಿಧ್ಯರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಾರಿ ಈ ತರಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿರುತ್ತೇನು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಒದಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಒಂದಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಜನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಪಕ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರೂಷಿಂಬಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ: ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೆಲವೇ sheet of papers, ಕೆಲವು ಗುಂಡು ಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಇಷ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಿತವ್ಯವಹರಿಸಬಂಧ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯಿರಿಗೆ ಕಂಡೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಇಪ್ಪೇತ್ತಿರುವೆಂಬೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಮದ್ದಾಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಯೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Special Darkhast Assistant Commissioner ಇವರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೆಯು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ಇವರನ್ನು ಯಾವ ಲಾರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Inam Abolition Tahsildar, Tiptur ಇವರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದು ಅವರೂ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೂಡ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜಿಕ್ಕಮಾಗಳಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ Forest Range Officers ನಾಲ್ಕೆಯು ಜನ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಫೀಸೆಸಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮೋಡಬೇಕು.

ಬೆಟ್ಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಲ್ವಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳೆಸಿ ಒಂದೊವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಅವರನ್ನು ಆಗ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೇಮುಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 32 ಕಡೆ A.E.O ಅಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರೆಯಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ 18 ಕಡೆ ಅಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ಕಡೆ ಅಫೀಸ್‌ಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು D.E.O ಅಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,750 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಚ್ಯು ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಆಗಿನ ತುರ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಪುಸ್ತಾದೆರ್ಯಲ್ಲಿ Additional Tahsildar, Additional Deputy Commissioner ಇಗೆ ನೇಮುಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೂಸ್ವರ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಅವರರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲಿವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನಿಷಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ - ಆಗ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ - ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಪಾಲನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀರಿಗ ಬಂಡಕ ಕಣ್ಣಿಮಿದೆ. ಏರಡು ಕೊಡ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಸ್ವಾನುಮಾಡಿ, ಅದೇ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಳ್ಳಿ ಒಗೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಬವಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ನೇಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಆದಮ್ಮೆ ಜಾಗ್ರತ್ತ ನೀರನೊಳಗಿಸಬೇಕು. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯಂದಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವುದೋಂದೇ ದೃಷ್ಟಿ. ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಆಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇಂದಿರಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘಾಟ್ ಘಾರಂಗ್ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗಾರಿಗಾಗಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೇಳಬೇಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದರೆಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಹಬ್ಬಿ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಜಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸಮಾರ್ಗವೇ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತಿ ವರ್ಷವಾರು ಕೆಲಸಮಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾನ್ ಇರುವುದು ಮೇಲು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಆದಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಬೇಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಅಂತ್ಯದವರು ನಾಗಾಜುನ್ ಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ, ಮಧುಶಾಸನವರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರಳಪಾಯಿ ವಿಚಂದ್ರಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನೀರು ಜಲದ ಮೇರೆ ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಪಲ್ಲವೆ? ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ priority ಕೇಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹಣ್ಣುವರಿಗೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ, ಬೆಳಿಯುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಎಂದಾಗಿರಾದು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು “ಮಾಡರಿ ಮೈಸೂರು” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇರಾವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗಂತಲೂ ಬಹಳ ಒಂದೆ ವಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ವರ್ತಕ್ಕಿರುವುದು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ನಾನ್ ಸ್ನಾನ್ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯವನ್ನಿಂದ ಪ್ರಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾರಿಗೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಟವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವಾಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೊಲಿಸಿಸುವುದು ಬಂದೂಕೆನನ್ನು ಬಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೆದರಿಸಿ ವಸೂಲಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟರುಗಳು, ತಡಸೀಲ್ವಾರರು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರ ವಶೀರ ದುಡ್ಡಮ್ಮು ವಸೂಲಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಖಂಗಲೆ ಕಳ್ಳಿರುವ ಬೇಕಾದಮ್ಮು ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಂದ ಏನೂ ವಸೂಲಾಡಿಲ್ಲವಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥರು ಯಾರಾದೂ 301 ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಂಥರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 301 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಿದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೈತರು ಅಧಿಕಾ ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ಒಂದರೂ ಸಾರಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣಿಳೆಯರು ಬಂಗಾರವನ್ನು ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿಸಿದರು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಂಗಾರ ಎಪ್ಪು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ತಾರತಮ್ಯವಾದರೂ ಜೀಡವೇ? Development Surcharge, ಕಂಡಾಯ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೋರೆಗೆ war tax ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೇವೇ? ಬತ್ತ, ರಾಗಿ, ಮರಳ ಇಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಬಡ್ಡೆತನ್ನೇ ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನ್ನಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತವ್ಯಕ್ಕೆ ವಸಾದರೂ ಈ ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಡವರಿಗೆಬ್ಬಿರ್ಗೆ ಆಲ್, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆಂದು ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿಢ್ಣಬೇಗೆ ಆಂತದವಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ವಾಡುವ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡ ಬಗ್ಗೆಗಾಯವರಿಂದ ಇತ್ತುಯಿದಿದು ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮನಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕಲಸ ಮಾಡಲು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಂಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಖಚಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಂದಿಚೆಗೆ ಸಮಿಲಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ: ಎಂದು ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ವಾತಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿದೆವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೇನು ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಸಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಈ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಕೊಡಬೇಕು; ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "The matter is under consideration" ಎಂದು ಕಾಗದ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಎಂದು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾನು ಬರುವೂ ಕೂಡ ಉತ್ತರ ಬಾರದೆ ಮೇರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಏನೂ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಒಂದಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಿಚ್ಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳೋಣ ಎಂದರೆ "The matter is under consideration" ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡೆ ಸುಮಾನ್ಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ನೇಹಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಭಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದರೆಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಕ್ಕಮಾಗುವುದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿನಿನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (places) ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ ಅವರು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ರೇಂಜು ಘಾರೆಸ್ಟು ಅಥವಾ ಸರು ತಮ್ಮ ಮಂದ ಮರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದ ಒಂದು ಲಾರಿಯನ್ನು Seize ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋಡು ಪ್ರೇಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರೊಡನೆ ಇಡ್ಡವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದರು. ತಕ್ಣಣ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಒಂದನಂತರ ಇಷ್ಟಕ್ಕು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಲಾರಿ ನಂಬರು ಏನು, ಇದರ ವಿವರ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ವಿವರ ತಿಳಿಯತ್ತದಂತೇ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಘೋನು ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನೂ

ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯವು ಮೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ಯವೇರಗಳು ಅನೇಕವಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಕಾಂಕ್ಷಾಗಳಿಂದ, ತಾವು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದರಂತೆ ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಿರಂತೆ.

ಆ ಪರಿಣಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಹೊಡುವಾಗ ರೈತರು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಲಿಡವಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗೇಜು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ದೃರ್ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೇ? ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಉದ್ದೃರ್ಮಾಡುವಾದರ್ಕೆ. ರೈತನನ್ನು ಮುಂದಷ್ಟೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆಗ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಅನ್ಯಾಂಸುಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಾವೀಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ Grants code ಎನ್ನಾಧಿಕಾರ ನ್ಯಾಂ ಸ್ಕ್ಯಾಲ್‌ಸಿ ಪತ್ರ, ಇಷ್ಟತ್ವ, ಪೂರ್ವಾಧಿಕಾರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮೀ ಇರುವವರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಪೂರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಂರೂಗಿದೆ ಎಂದರೆ. ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ರೈತನು ಬೆಳೆದು ತಂದ ಆವಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ, ಧಾರಕೆ ವಿವರಿತ ವಿರುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಇನ್‌ಕಂಟಾಕ್ಸ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗ ತುರುಪರಿಸ್ತಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ತರದ ಸರ್ವಜ್ಞ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ -

(4.3.1963)

ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ

ಸ್ನಾಮು, ಈ ಮೊಲೀಸ್ ಪಿಷಣಿಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮೆತ್ತರು ಬಿವಳಿ ಜೆಂನಾರ್ನಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ನೀವು ಕೂಡ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದುರಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಿರೂಗಾಗೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೋಡರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಡೆಸ್ನ್ಯೂಬ್ರೇಗೋಡರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕಲ್ ನೀವು ಬೆಕಾಡಷ್ಟು ಮಾಡುವಾರದ್ದುಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಏನೇನು ಮಾಡಲಾರಿ? ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ರಾಮೇಗೋಡರು ಅರಿಸಿ ಬಂದಿರಲು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಜೀದಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅದರ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕುಡಿದು, ಇಸ್ಟ್ರಿಂಟ್ ಅಡ್ಮಿಷ್ಟ್ರೇಟರು ಅಪಾಧನೆ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಫಿನ್‌ಲ್ಲಿ ಕುಳುಗಿಸುವಂತೆ ಅಡರ್ ಮಾಡಿ, ಸ್ಟ್ರೋ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇಗೆನ್ನಾವುದಕ್ಕೆ 40-50 ಜನ ರಿಜರ್ವ್ ಮೊಲೀಸರು, ಮೂರು ವ್ಯಾನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಮುಗಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ.

ಆಗ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏರಡು. ಒಂದನೆಯಿದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ನಿಜವ್ರೋ ಸುಳಳಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏರಡನೆಯಿದುಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಕಾಡ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಸತ್ತಿ ವಡಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಇವತ್ತು ಸ್ಟ್ರೋ ಅಜಿಮಾನದ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪೋಗಿಡಿದಾಕ್ಷಣೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಜವಾಬಿ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಧ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳ ಅಗಿದ್ದರೆ ಸುಳ್ಳ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ನಿಮಗೆ ಹೋನ್ ಇದೆ. ಗಮನಿಸುವೆಂಬುದನ್ನೀ castಗೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಬೇಕುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾರೀಂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. D.C.ಗೆ ಆಗಲೀ, ಸೂಪರಿಂಟಂಡಂಕಾಗೆ ಆಗಲೀ, ಕೊನೆಗೆ ಬೋಂಬಾಯಿಗೆ ಆಗಲೀ, ಫೇನ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಬೆಕಾದ information ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದರ್ಲಿ 8 ಆಂ ಸತ್ಯಮದೆ 6/ ಆಂ ಸತ್ಯಮದೆ, 4 ಆಂ ಸತ್ಯಮದೆ, ಇಲ್ಲ ಸತ್ಯಮೇಲ್ಲ ಎಂಥಾ ರಿಪ್ಪೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಯಾವು ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ಯಾರುತ್ತಾರೆ.

ಪಾನ ನಿರೋಧ

ಪಾನ ನಿರೋಧ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಏರಡು ಕಡೆಯವರೂ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಲೀಸಿನವರೂ ಈ ಕಾನಾನು ಮುರಿಂಗುವವರೂ ಹೊಂಡಾಣಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು; ಕ್ಷಮಿತ್ವ ಇತಿಹಾಸವರೆ ಮೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏರಡು ಕೇಸು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಮೇಲಲ್ಲ, ಪರಸ್ಥಳದಿಂದ ಒಂದು, ಕುಡಿದು, ವಾಪಸ್ತು ಮೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಒಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಅನ್ನಾಯ ಸರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕೇಸು ವಾಕೆಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಕ್ಷಮಿತ್ವ ಸಾರಾಯಿ ತಂದಾರಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಯದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯೇಂಜರ್ 80-90 ಇತಿಹಾಸ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಯೆಂದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು 7-8 ಜೀಮುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊಲೀಸರಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಮಿತ್ವ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಒಳಿಸಿದ್ದಿರಿ. ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಕುಮ್ಕು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ನುಚಿಗೆ ಮೊಲೀಸಿನವರು ಮೋಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಮೊಲೀಸು ಅನಾರ್ಥಕೆ ಒಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೆಲ್ಲ. ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೇಂದ್ರದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಮರಕಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇಂದಿ ಹಂಚುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊಲೀಸ್ ಸ್ವೇಷನ್ನಿಗೆ ಏರಡು ಫಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದರೂ ಮೊಲೀಸಿನವರು ಏನೂ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆ ಆದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕು ಬಂದಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ರಿಪ್ಲೈನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ದೂಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಮಾಡಿದೂ ಒಂದು ಕಾನುನಾನ್ನು ನಿರ್ವಾಚಿಸಬೇಕು ಪಾನ ನಿರೋಧ ನೀತಿ ವಿಫಲವಾಗದೆ ಏನಾದೀತು. ಮೊಲೀಸಿನವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮೋಗಿ ಮೊಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಗಮನವೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರೆ ಮುರಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪಾತರಾಗಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವವರೆಗೆ ಒಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಪಯೋಗಾಗಿಲ್ಲರೀ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಸಿಂಪಲ್ ಕೇಸು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವನು ಬಂದು ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಇಟ್ಟ ಘ್ರಾವಾರ ಮೊಲೀಸಿನವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಆವಾಗ ಕೇಸನ್ನು ಸ್ಥಳೀ ಸೀಲಿಯಸ್ ಮಾಡಿ, ಜೊಬ್‌ಟೆರ್‌ಎಂಬ್ ಒಂದು ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾದೆದವನು ಬಂದರೆ, ಕೇಸು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ, ಕೇಸು ಬುಕ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಸ್ಥಳೀ ಮೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದರೆ ಏಟ್‌ನೇನ್‌ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಮಾಡಿ, ಕೇಸು ವಜಾ ಆಗುವ ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ದೇಶುತ್ತಾರೆ. ಮಾಜಾಲಿದ ಕಥೆ ವಾಗೆ, ಆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳೀ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಳೀ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಏರಡು ಪಾಟೀಯವರನ್ನು ದೇಗಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ತರವ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಮೆನ್ನೆ ಒಂದು ಕೆಲ್ಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿರಬಹುದು, ತಿಪ್ಪೋರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬಿ.ಎಚ್. ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಗಂಟೆಗೆ, ಒಂದು ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಷ್ಟು, ಆ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಕೇಡಿಗಳು ಅಲ್ಲ, ರೋಡಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಮೂರು ಜನಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದಲ್ಲಿ ಹೊಲೀಸು ಸರ್ಬೋ ಇನ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರು, ಇನ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ತೀಳಿದು ಬಂದರೂ ಏನೂ ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಚರುವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಜೂಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ 8-8 ಅಣಿ ಕೊಟ್ಟರೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಜೂಜಾದುವ ಒಂದು 20 ಜನರ ಗ್ರಾಂಗ್ ಇದೆ ನೋಟನ್ನು ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮುದುಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರುವ 8 ಅಣಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಡುಕುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ನೋಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇಂಥಾ ಮಡುಗಾರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಲೀಸಾನವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವೇ, ವಿಶೇಷಜ್ಞರವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಅನ್ವಯಿಸಿ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲೇ ಅಂತ ಸುಮ್ಮೆ ಇದ್ದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಟ ಅಟಿಸಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ 50-60 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಜನ ಮಡುಗಾರು ಹೊಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಮೋಲೀಸಾನವರ ಎದುರಿಗೇ ದಾಂಧಲೇ ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಬೋ-ಇನ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರ್ ಎದುರಿಗೇ ಇನ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರು 6 ಜನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಲುಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಬೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಹಳೇಹಳ್ಳಿ ಅಂತ ಇದೆ ಕ್ಯಾರಿಕ್ ಕೇಂದ್ರ 60 ಭಟ್ಟೆ ಇದೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಬಹಳ ಇನ್‌ನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಬಿಟ್ಟನ ಕ್ಯಾರ್ಬಿಲ್ ವಾರ್ಕ್ ಇತ್ತು. ಇನ್‌ಎಷ್ಟಿನ ಕ್ಯಾರ್ಬಿಲ್ ಉಂಗಾರ ಇತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಸೇರಿ ಇನ್‌ನಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎರಡೆಷ್ಟು ಕೆತ್ತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು: ಬಿಟ್ಟನ ಕ್ಯಾರ್ಬಿಲ್ ಮೂರು ಮುರಿದು ಹೋಗಿದೆ, ಮೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಮೋಲೀಸಾನ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆಳ್ಗಿನವರೆಗೂ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಈ ಅನಾಮತ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರಲ್ಲಿ. ಮೋಲೀಸಾನವರು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಏಕೆ? ಅವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕೆ? ಅಂತ ತನಿಬೇ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ಹೋಗಲಿ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆದರೂ ಮಾಡಬಿಡಿ. ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ: ಪ್ರಾನ್‌ಫರ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಎ.ಎಸ್.ಆಿ. ಒಳ್ಳಿಯವರು, ಡಿಪ್.ಎಸ್.ಆಿ.ನೋ ಒಳ್ಳಿಯವರು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಕಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಲುನ್ನು ಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಏಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ನೂಪರೆಯನ್ನು ನಿರಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಮೋಲೀಸಾನ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಿಂಥಾ ಗ್ರಾಮ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಹೊಸ್ತುವಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ ಅದು 15 ಮೈಲಿ ತಿಪ್ಪೋರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದೊಂದು 5-6 ಮೈಲಿ ಸುತ್ತುನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಪು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಾರಿ, ಒಸ್ಟುಗಳು ಸಂತೆ ದಿವಸ ಬರುತ್ತವೆ. ನಾಲ್ಕು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಏರಡು ಸೇರು ರಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ 20 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಕಾದಿರುಬೇಕು. ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಿಟ್ಟುಹಿಡು ಅಂತ ಪುರುಷಾದುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಾಮೂಲು ಆಗಿ ಮೋಗಿದೆ. ಬಿಳಿಗೆರೆ ಅಂತ ಖಾರು ಇದೆ. ಸ್ಕೂಲಿನ ಮಹಡಗರು ಟೂರು ಹೊರಟೆದ್ದರು. ಈ ಮಹಡಗನಿಗೆ 14 ಪಷ್ಟ ಆಗಿದೆ. ಆ ಮಹಡಗನಿಗೆ 12 ಪಷ್ಟ ಆಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒವರ್ ತೋಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಿಸ್‌ನ್ಯೂ ಒಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಾನು ಅಶ್ಲೀಗೇ ಮೋಗಿಸೇಕಾಯಿತು. ನಿಮಗೇನು ಮಾನ ಮಾರ್ಯದೆ ಜ್ಞಾನವೇ ಮಹಡಗರು ಹಳೇಜೀಡಿಗೆ ಹೊರಟೆದ್ದಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಮೇರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೋಲೀಸ್ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಗಂದ ವಿಷಯ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ತಾಲ್ಲಿಕುವಾರು ವೆಂಗಡಿಸಿದ್ದಿರಿ ತಾಲ್ಲಿಕುವಾರು ವಿಂಗಡಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒವಟ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ 40-50 ಮುಳ್ಳಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ಮದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಇದ್ದಢ್ಣೆ ಆದರೆ ಕ್ಷಮಿದಾರರಿಗೆ ಒವಟ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹ್ಯಾಕೋಟ್ ಇಡ್ಡರನ್ನು ಸ್ಥಳದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಯಾಳದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಆಗಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ರಾಜಕೇಯದವರು ನ್ಯಾಯಾಗಂದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒವಟ ಸಂತೋಷ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇರ್ಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪಟ್ಟಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಲೋಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ಕಮ್ಬಿನಿಟ್. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಮ್ಬಿನಿಟ್. ಏರಡು ಜಾಂಗಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಬರಲೆ ಅಂತ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಇಂಥದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಎಬ್ಬು ಇಬ್ಬ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಂಗಿನನ್ನು, ಚಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ದೇಶದವರು ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಹೊರಗಿನವರು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆಬ್ಬಿಲಿಗೆ ಇಧ್ಯರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಟ್ಟಡ ಇಬ್ಬ, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಮೋಲೀಸಿನವರು ಎಷ್ಟು ನಿಕ್ಕಾಂತಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೆದರಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎನ್ಯಾಮಿಸೆಜ್ಸಾಗ್ ಮೋದಾಗ ದೇವಡ್ ದೇವಡ್ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒವಟ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಕ್ಕನಾಯಕನಂತಹ ತಾಲ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತಿಫಳ್ಟ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನ್ನು ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಮೋಗಿದ್ದಾಗ ಆತನಿನ್ನ ಬಂದೂಕೆನಿಂದ ಮೊಡೆದು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ

ಹೊಲೇಸಿನವರು ಬವಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿ ಆಗ್ರಹಿಸಿದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಬಂದೂಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೆ ಯಾರು ಆ ಕಳ್ಳನ್ ಮೇಲೆ ಬಂದೂಕನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದನೇರ್ ಆತನ ಕೋವಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ವಚ್ಚಿ ಆತನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೀನು ಬಂದೂಕ ಹಾರಿಸಿದ್ದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆತನು ಹಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಲು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ 3-4 ಜನ ಬಂದೂಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆತನು ಕುರಿ ಕಡಿಯಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಲೀಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಂದು ಹೊಡೆದ. ಅದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಗುಲಿ ಅವನು ಸತ್ತ. ಆಗ ಅವನು ಬಂದೂಕನ್ ಏಟಿನಿಂದ ಸತ್ತನೆಂದಾಗಬಾರದಂತ ಆತನ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಸುಕೆ ಕೊಂಡು ಹಾಕಿದರು. ಅದರೆ ಮೂವರು ಯಾರೂ ಹೊಡೆದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರ ಪ್ಯಾಕೆ ಒಬ್ಬರ ಬಂದೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರಂತೆ ಅಂತ ಸ್ವಷ್ಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಾರದಂತ ಅವರಿಗೆ ತಿಖುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡಿ

(19.3.1964)

ಸ್ಥಾಮಿ ಮೊದಲನೆಯಾಗಿ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನಿತ್ಯಂದರೆ; ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಂದರೆ ಈ ಹೇಂದಿಯಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿ; ನೀರಾ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನ ಈ ಶೇಂದಿಯನ್ನು ಕುಟಿದು ಮಂಧಾಂಧರಾಗಿ ಇರಲೇಂದು ಹೇಳಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಏನೂಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತರಲಿಗೆತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿರುಧೂಪಾಗಿ ನಡೆಯತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಕ್ಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. 10 ಮರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದರೆ ನೂರಾರು ಮರಕ್ಕೆ ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ತೇಂದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹಿಂದೆ ಮರಗಳಿಗೆ ನಂಬರನ್ನು ಹಾಕಿ ರೇಂಬಿಯನ್ನಿಂಖುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ನಂಬರನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಪಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ಯಾಬಿಟ್‌ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತ್ತಿರುವ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಹೇಗಿದೆ? ಇದು ಎಷ್ಟುಪ್ಪು ಜಂಯಪ್ಪದವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದು ಜಯಪ್ಪದವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳಿ ಅಂಕಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನಾನಿಕ್ಕೂ ತೇಂದಿ, ರಾಜ್ಯ ಅಂಗಡಿಗಳು ಕಳ್ಳಿ ಘಟ್ಟಿ ತಾಬಿನ ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮೊಲೇಸಿನವರು ಈ ಆಕ್ರಮ ಅಂಗಡಿಗಳವರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಂತ ಮಾಮೂಲನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ಜಯಪ್ಪದವಾಗಿ ನಡೆಯತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೊಲೇಸಿನವರೂ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಯವರೂ ಒಂದು ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಅಂಗಡಿಗಳವರು ಮೊಲೇಸಿನವರಿಗೆ ತಿಂಗಳೇ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನೂ ಸಮಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸರಾಗಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಮೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೊಲೇಸಿನವರು: ಈಸು ಹಾಕಲು ಒಡಿಯುವುದಾದ್ಯು ಯಾರನ್ನು? ಯಾರೇ ಪರಸ್ಪರ ವರ್ಣಿಸಿದವನು ಒಂದು ತೊಲ ಅಧಿಕರಣ, ಅಧಿಕಾ ಕಾಲು ತೊಲ ಗಾಂಜಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದವನನ್ನು ಒಡಿದು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು 10-20 ತೊಲ ಗಾಂಜಾ ಇದ್ದು ಅತ್ಯಂತಾಲು ಲಂಜ ಪಟ್ಟು ಲಂಜಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಗಾಷಣ್ಣು ಮೂತ್ತ ಸೀಜ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವನಿಗೆ ನೀನೇನು ವದವರೆಡ ಈತ ಮೊದಲನೇ ಹಾರಿಗೆ ಈ ಕೇಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಿನಗೆ 1-2 ಚೂಪಾಯಿಗಳ ಜುಲ್ಹಾನ್ ಹಾಕಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿಯಡ್ಡಿತ್ತೇ, ಲಾಯರಸನ್ನಿ ಕೂಡ ನೀನು ಇಡ್ಡಿತ್ತೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿಂದ ಅವರಾಷ್ಟು ಒಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೀಗ್ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಕೇಸುಗಳಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಈ ಅವರಾಷ್ಟುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಒಡಿಂಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತುತ್ವ ವರಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ತಕ್ಕೀರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದು ತಾವ್ಲುದೂ ಅಳೆಣಿಸಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕಾದ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಅರಸಿಕರೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಂಗಡಿಯಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂದು ವಾತಾರು ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಿವೆ ಬಡುಗ್ಗು ಮಂಕೆ, ಹಾಪೆ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ತಂಪಾಲಿನಲು ಒಳಗೊಂಡು ಕಡುಪುಗಳಿಗೆ

ಇವರು ಮಾರ್ಗ ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇಂದಿ ವನಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಹಾಳುವಾಡಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಇಂದು ಅಲ್ಲೇಲ್ಲೂ ತೆಗೆದು ತೊಟೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲು ಹೊರೆ ಕಟ್ಟುಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ಈಚಲುಗರಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದುಲು ಒನ್ನ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಈಚಲು ಮರಗಳಿಗೆ ಈ ದುರ್ಗತಿ ಬಂದಿದೆ! ಹೀಗೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ, ಮುಂದೆ ಈ ಈಚಲು ಮರಗಳನ್ನುತ್ತುವಾಗಿ ಹೇಗಿದ್ದವರಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಉಹಿಸುವುದರಕ್ಕು ಕಷ್ಟಮಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೀಗಳೇ ಈಚಲುಮರಗಳ ಫೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ: ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಒಂದಾವರ್ತೀಯಲ್ಲಿ, ಹತ್ತಾರು ಸಾತ್ರ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆನೂ ಸಾಧ ಕವಾಗಲೀಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರರು ತಮ್ಮ ಬಂಸ್ಯನ್ನು ತಾವೇ ತ್ವರಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಜಯಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಅಮ್ಮೆ ಬಿಕ್ಕಾಗ್ನಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಂಬ ಈ ಜನರು: ಏಕೇ ಈ ಬೀರ್ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವರಾಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲ್ಪಕ್ಕ ಪಾಟೆತನ್ನು ಒಂದು ಪಾಟೆಯನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪಾಟೆ ಗೇನ್ತಿಲ್ಲ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಗೌತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಈಗತಾನೆ ಇಂಬರ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಬಿ.ಎ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ನನಗೇನೂ ಇದರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಬೋಡ್‌ ಇದೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲಿ

(25.3.1963)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೃಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಇತರ ಮೇರಗಳಿಂತ ಬಹಳ ಒಂದುಳಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕಡೆಗೇಸೇವಿದೆ; ಎಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆತಿದ್ದರೆ ಕೃಗಾರಿಕಾ ಸಂಪರ್ಕನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಿಗೂ ಕಾಡ ಪೋಂಡರೆಯಾಗಿದೆ. ಓಗಿಧೂರೂ ಕಾಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೇಸೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೂ ನೀರಾವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಬಹಳ ಕಡೆಗೇಸೇಸಲ್ಪಿಡೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಾನುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಗೋಳಿಕಾರದ ಕಾಣಿಕನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆಂದು ಬಹಳ ವಿಪರಾಗಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರು. ಆದರೆ ಆದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಿಡ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಲಿಟ್ಟು ಯೇರೆ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಹುದುದೂ ವಾದಂತಿ ಇಲಿವಾಗಿ ಪಾಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿ ಆದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಳ್ಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೇನು. ವ್ಯಾಪಾರಾಯಿದ್ದ ಮುಂದುವರೆಯ ಒಕ್ಕಾದರೆ ಗೋಳಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಬೆಕಾದ ಆ ಸ್ಥಾವರ್ಗಿಗೆ ಸಾಕಾರಿದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಿಸ್ತಬ್ಬಿ ಬಾಗಾತ್ಮಿಭಿಲ್ಲ. ಆದುದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಸಂಪತ್ತಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಸುವಕ್ಕೆ ಒಪಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ರುತ ಶಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಿರಾರಾಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಶಿಂಗಳು ಅಂತರೆ ಯಾವ ಕಸುಬ್ಬಾ ಇಳ್ಳಿಕ್ಕಿಂಬಿ ಕಾಲಿ ಕಳೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈವರು ದುರಖ್ಯಾಸಾಗಿ ತುತ್ತಾಗಲು ಆವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳ್ಳು ಮತ್ತು ಕೃಗಾರಿಕಾರಾಫಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಏಷಾ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೊಟ್ಟಿಸಿದ ಆಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಕ್ರಾನಿ, ಕಂಬಿ ಸೆಯಾ ಪ್ರಯೋಗ. ಕೃಕುಬ್ಬ ಮುಂತಾದವು ರಿಬೆಟ್ಸನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ; ರಿಬೆಟ್ಸ ಇಲ್ಲಿದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆಪಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ರಿಬೆಟ್ಸ ಬಿನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ; ಆದನ್ನು ದಾಜಕೇಯ ಮುಂದಾಳಾಗಳು ಬುಪರ್ನೋಗ್ಸಿಕೆಂದು ಆದರ ಮುಂದಾಂತರ ತಮ್ಮ ದಾಜಕೇಯ ಏಳ್ಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಏನು? ಅಂಥ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಬುದಾದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಷ್ಟು ಮೇಳಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 14 ಗಂಟೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ ಸಂಗಡ ಬುದ್ಧಿಮೂಲ ಬಂದರು ನೆರಡಾಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರು. ಸರ್ಕಾರಾದ್ದು ಸೋಡಾಯಾದು. ಅಂಥು ಕೃಗಾರಿಕೆ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲಿಕೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೃಗಾರಿಕೆಯ ಸೋಸ್ಯಾಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರು. ಆಕ್ಕೆ ರಿಬೆಟ್ಸ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದರೆ. ಒಂಟರ್ ಮದಿಯಿಂದ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ್ದರೆ. ಕೆಲವು ಜನ

గుమాశ్రు జూరుత్తారే. అల్లి కొడ జన సాల తెగెదుకేఱి భూషయ్యదశ్శ నోచుత్తారేయే ఏనా యావుచాదరూ కృగారికే స్థాపనే మాడి ఆదన్ను ముందువరిశబేకేన్నప మనస్సు మాడువుచిల్ల. అల్లి ఆల్లి బిందు వేళే మనస్సిద్దరూ ఆదశ్శ తక్క వాగే తజ్ఞర్ సలచేయలి ల్లి. ప్రోత్సమ్మచ్ఛ ల్లి. ఉదాహరణే తిమెపుఱినట్లి ఒచ్చక ఓంపినిందలూ యావుచాదరూ కృగారికే స్థాపనే మాడి ఆదరల్లి నాలిన విషయదల్లి కృగారికే స్థాపిసబేకందు సకారుచురు మత్తు నాచు సతమాగి ప్రయత్న ప్రయత్నమ్. ఇందినవరేగూ కొడ అదు ఘలిసిల్ల. యావ యావ పూర్వంత్యదల్లి యావ యావ కచ్చు పదాధి సిక్కుత్తాడే ఆదశ్శ తక్కంధ కృగారికేయన్న స్థాపనే మాడచేంబ ఒందు నిదిష్టమాద యోజనయన్న కొడ మాడిల్ల. ఉదాహరణే జండ్సైయలో ఎస్సైచో యావ స్ఫుర్తి కోడచేంబ వ్యవస్థ ల్లిలే, యారు మంత్రిగాళిద్దారే ఆవర కాలదల్లి ఆవర ఒందు స్ఫుర్తి కృగారికే ఎస్సైచో కోడచేంబ దృష్టియింద కోడుత్తా ల్లిచ్చారే. ఈగ మచుగిరిగే ఇండస్ట్రీయలో ఎస్సైచో మంజూరాగింద. ఆదు యావ దొడ్డ రస్తేగూ వాత్సిదూగాగిల్ల చుత్తు ఆల్లి కృగారికే స్థాపనే మాడుత్తేయేసే; ఎందు వేళే జన కొడ ముదించే ఒంటిల్ల. ఒందు జండ్సైయలో ఎస్సైచో స్థాపనే మాడచేకాదారే లక్ష్మణ్ణులే రహపాయి విజాగుత్తాడే. లాభద దృష్టియింద యారే ఆదరూ కొడ కృగారికే స్థాపనే మాడుత్తేయే ఎందు ముందే ఒంటికు. ల్లిలే ఇంధో సకారద దుష్టు దూళాగుత్తాడే. అల్లి ఒండు ఒండమాళచ్చు కొడ బింద తోంచరేయగుత్తాడే. ఆచ్చరింద యారు కృగారికేయన్న స్థాపనే మాడుత్తేయే ఎందు ముందే ల్లిరుత్తారో ఆంధ కడే కృగారికా ఎస్సైచో స్థాపనే మాడచేకే ఏనా వ్యధా స్థాపనే మాడిదారే. ఆల్లి కట్టితక్క కట్టిడగాకన్ను కేళువచ్చే ల్లిలే; ఆదశ్శ ఇరుతక్క కింకరింద యారు కృగారికేయన్న స్థాపనే మాడుత్తేయే ఎందు ముందే ల్లిరుత్తారో ఆంధ కడే కృగారికా ఎస్సైచో స్థాపనే మాడచేకే ఏనా వ్యధా స్థాపనే మాడిదారే. ఆల్లి కట్టితక్క కట్టిడగాకన్ను కేళువచ్చే ల్లిలే; ఆదశ్శ ఇరుతక్క కింకరింద యారు కృగారికేయన్న స్థాపనే మాడుత్తేయే ఎందు ముందే ల్లిరుత్తారో ఆంధ కడే కృగారికా ఎస్సైచో స్థాపనే మాడిదారు. ఆగ ఆల్లిగే జనరు చోగువుడశ్శ ఓంజలియిత్తు ల్లిచ్చారు. ఆదరూ కొడ ఆ ప్రదేశచల్లి ఒళ్ళయి కట్టింద ఆటు సిక్కుత్తాదలింద కృగారికే స్థాపనే ఆగి ఈ దిన ఆదు దొడ్డ సగపాగింద. బెంగళూరునింద కొడ ఈగ దొడ్డ దొడ్డ కృగారికేగళన్న స్థాపిసిట్టిరి. ఆదరే ల్లిరుతక్క జనక్కే సుఖించింతాగింద. కొలిగారర సంఘగశు స్థాపనేయాగి వ్యాప్తి ప్రయాచారాగిగే ఆస్థాదమాగింద. రైతరిగే యావ రీతియల్లి లుపయోగమాగుత్తా ల్లిల్ల. దొడ్డ దొడ్డ కృగారికేగళన్న గ్రామాంచర ప్రదేశగశ్శల్లి మాడువుచిలింద ఆల్లిన ఒడ జనరిగే వ్యపశాయిపిల్లద కాలిదల్లి కలే కేలసమాదరూ సిక్కుత్తాడే. మత్తు ఆల్లి సిక్క తక్క కట్టి పదాధిగశ్శగా ఒందు బేలే ఒరుక్కాడే. ఈ దృష్టియింద నమ్మ దేరక్క ఒంధ ఆనుకూలించాగుత్తాడే. ప్రతియోందు కృగారికేయన్న కొడ బేరే బేరే తాల్లుకు ఆఫహా మోళికశ్శల్లి ఎంధా కడ యావ యావ పదాధి సిక్కుత్తాడే ఆంధా కృగారికేగళన్న స్థాపనే మాడచేకందు మనసు మాడికేళుత్తేయేసే. తామకొను జీళ్లుయల్లి ఈ కట్టింద మత్తు లుక్కన ఆదురు దేరఖమాగి సిక్కుత్తాడే. నమ్మ దేరచల్లిరక్క కట్టింద మత్తు లుక్కన టినిబియన్న

ರಸ್ತೆ ಅಗಲ ಮಾಡಿ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಏನಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕ್ಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಅಂಥಾ ಕ್ಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾಗೆಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣಗಳಾದ ಪಂಪ್ಸೆಟ್ಟುಗಳು, ಗುದ್ದಲಿ, ಸೇಗಿಲು ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೋಕ್‌ಲ್ಯಾಕ್‌ಕ್ರೂರುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಈ ಪಂಪ್ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ರಮ್ಮನ್ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಕೊಯಮತ್ತೊರು ಮತ್ತು ಮದರಾಸಿನಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಂಪ್ಸೆಟ್ಟುಗಳಾಗಲೀ, ಇತ್ತುಕ್ಕುರುಗಳಾಗಲೀ ಇವುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರರವರು ಅಧವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಏರಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದುಖಿಯತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಒಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ರೈತರು ದಷ್ಟಮಷ್ಟಾಗಿವಂತಾಗಲು ಉತ್ತೇಜನ ಹೊಡಲು ಒಳೆಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕ್ಯಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಣದ ಎಣ್ಣೆ, ಕೊಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಣದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಈ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಂಬಳ ನೇಯಮುದು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 200 ಪಲ್ಲಾ ಮೀಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದು 200 ಪಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಿಬೇಟ್ ಮೊದೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಜನ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ....

ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ನೂಲು ಮಗ್ಗ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಎಂಟು ಆಣಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತು ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಗಾಣದೇಣ್ಣೆ, ಕಂಬಳ, ಕ್ಯಾಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆ ಯಾವುದೊಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೀಲ್ ಬಟ್ಟೆ ತಂದು ಕ್ಯಾಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೀಲ್ ಅಕ್ಕಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಂಚನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕಾಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಕ್ಕರು ನನಗೆ ಹೇಳಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ತಿಪ್ಪುರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆಂದು ಉದಾಸೀನದಿಂದ ಹೇಳಬಾದು. ತಿಪ್ಪುರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊನ್ನಾಪುರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕಾಟಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಹೇಲಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ಮಾದ ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗದೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದ ಕೊಳೆಯತ್ತಿವೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅದೇರ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಉತ್ಪನ್ಮಾಪ್ತಾ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಅದರ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳು ಏಳಗಂರೂಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ತಿಪಟ್ಟಾರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ತಂಗಿನನಾರಿನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದವನ್ನು ಕಾಯಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು

(20.3.1964)

ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಾರಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬುದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಆ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರು ಯಾವ ದೇಶದ ಜನರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಂತಿ, ನಮ್ಮ ನೀರು, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾವನ್ನಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹಾಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕೇರಕ, ಅಂದು ಮುಂತಾದ ಹೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದವರು.....

ಅನೇಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ದಿನವೂ ಗೋಳಾದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ನಾಗೇನೂ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಇದಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು.

ಯಾವಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಕುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಿಟ್ಟು ಹೇಗೆನುವುದಾದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಪ್ಪ ಬೇಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ತರಕಾರಿ ಎಂದು ಬಾಯಿಸಲ್ಪಿಟ್ಟಿದೇ ತಪ್ಪಾಗಬಿಂದುದೇ: ಏನಾ ಹೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಮುಂದಾದರೂ ಕೆಲವು ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಿಕ್ಕುವ ಕಾಡ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒರ್ನೋ ಕ್ಷಾಪಿಯಿಂಗ್ ಅಂದರೆ ಅದಿರು ಸಾಗಣಿಕೆ ರೇಳೆದ್ದೋ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಟ್ಟಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು. ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಕ್ಕು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿಗೊಂಡು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪರದೇರಗಳಿಗೆ ಕಳುಬಿಸಬೇಕು. ಅದರೆ ತದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಅದುರಸ್ಸು ಆಗೆಯುವುದು. ಸಾಗಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಲೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೇ ಹೋರತು. ಅದರಿಂದ ಕಳ್ಳಿಗೆ ಆಧಿಕಾ ಉಕ್ಕು ಆಧಿಕಾ ಹೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೇ ಹೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಾರ್ಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೇವಿಲರ್ ಎಂದು ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಿಪ್ಪಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ತಂಗಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ವದಿನ್ಯೇ ಮು ಸಾವಿರರು ಪಾಯಿನ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬಿರು ಒಂದು ನಷ್ಟನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಕಾಯ್ದೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಸರೋಭಾಯ್ ವಜಾಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳ-ಬೆಳ್ಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಬಾರಕ್ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾರೀನ ಗೋಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳಿಗೂ ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಹಣಿನ ದಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೋಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಗಳು ಬಂಧ ಪ್ರಾಯಶಃಪಾತ್ರರೂ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬು-ಪತ್ತು ಪರಿಸರಿಂದಭೂ ಈ ಪಷಯ ಪೆಂಡಿಗೊಸಲ್ಪಿದೆ. ಬಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವದಿನ್ಯೇ ದರಿಂದ ಇವುತ್ತು ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಈ ತನಕ ಆದೇಶ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರೋರಿಷಾರೂರ ಇಂದ್ರಪುರ ಗೋಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು: ಈತನಕ ಆದೇಶ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರೋರಿಷಾರೂರ ಪಷಯ ತೆಗೆದುಹಂಡರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಂಜ ಇತ್ತುಂದು ದೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಲಂಜಪ್ಲಿಂಧೇ ಕೆಲಕವೆಲ್ಲ ಲಂಜ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನಿಷ್ಟಿಕ್ಕೆ. ಸೌಜಾಗ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವಸುರಾಳಿಗಳ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಬಂದಿಲ್ಲಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರು ರಿಜೆಂಟ್‌ಫ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಸತ್ತ್ವವಿಕಾರ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ.

ಹೋಡಿ ಡಿಪಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೀ-ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೆಂಟ್ ನೀ-ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೆಂಟ್ ವಿಷಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಆನ್‌ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ, ಅಪರಾಜಿ, ಕರ್ಕಣ ಮಂಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟಿಯಾಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯೇ ಕರ್ರಣವಾಗಿ. ಹೋಡಿ ಮಾಡುವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೋಡಿಂಟ್‌ಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು ಇಧ್ಯರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಉದುವರೆಗೆ ಮೂರು-ಷಾಲ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು. ಹೋಡರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಇನ್ನು ಎನ್ನು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಸುಂದರೀ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮರ್ನೇಂಬ ರೈತರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರೇ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯಮಾಡ ಜಮೀನೆ ಹೋಡು ಮಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನೀ-ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನೆನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಗುದ್ದು ಕೆಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಎರಡು ತಂಗಿನ ಮರಪಿಡ್ಯಾರೆ ಪುರಪ್ರೋಲೆಕ್ ಆದರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಟಿಪ್ಪಣಿತ್ವವಿನ್ಯಾಸ ಅಂದಾಯ ಮಾಡಿ, ಕಂಡಾಯ ನೀಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾರಿಷರ್ ಫಾರ್ ಅಪ್ಪಂದೆಣ್ಣ ಫಾಲ ಒಮ್ಮೆತ್ತುದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಂದರೀ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ.ಪಿ. ಕಾಟಲ್ಡಾ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾರ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರಿದ್ದರು. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಬಿಮದು.

ಕ.ಪಿ. ರೇಖಾಸಿದ್ದಪ್ಪ : ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಿದೆ. ಗೋಕರ್ಕಂಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮೆ ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೂ ಗೋಕರ್ಕಂಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯ ಹೇಳುತ್ತಿರೇ ಬಂದರು. ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲ್ಲೆ ಸೋಡಿದರೂ ಬಂದು ನುರಾಗಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಸುಮಾರೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೇ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ವಂಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಗೀರೆಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯದಂತದ ಜಮೀನನ್ನೇ ಗೋ-ಮಾಳಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿರೇ? ಮರ-ಗೀರ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿದ್ದೇ ವ್ಯವಸಾಯಕಾರರೂ ಬಡಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಬಿಡಿ. ಪಾರ್ಕ್‌ತ್ವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಣಿಂದ ಚೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಸುಗಳನ್ನು ಜೆನಾಗ್ನಿಸಾಕಿ. ಮೆನ್ನಿಸುಗಳಿಂದ ಹಾಲುಕರೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರುಸಂಗೋಪನೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಬಿಂತು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸೇರು ಹಾಲುಕೆಂದು ಪಸುವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಷ್ಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಾನ್ತಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇವರು ಮಾಡುವ ನಾಟಕದ ಫಾರ್ಮಾಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿರೇ ಬಂರಿದ್ದಾರೆ; ಇವರ ಮಾತಿನಿದಲ್ಲೇ ಜನ ಶ್ರುತಿಪಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೇಕು. ವಾಗ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರ್ಲು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತ ಮಾತ್ರ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ರೈತರ ದಸರಾಗಳ ರೋಗಿರಂದು ಸಾಯಂವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯತ ಸೂತ್ರ ಒಳಿದವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಪಂಚರೇ ಪಾಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಲ್ಲವೂ ಯರಸ್ಸಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರ್ಥಕ ಬಂಡಾಗ ಪ್ರಾರ್ಥಮಾದ್ವಿ “ನಾವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಸ್ತಿಗೆ ವರದ್ವರ್ಜಾಗಿ ನಿಖಿಲಪುರ್ವದೇ? ಇದಲಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವರ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಜಾಂಡರ ಸರಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯಾಗಾದಂತೆ ಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಲು ದರ್ಶಿಸಿದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಡೆ ಮುದಾತ್ಮ ಗಾಂಡಿಗಾಗಿ ಬಾವ ಡೈತವನ್ನು ದಾಖಿಸುವುದೇ? ಈಗ ಕ್ರಿಸ್ತಿಗಳ ಪೇಸುಸರ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೋಡಿದರೂ ಜಾಜಾಪುನ್ನು. ಉಂಟಿಕೆ, ನರೇಂದ್ರಾದೇಗಳು ಹಣ್ಣುತ್ತಿರೇ ಇವೆ. ಇಂತ್ಯಾದು ಆಸಾನುತ್ತಾಗಿ ನುಡಿದ್ದರೂ ರೇಂದ್ರಾದೇಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಯಾಕ್‌ಬಾರನ್ ಇಂತೆಂದರೆ ಹಾರ್ಟ್ ಐಟ್ ಪಾರಿಕೆಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾರಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿ ಇತ್ತೀಗಳನ್ನು ದಾಖಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜನತ್ವಿಯವರೆ ಒಮ್ಮೆಯಿಲ್ಲ ಅದು ಹ್ಯಾರಿಫಾರ್ಮ್ ಪಾಲಿಸಿಸ್ತೇ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಂಶ

28.3.1963

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸೋಣಿಯಲ್ಲಿ ವೇಷ್ಣೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಯಗ್ರಹಿತವನ್ನು ಬಿದಲಾವಕೆ ಮಾಡುವುದಕರೆ ನಿದಿಷ್ಟಮಾದ ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿವೆ. ಖಾನಿಗಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಪನಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲುವುದಕ್ಕೆಎನ್ನು ಸೂಚಿಸ್ತೀರಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಕಾರಣವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರೂ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಏರಪ್ತ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದು ಮೋರಿಗುವುದು ಉಂಟು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಪಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡ್ದಿರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೀ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಯಾರೆ. ಒಂದೆ ಯಾರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಾಸಿ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಏಕಾವಿಕ ಟೇರಿಯರಿಗೆ ಬದಲಾವನೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂಗಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕೆ ಪರಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯೂಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಘಾ ಯಾವ ಒಂದು ಸೋಸೈಟಿಗೂ ಕೂಡ 3 ಕಾಸಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ನ್ಯೂಸೂರು ನ್ಯಾಯಿಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ವಾಡುವ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಡಳಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಇರ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಭೋಜಿಸಿ ಮಹಿಳಕ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯದ ಕೆಲಸ ತಿಂಗಳ ಮುದ್ದು ಕಡೆಕೊಟ್ಟಿರು. ಇಂತಹ ತಂತ್ರಾವಳಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜನ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ! ಜನರಿಗೆ ಹಾಸಿ, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ.

ಮೊದಲು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿರಿಯೆಕು, ಅದೇಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವೆಲಿಪ್ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯರು ಪರಾಡಬೇಕು; ಇದರಿಂದ ಇನರಿಗೆ ವಿಷಯ ಉಪಾಂಗೋಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ವಾಟಿಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂಗಾ ದಂಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಜರ್ಮನಿನನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಸುಸ್ಥಿರ್ಗ್ರಾಂಟು ಮೊಡುತ್ತೇದೆಂದು ಹಿಂಗಾ ದಂಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಂತಾಗಿ ಶಾರ್ಕಿಸುತ್ತಿರು. ಅಲ್ಲಿದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಗಳಾಗಿ ಉತ್ತಮವುದಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ದಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂಡಿಯರು ಮುಕ್ತ ದಕ್ಕರೆಂದು ತಿಂಬಿಗ್ನಾದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಮಂಡಿಯರು ದಕ್ಕಿತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲಿ, ಇದರೆ ಒಂದು ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೊಂತುತ್ತದೆ; ಅದು ಇಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಾಗಿ ಎಳ್ಳು ಮೋಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ. ಯಾವಾಗ ಬೆಕಾದರೂ ಬಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಬಂದೆ ಜೀವೋನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ

ಕಾಲೋನಿ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಟಿ ಅಶ್ವರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಂಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಜನರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೇ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರನ್ನೇ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ, ಎತ್ತು, ಕೋಳಿ, ಜನ ಯಾರು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ್ನು ಜನರು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದ ಕಡೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಜನರು ಸುವಿಧಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಲೋನಿಗೆಂದು ಗ್ರಾಂಟಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆರು ತಿಂಗಳು ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಕುರಿ, ಮೇಲೆ ಎಮ್ಮೆ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಳು ಭಾವಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರಣದಿಂದ.

ಶೋಪ್‌ಮೋಷ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿನೆ. ನಾವು ಕೇಳಿದ ವಿಷಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೇಯಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇರುತ್ತದೆ? ತನಿಂದಿನ ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿರಾರಹಣಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡೋಣ.

ನೋಡಿಯಿಲ್ಲ ವೇಳೆಯೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶ ನೇರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಹಂಚಿದಾಗ ದರಿಸಿಸಾಗಲೀ, ಬೀರೆಯದಾಗಲೀ ನಿಜಮಾರಿಯೂ ಒಡವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ವದಿನಾರು ಮದುವ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವ ದಾಗಾಗಿದೆ. ಈ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಇಂಡಿಯನ್‌ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟೇ ಕಾಲಬೇಕು. ಈಗ ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿಗಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿದಾಗ ದೂಡ್ಪಡವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು; ಬಡವರಿಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕುರಿ, ಕೋಳಿ, ಎಮ್ಮೆ ಇಪ್ಪಗಳನ್ನು ಹೆಚುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವಿಷಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಬಿಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ದೇಶಿಸುತ್ತಾರು. ಅಮೇರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂದು ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರು. ಡಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇವತ್ತು ಸುಮಿತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಮಾತ್ರಾದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಡಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೋಲಾರ, ಬಿಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಳಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಪಾರಂಬಿತಯಾದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾರದು. ಹೂಡಬೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಇಂಥ ತಿಂಗಳು, ಇಂಥ ತಾರೀಖು ಹಂಡ ಸ್ವರ್ಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರುವಾನ ಮಾಡಿ. ಪ್ರಕಟಿಸಿ

ಕೆಲಸ . ಹಾಡುತ್ತೇನು. ಮುಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ನಂತರ ಯಾರೋ ಒಳ್ಳಿರು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇನೆನೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ನೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಪಾಡುವ ಬುದ್ಧೀರ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತೇನು. ಜನರಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಸು ಎಂಬುದು. ಅದರ ಕಾಗ ನಡೆತುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಬುದ್ಧೀರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಪುನಃ ತಂತ್ರಾವಳಿಗೆ ನೀಲಿಲು ಸಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತೇರಡ 90ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಬಿರದ ಬೆರೆಯವಸಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ಪಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಕಾರ್ಖ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಿಹಳ ಉದಾಹಿಸಿ ಮನೋಭಾವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡವರು ಯಾರು, ಇವುಗಳ ಬಾಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು? ಎಂಬುದು ನಾಮಗೆ ಸೇಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಸ್ತುಗಳು ಕಟ್ಟು ಮೋಗಿವೆ. ಇವೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಭಾಜ್ಯಾದತಿಗೆ ಕಣ್ಣಬಿಡರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣಾಂತಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಪ್ರಚೇರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಸಾಯಂವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಟೆಜಿಫ ಕೊಟ್ಟಿ ವಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪೆ. ಈ ಬಿಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಸಯೆಕೆಂಬ ಬಾತ್ತಾಯಿದೆ. ಆದರೆ ಶಾಧ್ಯಾಪಲ್ಲಿದಾರಿಗೆ ಒಂದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಒಳ್ಳಿರು ದಿವಾನಾದು, ಒಳ್ಳಿಬ್ಬಿರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ; ಈಗ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಿಬಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿ. ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಾಪ ಮಾಡಿ ಬಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚೀಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿ. ಅವರಿಗೆನೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡದೇ ಹೇಳಿದರೆ ತುಕ್ಕ ಒಳಿದೆ ಆವರ ತರೀರದ ಅಂಗಾಂಗಳು ಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಹಿಸಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ! ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿನ್ನು ಒತ್ತಿ, ಕಾಣಿ ಕಲಿಸಿ ಕುಟಿದು, “ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿಗೆ ಮೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ”. ಎಂದು ಯಾರಾನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದಾತ್ರು ಕಾಗದಾಂತರ್ಯಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿ. ಅದನ್ನು ಅವರು ನೇಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಕು, ದೇರ್ಕೆ ಪ್ರತೀರುಬಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನ್ಮಣಿಯ ವಿಷಯ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಂದಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿಕೊಳೆತೆಯೇಗಿ ಇಲಾಟೀಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಾಗು, ಕಂಡಕ್ಕುರುಗಳು ಇನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೇರರು ಯಾವಾಗುಲೂ ಪಂಗಾಮ ನೇರಕರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಿಹಳ ಅನ್ನಾವು ಓರ್ಗಾ ಅನೇಕ ಇಲಾಟೀಗಳಲ್ಲಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೃಷ್ಣನದಿ ನೀರಿನ ಪಾಲು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆಲಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಪರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಷ್ಟಲ್ಲಿ ಪರದಾಢುತ್ತಿದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಕೊಂಡು ಸುಮಾನಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ದಿಟ್ಟಪಡಿದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಲು ಸ್ವಾಯಂಪಾಗಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬುರಜೆಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸ್ವಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಅವಾಲನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಮಗೆ 1,050 T.M. G.I. ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಯಾರೂ ಈಸುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಏಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಒಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಳೆ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಂಬಿಸಿ, ನಮಗೀಗೆ ಹೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೋಷವಾಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ದಿಟ್ಟತನಂದ ಹೋಡುತ್ತಿರೇವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಭರವರೆ ಈ ದಿವಸ ಸಾಂಘಿಕ? ಈವಾಗ ಒಿಗೆ ಇವರು ನಮಗೆ ಮುಖಿ ತೋರಿಸುವಾರದಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಾರೇ ಅತ್ಯ ಮಗುವನ್ನು ತೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತು ಅದರನ್ನು ಜಿನಿಸಿ ಅಳಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನವಂತೆ ವರ್ಕೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಿಗೆ ಸಮ್ಮಾನಾಜ್ಯದ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ತಾಳಲು ಕಾರೆಂಬಾದರೂ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಯಕರುಗಳು ಪಡೇ ಪಡೇ ದೆಪಲಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಾಗಲೇ ಈ ಅವಶ್ಯಕ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ 56 ಸಹಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, 76 ಸಹಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂತೆ ಆ ಅಂಥದ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರೆಜ್ಞಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದ ಕಳ್ಳುಬ್ಬ ಲೇಖೆಕೊಂಡು ಪಡೇ ಪಡೇ ಹೋಗ್ಯಾದ್ದುದೇ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕೇಸು ಕೆಡುಪುದಕ್ಕು ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಹೊರೆಯಬೇಕಾದ ನೀರು ಹೊರೆಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಿಂದಿನಿಂದ ಈ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈನು ಕಾಗೂದರೂ ಇವರಿಗೆ ದೇಶುಪುಂಜ್ಞ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿವಸ ಇವರ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ರೂಪೋಷಣೆ ಕಾಗೂದಾಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಈ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಕುಲುಪುಕೊಂಡು ನಾಮಗೆ ಈ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಯಂಪಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಸಮಗೆ ಹೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಹೊರೆತು ಸಾವು ಡೆಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವರು ಡಟ ಬಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸ್ವಾಯವರ್ದಾಜಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಆನಂತರ ಸ್ವಾಯದಾಗಿ. ಇಲ್ಲಿಯ ತರಕ ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳಿಗಳ ಆರ್ಕಾಡೆ ಕಟ್ಟುಟಿರ್ದ್ದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋವ ಒಂದು ಕ್ರಾಲುಕಾಫಿವ್ಯಾಂತ್ಯಾಗಲೇ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲೇ ಅಫೆಚಾ ಮತ್ತು ಇವಾವ ಏಂದು ಆಸುಕಾಲಿವಾಗಲೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗೆತ್ತಿ. ಇಂದ್ರಾಜಿ ಕಾರಣ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮ್ಯಾಸ್ಟರ್ ದಾಖಲಾದ ಜನಗಳಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ಅಮ್ಮೆ ತಾತ್ತ್ವರವಾಗಿದೆ. ಇವರು ವಿತಕ್ಕೊಬಾರದವರೆಂದು ಅವರು ತೀಕುದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೃಸೂರಿನ ಮುಖಿಂದರನ್ನು ಒಂದು ಹಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗಿ, ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಆ 1200 TMC ft. ನೀರಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ದೋರೆಯುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಇವರ ಒಂದು ಭೂಪ್ರಯಾ ಮಂತ್ರಿಸಿದರೆ ಮಾನವಕಾಯಿ ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಏನೇ ಕಾರಣಾಳನ್ನು ಕೊಳಲಿ, ಎಪ್ಪೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಾಳನ್ನು ಕೊಳಲಿ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಜಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ನದಿಗಳು ಬೋಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮೃಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಅಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೋಗಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ನದಿಗಳು ಬೋಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮೃಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರನಲ್ಲಿ ಆ ಬೋಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಂತ್ರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪಾಲು ದೂರೆಯಬೇಕು. ಈ ನ್ಯಾಯ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಎಂಥವರಿಗೂ ಗೆಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಂಡು ಮೋದರೆ ಅಂತ್ರದವರು ಮತ್ತು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಕಟ್ಟುಬಂಜೆತ್ತಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆ ಅಂತ್ರದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೋಗಿಬುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಂದು ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆನ್ನ ನೀರು ಸಹಿತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗೋಣ. ನಮ್ಮೀಗೆ ಈ ದಿವಸ ಪಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪಣ ಉತ್ತರವಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುತ್ತದ್ದು ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಾದರೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೇಳಬಾರು. ಅದರ ಜೊಳಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಳಿಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ಭಾಬಿಗಳಾದ N.E.S. ಸೋಣಿಯಲ್ಲಿ ವೆಲೋಫೋರ್ ಬಾಬು ಮತ್ತು ಆ ವಾದಿ ಬೇಕೋರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ 6-7 ಕೇಳಿಕೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೂರೆಯುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಈ ರಿಬೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊಡುವುದವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೀಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಲಿ ದುಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂತ ಯೇಳುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಜನರ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ದೂಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಈ ಕೊಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾಗಳ ಕೇಲಿಸಕ್ಕೆ ಆ ಪಣವನ್ನು ಉತ್ತರಾಯಿಸಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮು ಈ ಮಾಡಾರಷ್ಟ್ ಬಿಕೆರಣ ಸಮಿತಿಯದರು. ನಾವು ಈ ವಿಜೋದರದಲ್ಲಿ ಒಂಬಾಗಿ ಮೋಗೋಣವೆಂದರೆ ಇವರು ಮಾತ್ರಿತಿದರೆ ಈ ಆಸಂಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಗಲು ಕಿಂದಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಂತ ಯೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ಥಿತಿ ಮೋಗಿವ ಬಿಡ್ಡಿ ಹಾಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾರುಯೇ? ಎಂಂತ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ನಮ್ಮೆ ಸ್ವೇಂದರಣ್ಯನ್ನು ನಾವು ಮದಾರಾಷ್ಟ್ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇತ್ಯಾಗಲೇ, ಮನಸ್ಸಾಗಲೇ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ದಿವಸ ಈ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿದೂ ಜಂತೆಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮೆ ಪಾಲನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರು ಡಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲು ಮಾಡುವ ಬದಲು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿ ನಾವು ಅವರು ನಮಗಿಲ್ಲ ತಯಾರಾಗಿಕ್ಕೆ ಮದ್ಯಾಕ್ಷರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಸರ್ವಾಯಿ ಮಾಡೋಣ. ಅವರು ನಮಗ್ನಿನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟು ದೇಗಾರೆಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮಗ್ನಿಲ್ಲ ಇರ್ಲೇ ಬಿಡಲಿ ಅದು ಡೆರೆ ಪಿಕಾರ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವತ್ತೆನ್ನು ನಾವು ಕೂಡಿ ಮೇಲೆ ನೆಲ್ಲಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೆ ಇಳುರ್ವಾದ್ದು

ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರೆ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀವು ಯಾರಾನ್ನು ಬೃಹಯ್ಯಬೇಡಿ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ರಧರವರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಿಬಿಂದು. ನಮಗೆ ಆ ರೀತಿ ಭಿನ್ನ ಎತ್ತಿ ಒಬ್ಬರ ಮುಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೊಣ್ಣು ಹೊರಿಯುವುದು ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸ ಅಂಧ್ರದಿಂದ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಣ್ಣು ನಾವು ಅವರಾನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ಡೆಲ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನೀಲಿನ ಮೂಳೆ ವಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದೇ ತೀರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ನಮಗೆ ಆ ರಸ್ಕಿಗೈ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬೇಕ್ಕು ಮಾಡತಕ್ಕಾರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಳ್ಳಾಟ ಆಡುವಾರದು. ಇವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗಳು ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನೀವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 1,250 T.M.C ft. ನೀರಾನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನೇರವಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಯಾವಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸರ್ವ ಜನರ ಬೆಂಬಲವೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ.....

ಆ ಜಗತ್, ಆ ಗುಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ನಮಗೆ ಬೇಡ ಮಾರಾಯ (ನಾನು) Ex. Minister ಹೋಗಿದೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮನಸ್ಸನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಅವರಾನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಗೆ ಜೇರಾಮನ್ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲಿಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿವುದೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲು ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಕುರಿತು

ನೀರಾರಸ್ಯಾ ಮೃಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರೈತರು ಖಾಕಾಡ್ಯ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಆ ನೀರಾರಸ್ಯಾ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಂದು ನೇನ್ನಾಯಿದಿಲ್ಲ. ಬಹಳವಾದ ಕ್ಷಮೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಗ್ನಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಜನ್ಮಾರಾಯಪಟ್ಟಣ ತುಮಕೂರು ಜೀಳೆಯ ಅನೇಕ ರೈತರು ಈ ಸರ್ಕಾರವರಸ್ಯ ಯೋಜಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವರೆಂದು ಹೀಗಾಳಿಯತ್ತುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದೂ ಕುಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಂದೆ ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಜೀವವರೇಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಖಾವಣಿದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ದೇಖುತ್ತಾ ವಂತೆಸುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಲ್ತಿಕಸಿಳ್ಳಿದಿ ಶ್ರವ್ಯಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ: ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಮೃಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಇಂಜನಿಯರಾಗಳು ಇವಳ ಪಕರುವಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾರಾಯಣಿಸುರ-ಅಲಂಕ್ಕು ಜಾರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಜಿತಾರಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಸಾರೆತ್ತುತ್ತಿಬ್ಬಿ. ಇಂದಿನೆಲ್ಲಾರೀಗೂ ಇಂಬಯಿದ್ದರೆ ಇದ್ದಾರೆಯದರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಉಸ್ತು ಒಳ್ಳೆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಶಿಳ್ಳಿಂಬಿ ವಿಷಯಿಸುತ್ತಿರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸದಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ತೀಳಿಸಿಲ್ಲ. “ಪ್ರಾಗೇ ಮಾಡುವವರಾಗೆ ಗಾಜರ ಒಂದು ಕೇವಲ ಏನ್ನುಪ ಗಾದೆಯಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆಳುಂದ ದೂಡಿ ಕಢೆಗೆ ಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅಡಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಲ್ಲಿ ಅರ್ಕಾಲಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೆದುರು ಡ್ಯೂಮ್ಸ್ ನಿಮಾರ್ಜಿಕ್ ಎಂದು ಪಡೆಯೇತು? ಸಿಳ್ಳಿಂಬಿ ವಿಷಯ ಯೇಕು, ವಂದಪ್ಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪದಗಿಸಿಕಾಗಿಯೇ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತೇಯೇ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಜೇಯಕು ವಿಷಯ ನ್ಯಾಯಿ ವಾರ್ತೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ತೀಳಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯೋರಿಗೂ ಇಬ್ಬ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದರಣೆ ನಾಮಲ್ಲಿ ದಳಿಟಿಲ್ ಎನ್ನುತ್ತಿರು. ಕೆಲವು ಸಲ ಸಿಳ್ಳಿಂದಿಯೂ ಇಬ್ಬ ಎನ್ನುತ್ತಿರು. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದಣದಿಂದಿ ಬದುಖಿಗೇ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜಿತಕ್ಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಅಂತಹ ಮಂಜೂರಾದ ಎಂಬು ಲಕ್ಷ ರಾಜಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳಿಂದಿಗೆ ವರಪ್ರಾಪ್ತ ಲಕ್ಷ ಪ್ರೀಕೂರ್ಗಾತ್ಮಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡಣಗಳ ಬಿಂದೆ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಬಿಂದು ಮುಂಡಿಕೆ, ಕಿವಿಟಿರು ತಾಲ್ಲಿಕು ಮತ್ತು ಪುರಕೂರು ಜೀಳೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ, ಅನುಕಾಲವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದಸ್ಯ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರೆಯೋ ಗೊಳಿಸಿ, ಇದುವರೆಯೆಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಉಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬದುಖಿಯಾದವರು, ತಜ್ಜಾರು ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರೂ ಬಿಖ್ಯಾತಿ ಜೀಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಮುಖಿಗಾಯೆಯಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಈರೆ ಒದವೀ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ನೀರಾವರ್ಪ ಹೆಂದಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬದುಖಿಯೆಗೂ ನೀರು ಇಟ್ಟಿರು. ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಬಿಸು ಪ್ರಯೋಜನ ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ? ಇದು ತನಕ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಾಯರ್ಸ್ ಬಂಡಿಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬಂಡಿಟ್‌ರಿ ಹೀಗಾಗಾಗ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆರ್ಕುತ್ತಲು ಶಾಧ್ಯಾರ್ಥಿ? ಸಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪರಿಸಂಟು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಮುಮ್ಮನ್ ಖಾಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರು.

ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಬಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೇಗಿದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವಣಿಕೆಗೂ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ವಾಗೆ ಒದಲಾಗಿಲ್ಲ ಒಂದಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿದ ಶೀಮಾನಾಗಳೂ ಒದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿತವರು ಭೂಮಿ ಮುಖಾಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಒದಲಾಗಿಸುತ್ತಿರಿ. ಭೂಮಿ ಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಂದುತ್ತ ಹೋದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಈಗಿನವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇವತ್ತು ವರ್ಷ ಇರುತ್ತಾರೆಂಬ ಯಾವ ಕಾರಾರು ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಶೀಮಾನಾಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಧ್ಯಾರಗಿರುವುದು ಥರ್ಮ ಪಾಲಿಂಗ್ ಕರ್ಮಿಷನ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂದಿನ ವರ್ತನೆ ತಾರಿಂಬಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ನಾನೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿ ಹಣಕಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳ.

ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಪ್ರಾನ್ ಇರೆಯೇ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಪರಮಿತ್ವರೇ ಕೊಡಿ, ಹಣ ಬೇಕಾದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಾರಾವಸ್ತು ಬೇರೆದ್ದಾರೆ.

ಸಾಗವಂಗಲ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಉದ್ಯೋಗಪ್ರಳ್ಳಿದ ಕಂಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಭಾವಾಪತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಾನಂಗ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನ ಉಂಡುಕೊಡುವ ರೈತನಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮುಂದಿನ ಪರಿಗಳ ಒಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಾಚ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ಶಾಷ್ಟಿರೂಪಕ್ಕೆ ತಮರ ಮನ್ಯಿಲುದ್ದ, ಈ ಕರ್ಮಾರ ಹೇಳಿಸ ಹೇಳಿಸ ಪ್ರಾಚ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಂಬುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಾನ್ಯ ಪರೀಂದ್ರ ಪಾಟೇಲರು, ಹಳೆ ಸೌನಿಂದ್ರಿಯ, ಹೇಳಿಸ ಮೃದುವಾದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾತ ಕಾಮಗಾಲಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಿದ್ದು. ಈಗ ಸಮಗ್ರ ಕನಾಂಟಿಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಿಡ್ಡಾರೆ ಹಿಗೆ ಹೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಏಂಗಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುತ್ತೇಕು ಹಳೆ ಮ್ಯಾಸ್ಟರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಿದ್ದರು. ಯಾವ ಇಳಾಬಯಿಸ್ಯೇ ಆಗಲಿ ಕನಾಂಟಿಕದ ಇಳಾಬಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು. ಸಮಗ್ರ ಮಾತಾಡುವವರೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಇತರರನ್ನು ಅಕ್ಕೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾಷಿಂದುಂತೆ ಮಾರ್ಗ ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಝೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಂದೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಮಾಡಿದ ಶೀಮಾನಾಗಳನ್ನು ಒದಲಾದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇನು? ಅಲಿಮಬ್ಬೆ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಮಾರ ಆಸೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಪಂತದಲ್ಲಿರುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರಾಡ ಹಜ್ಜಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಂಬಿದೆ. ತಜ್ಞರ ಸಲಪ ಮತ್ತು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ, ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಒಳಿಂದು ಅಂದ್ರ ಮತ್ತು ಮದರಾಖಿನಿಮಾ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರುವಾಗ ನಾವು ವಿಷಯಮೀಸಿ ಹಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಸಂಯೋಗಗುಮಾದು ಎಲ್ಲಾ ನಂಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶೂಲಿತವಾಗಿ

ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತತ್ವ ನಮಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯ ನದೀ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತುಮ್ಮಾಡೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಯಿತ್ತನ್ನ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಭಾವಕಂದಾಯ ಮಂಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ, ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವೇತು. ಸರ್ಕಾರ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಾಯಿರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಹುಜಾಗ್ರತೆ ಮಾರ್ಪಣಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಳ್ಳಾಗಡೆ ಪ್ರಯೋಧದ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು. ವಿಳಾದಲು ವಸತಿ ಒದಗಿಸಿ ನಂತರ ಮನೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಎತ್ತು ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಭೆಯೇ ಗೋಣ ಹಾರಿತು’ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರಿ

ಮಾನ್ಯ ರೇಖಿನ್ನು ಸಚಿವರು ತಂದಿರುವ ಈ ಬಿಳ್ಳಿನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇ ಇವರು ಬಹಳ ಸಲ ತಿರುಪ್ಪತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲೆ ತರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ ಎಂದು ಮನಗಂಡು, ಮೊದಲೇ ಮಾಡುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ವೈರೆ ಎಲ್ಲಾವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವರ ಹಸನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇವೆ. ಕೆಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಉತ್ತಮ. ತಿರುಪ್ಪತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರಸೀಕರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಲೇಕಲ್ ತಿರುಪ್ಪತಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಿವಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳ. ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ, ಅರಸೀಕರೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮಾರ್ಲೇಕಲ್ ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಲ್ಲವೇ? ಮಾನ್ಯ ಕಂಡಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾರ್ಲೇಕಲ್ ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಮರಾಜರ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ post mortem ಅಗುವ ಸಂಭವಪಡೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಧರ್ಮದರ್ಶಿತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಶ್ರವಣ ಕೊಡಪೇಕೆಂದು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆಯೇನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದ ನೇಮಕದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಕೈಮಾಡಬಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಜಿತ್ರದುಗಳ ಮಹಿಳಿ ವಿಷಯ ರೇಖಿನ್ನು ಶಾಖಾ ಸಚಿವರ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ರಾಜ್ಯವಾಲಿಗೂ ಹೋಗಿದೆ: ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ; ಎಂದರೆ ಇರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿರೆಬೇಕು. ತಾವು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೆಯ ತಿಂಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಿವುದು. ಇರುವುದ್ದು ಕಾಲವೂ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾನೇ ಜಲಾಯಿಸುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದರೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನುವರಾಯಿತು. ಅವರು

ಬಂದರು. ಇವರು ಬಂದರು. ಹೋದರು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಫ್ಟರ್‌ವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ದಕ್ಕತೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಬಿಳ್ಳಿನ್ನು ಕೊಡ ನೀವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅನೇಕ ಗುತ್ತಮವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 'ದೇವರು' ಎಂದರೆ ಒಂದು ವಿವರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಿಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಅರಸಿಕೆರೆಯ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಒಂದು ಘಳಂಗ್ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೋ ಅರಿಸಿನ ಬಳಿದು. ಕುಂಕುಮವಿಟ್ಟು ಕಾಯಿ ಒಡೆದರು. ತಾಗ ಸಾವಿರಾರು ಕಾಯಿಗಳು ಒಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿಗಳು ನಾವು! ನಾವು ನಿಮ್ಮಂಥ ಬುಧಿವಂತರ ಕ್ಯೆಗೆ ಸಹಿದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಹ ಒಂದು ದೇವರು, ಬಸವಣ್ಣ ಒಂದು ದೇವರು.....

* * *

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸು : ಏರಿಸುವ ವಿಧೇಯಕ ಚಚೆ

(10.9.63)

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ತೆಸುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಯು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಂದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಫಲ್ಯಾಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ದಿಸ್ವೆಡ್‌ ಅಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು ತಾನಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂಸ್ವಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಭ್ರಾತಾಯಿದ್ದು, ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದರ್ದೇ ಬಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏನೂ ಯಾರೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಇರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು, ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಕಿದರೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳೋಣ.

ಮೋಟೇವ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ನೌಕರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ L.S. ಎಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೋಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳು, ಡಬಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಂದ ಅಜ್ಞಾಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವನ್ನೊಳ್ಳಬ್ಬು ತೆಸುಕೊಂಡು, ಮಿಕ್ಕಾನ್ನೆಲ್ಲ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳನ್ನೇ ತೆಸುಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವನು S.S.L.C ಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಿದ್ದರೆ S.S.L.C. ನ ಪಾಸಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್, ಬಿ.ಎ., ಮುಂತಾದ ಜಾಸ್ತಿ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಮೋಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಿರಾದು ಅಜ್ಞಾಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆ S.S.L.C ಫೇಲ್ ಆದವನನ್ನೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಲೋಕಸಭೆ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಮೋಟೇವ್ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿತಮನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದರೋ, ಅವರು ಈಗ ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆಯುವವರಿಗೂ ಇರುತ್ತಾರೋ, ಇಲ್ಲವೋ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಹಿಂದೂಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಂಧರ್ಥದಲ್ಲಿಯೋ. ತಮ್ಮ ಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿರ್ವಹಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆಬ್ಬು ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವನು ತತ್ವಿತಸ್ಥನೆಂದರೆ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದರೆ ನಾವು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೆ ಆಯಿತೇ? ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇನ್ನೊಳ್ಳು ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ದೈವವಿದ್ದರೆ. ಅವನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಧ್ಯಾರಿಂದ ಇನ್ನೊಳ್ಳುರ ಹತ್ತಿರ enquiry ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಏನು? ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತೇನು.

ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರ ವರ್ಗವನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇಯೆನ್ನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ವೀಸ್‌ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆಯಾಯಾ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಆಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಟೆಗೆ ಹಾಕಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಉತ್ತಮ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

2. ಮೊಲೀನು ಇಲಾಖೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ

(6.9.1963)

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಗಿ ಅನ್ನಪುರಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮನುಷ್ಯರು ತಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹಡಿಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು: ಕೇಳಿ ನಾವು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಹಿಂದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಮನುಷ್ಯರು ಲೀಡ್ಸ್‌ಕೋಂಟಿಧ್ಯಾರೆ. ಈಗಲೇ ಮೊಲೀನಲ್ಲಿಧ್ಯಾರೆ ನಂಬಿಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಟು ಮೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯೇದರಾಬಾದಿನ ಭಿಮಣ್ಣನವರು ಕೊಟ್ಟಿ ನಿರದನಗಳೇ ಸಾಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಅಂಥ ವಿವರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವರೂ ಗಮನಗೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೊಲೀನು ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಪರಾಧ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೋಟಿಗೆ ಮೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೂರಕೊಟ್ಟಿರು ಅದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬದುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳಬುದ್ದಿನು ಮಾಡುವುದೇನು ಎಂಬ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವ, ಕೊಟ್ಟಿದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಪಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವೇನಿಡೆ: ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ವಾನುವನ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಸಂಚಯದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಉರಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಬಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವೇಷ ಮರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 25 ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಿಡಿದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಹಾಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಾನ್ಯಾಸ. ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ 30-40 ಮನೆಗಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕಳ್ಳಬಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಿ ಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1-2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಮಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳು ವಾಳಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಗಿ ಮೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದೂರಸ್ಮೃ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೊಲೀಸಿಸವರ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಅದರ ವಿಭಾಗಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು; ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಏನೊಕ್ಕಾಯಿರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವಾಗ ಸತ್ಯಾಂತ ಹೂರಬಿಳಿತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಫಿಲ್ಯಾರ್ಕಿಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕಾನೂನು ನಿಷೇಧವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೋಗಲೀ ನೇರವಾಗಿ ಕೋಟಿಗೆ ಮೋಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯೋಣವೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯನ್ನ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮೋಗಬೇಕು, ಕೋಟಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆದುರಿಗೆ ಕುದುರೆ ಜಾಜಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ತಾವೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಳ್ಳಿರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಸ್ತಿಟ್ಯಾಕು ಇದ್ದರೆ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಆಗದವರಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹೋಲೀಸಿನವರೇ ಎರಡು ತಮ್ಮ ಹೋರಿಸಲಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಟ್ಟರೂ, ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಾಜಿ ಅಟವಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ; ಇದರಿಂದ ಹೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ನೀವಾದರೂ ಗ್ರಾಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಹೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಹೋಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯ ಆಗುವ ವಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಧೃತಕಾಯರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಹೋಲೀಸ್ ಶಾಪೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಹೊಂಡಿದ್ದೆ. ನೀವು ಏಕೋ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಲೀಸಿನವರ ಕೈಗೆ ಅಪಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ, ಎಂದು ಬಹಳ ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ತಾಮಿ, ಹೋಲೀಸ್ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಮೌದಲು ನೋಡಿ. ಅವರು ಜನಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾಮಾಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೋತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕು ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ದುರಾಜಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅವಮಾನ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬರೆದೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಕುದುರೆ ಕೇಸನ್ನಾ ಜಾಜಿನ್ನಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ನಡೆಸಿಹೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ. ಈ ಪಾನ ನೀರೋಧದಿಂದ ಹೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಗದಿರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಫರ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

3. ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

12.3.1965

ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ನೋಕರರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಸಾಮಿರದ ಇನ್ನೂರು. ಒಂಬ್ಬೆನೂರು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಸಾಮಿರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ನಾಲ್ನೇ ದಜ್ಞ ನೋಕರನಿಗೆ ಮೂರು ಅಧಿಕಾ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ನಾನೋ-ಗೆಜ್ಜೆಡೆ ನೋಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲೀ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಮಾಡಿರುವುದು ಸೋಷಲ್ಸ್‌ಪ್ರಾಟ್‌ನ್ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರು. ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ದೇರದ ಜನ ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆ ಕಂದಾಯಿವನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಗೆ ಬಾ ಪರಿಶ್ರೋ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಬಾ ಸಾರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿರುವಾಗ, ಬಾ ಪರಿಶ್ರೋ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು? ಇದನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪರಿಶ್ರೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಜನ ಹೋಗಬೇಕು ಬ್ರೋ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇಂಧ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಡಿಮ್ಯೂಂಡ್ ಹೇಗೆದೆಯಿಂದರೆ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ ಡಿಮ್ಯೂಂಡ್ ಇಂಧಾಗಿದೆ. ಇಂಡ್ಸ್‌ಕಾರ್ಬನ್‌ನು? ಅವರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿಣತಿ ಎಂಬೇ ಎಂಬೇ ಸಿ ಜೋರ್ಡೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ಸಾಮಿರ ವರದಕ್ಕಿಣಿ ಕೊಡಲು ಹೆಣ್ಣುಹತ್ತುವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಸೀಕರೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಈ ಮೂರು ಕಡೆ ಈಚಲು ಮರದಿಂದ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಜೋತೆ ಯಾರೂದರೂ ಒನ್ನಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಲಿಚಿನಲ್ಲೇ ಕರೆದೋಯ್ದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮರಗಳಿಗೆ ಕಳ್ಳಿರತಕ್ಕ ಹೆಂಡದ ಗಿರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಹಾಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ರಾಜೀನಾಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಂಡಕಳ್ಳಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ತಂದು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೋದಸಲ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣ ತೋರಿಸಿ ರುಚಿವಾತು ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಿಪ್ಪಿಂದ ತಾಲ್ಲಿಕೆನ ನೋಣವಿನ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ರೋ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ರಿದ್ದರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಿರೆ ಈ ಪುತ್ತಿಸಬೇಯಲ್ಲಿ ಬವಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಭಾವೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾರು ಒಂದರೆ ಹೋಡೆದಾಟದ ಸಂದರ್ಭವೇಷದುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು ನಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಷ್ಟು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಜರ್ಮನಿನಲ್ಲಿ

ಇರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಸೂರ್ಯಮತ್ತು ಇದ್ದರು. ಎಂಟು ಹತ್ತು ಚೆಲ್ಲಿಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇವು. ಹೋಸ್ ಮುಖಾಂತರವೂ ಹೇಳಿದೆವು. ಆದರೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಆತ ಕೆಡಿಸಿದನೆಂಬ ಚಾರು ಕೊಟ್ಟೇವು ಅದಿರಲೀ ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳು ಅರಳೇಕಟ್ಟೇ ಮುಂತಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಜು ಹಾಡು ಹಗಲೇನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದನ್ನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ರಕ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇಲಾಖೆಯಾಕೆರಬೇಕು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟೇ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೂಡುವುದು ಅಭಿಯಾಗಿದೆ. ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ನುಗ್ಗೇವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲೀಸರು ಹಾಕಿದ ವದಿನಾಲ್ಕು ಕೇಸುಗಳು ವಜ್ಜಾ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನು ಸೋಡಿದರೆ ಹೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಕಿತೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗದ ಇಂಥ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾಡುತ್ತೇ ಹಣ ನೀಡಿದರೆ ಒಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಮೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ:

11.3.1966

ಸ್ವಾಮೀ ಮೊಲೀಸರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚೆಸಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಗತಮಿದೆ. ಮೊಲೀಸ ಗೃಹನಿಮಾಣ ಮಾಡುವೆಡೆ ಓಂದರ್ ಕರೆಯುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓಂದರು ಕರೆದರು ರೇಕಡ್‌ 20-30 ಹಣ ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ. ಮೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಅವರ ಸ್ವೀಕಾರಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನು. ಆಗ ಮೊಲೀಸರ ಸಂಪ್ರೇಶಿಸಿದೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಲವೆಡೆ ಕೋಲೆ-ಸುಲಿಗೆ-ಕಳ್ಳುತನಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಮಾಣ ಮೋದಾಗ ಅವರಸುತ್ತಾ ಮೊಲೀಸರೇ ಇರುವಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಾನುರಾಗಿಸುಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆಲ್ಲ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಸುತ್ತು ಮೊಲೀಸರೇ ಶಾಂಭಿಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಕಳ್ಳರೇ-ದರೋಡೆಕೆಲೇರೇ ಎಂಬ ಗುರುತಿಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇನು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಬಿರಂಗ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಲೀಸು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಯಾಗಬಾರದು. ಮೊಲೀಸು ಗುಂಪು ಮುಂದೆ ನಡೆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು; ಅವರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇತಿಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಗುಟ್ಟಿದ್ದಾರೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅರಸಿಕೆರೆ ತಾಲ್ಲಿಕೆನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ (22) ಇಪ್ಪತ್ತೇರಡು ಕೋಲೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅಪ್ಪಗಳ ವೈಕಿ ಹತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪಡ್ಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಡಿಸಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರು ಥೋರೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಅವು ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೊರು ಪಕ್ಕದ "ಅಗ್ಗಂದ" ಎನ್ನುವ ಉಲಿಸಲ್ಲಿ ಕೊಲೆನಡೆದಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚ ಮೇಲೆ ಅರೋಪ ಹೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಮೊಲೀಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ ಆದ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಏವೇಳನೆ ನಾಡಿ ಕೊಡಿ.

ಮಂಡಗಂದಾಯ

(6.9.1963)

ಈ ಮಂಡಗಂದಾಯ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೆ ಪರಕೀಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಲಂಜ ರುಪವತ್ತು ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗೇ ಸ್ವರ ಮಂಡ ಗಂದಾಯ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಾಗಾಗು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಒಂದು ಸೌಮ್ಯದಿಂದ, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜನ. ಈ ಮಂಡ ಗಂದಾಯ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಡಗಂದಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಿಯನ್ನು ಖಿಂಡಿತ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಡುದು.

ವಾರ್ಫರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಳ್ಳನವಳ್ಳಿ ಮೊಲೀಸು ಸ್ನೇಹನಿವಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆನ್ನವಳ್ಳಿ ಸ್ನೇಹಿಗ್ಗೆ ಸಲ್ಲಾಜನಾಸ್ತ್ರಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿರು. ಕೆಳ್ಳನವಳ್ಳಿಗೂ ಹೆನ್ನವಳ್ಳಿಗೂ 12 ಮೈಲಿಯಾರ. ॥ ಮೈಲಿವರ್ಗೂ ಅವರ ಜಾರಿಸಿಕ್ಕನ್ನೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದಾಟಿದರೆ ಅವನು ಹಳೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ದೂರಿತ್ವ ವಾರ್ಫರ್ ಮಾಡಿದಾಗ, ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ದಾರಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋ ಮಾಡಿದರೆ ಹೋ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿಯುದು.

ಮಂಡಗಂದಾಯ ಹಾಕಿರುವುದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ. ತಮಗೆ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಏನೇಂಬಾವ ಎಳ್ಳಿಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲ; ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನೀವು ಮೊದಲು ಈ ಮೊಲೀಸಿನವರು ಕಿಳ್ಳುಪಾತ್ರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ತಣಿ ಎರಡು ತಣಿ ಮಾಮೂಲು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮೊಲೀಸು ಗೋರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿ. ಈ ಕಪಾಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದುಡ್ಡಪ್ಪತ್ತು ಒಂದು ಘ್ರಾಷ್ಟೆಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇನ್ನೇನ್ನಾನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದಿದ್ದೂ ಇದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದೂ ಕೊಡಿ ಅಂದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಇದು ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೊಲೀಸು ಪಟೇಲನಿಗೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮೊಲೀಸು ಸ್ನೇಹನಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರು. ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಲಾಯಿರಾಗಿದ್ದರು. ಒಂದು ಅನುಭೂತಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಮೊಲೀಸು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಕೂಪ್ಪಾಗೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಅವಾಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾರಿಸಲ್ಪಿಯೂ ಪಟೇಲರ ಒಂದು ಪಾಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಟೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಟೇಲರ

ತಮಗಾಗದವರನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಮ್ಮೆಂದು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೇಲನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾಕಾರಣ ಸಹಸ್ರರು ಕೇಸುಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಧ್ಯಾ ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ಲೋಕಾವಾದಕ್ಕೆ ನೀವೇಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರು? ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಾರಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸು ಸ್ನೇಹನ್ನುಗಳು ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ್ಯಾಗ ನನ್ನ ರಕ್ತ ಉತ್ಪಾತಿತ್ವ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಾದ ಫೆಟನೆಗಳಿಂದ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೋಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುವಂಥ ಕೃತ್ಯಾಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

(10.4.1963)

ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಬಿಳಿನ್ನು ನೋಡಿದರೆ “ಮೆಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ದಾಸರ್ಯ ಮೃಮೇಲ್ಲು ನಾಮ ಖರುಕೊಂಡ” ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಜಂಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೆಗ್ಯಾಲೇಟ್‌ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವಾಗ ಬಿನಾದರೂ ತಪ್ಪಿಗಳಿಂದರೆ ನಿಜಮಾಯಿಯಾ ಅದನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿದೂ ತಪ್ಪಿನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಾಫಿಯಿಕ. ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿಗಳಿಂದರೆ ಸರಕಾರ ನೋಡಿ ಸಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ರೆಗ್ಯಾಲೇಟ್‌ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕರ್ಮಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಂದ ಟ್ರಾಕ್‌ಕುಗಳನ್ನು ವಸತಿಲ್ಲ ಮಾಡುವಂತಹ ಈ ಕಾನೂನಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಸುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕರ್ಮಟಿ ಯಾರ್ಡಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಎಷ್ಟೂ ಶಾಲ್ಲಿಕು ಹೆಚ್‌ಕ್ರೂಪ್‌ರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಟಿಸ್ತೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಶಾಲ್ಲಿಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಒಂದು ಮನೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೋ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಗೆಣ್ಣ ಸ್ಕೆಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೇನಾದರೂ ಗಲಾಟೆಯಾದಾಗ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ಕರೆದರೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಕರ್ಮಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಜೇಮುನ್ ಯೆರೆ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ತುರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ನೀರಾದಿಗೆ ನೂರಾರು ಜೀವಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವಿಳ್ಳದ ಕರ್ಕೆಗೆ ಒಿಯ್ಲೆಟ್‌ ಸ್ಕೆಟಿಗಳಿಗೆಂದು ಒಂದೊಂದು ಜೇಮು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುನ್ಮೂರು ಬೇರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಇಂತಹ ಮೊರೆಯನ್ನು ರೈತರ ಮೇಲೆಕೆ ಹೇರುತ್ತಿರಿ? ಈ ರೀತಿ ರೆಗ್ಯಾಲೇಟ್‌ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕರ್ಮಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ತಕಾಗಿಸಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಯಾವುದೂ ಒಂದೊಳಿಸಲ್ಪಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇಲ್‌ ಟ್ರೂಕ್‌ ಬೀಳುವುಂಟಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಕಂಪಿಕ್‌ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯಾಲೇಟ್‌ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕರ್ಮಟಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಉರುಗಳಿಂದ ವಢಾಭಾಗಗು ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉನುಕೊಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ: ಉದಿಯಂದ ದೃಶ್ಯಲಿಗೆ ತೆಂಬರೆ ವರ್ತಕರುಗಳನ್ನು ತೆಂಬರೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಘ್ರಾಷ್ಟಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾಸ್‌ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ತಮಕೂರು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕರ್ಮಟಿಗೆ ಜಾಗತೆ ಇಲ್ಲದೇ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು ಅವರ ಅಂಗಡಿ. ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು

ನೋಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮೃಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿದರೆ, ಬರೀ ಕ್ಷಾಕ್ಷರಗಳ ವಸೂಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ರೈತರಿಗೇನು ತಂಡರೆಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಉದಾಸೀನದಿಂದಿರಬಾರದು. ಇವನ್ನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ರಸ್ತುಲೇಂಟ್‌ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ ಕಮಿಟಿಗಳೆಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದೇನೇ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬರುವ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದಿಧ್ಯರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವುದು, ಅವರ ಗಾಡಿಯ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಎರಡಾಕೆಯಷ್ಟು ಭಾಗ ತಿಪ್ಪಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ ಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗೆ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿಧ್ಯರೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಆಗೇನೋ ವರ್ತಕರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್‌ಕ್ಷೆಪ್‌ ಎಡಪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಕಂಟ್‌ಕ್ಷೆಪ್‌ ಎಂದು ವರ್ತಕರುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೋಗಿದೆ: ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೇಣಿ, ಗೆಳಿಸೆ ಹಾಗೂ ನೋಣವಿನಕೆರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ 500-600 ಗಾಡಿಗಳಪ್ಪು ಸಾಮಾನುಗಳು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಲಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹದ ತೆರಿಗೆ, ಜಿಎಫ್‌ವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನೋಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೋ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಈಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮನು: ತರುವಾಗ ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪಾರ್ಶ್ವಮೆಂಟರಿ ಸೈಕೆಟರಿ

(10.4.1963)

ತಾವು ಈವಾಗ ಪ್ರಿಯಾಪ್ತಿಕ್ಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕ ದೇಶಗಳನ್ನು ಮೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ಅಜಗ್ಗಣಾಂಶರವಿದೆ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣನ್ನು ಮನಗಂಡು ಬಂದು ನಮಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸ್ವಿಕರ್ತ್ರೋ ಆಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನವರೂ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಲೂ ಸ್ವಿಕರ್ತ್ರೋ ಪದವಿಯಿಂದ ರಿಟ್ಕ್ರೋ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರು. ವಾಗಾಗಬಾರದು. ತಾವು ಪಾಠ್ಯ ಮಾತ್ರಕ ದೇಶದ ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಲಾಭ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕಂಬಿದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಷ್ಯೇ.

న్నాయవాద మనుష్టత్త జద్య. ఆక్క గౌరవ ఇదువరూరూ ఈ పార్లిమెంటరి స్క్రీటరి మద్గే నమ్మ మ్యాస్చారు సంస్కారదల్లి యాదు బరువుదిల్ల. ఏకెందరే బందరూ ఈ మద్దెయల్లి అధికారప్పిల్ల, నమ్మ మనుగళల్లి కేలవరస్తు తోటద కడె హోగుత్తా, మనే కేలస నోడిచో, అంత హేళి స్త్రీ చూకరియన్న మాడిసువుడక్క మోచారుగళన్న ఇట్టు కొండిరుత్తేవే. హాగెయే ఈ పార్లిమెంటి కాయఫదలీగాళు సబివరుగణు హేలిద హాగీ కేళికొండిరబేసు. మోహగేళిసువంతప అధికార ఇదరల్లి ఏనూ కాసేసల్లిల్ల; ఈ మద్దెయన్న యారూ ఒట్టిచేశ్శలారు. ఇదక్క బదలాగి ఈ పార్లిమెంటరి కాయఫదలీగాళు ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎశ్చేంజీ మోగి కాదు ఔగొదుచొండిధ్వరే బేరె లుచ్చోగి సిగుక్కిత్తు.

ಈ ಹಾಲ್ತಿಮೆಂಪರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಅಂತ ಈ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ತುರುವರಿಸಿತ್ತಿರುವ ಮಿಶ್ವಯ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು 30-40 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರುವ ಜವಾನರನ್ನು ರಿಂಟೆಂಬೊಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರು. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ರಕ್ಖಣಾನಿಧಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿರು. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರು. ಈವಾಗ ನಿಮಗೆ ಇವರ ತಲೆನೋವು ಏನು? ತುರುವರಿಸಿತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಜಯ ತರಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವವಿದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೀರು? ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೇನೇ ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ 250 ರೂಪಾಯಿ ಮನೆ ಬಾಧಿಗೆ ವಿಕ್ರೊಮಾಡಿ ಸುಸ್ಥಿತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ದುಡ್ಡ ನುಂಗಿ ಹಾಂತಿದ್ದುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಪಾಪ, ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅನಿವಾರ್ಯ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬ ಮನಸ್ಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಈ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ಇಪ್ಪು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪಾಲ್ಯಮೆಂಟರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ Free medical treatment ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ತೀವ್ರ ಜಿಷ್ಣಧಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರ ದಿವಂಡಂಟಾಗಳಿಗಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ, ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಪೇವಂಟುಗಳು ದಿನಬೇಳಿಗಾದರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಜಿಷ್ಣಧಿಗಳು, ವ್ಯಾದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಗುತ್ತಿದಲ್ಲಾ ಎಂದು. ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇಟ್ಟರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಬೇಗ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈ ಬಂದು ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷೀಯ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯವರು, ಅವರ ಕಡೆಯ ಬಡಬಗ್ಗರು, ಬಂಧುಗಳು ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಗಲೂ ಇವರು ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದರೆ, ಅವರ ಉಂಟ ಉಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪದವಿ ಸ್ಥಿದ ಸಂಖೋಪವಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಂತ ಹಿರಿದಿದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಿ ಆದರ್ಶವ್ಯಾಯರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಆ ಬಂದು ಸುಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡರು. ದೆಮೂಟೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಬಹಳವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಫೋಟೋಫೋಲಿಯೋನು ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಉದ್ದೋಜ ಕೊಡದೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ರಹಿತ. ಅಧಿಕಾರ ರಹಿತವಾದ ಈ ರೀತಿಯ ಮದ್ದಾಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನಿರುದ್ದೋಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಖಾದಿ ಬೋಡು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಅಧಕ್ಷರನಾಗ್ನಿ ಈಗಲೇ ಮಾಡಿ, ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ.

ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬೇಡ

(12.12.1963)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ. ಈಗ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಅಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪೇಶಿಲಿ: ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೌನ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೀಗೆನ್ನೆನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವೈಸಾನ್ವೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಬಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವೈಸಿಪ್ಪು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 10-20 ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹೇರಳವಾಗಿ ಇಂ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ. ಇನ್‌ಕಂಟ್‌ಕ್ರೆಡ್‌ಹಾಕಿದ ವಾಗೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ಸಂಪಾದನೆ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟುದೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿರೆ, ಬೋಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸು, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಂದಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಘರ್ಮಿಶನ್‌ ಕೊಳ್ಳಬಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆದಾಯ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿವ್ವ ಮಾಡಿ. ಮಾತಾಡಿದರೆ ನೀವೆ ಹೇಳುತ್ತಿರು. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 25-30 ಶೇಂದಿ ತಂಡಿಗಳಿಂದ. ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ಒಣಿಮರದಿಂದ ಘಲ ಅಂತಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಜನಾಭಾಸೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಂದಿರಿ. ಅಡಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ತಾಂಡಿರೆ ಅವರ ಪರಿಣಾಮವನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅನ್ನಪುರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಗೋವ ನಿಮಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಅನ್ನತ್ತಿರು. ಇಂಥ ಟ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಬೆ ಲಾರಿ ಇಟ್ಟಿರುವರ ಕಣ್ಣ ಏನು ಅನ್ನಪುರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮರ್ಚರು, ಕಳ್ಳತನದ ಕೇಸು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲಾರಿ ಒಂತು, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು ಅನ್ನಪುರ ಲೆಕ್ಕೆ, ಸಮಾಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು. ಲಾರಿ ಕಂಡಿಪನ್‌ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಲಾರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಓವರ್‌ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಸುಮುಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನೇಷನಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಲಾರಿಯ ಘಸ್ಟ್ ಏಡ್ ಬಾಕೆನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮೇಜೆಸ್ಟೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಜೆಸ್ಟೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಮಭಾಗದ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ನೆವೆಂಬ್ರಿಂಡಿ ಲಾರಿಯವರಿಗೆ ಬಿಂಬ ತ್ರಾಸು ಕೋಟ್ಟಿ ಅನ್ನಾಯವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೋಟ್ಟಿ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆ

ಕೊಟ್ಟರೆ, ದೇಶ ಉಳಿಯತ್ತದೆಯೇ? ನನ್ನ ಜೊತೆ ನೀವು ಬನ್ನಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಾದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮೊದಲೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇರೆ ಅವರು ಹೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ಪಂಚವಾರ್ಣಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿಟ್ಟರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ 5-6 ಜನ ಖಾತೆ ಇಲ್ಲದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ: ದೇಶಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಳ್ಯ ಯೋಜನ್ಯವ ತನಕ ಅವರು ಅವರ ಮನ ಕಡೆ ಇರಲಿ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಅವರ ವೈಖಿರಿಯನ್ನು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು! ಅವರು ಫೋನನ್ನು ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆ ಕೆಲಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಫೋನನಲ್ಲಿ ಬೋಫ್ ಇಂಟಿನಿಯರ್ ಪತ್ರಿಗೆ ಗೋಗರೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಟ್ಟು ತೋಚನೆಯಮಾಗಿದೆ. ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಫೋನ್ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಬ್ಬಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಘೇರ್ಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸ್ಕೆಟ್ಟಿಪಿಯೂ ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮಾತು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು. ಯಾವುದೂ ಹಳೆ ಹೇರಾಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇಮ್ಮೀಡಿಯಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವುದಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತುಮವೆಕರೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಅಫೀಸರಾಗಿ ಹಾಕಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದರೆ ಲಾಂಗ್ ಕೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊಲೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲಾಂಗ್ ಕೋಟ್ ಮೊದಲುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ. ಮುಲಗುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ. ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅದೇ. ಅದನ್ನೇ ದಾಕಿಕೊಂಡೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೀರಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಟ್ರಾಕ್‌ ಹಾಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ದಿನೆ ದಿನೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಜನಗಳು ಹೇಸರವಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗೋವ ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕಂದು ದೇಖಿದ್ದು. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗೋವ ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಜಕೆ ಜೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿಯೇ ದೇಖಿಟ್ಟಿರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು half-an hour discussion raise ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂಗ ತರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ದೇಗೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಚೆ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಪುಕೊಂಡರೆ ಮೊರಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊರಗಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನವುದನ್ನು ಶಿಂದಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೊಲೆಸರು ಏನೇನು ಸಣ್ಣ ಮಂಟ್ಟ ಕೆರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುಬಹುದಂಬಂದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಬಾಡರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30-40 ಲೆಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಲೆಂದಿಯೊಂದ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಣ್ಣ ಮಂಟ್ಟ ತರಿಗಳನ್ನು ಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕರೆಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಲೆ

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 23 ಸಾವಿರ ಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯ್ದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಕರೆಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚಾರಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ತೀಗಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸದಸ್ಯರು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಂಥ ಬಂದು ಕಾನುನನ್ನು ತಂದು ಬದಲಾವಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮೂರು ಜನ ಈ ಹಿತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಕರೆಗಳವೆ. ಎಷ್ಟು ವಣ ವಿಚಾರಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸ್ರೋತಾರ್ಥಕು ಎಂದು ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ತಾವು ಆಡಳಿತ ವೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ತಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಣಕ್ಷಾಸಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇರ ಇನ್ನೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಾ? ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕ್ರೈಸ್ತಕ್ಕೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರೀ?.....

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಎಂಥಂಥ ವೈಭವಗಳಿವೆ. ಇವಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯುವಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಥಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಆಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋಗುವವರು. ಅದನ್ನೇಲ್ಲ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವಲೋಕವನ್ನು ಮರೆತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಲೇನರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕರೆಗಳು ಹತ್ತಿ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ತಿಳಿಕಟ್ಟು ಇರುವ ಕರೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋಡಿಸುವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಯಾರೇ ಮಾಡಲಿ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವವರು ಯಾರು? ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಕರೆಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆವರು ಸಿಫ್ರಿಂಡಿ ಇಲ್ಲ Blue-Print ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ರಾಬೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನೇಲ್ಲ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೇ ಸಮ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು: ಆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನ್ನು ಪ್ರತಿಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಸಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂಬಿರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ವೆಕರಾಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೇಲ್ಲ ಪಕ್ಕ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟರೋ ಗೇಂತ್ರಿಲ್ಲ. ನಿನಾದರೂ ಬಂದು ಅರ್ಚಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಆದರ

ಮೇಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಫಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಯಿತೇ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತು ಭಾಗ ರೈತರ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಇವರು ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ? ಹಾಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ Building grant ಕೊಡಲು local contribution ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದಲು ಕೊರಡಿಗೇಳಲ್ಲ ಹಾಲು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಅದು ರೈತನ ಮುಖೇನ ಆಗಬೇಕೆ. ರೈತನು ಜೀವನ್ನಿಧಿರೇ ಅವನು ತಿಳಿಂದ ಆಗುವ ಸಮಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ನ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಒದಗಿಸಲು ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಬೀಳುವಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ tax ಹಾಕುವುದು ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಚೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ: ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಗೊರೂರು ಅಣಕಟ್ಟಿ: ಇಂಥವು ನಮಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ ಕಾಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಣಕಟ್ಟಿನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರೇ. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ವಾಡುತ್ತಿರೀ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂತು. ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಂದರು, ಜಾಗ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬುದು ಬಂದರು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವರ ಜಾಗವೂ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಸದಾಗಿ ಬರುವರು ಹೇಸದಾಗಿ ಜಾಗ ಮಡುಕಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ. ದಿಟ್ಟತನದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಯುವಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಅದರೆ ಏಕ ಇಷ್ಟಿಗೆ weak ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋಡಿಗೆ ವಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೀ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋಡಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಬ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನೇ ಬರಬಹುದು ನೀವೇ ಬರಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಬರಬಹುದು. ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಾದರೂ ವಹಿಸಿದಿ. ಅದರೆ P.W.D ಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಹೇಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಂಬಿದಿಂದ ಬಿಡ್ಡರೆ ತೀರ್ಥ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋಡ್ ಈ ರೀತಿ ಏಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಹುನಾಯಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುಹುದು. ಜನ ಯೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಎಂಥ ಪ್ರವಾಹ ಮೊರಟೊ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಗೆದ್ದ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಿದರೂ ಜುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕ್ಯಾ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕುಪಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕೆಮಿಟೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಎನ್‌.ಜಿ.ಎಸ್.ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಂಡಿ ಎಂಬ ಬೇಂಡಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿ ಅವನು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಆಗ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಜವಾನರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿಯಾರೆ: ಎಂದರೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಜವಾನರಾಗಿಯಾದೆ ಮೇಲು ಎಂದಂತಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರು: ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿಸಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಷ್ಟಿಂದಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ನಿಯುತ್ತಿ ಗೊಳಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕರ ವಶಿಲಿ ಹಿಡಿದು ಶೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇಕಾದರೆ ಹರ ಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಳಂಬವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಖಚು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ; ಸೂಕ್ತಮಳಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಕೆಟ್‌ಟೆಕ್ಟ್‌ಪರ್ ನಮಗಾಗುವ ಲಾಭಮಾಡೂ ವಿನು? ಅನೇಕ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗೆ ರಿಪೇರಿ ಆಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಕೆರೆಯ ತಾಱುಗಳು ಸೂರ್ಯತ್ತಿಮೆ. ವರ್ಷಾನುಗಳ್ಲಿ ಕಳೆದೂ ತಾಱುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾನನಿರೋಧ

19.3.1964

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಸೋಪಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಟರ್ನ್ ಅಫ್ ಸೋಸೈಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಾಕ್ಸ್ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೇಂದಿ ಮಾರಾಟಮಾಡಿ, ಸೇಂದಿ ಮರಗಳನ್ನ ವರಾಜುಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಚೆನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬಿಗಿ’ ಮರಗಳು ಹಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡಿ. ಪಾನಾಸ್ತರ್ಕರು ಬಡವರು ಪ್ರೀಂಚ್‌ಪಾಲಿಷ್ ಕುಡಿದು ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಬಡಲು ಹೆಡವನ್ನು ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ; ಬರುವ ಆದಾಯದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಣಿದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎರಡು ಮಣಿದಲ್ಲಿಯೇ ಶರೀರಿನಲ್ಲಿ. ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಲಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಒಕ್ಕಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ನೂರು ಮನೆಗಳ ಪ್ರಕ್ಕೆ, ಏಳು ನೂರು ಮನೆಗಳ ಜನರು ಈ ಹಂಡ ಇಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ತಲ್ಲಾ ಎಂಟು ಸಾರಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಜಪಡೆದು ಅಕ್ಕಮಂಗಾಗಿ ಹರಿಡ ಇಳಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿ ಆತನೇ ಸಕಾರದಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ; ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಜಕೋರರ ಹಾಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಬ್ರಾಹ್ಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅದೂ ಅತಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಬೀರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಬೀರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಭಡ ಸವಾಲಿನಿಂದ ವರಾಜಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧಮಿದೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಂಗಾಗಿ ಮರಕಟ್ಟೆ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ಬಿಟ್ಟುಬೇ ಜನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಸೇಂದಿಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹಾಡು ಹಗಲೇ ಸುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಣಿಕಣಳಿಲ್ಲ ಕಾದುನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ತೆಂಗಿನ ನಾರಿನ ಕೃಗಾರಿಕೆ

ನಮ್ಮ ತಿಪ್ಪುರು ನಾರಾದ್ವಾ ಕಾಯರ್ ಇಂಡಿಫ್ಲೋರಿಟಿನಿಂಬು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಇನ್ನಿವರೆಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಿತ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪರದೇರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಿತದ್ದನ್ನು ಮರೆತು ಬರುತ್ತಾರೆ ಏನೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರದೇರಕ್ಕೆ ಮೌಗಬೇಕೆಂಬ ಆರೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ? ಪರದೇರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸೌಲಭ್ಯ ಬದಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಕ್ತರ್. ನೇಗಿಲು ಮುಂತಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ದಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗ್ಗುಡಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಸ್ಯೆಟಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಆವೃಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸೌಲಭ್ಯ ಬದಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಸೆಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಬದಿಸುವ ಹಣ ತೆರುಕೊಂಡು ಸೂಸ್ಯೆಟಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ದರ್ಶಾಟೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಇಂಡಿಫ್ಲೋರಿಟ್ ಯಾರು ಸಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸರಿಯಾದ ದರ್ಶಾಟೆ ಇರಬೇಕು, ನ್ನಾಯವಾಗಿ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ: ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೊಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುರಿ ಉಣಿಯಿಂದ ಕಂಬಳಿ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಕ್ತರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ಉದ್ಯೋಗದ ಗಂಥ ಕಾಡ ಇಲ್ಲದವರು ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮೋಲಾಸೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬದಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಂಪರ್ಕ ವರ್ತೆಜಾಟಿ ಇಂಥ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ; ಎಂದು ಸಲಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಿಳಾದೆ ಒಳ್ಳೆಗೊಳಿಸಬಾಯಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಳ್ಳಿಟಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬವಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು; ಎಂದು ಸಲಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕೊಳ್ಳಿರುವ ಹೇಳೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷ್ಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್

21.3.1964

ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಕ್ರಿ ಜನರು, ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯವನ್ನೇಲ್ಲ ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೂರು ಇನ್ನಿನ್ನ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಎತ್ತಾಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ 600-800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಹಾಕೆ ಆ ಸೋಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ-ಸಲ್ಲದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೋರುಗಳಿಗೆ ಸೋಸೈಟಿ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಬಾರದು. ಜಮೀನಿನ ಭೂಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು.

ಧಾರ್ಶೆವಾಸಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಈಚೆಗೆ ಭೂ-ಕಂದಾಯವನ್ನು ವರ್ಷಂ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡ ಹೊರಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ-ಕಂದಾಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನು ಏನು ಬೆಳೆದರೂ ಹೆಚ್ಚನ ಉತ್ತಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಚಾರ್ಚ್ ವಜ್ಞಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆವಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಧಾರಕೆವಾಸಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು; ಎಂಬ ವಂಬಲವಿದ್ದೇ ರೈತನಿಗೆ ಜೀಸಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಲಕರಣಗಳನ್ನು ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪಾಟೆ ತಮತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಲ್ಯಾಸ್ನೆಗಾಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ದೇರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ಬೀರ್ ಪಾಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೋಡಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪಾಟೆಯ ಜನ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟಿರುವಂಬಿದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರೇಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ದರಾಜೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಹಿಂಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಲಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಬಾಬನ್ನು ಕೈಬಿಡಿದೆ ಆ ಗಾಂಡಿ, ನೆವರೂರವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಗ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆದಳತ ಪಕ್ಕಿದವರ ಆಸೆ ಈ ಮಟ್ಟಕೀರುವಾಗ ದೇರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ವರೋಧ ಪಕ್ಕ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದೂ ಇಲ್ಲಿದೆ? ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಹರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಬ್ರಿಂಗೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಏನೋಂದು ಮಕಾರಿತಕ್ಕೂ ಅದು ಈ ದಿವಸವೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂಟ್ಟು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು 10.15 ಜನರ ಒಂದೊಂದು ಯೋನಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಹರಾಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಇದರಿಂದ ಎಟ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರ ಒಂದೂವರೆಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆನೊಮ್ಮೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯೇನಿಲ್ಲ; ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದಕ್ಕೆ ಗಾಂಡಿ, ನೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟೆಲರ ಪೋಣೆಗಳು ಬೇರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಅವಮರ್ಯಾದ ಸಾಲದಂದೆನೋಣ! ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಟೆಪ್ಪಾಟೆಗಳೂ, ಆಗಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೆಷ್ಟು ಗಾಂಡಿ ಫೋಟೋಗಳೂ ಇರುವುದು! ಈ ಕುಡಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅಂದ್ರ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಬೇಡ, ಇತ್ಯಾದಿ

(26.3.1964)

ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಭಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹುರಾಜನಾಗೆ ತಿಳಿದ ಮಣಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್ ಕಂಪನಿಕ್ಸ್‌ಮ್ಯಾಂಡ್‌ಎಂಬ ಹಾಕಬರದು. ಈ ತರಿಗೆಯಿಂದ ಈಗ ಗಂಡನೆ ಬೇರೆ. ಹಂಡತಿಯೇ ಬೇರೆ, ಮಗನೇ ಬೇರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರೆ: ಅನ್ನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆಂತೆ ನಾನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಥಿಕ್ ನೊಂದಿದ್ದೇನು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್‌ಕಂಪನಿಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರಕರಿಗೆ ಇತ್ಯಾಕ್ಷರ ದಾಖಲಾ ವಂತೆ ರೈತರಿಗೂ ಇತ್ಯಾಕ್ಷರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಧಾಸ್ಯದ ಬೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲಿಂದ ರೈತ ಮೆಚ್ಚಿ ಧಾಸ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನಿಂದ ಸದ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯವಂದು ನಾನು ಧಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗ್ನಿ 58 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು 2 ಕೋಟಿ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಗೆಜೆಟ್‌ದ್ವಾರಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾನ್‌ಗೆಟ್ಟೆದ್ದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೋಕರಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಬಿಟ್ಟು; ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದರಿಂದಲೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಫ್ರಾಕ್ಟಿನ್ ಆಫ್ ಸೋಸೈಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಹೇಳುವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಮೊಲಗು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂಪನಿಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಉಚ್ಚೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಿಲಗು 3 ಲಕ್ಷ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಇವರು ಒಂದರಸ್ಯು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞನಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡತತ್ವಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೇಸಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಮನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ; ಎಂಬತಕ್ಕ ತಪಾಲೀಲುಗಳೊಂದೂ ಇವರಲ್ಲಿ; ಪ್ರತಿವರ್ಷ ರೈತರಾ ಯಾವ ದಾಮ್ಯಾಕ್ರಿದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೋಸೈಟಿಗಳ ಏಜಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ; ದಾಂಡೆಲಿಯಲ್ಲಿ ಉರ್ಬೆ ಇಲ್ಲ ಅಂಥಕಡೆ ಉರಸ್ಯು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನು ಇವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನೇಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಾಂಡೆಲಿ ಎಂಬುದು ಒಳ್ಳಿಯ ಕ್ರಾರಿಕೆಯ ಸ್ಥಳ. ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಮಳಿನಿಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲದಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದೆ ಹಣವನ್ನು ಮಾರ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಳಿತ್ತುಕು ಮತ್ತು ಜೀಲ್‌ಹೆಚ್‌ಸ್ರೋಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನಗಳ ಮುವ್ಯ ಕಸುಬಾದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹುತ್ತದೆ.

ಗೊಳ್ಳಿರದ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರಣಾನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇ ಒಂದು ಬೇರೆ ಖಾತೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಂಪಸೆಟ್ಟು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು; ಇದು ಆ ರೀತಿ ಇರಬಾರದು. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಫೋಟೋಮೋಲೋವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಹಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಸಮಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಕಾರ್ಯಚಾಲಕಕ್ಕೆ ತಂದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿಸುತ್ತಿರುವೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ತ್ವರಿತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಳಿಸುತ್ತಿಷ್ಟೂ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 50-60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ್ನ್ಯಾಸ್ಟಿಕ್‌ಫಿಕೆಂಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರೋಟೋಸ್‌ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೇತ್ತು ಒಂದು ಕ್ರಾಕ್ಟಿಗೆ 20-25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ್ನ್ಯಾಸ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ರೈತರು ನಮ್ಮದೇಂದ್ರಿಯವು ಇನ್ನಿಂದಾಗೆ ಎಂಬಿದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ? 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ್ನ್ಯಾಸ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಚ್ಯಾಸ್‌ನಾರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮರಾರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಪಟ್ಟಿಕ್ ವರ್ಕ್‌ ಇಲಾಖೆಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಬಾಳಿಗೆ ಕ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಾಕ್ಟರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರ ಪ್ರೇರಣೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಂಟ್‌ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಮೂರು ದಿವಸ ಹೆಂಗಳೂಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಶಿವಯೋಗವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬಿಕ್ಕನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೂ ದಾಢ್ಯಾಕ್ಕಿ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಬೀಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಕ್ಕನೆ ಬೀಜದ ಫಾರಮ್‌ಗೋಸ್‌ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ್ತೇ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಿಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಯಾ ಪ್ರಯೋಧದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕಸವನ್ನು ಕಂಪನ್ಸ್‌ಗೆನ್ನಬ್ಬರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು; ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥರನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಗೊಳ್ಳುರದ ಕೊರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊಳ್ಳುರಕೆನಡುವುದು ಬೀಜಕೊಡುವುದು ಇಂಥಾದ್ದುಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ರಾಜಕೇಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ರೈತ ಬೇಸಮ್ಮ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.

ರೈತರ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವ್ವ ನೀಡಿ

26.3.1964

ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಹ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯವರು ಗೊಬ್ಬರದ ಜೋತಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಿಕ್ಕೊಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಹ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇರ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯತ್ತದೆ: ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೋದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತೆಗಿನ ನರ್ಸರಿಯನ್ನು ಹಾಸನದ ಹತ್ತಿರ ಹಬ್ಬನ ಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇನು ಸಂಕೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಷ್ಟ ಗಿಡ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಉದ್ದೂಡು ನೆಟ್ಟದ್ದೇವೆ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೆಡುತ್ತೇವೆ: ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೆಗಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೋಗ ಯಾವುದು, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಫಸಲು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 3-4 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಕಂಡು ಒಂದಿಯದೆ ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತೆಗಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕಿಂಗಾಗಲೇ ಅಣಬೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು 20-25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತಕ್ಕಣ ಏರಾಡು ಮಾಡಿ ರೋಗದ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಒಂದಿಯಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಸಂಭರಣಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕರ್ಮಿಟಾಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗುತ್ತದೆಯೋ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತೆಗಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರ್ಮಿಟಾಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಬೋಡ್‌ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಫಿ ಬೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದರೆ: ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿತ್ತಾಕ್ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ? ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ದೂಡ್‌ ದೂಡ್‌ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜರಂಡಿ ನೀರು ವರಿಯುವುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತರಕಾರಿ, ವಣಿಕ-ಹಂಪಲು ಬೆಳೆಯತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೌತ್ಪಾದ ದೂರೆಯುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ: ಹೆಚ್ಚು ವಣಿಕ ಹಂಪಲ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೂರೆಯಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿನ್ನೆ

ದಿನೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೇಕೆಯತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕಾದರೆ ಎಂಬ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಫೇಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿರುವವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊನೆ ಪಕ್ಕ ಅವರು ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜೆಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದರಡು ದಿವಸ ಕಾಯುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಇಂಥ ಘಾಷ್ಟಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೃಷಾರಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏಷಾಫಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಣ್ಣು ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಸೂರಕ್ಷೆ ನೂರು ಜನರೂ ಜವಾನಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಜನರಾದರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾರ ಯಾರದೇಹ ದಾಷ್ಟಣ್ಣಕ್ಕೆಳ್ಳಬಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಥವ್ಯು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇ. ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಥವ್ಯು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಭಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಚೆಚ್ಚಿಕೊಡುವುದೂ, ಜಿದ್ದು ಸಾಧಿಸುವುದೂ ಒಂದು ಅಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಇದೆ.

ಇದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಇದೆ ಇದಾವರಣಗೆ ಸಾರಾಂಧ್ಯಾವಾಗಿ ಅಣೆಕೆಣ್ಣೆ ವಿವರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಿವರ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂಬ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೋಗಿದೆ. ಸಾರಾಯಾಗಿ ಅಣೆಕೆಣ್ಣೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದೆ ಏಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಏಷ್ಟು ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಎಂದರೆ ಯಾವ ಅಂದಾಜು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೆನ ಹಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದು. ನಾಲ್ಕುಬಾರು, ಮೂರು ಬಾರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಿತ್ತು. ಈಗ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಯತ್ನ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲಸವೆಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಏಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈದೂ ಇಲ್ಲ. ತರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಕೋಟಿ ಹಣ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೂರಿರುವುತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚಾರಿಯಿತು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿಗಂತ ಪ್ರತಿ ಪರಾಕ್ರಮ್ಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು ಇದಕ್ಕೆ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರು? ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೀವೇ ಹೆನ್ನಾಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಗೊರೂರು ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕೆಣ್ಣೆ ವಿಶೇಷ್ಯರಯ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುರುವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದ ತನಕ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ; ಈಗ ದರ ಎಸ್ಸಿಮೇಚನ್ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಮೊಸ ಮೊಸ ಪ್ರಾಚೀಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಗೊರೂರು ದ್ವಾರಿ ಅನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಖಾವ ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಆ ದಿವಿಜನ್ ಅನ್ನ ವ್ಯಂದ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಿರಿ; ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿ ಅಂರವಿದ್ದರೆ ಕೊಲ್ಲಂಬೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವೇ ಮೋಗಿಸುಳಿದಿ ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಳುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ರಕ್ತದಿನಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಬುರಿದಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುತ್ತ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸಾರಾಯಣಪುರ—ಅಲಮಟ್ಟೆ ಜಲಾಶಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ಸಾರಾಯಣಪುರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಪ್ಪೆವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಅಂಥಕ್ಕೆ ನೀರು ಒಡಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ರಾಮತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಉಪಯೋಗಾಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಮಾತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ; ಮೊದಲು ಅಲಮಟ್ಟೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಂಡು ಉಳಿದವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಇದೇ ಕಾರಣವೇನು? ಕರೆದ ಟಂಡರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಶ್ತಿರ ವಷಾರು ತಿಂಗಳು; ನಿಮ್ಮ ದತ್ತಿರ ವಷಾರು ತಿಂಗಳು ಡಾಳು ಹಿಡಿದುಹಾತಿದೆ; ಯಾವ ದಾಕ್ಷೀಳ್ಯಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ತಡವಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಿರಿ? ಅಂಥದ್ದು ಇದರ್ಮೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗೆ, ವನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ದುಡ್ಡ ಕೂಡಾ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಅದರೇಕೋ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ನೇಮಗೆ ಪರಮ್ಪರೆ ಲಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಈಗ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚಮಾಗಿದೆ; ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಾಗೆ ಮೊಕೆಯಾರು? ಮೊದಲೇ ಆ ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೇ? ಪ್ರತಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ತಂದಾರಿಸಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಳ್ಳ ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೂ ದೆವಲಿಗೆ ಮೋಸುವ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿದ್ದರೂ ಇದೇ ವಿಧಾನವೇಕ್ಕಲ್ಲ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅನ್ನ ಪಾಲ್ಪಿಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ ಅದಿರಲೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಒಕ್ಕೆಷ್ಟೆನ್ನು ಹೇಬ್ಬೊ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿರಾ? ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೇ ಎಂಟಿವರೆ ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಯೇಸಾಯಿಗಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಮಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಾ? ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಭಾರ್ಡಾದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಸಾವರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಹಣ ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಮಾಯಿತು? ವಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಎಷ್ಟು ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನು ಸಿಕ್ಕಿತು? ಕೆಲಸವಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವುದು. ಇಂತ್ಯಾಗಿಳಾದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕೆಲಸ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ; ಬೆಟ್ಟೊ ಮೆಂಟ್ ಲೆಪಯನ್ನು ಪರಾಬು ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು? ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಲ್ಲದೇ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಿರಾ? ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಮದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಧಾ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೇರತು. ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಜ್ಯೇಶ್ವರಪದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಹದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಾಪ ತೋರುತ್ತಿರೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಾಪವನ್ನು. ಸಣ್ಣ

ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿಮಾಣಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳೇ ಮೃಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಚೀಕ್ಕಾಗಳು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವೀವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ನಿಮಾಣ ಮತ್ತು ಇರುವ ಕೆರೆಗಳ ಮಾತ್ರ ತಗ್ಗಿಯವ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತ್ತ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ; ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇಂದು ಹಣ ಲಿಜಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಧರಸ್ತು ಮಾಡದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶದ ರ್ಯಾಲಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಬಿಳಿಯಾಗೆಗಳಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದರೂ ಮುಂಚ್ಚಿದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮಟ್ಟೆ ಬ್ಯಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಬುದ್ಧಿಮಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತು— ಇಪ್ಪತ್ತೇಲು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಹೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಗ್ರೇಡ್ ಮೌರ್ನೋಫ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧಿಕ ಮೂಗೆಯಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಅತ್ಯಾಧಿಕಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದ ಹೊರತು, ಕಡತಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತ್ತೆ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಬ್ರಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಫೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಾಜಾರ ನಡರೇ ಇದೆ; ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೊಲಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಣ ದಳ

19.6.1964

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಸಂರಕ್ಷಣಾದಳದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಣಾ ದಳವೇನಿದೆ: ಇದು ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ದಳವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈ ಮೂಲದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಣಕಾಸಿನ ಲಿಚ್ಚ ಏನಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಿ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಕು ಕಾವಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕೆಲವು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಮೊತ್ತು ಕಾಡು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಮೊಲೀಕಿನವರಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಟಿಪನ್ನಲ್ಲಾಗಿ 3-4 ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ಕಳ್ಳುವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಒಂದಿರು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು. ಇವರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡಯಿವುದಕ್ಕೆ ಬಂತು ಇವರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೋಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಮ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಮೊಲೀಕಿನವರಿಂದ ಯಾವ ವಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ವಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮೊಲೀಕಿನವರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿರೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದರಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ತರವದ ಕಾನೂನಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದ ಮೂರೆಯನ್ನು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೂರಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತಿರುವೇ ನನಗೆ ಗೆತ್ತಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವರು ಹೂಸದಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜಭವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನಮೆಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೊಡು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ವಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಐವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮುನಿನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಕಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಣಾ ಮಂಡಳೀಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಲು ವರ್ಯೋಮಿತಿ 20 ರಿಂದ 50ರೊಳಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೂಲದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ 20 ರೊಳಗೆ ಇರಬೇಕು ವಾಗೈ 50ರ ಮೇಲೆ ಆಗಬಾರದು. ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ ಮನೆ ಮತ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. 50ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ತುಛಿವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಕೆಲಸಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 20 ರೊಳಗೆ ಇರುವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಇಂತಾವ ತಾಲೀಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಂದಿಸುವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಮಂಡಳೀಯಂದು ದೆಸರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಂತಹ ಮೊದಲ್ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ

ಪೇಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೆ ಹೇಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವೆಯಂದು ನನಗೆ ಕಾಬಿತುದೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯ ವಾಗಿಯೇ ಆನುಕೂಲೀಯೇ ಎನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿದಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಬಿಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿ ಎಲ್ಕೆಕ್ಸಿನಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ contest ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಇವರು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಾನಿ ಬೆಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕಲ್ಲಿ ಆಗುವಪ್ಪು ಖೂನಿಕೇಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಮಂಡಳಿಗಾಗಿ ಏಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದವ್ಯಾಪಕ ದೊರುಗಳು ಬರುವಾಗ ಈ ಮನೆಯ ಕಾಲವ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಂಥಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ ಮೊಲೀಸಿನವರಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕಲ್ಲಿ ಖೂನಿ ಕೇಸುಗಳು ದೊಡ್ಡೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಇಂತಹ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀನಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ, ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡ ಒಂದೊಂದು ಉಳಿಗೆ ಪದ್ಯಾದ್ಯ ಜನರಂತೆ ಆರಿಸಿ ಅವರೇ ಚಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೋಗಿ ಅವರೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿ ಮಲ್ಲಿ ಕದಿಯುವುದು, ಅನೇಕರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಾಠ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಹಚೆಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೇಳೆಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳಿಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಮೂಲು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಇವರ ಮೂಲಕ ಆ ಮಾಮೂಲನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಂದು ಅವಕಾಶಮಾನುತ್ತದೆ. ಅಗ್ನಿ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಏರಡು ಸಾಂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮಂಡಳಿಗಳ ಕಡೆ ಇಂದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕಸೇವಾ ಅಯೋಗ

26.6.1964

ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಟಿನನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ಆಡಳಿತಾರ್ಥಕ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನೇ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು....

ಈ ಕಮಿಟಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಒಂದೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದು ಒಂದರೆ ಜುನಾರ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕೆಲವು ಸಲ ಸೋತು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಬೇಕಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೀಪಾಂಕರಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂಥವರೇ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಕಸೇವಣಿಯೆಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು; ಎಂಬ ಅಂರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಹತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಕಮಿಟಿನಿಂದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢೆಷಣರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವೀಸ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಳಿಯಂದಿರು ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವವರ ಅಣ್ಣನುಮಗ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಳಿಯಂದಿರು ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವವರ ಅಣ್ಣನುಮಗ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದವರ್ತಗಳ ವಿಲೇಯಾರಿ ನಿರಾಸಾಗಿ ಅಡಳಿತ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ: ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಬೇಕಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆಯೇ ಮನಗೆ ಕೆಲುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ನೋಕರರು ತಮಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ. 1,800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ. ತಪಸೀಲೋದಾರರ ಮದ್ದಾಗಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ದೂರಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿರಾಲ ಮೈಸೂರಾದ ಮೇಲೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ನಾಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಆಗಿರುವ ನೋಕರರನ್ನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವೀಸ್ ಮಾಡಿ ಪಡವೀಧರಾಗಿರುವ ನೋಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬರೀ ಉದ್ಯ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಪದಗಳು ಬರುತ್ತು ಅಷ್ಟು ಗುಮಾನ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ದಾಜ್ಯಯವರು ಒಂದು ಸೇರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಸ್ ಅಥವಾ ಸೇಲ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಒರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಡ್ಸ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಒರಿಯುವದನ್ನು ರೆವನ್ವಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಮಲಾರ್ಥರು,

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಡೆಪ್ಲೋಟ್ ಕಮೀಷನರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೇಲ್ಲಿಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೈಲನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೇ / ನೋಡಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇಕೆಬೇಕು? ಹೀಗಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಾಸು ಮಾಡಿದರು, ಯಾವಾಗ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಸೇರಿದಾಗ ಏನು ಪೊಸಿಷನ್ ಇತ್ತು, ಈಗೆನು ಪೊಸಿಷನ್ ಇದೆ, ಅನ್ಯಾಯವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಇರುವವರು ನೋಡಬೇಡವೇ? ಜತ್ತಿಯವರು ಬಹಳ ನುಣುಪಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು! ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅಸತ್ಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು?

ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೀ ವಿಜಾರಣೆನ್ನು ಪಟ್ಟಿಕೊ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಮೀಷನಿವರು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕುತ್ತಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೃಪಾಳುಲ್ಲಿ. ಅದಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಟ್ಟಿಕೊ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಮೀಷನಿನವರು ಸಲವೆ ಕೊಡಬೇಕು ಕಮೀಷನಿನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕೇಸು ಹೃಡೀಚೇನವರೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಹಜ್ಜಿನ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಡೆಯದಂತೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ

2.7.1964

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರತಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆ ಪಡೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪಮೋಷಣಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹೀ ಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೊಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಇತರ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಾಂತ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ಷಮದ ವಿಜಾರಣನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಪತ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ರೈತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು: ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ವೈಲೆಕ್ ಪ್ರಾಚ್ಯಕ್ಕಾಗಳಿವೆ. ಮಾಸ್ಟ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆ; ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೃತ್ಯಪಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ವಿನಂತಿರವರಾದರೂ ಮಾಸ್ಟ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಮಾಸ್ಟ್ರೋ ಪ್ಲಾನ್ನನ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕೆರೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಟ್ಟೊಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನಾಸ್ತಾದವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗೆಯೇ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಾರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪತ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಬರಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಲಿಗಾರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಾರಿವರು ಆಹಾರ ಧಾರ್ಗಾಳ ಧಾರ್ಗಾಳಾಗಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನಿಗೆ ಅವನು ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಡೆ ಪಡೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಇಂದ್ರರೂ ಕೂಡ

ನಾಯದ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶತ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ತಮಿ ಎನು ಅವನ ಖಿಚು ಏನು ಆ ಖಿಚು ಕಳೆದು ಏನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ: ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಏನಾ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಮೇಲೆ ಭಾರವನ್ನು ಹೇರಿದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಾಸ್ತ್ರಾಜಿ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ನೋಕರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ದೇಶದೇಶ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿ ಜವಾನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಗಾಗಳು ಪಟ್ಟಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಬೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಿರಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಪಟ್ಟಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದವ್ಯವ್ಹಾರ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡದೆ ಅಣಿವಾರು ಬೆಳೆ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಇಂಜು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಂಡಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ವಿದಿಸಿರುವುದು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡಾಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಕಂಡಾಯವನ್ನು ಹಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧಾದ ಮುಂದೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಗೋಕರ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚು ಹಬ್ಬಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಡ್ಡಾಗ ಬಾವಿ ತೆಗೆದರು ಏನುವಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಗಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದರೋಗಾಗಿ ಗಡ್ಡ ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು ಏನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಗಾಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು

6.7.1964

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರೆಂದು ಹೇಳ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ತರುತ್ತಾರೆ, ಸಹಕಾರ ತತ್ವಾಳು ಅಳಿಸಿಯೋಗತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು: ಎಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನವಿಟ್ಟು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನಿಷ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ. ಪ್ರತಿನಿಮಿಷದಲ್ಲಿಯೂ ಒಟ್ಟಿಗಾಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರಿಗೆ ಹೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಕಡೆಗೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೂರಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ತ್ವ ಉಳಿಯರೇಕು ಹಾಗೂ ಅವು ಬೆಳೆಯರೇಂಬುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಆಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯರೆಂದೆ ಇದೊಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸ್ವಯಂಪಾರಿಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಒಂದು ತರಗತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವರೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯವರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ವಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿಂದುವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಸೌಸ್ಯಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ? ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಾರ್ಯರು ಕ್ರೊನೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಈ ಸೌಸ್ಯಟಿಗಳ ಒಂದು ವಿರೋಧ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದೆಯೆಂದರೆ ಅದು ವಂಡದಿಂದ ಬೆಲ್ಲಾ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಇಲ್ಲವೇ ನಿರ್ವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕೊಟ್ಟಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಇಂಫರ್ಮೇಶನ್‌ಗಳೇ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಯೋಗತ್ವಿಳಿಸಿದವು. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ ತರಗತಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜನರ ಅರ್ಥಕ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಲಿ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಆ ಅಡಿಟ್‌ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದಕ್ಕಿಡಿ, ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ: ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇ ಇವರ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ವರಣವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಸೌಸ್ಯಟಿಗಳು ಉದ್ಯೂಹವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೃಪಾಡ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಮಾಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚನ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟ ಇನ್ನಾಧರೂ ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಜೂತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೂತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ರಿಕ್ಟನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ: ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ఆడళిత ఏకేంద్రీకరణ

13.7.1964

సాకారదవరు తందిరతక్క ఈ మసూదె బవళ మవత్కువాదుదు మత్తు ప్రాతిపర్యవాదుదు ఎందు హేఖుత్తారు. నిజ, నావు ప్రాతియన్న సాధిస్తేవెందు హేఖువుదక్క ఇదచల్లి అభివృద్ధిసబేకాద అనేక అంశాలన్న అవరు కాసిస్తిల్ల. ఈ తరువ నావు పంచాయితి, తాల్లూకు బోడో మత్తు జీల్లా పరిషత్తుగాలన్న మాదుత్తిద్దేవెందు హేఖుద్దిరి. ఇవ్వాలు రజనేంయాద మేలే సాకారద ఆదాయ ఎష్టు బరుత్తదే. ఎష్టేష్టు ఆదాయవన్న యావ యావ సంస్కారిగే కోదుత్తిరి. మంత్రిమండలద సంబేయన్న ఎష్టు కదిచే మాదుత్తిరి, మూలభూతమాగి ఇష్టు యణవన్న మత్తు కేలసగాలన్న అవరిగే వటిసికొట్టుమేలే మంత్రి మండలదల్లి ఎష్టు జన ఇరుబేహు. 27 జన ఇరువుదన్న 37 మాదుత్తిరా, హేగే మాదుత్తిరి? నిమగే మాదువుదక్క యావ కేలసవూ ఇల్లద మేలే మంత్రి మండలదల్లి కేలవు జన మాత్ర బేకాగుత్తారే. ఈ మసూదె కానూనాగి జారిగే బందరే ఎష్టు జన మంత్రిగలు బేకాగుత్తారే. వణ ఎష్టు ఉభాయవాగుత్తదే ఎంబుదన్న మంత్రిగలు తిలిసలిల్ల. ఈగ ఇరువ తాల్లూకు బోడో దిస్కో కైన్విల్లా ఇవ్వగాలిగే కేలసవన్న బేకాదష్టు వటిసిద్దేవే ఎందు హేఖుద్దిరి. ఆదరే విను కేలసవగాదే ఎన్నపుదన్న నోడబేహు. ఇవత్తు నొలారు పంచాయితిగళల్లి స్క్రీటిగళన్న హాకిల్ల. పంచాయితియల్లి 25 రేజిట్రౌషన్సగళన్న మాడిరాల అల్లియ స్క్రీటిరియన్న వగామాదువుదిల్ల, రస్తే కేలస మాదుత్త ఇల్ల, కేరే కేలస మాదుత్త ఇల్ల, నావు ప్రశ్నగాలన్న కేళింగాగ కేరే కేలస ఆగలిల్ల ఎందరే తాల్లూకు బోడిగే వటిసిద్దేవే. పంచాయితిగే వటిసిద్దేవే. జీల్లా బోడిగే వటిసిద్దేవే ఎందు నెప హేఖుత్తిరి. ఈ మసూదెయన్న తందిద్దిరి. ఆదరే ఇదర ప్రకార అధికారిగళన్న వగావశే మాడి జసాగ కేడచేశు ఎన్నపుదు నిములిల్ల ఎంబుదు ఎద్దు కాణుత్తాచే. తాల్లూకు బోడుగాళిగే ప్రైమరి శాలేగాలన్న వటిసిద్దిరి. లేకద పదరష్టు స్కూలుగాళా రిపేరియాగుత్తిల్ల. సూరక్ష 25 స్కూలుగాలు బిష్టు హేగుత్తివే. ఇంచు పరిశేషే మాదుచేకాదరే వథ్సాగిగే మోగి నోడబేశు. స్కూలీయ సంస్కారిగే బేకాద వణక్కాగి నీవే తేరిగేయన్న హాకికాళ్ల ఎందు ఉచారవాగి హేఖుద్దిరి; అవరిగే నీవేనూ హేళబేకాల్లిల్ల; మణ్ణుత్తరన్న దాన ధమ్మ కేడి ఎందరే కొచుత్తారె. అదక్క చెలడ్డ ప్రాతిపర్యవాద ఒందు మసూదెయన్న తందిచేవే ఎంబుదగా హేగాళికేళాబేకాద అవచ్చకే వినూ ఇల్ల. ఇదు అంధ మసూదె వినూ ఆల్ల. స్కూల్కెళ్ల విరలిల్ల. నరకచ్చై ఇళియలిల్ల ఎన్నపుంతే తీరంకు స్కూలవాగిదే. అంతర జిచాజియంతే ఇదే యావుదక్కే ఆగలే నిమ్మమ్మ కేళువ హగిల్ల, తాల్లూకు బోడో, జీల్లా పరిషత్తుగాలన్న కేళువ హగ్గ ఇల్ల. ఈ బిలోనింద విను అధికారవన్న

ಕೇಂದ್ರತ್ವೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಡ್ಡು ವ್ಯಾವಸ್ಯು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಈ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಗಸಂಭಳವೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ವಿಚಾರ ಒಷಣ ಬೆಂಧು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಕಾಜಿವಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ನಮಗೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಡಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೇಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ, ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನೇಳಿಂದು ತರಹ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ತರಹ ಹೀಗೆ ತಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಚುನಾವಯಿತನಾದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಿಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಂದು. ನಿಮಗೆ ಮುಂದಿನ ಚನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗೆ ತರಪೇತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಶಿಂಬಾಲಕರಾಗಿ ಸುತ್ತ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಏನೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಾಲ್ಟಿಪ್ರೋಮ್ಹೊಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ತರಪೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಪ್ತತ್ವಕ್ಕೆ ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಭೇರೆಮನ್ಯ ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಬ್ಳಾಕ್‌ಪ್ರೋಚ್ಯು ಚುನಾವಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸೀರೆ ಕೊಟಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವುದು ಇಂಥವು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಆಪ್ತತ್ವಕ್ಕೆ ತುನಾರ್ಕಿಗಳೇನು ಒಳ್ಳಿಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಬೆಳಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಭಾಗ ಚುನಾವಕ್ಕೆ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೇನಾ ವ್ಯಾಟ್‌ರ್ ಚುನಾವಕ್ಕೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಕ್ಕೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಕ್ಕೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಚುನಾವಕ್ಕೆ ತಾಸನ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗಿ ಒಳ್ಳಿ ಮನುಷ್ಯ ಕನ್ನಡ ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಾಕಾರ, ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಬಿಂಬಿ ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಲ್ಯಾಮೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯ ಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಎಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾತ್ರಿಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯವಾದಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಕ್ಕೆಯಾಗುವಾಗ ನಾಲ್ಕುಕುಟ್ಟು ಬೇಂದೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರೋಕ್ರಿಡ್‌ಗಳನ್ನಿಷ್ಟು ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ನಡೆಸಬೇಕು. ಡಾಗೆಯೇ ಮೂರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದ ಚುನಾವಕ್ಕೆಯೂ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮತದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಮ್ಯ ಯನಾಯಿಸುವ ಅವಕಾಶವರಿಬೇಕು. ಪಾಲೀಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ತಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ಪರಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಚುನಾವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೇ ಅವಕಾಶ ವಿರಬೇಕಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಯಾಷಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ

9.3.1965

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆನೇಕ ಸದಸ್ಯ ಮಹಾನೀಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಜ್ಜೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದೆ, ಯಾರಾದರೋಬ್ಬಿ ಗುಮಾನ್ಯಾಸಿನ್ನು ಕರೆದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂತಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡು ಎಂದರೆ ಆತ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜೆನಾಗ್ರಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಜ್ಜೆಭ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರೇ ಕಾಟಾಜಾರಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಿದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಕೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬದಲ್ಪಡೆ. ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ನಾನೊಂದು ಎಮ್ಮೆ ತುತ್ತಿನೆ. ಅದು ಹಾಲುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೀನು ಮೊಸರು ಕಡೆದು ನಾನು ತಪ್ಪ ವಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಹಂಡಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ. ನಿಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರೆ. ನೀವು ಆಯಾಷಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತಾದೆ. ಈಗ ಬಜ್ಜೆಪ್ಪೋ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸಹೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಬ್ಬಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಜೆರ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ್ವಾರೆ. ಇಟ್ಟಿಪ್ಪಾಂದ ಜನರಿಗೆನು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇತರವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಬಜ್ಜೆಪ್ಪೋ ಜೆರ್ಕೆಗಿಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ ಈಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಪ್ಪಿಟಿಲಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳ ಮನಗೆ ಮೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಟ್ಟಿರ ಜೆರ್ಕೆ ನಾನೇ ಸಾವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸ್ತೇ ತಂದು ಈ ತೀವ್ರ ಬಿಕ್ಕಿಭ್ರಾಂತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಂತೆ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಬರಿ ಶಿಶಿಗೆ ಕಾರ್ರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಘ್ಯಾಷಾಯಿಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಇರುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧಾರ ಸಲರ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಇರುವುದೇ ಬರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಸಮಾರಂಭವ್ಯಾಂದರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ರೈತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಭಿಸ್ತವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ವಿಷ್ಣು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪವತ್ತು ಕೆರೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೂವತ್ತು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಆಶ್ವಸನೆ ನೀಡಿದರು ಅದು ವಾಗ್ಣಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಕರು ಒಂದು ನೋಟ್ ಸಾರ ಆಫೀಸನಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಮೋಗಳಿ: ಆದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳು ವಿಷಯಗಳಿಗೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸೇನ್ನೇ ಎಂದು ಸೋಣ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ವಿಷಯ ಪನಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿ ಡಿಜಿನ್ ಕೆಮೆಣಿಕರ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ವಾಪಸು ತರಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಿಂತು. ಈ ರೀತಿ ಸಾರ್ಕ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಗಳಿಯನ್ನು? ಆನಂತರ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯ

ಉವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಆಲೋರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಎಂದರು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುಗ್ಗೆ ಆ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಓಗೆ ಬರೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗದ ಮಾತುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗಾಗಿ ವಿಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಘಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಸ್ನೈಮಿನಲ್ಲಿ ಕಿರುಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಾದಿತ ಬೀಜವರಿಯನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ನನಗಂತಾ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಫೀರಿಯ ಅದಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಡಬೇಕಾದೂ ಅಮಾರೂ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಬಾ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಬಿನ್ನಿ ನಾಳೆದ್ದು ಬಿನ್ನಿ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಂದರೆ ವತ್ತಾರು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ನಮ್ಮಂಥ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೇ ಅವರು ದೇವರಿಗಳಂತೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು? ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವುಗಳೂ ಕೂಡ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕ ಒಂದಿಂದ ಲಾಯಾರುಗಳ ವಾಗೆ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಅಫೀಸಿಗೆ ಅಲೆದಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಜ್ಞ ಒಂದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಮೌದರೆ ಅವರು ಅಜ್ಞಿಯ ಮೇಲೆ ಆದರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತೇಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆ ಅಜ್ಞಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ; ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಾಪ್ಪರ ವ್ಯಾಪ್ತಿರ ಜಮೀನು ಒಂದಿಕೆಯಿಲ್ಲವ ಅಜ್ಞಿಯನ್ನು ಒಂದಿದು ಹೋದರೆ ಅವರು ಜಮೀನು ಮೀಸಲು ಜಮೀನು ಆಗಿರಲಿ. ಗೋಮಾಳವಾರಿಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬಂದು ಎಂದು ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಕರ್ಪೆರಿಯವರು ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ವಾಗೆ ಆಗಂಧ್ಯರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಿಂಕಾಸಿನ ಗೌರವವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಯ್-ವ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮುನ್ಹಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ / ಅಪಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಅಂತಿ ಅಂಶಗಳಾಗಬಾರದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರಾಚೀರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಬೆಳೆಯಲಾಯಿತು; ಎಷ್ಟು ಜನ ಅನ್ವಯಿಸಿದರು; ಎಂಬುದನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆತ್ತರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿ

ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸೋಡಿದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೈತಿಕ ಬಲ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ; ಎಂದು ಅನ್ನಿಮುಖದಿಲ್ಲ ನೂರಾವಲವತ್ತು ಎಕರೆ ನೇರಾವರಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಮಿರದ ನನ್ನಿಧಿ ಎಕರೆ ನೇರಾವರಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಸುಳ್ಳ ಮಾಹಿತಿ ನೇಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಂಯಾದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗಲೇ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮಿಂಡಿಗೋ ಅಥವಾ ಜಿತ್ತಮಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಾರ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಾರು ಅಶ್ವಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಾರೆ ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಅಶ್ವಸನೆ ನಿಜವಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಸನೆಗಳನ್ನು ಈದೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ವಚನಪ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಲೀ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಿಷ್ಟೇ: ಕೊಟ್ಟಿ ಅಶ್ವಸನೆಗಳನ್ನು ಈದೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ಗೌರವದಿಂದ ಬಾಳಕೇ ಹೋದರೆ ರಾಜಕಾರಣೀಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಅಸಪ್ಯಮಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಮಸೂದೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇನೋ ತೀರ್ಣಯರ್ ಮೇಲೆ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬಂದಿದೆ. ಟೂ-ಟಿಯಿರನ ಮೇಲೆ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬಂದಿದೆ. ಟೂ-ಟಿಯಿರಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಟೈರ್ ಬೆಲೆ ಬದಳಜಾಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತೀ-ಟಯುರ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗೇಕೆಂದು ವಲ್ಲಿರಿಗೂ ಆಸೆಯಿದೆ. ಅದನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ರೇಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅಗಿಲ್ ಮೊದಲನೇ ಮೀರಿಟೆಗೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲು ವಹಿಸ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಭೇರ್ವ್ ಇದು ಸಾಮಿರ ವಿಚೇ ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋಡ್ ಇವತ್ತು ಸಾಮಿರ ವಿಚೇ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಿ: ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆ?

‘ಮಂತ್ರಕ್ಷಿಂತ ಉಗುಳೇ ಜಾಸ್ತಿ’
ಶೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಚಚೆ

12.3.1965

ಶೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ‘ಮಂತ್ರಕ್ಷಿಂತ ಉಗುಳೇ ಜಾಸ್ತಿ’ ಎಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಇದುವರಿಗೆ ಯಾವ ಪೀಠಾವಾದ ಘಟನ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೈಲ್‌ಎಂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಸಪ್ಲಾನ್‌ಮರು, ತಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಂತಿಕ ಸಿಭ್ಯಂದಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಿಭ್ಯಂದಿ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೇರೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಣ ಬರುವ ತರಕ ಸಿಭ್ಯಂದಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಸಿಭ್ಯಂದಿ ದೂರಕುವ್ಯಾದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು-ಹದಿನ್ಯಂದು ಲಕ್ಷ ಪರ್ಕ್ ಲೋಡ್ ಇದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಬ್ರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏರಡೇ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಬೇ ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಬ್ರ್ -ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪರ್ಕ್ ಲೋಡ್ ಇರಬಾರದು.

‘ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು’

ಹನ್ನೆರುಮಾವರೆ ಹೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳಕ್ಕು ಹಿಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಭಾರೆ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಜ್ಞಾನೀಕರಿಸಿದೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಹೇವಲ ಒಂದು ಹೋಟ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾರ್ಜನವಾದೀತು ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟರುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರ ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬಹುದು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಜನ: ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಸರ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ನೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಏನವ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹೊಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬದಲು, ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಸರ್ವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಮಂತ್ರಿಯಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿ ಅರ್ಜ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳ ವಂತದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಮೋಗಿಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲವರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ನಂತರ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಫೇರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಜನಸ್ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿ ಅರ್ಜಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನಸ್ವಾಗಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರವಾನಾಗೆ ಮೂವತ್ತು-ನಲವತ್ತು ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಥಾಂಪ್ರೋ ಖಿಚಾಗೆಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲಾ ನೇಡಿದರೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರ್ಭಾಧ ತೆಗೆಯಿರಿ. ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಬೆಕಾಡಪ್ಪ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ದೂರದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪರಿಜಯವಿಲ್ಲದವರು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಇನಾಂ ಅಬಾಲೀಪನ್, ಸರ್ವಸೆಚ್ಚಲ್‌ಮೆಂಟ್, ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗುಡ್ಡೆಹಾಕಿ ಉರೂರಿನ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಯ ಮನೆಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ಹಣ ಖಿಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು ಖಿಚಾದ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗೆಬೇಕು ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ.

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲ್ಯೂಸ್ನಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ಎಂದು ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ

ಮಾಡಿದರು ಅದೇ ಸರ್ವಕಾಲಿಕವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾಡಿದುದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನೀಗ ಏಕೆ ತೆದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದು ಈ ಸರ್ವರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಫಾರ್ಮರಿಟಿ, ಸಾಲ್‌ಮಿನಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಭಡಗಿಸುವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಗುತ್ತಿರ್ದಾರ ಅನಾನುಭವಿಯಾದೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕಾರಣ ಈ ಲೈಸೆನ್ಸಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಜ್ಯೇಶ್ವನ್ನೆಡೆಯೇ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಲಿ, ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದವನು ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅತನಿಗೆ ಜುಲ್ಯಾನ್ ದಾಕೆ. ಅಥವಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೂ ಈಂಥ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಗುಣಮುಚ್ಚದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ ಅತನಿಗೆ ಹಲವು ಸರ್ಬ್‌-ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು; ಸರ್ಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಾಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸರ್ಬ್‌ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೂಂದಾಣಿಕೆ ಸರಿಯಾದರೆ ಒವರ್‌-ಸಿಯರನೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರದ ಹೀಗೆ ಮರುಪಯೋಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವರದವರು ರೈತರಿಂದ ಡಬಲ್‌ ಕಂದಾಂರುವನ್ನು ವಸ್ತೂಲು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣ ಹೀಗೆ ಮರುಪಯೋಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೇರಡಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಗೆ ನೇರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೇರಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಹದಿನ್ಯೇದರಷ್ಟು ಭಾವಿ ನೇರಾವರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬವಳ ಕಡಿಮೆ ನೇರಾವರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ನೇರಾವರಿ ಪ್ರಾಚ್ಯಕ್ಕೆಗಳೂ ಕಾರ್ಯಗತಪಾಗಿಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಮೀರ್ಜ್ ಅವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೂರೂರು ದ್ವಾರ್ಮ ಕಟ್ಟಿಲು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಮನಃ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಪಂತರಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಚ್ಯಗೇಳಿಕ್ಕುವುದೆಂದು ಸರ್ವರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸರ್ವರದ ಹಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಎಸ್ಟ್ರಾಟ್‌ ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತು ದೇವಾವನ್ನು ದಾಖಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ, ಅನುಕೂಲವಾಗುವುಂತೆ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟನಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಯವಾಗಳಿಂದ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಂಡುಬಾಕಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗಾದರೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ / ಹಿಂದೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ತುರ್ಜಿಯವರು ತಾವೇ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ವರ ಯಾಕಿರಬೇಕು. ತಾಸನ ಸಭೆಯಾಕಿರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇವರೇಕಿರಬೇಕು. ಈ ದೇವರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಅಸೆಯಿದ್ದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂದ

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂಲ್ಯೇಸಬೇಕು. ಈ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಚ್ಚಿ ಹೋಗುವುದರೆಂದರೂ ಗಾಗಿ ದೇರುವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಡುಪಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನ್ನೇ ಮೂವತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಪ್ರಮಾಣ ಮೋದಾಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಾಂಶಲ್ಲಿ ಅವರಕರೆಯ ಜನರೇ ಸೇರುವುದರಿಂದ, ಅವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರವೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರುಗಳಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಲೇ.

ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲ ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ್ದರು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಮತ್ತು ಆವಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಪಾಸ ನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಜೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಸಮಾಜಾರ ಕೊಡಕೆ ಮೊಲೀಸರ ಸಮವಸ್ತು ತರಿಸಿ ರಸಾಯನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಸತ್ಯವಿಚಾರ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಸೆರಂಟ್‌ ಹಾಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಇದೆಯಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೊಲೀಸರೇ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾಯಿದೆ ಮುರಿಯುವಲ್ಲಿ ಪಾಮುಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನದನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಜಲು ಮರಕ್ಕೆ ಹೆಂಡ ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಮೊಲೀಸರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಈ ದೇರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದವು ತಾವು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿರ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅರಸಿಕರೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ್ಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳನಿಂದ ಇದು ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಏರಡು ಕೊಲೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಸಾಲಂದು.

ಅಯಷ್ಟಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಚರ್ಚೆ

9.3.1966

ಈ ಅಯಷ್ಟಂತೆ ಹೇಗೆಯೆಂದೆ The Bridge is in danger go slowly ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಹಾಕಿದಂತಿದೆ. ಬವಳ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ, ತುರುಪರಿಸ್ತೀ, ತೆರೀಗೆ ಮುಂತಾದವರ್ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಡಿಫನ್ಸ್ ಆಥ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸರಿಸಿ, ಬೈಲಿಗೆ ಕೆಣಿಂಸಿ, ಚುನಾವಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಮನುಧರ ಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯಂತ ದೇಶಮೈಲ್ವಿಯದ ಕೆಲಸ ಜೀರ್ಣಗಂಡಿಲ್ಲ ಹೀಗಾದೆ ಜನರು ದಂಗೆಯೇಳಬಹುದು. ದೂರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಉದ್ದೇಶನ್ನು ಪರಿಶಾಮಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿಮಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬಗರಿಯ ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಜಾರರನ್ನು ಒಂದನಾಡಲ್ಲಿರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಮ್ಮೆ ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿತರಭ್ರಮವರನ್ನೇ ಜೀಲಿಗೆ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವೇನು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿ ಖಾಕಾರನ್ನೇ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನೋಪರ್ಯೇಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ದಾಸರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೂ ಕೃಷ್ಣಾಯೇಜನೆಯನ್ನು ಅಲಮಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಾರಾಯಣಮರಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಒಂದು ಕಟೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೆಡು ಮನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಏಕೆಕ್ಕುಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀರ್ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಹಣ ಕೂಡುವುದು ಹೀಗೆ ಹಣ ಮೋಲು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲಾರವು. ಮೆದಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತಪೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಕೊಡುವುದರಲ್ಲೇ ಯೋಜನೆಯ ಬಹುಪಾಲು ಹಣ ಮುಗಿದು ಹೊಗುತ್ತದೆ ನಾಲ್ಕೆಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯಾ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ನೋಡಿಕಂಡು ಮುಂದಿನ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರಾಸ್ತನ ಸಭೆ ಕರೆದು ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯವುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಯ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಸಲ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೇ: ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಪ್ರಮಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಎಂಟು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗಲ್ಲಿ ಮಾಹಾಚನಾವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ನಿಲಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನ ಇಸತ್ತೆ ಸಾಫ್ತಾನವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಖಿಂಡರು ಮನಗಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ರಚನಾತ್ಮಕ

ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಇರುತ್ತೀರಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಎಪ್ಪಾರುಮಣಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಿರಿ? ನಿಮಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳ ಅಂತ್ಯವಿದ್ದೆ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ. ಈ ಸಫರಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ ಪರ್ಸಿಂಟ್ ಕೈವಿಶಿ ರಜ್ಸಾತ್ಕರ್ಮಾಗಿ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ, ಎನ್‌ಇ.ಎಸ್ ಬೇದವೆ ಬೇದವೆಂದು ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಲ್ಡಿಕರಿಸಿ ನಾನೊಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಿನೇ; ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸ್ತು ಅರ್ಗಳ್‌ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್‌ರಲಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಏನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರಿಗೆ ಗೆತ್ತಿಲ್ಲ ಎಸ್‌ಬಿಎಂಟಿಗೇ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಳಿಗೆ ಹಣ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ವಿಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮುಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ವೀಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಇನ್ನೊಂದೆಂದೆ ಅರಣ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನೇ ಕಡಿಕಡಿದು ಅರಣ್ಯ ನಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಹೋರಣ್ಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದುಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಕಾಂಪೌಂಡು ಮಾಡಿ ಎಂಟುನೂರು ರೂಪಾಯಿತೆಗೆಂದೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಒಂದು ಸಲ ಕಾಂಪೌಂಡು ಮಾಡಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಮರ ಕಡಿದರೆ ಮನ್: ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿರುಕ್ಕಾಂಥ ಆದಾಯ ಮೊಲಾಗೆ ಕಾಪಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಹೋರುತ್ತೇನೆ. ಅಪಾದಿತರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ದಾಖಿಲು ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಲಿಖಿತ ಅಡಂಬ್ರ ಪಡೆದು ಹೋಳಿ ನೇರುಮಾತ್ರಕೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯವುದಿಲ್ಲ.

ಇದೀಗ ತುರಸ್ಸಿತಿಯಿರುವುದರಿಂದ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರು, ಕಾನೂನು ನಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಜಾರವಾಡಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾನೂನನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿ, ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿ, ನೀರಾವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ನಾನೊಂದುಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾಗದಮನ್ಯ ತಮಗೆ ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಡ್ಡಿಗೆ ಮೇಲೆ ಜರ್ಜ್ ನಡೆದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ದೇರಿಸಿಸ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಕೊನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜರ್ಜ್ ಮೊದೆದು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

This is not at all a government that is only a private limited company with unlimited profit for their also concern just like our old east india company

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಸರಿಪಡಿಸಿ

10.3.1966

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರುವ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಜೆಂಕಿ ಮಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾರಪಿಣಿ. ಆದರೂ ನಾನು ಕೊಟ್ಟರುವ ಕಾಲಾವಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಡೆಗೋಡರು, ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ನಿಷಸಂಗತಿ. ಆ ಬ್ಲಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜೀಮುಗಳು ಬಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಗೆ ಸೇರಿದವೇ ತಪಸೀಲ್ಲಾರಲಿಗೆ ಶೇರಿದವುಗಳೇ ಆಧಿಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದವುಗಳೂ ಎಂಬುದು ಇತ್ತುಫಾವಾದರೆ ಮೂರಿಲನೇ ಏಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಯಾರಾದರೂ ಯಾವುದಾದೂ ನಾಟಕ ನೇರಿದಲು ಮೇರಬೇಕಾದೆ ಜೀಮು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆಯ ಮೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಜೀಷಿಸ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಜೀಮು ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷಯತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ, ದೈತರಿಗೆ, ಖೀಜ-ಗೊಳಿಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಕಾರ ರಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರೆಂದು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಂದೋಲನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಭಾಗವಿಸಿ. ದೈತರಿಗೆ ಕಾರ ರಾಗಿಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಿಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಡಿ.ಇ.ಆರ್. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಮು ದಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾರು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಒಪ್ಪಿಸಿದೆ. ದೈತರಿಗೆ ಖೀಜ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು, ಮಂಧ್ಯಕ್ಕೆ ಒರೆನಿದ್ದೇವೆ ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಒರೆದ್ದೇವೆ ಸೋಸ್ಯುಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರು. ಸೋಸ್ಯುಟ್‌ಗಳವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾರು ಯಾರು? ಸೋಸ್ಯುಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ದೈತರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ವಾಗು ಗೊಳಿರುದೆಹಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಯಾಲ್‌-ಕಟ್ಟಪ ರಿಪೇರಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಧಿಕಾರ ಬೇರಾವುದಾದೂ ಇಲ್ಲಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ಜೀಷ್ಟಾಸೆಯಿದೆ, ಆ ಹಾಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಬೀ.ಡಿ.ಪಿ.ಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮೂರೆತು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಈಗ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕುಗಳು ‘ಸೂಕ್ತ ಲೋ ಜುಲ್ಲಾ’ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆಯಿಲ್ಲದ ಒಳ ಬಂದಿದೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಮೂರೆತ್ತದೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾನರನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಜಲ ರೇವರಕೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಗಂಜಲ ತೇವಿರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಇನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಕಾರು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನೇಕ ರೈತರು ಇದುನೂರು ನಾಲ್ಕುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಖಿಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪಾಪ ಅವರಿಗೆ ನೀರೂ ಹೋಯಿತು ಬಿಡ್ಡಿದ ಬೀಜವೂ ಹೋಯಿತು ಒಂದು ಅಣೆಯಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಸೋಲಮಾಡಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀ ಹೋಯಿತು ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕು ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು ಹೀಗಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಬೀಳುವ ಅವಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿರಿ ಮುಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾವು ಜನರನ್ನು ಕಾರು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಯಾರ ಮಾಡಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ದಾರಿ ತೋರುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮೊದಲು ಮೊಲೇಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಪಾಪ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇಮೋ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೇಮಾ ಬಂತು ಆದ್ದರಿಂದ ಖಾಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಅವರಂತೆಯೇ ಮುಖಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಕಲಸಗಳು ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ.ಇ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಹಸಿಲ್ಲಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ವಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಹಿಸಿ.

ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ

11.3.1966

ಶಾಂತಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದವು ಹೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಕಲಬರೆಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವರದು ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೇ ಆಗಿರಲೆ ಅದು ಲಾಭಧಾರ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಲಬರೆಕೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯ-ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಗೋದಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒದಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೈಸನ್ನು ಬರೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷಿಸಿದ ಗೋದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಲು ಮ್ಯಾಂಗನೈಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಲು ಕೊಂಡ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ (ಪ್ರಾಸ್ಟಿಕ್ ಬೆಲೆದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಗೋದಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತೋರಿಸಿದರು) ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧಕ್ಷರಿಗೆ ಕರುಣಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೈಸ್ ಅದಿರು ತಂಬಿದೆಯಂದು ತಾವೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಲ್ಯಾಸ್‌ನ್ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾರಾಟದ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಲು ಮ್ಯಾಂಗನೈಸ್ ಅದಿರು ಬರೆತ ಗೋದಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಶಂಕಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಂದು ಕೊಲೆಗಳು, ದರ್ಮಾಡೆಗಳು ನಡೆದು ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಿದೇ ಹೋದರೆ ರಕ್ಷಣುವ ಹೊಸೆ ಯಾರದು? ಹೊಲೀಸ್ ರು ಹಣ ಬರುವ ಕಡೆನಿಂತು ಲಾರಿ-ಬಸ್ಸಾಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಕಳ್ಳುಹಣ್ಣೆ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಕಲಬರೆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಿಲಕ್ಷ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಬರೆಕೆಯಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮೋಗಿ ನೋಡಿ ನಾನು ಈ ಕಲಬರೆಕೆ ಗೋದಿಯನ್ನು ಯಾವ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತಂದೆ ಅಂಗಡಿ ಲ್ಯಾಸ್‌ನ್ ನಂಬರು ಸಮೇತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕಲಬರೆಕೆ ಗೋದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊಲೀಸ್ ರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸಲಿ.

ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ

4.4.1966

1966ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೈಸೂರು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್‌ಶ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಫ್ರೆಷನ್ ಅನ್ ಪ್ರಾಸೆಂಜರ್‌ ಅಂಡ್ ಗೂಡ್‌ ಅಮುಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೇಶ್ಯತ್ವಿನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮಿ ಪಡೆದಂತೆಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ರೋಡ್ ಚ್ರಾನ್‌ಮೋಟ್‌ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನೇಕ ಲೋಪದೊಂಬಾಳಿವ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್‌ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಮಾನಗುತ್ತಿದೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಕೊರ ಮಾಡಲೇಕ್ಕೆ ಸರಕು ಸಾಗಣಿಕೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚು ತಗುಲುತ್ತದೆಯೋ ಆದೇಶ ಬಿಂಬಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಥಿರಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರಯೋಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಚ್ಚು ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೋರಿಯುತ್ತಿರುವೋ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಂಡಳಿಗೆ ವಹಿಸಬಾರದು. ಮಂಡಳ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ ದೇಶಗಳ ಕ್ರಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸವಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಒಿಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಕೊಲಾಬರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಮುಂಜೆ, ವಿದೇಶೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸವಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಶಾಸಕರ ಸಲದೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದರೆಯೇ ವಿದೇಶೀ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯ ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ತೊಡಗಿಸಿ ಕ್ರಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ತಮ್ಮ, ನಾನ್ನನೇ ಪಂಚಮಾತ್ರಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೇಲ್ತಾವ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟು ಮೇಲ್ತಾವ ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೇಸಾಯಗಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ತೊಂದರೆಯಿರುವುದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರಗಾಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಈಗ ರೈತರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಭಕ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಕೆಸ್‌ಪ್ರಾದರಿಂದ ಮೂರಿಕೆಯಾಂದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಾತ್ಮಿಂದು ರೂಪಾಯಿ ವಿಚ್ಛಿಂಧಿಸಿದ್ದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಹಣ ಲಾಘವಾಯಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ

ಓತ್ತುಕುರುಗಳನ್ನು ಬುಲ್ಲಾಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಜಮೀನನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

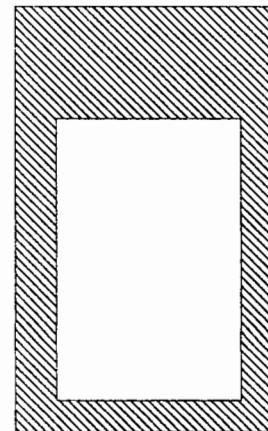
ಇನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೆರಿಸುವಂತೆ ಎಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು ನಾವು ಕೂಡ ಒಂದು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದು. ಈಗ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಂತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಬಂಗಾಳವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುದಾನ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರಾಬಿದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗುಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಿರಬೇಕಾದ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯೋಣ ರಾಜ್ಯನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡೋಣ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದದಲಿಗೆ ಮೋಗಿ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿ. ನಮಗೆ ಬಿರಬೇಕಾದ ಹೊಮ್ಮೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಹೊಂದು ಬರಲಿ ದೇಹದ ಪ್ರಾಣಿ ಪುರಿತವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವೇದಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತುಪ ತಂದು ನಮಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ತನ್ನ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರುವ ಯೋಜನೆ ಘಳ್ಳುವಾಗಲಿ; ರಾಜ್ಯಕಾರಣಗಳ ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕನಂಖನ್ನು ಹೇಳಿ ಜನರನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಮತ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ಬಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಉಕ್ಕಿನ ಬ್ಯಾಪ್ತ್ ಕಾರ್ಬಾನ ತಪ್ಪಿಮೋಗಲು ಅಂತ್ರದ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರೂ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಾಮರಾಜರೂ ಕಾರ್ಣಿಕಾರಿದ್ದಾರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಂತ್ರ ಮದ್ರಾಸಿನವರೇ ಹೊಂದೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ರಾಜಕೇಯಕ್ಕೆ ಹೆದರ ಬೇಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ದೃಢತಾದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯಂಯುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಏಂದು ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* * *

ಭಾಗ ೨

ಅಳಿದ ಮೇಲೆ

ಭಾಗ III

‘ಅಳಿದ ಮೇಲೆ’

ವಿಧಾನ ಸಚಿಯ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯ

ದಿಸೆಂಬರ್ 28 ಸೋಮವಾರ ಸಮಾರ್ಹಗೊಂಡ ಅಧಿವೇಶನ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮೃತೇಶವರ್ಮಾರ್ಥಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ದಿನಾಂಕ 7.9.1992ರಂದು ನಿಧನರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ನಿರ್ಣಯ: ತಿಂಡಿಲು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಸಮಾಜವಾದೀ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಅಯ್ಯಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ಧಪೂರ್ವವಾದು ಒಳಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು. ತಿಂಡಿಲು ರೆಗ್ನ್ಲೇಟೆಡ್ ಸಮಿತಿ ಕುರಿತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾರೆಕೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದುದರ ಜೊತೆಗೆ, ದೀನ-ದಲಿತರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತುಳಿತಕ್ಕೂಳಗಾದ ದೀನ ದಲಿತರ ಮರ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಿಸಿದ ಕೆಂಪ್ ಶ್ರೀಯುತರಂತ್ರ.

ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ

ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ಧಪೂರ್ವವಾದು ನಿಧನರಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ವಿಧಾನ ಸಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಕ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ರಾಜಕೀಯ ಧರ್ಮಿಣರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲೆಂಗಪ್ಪ, ಮಹೇಶ್ವರಿ ಬಾಳಪ್ಪ ಇತ್ತಾದಿ ಹಲವು ಜನರ ನಿಧನದಿಂದ ಕಾರಣಿಕ ನಾನಾ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಜನ ಶಾಸಕರು ಮಂತ್ರಿ ಮಹಾಂದಿರಪ್ಪನ್ನಾಗಿ ಬಿ. ಬಸವಲೆಂಗಪ್ಪನ್ನರ ನಿಧನದಿಂದ ಶೋಕತಾಗಿ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾರಣಂತಹ ಬದುಕಿ ಬಯಲಾದ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ಕುರಿತು ಸಂತಾಪದ ನುಡಿ ಯಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶದ ದೋರೆಯಾಯಿತು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಂತಾಪ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್.ನಾರಾಯಣ ಕುರಿತ ಸಂತಾಪ ನುಡಿಗಳು ಅಡಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಸಂತಾಪ ಗುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದವಾಯಿತು.

ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುದ್ದಿ ವಾಡದೆ ಬಡಜನರ ಹಿತವರಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ಪಿ.ಆರ್. ತಮ್ಮ ನಿಧನದಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ಗುಳಿದೆ ಅಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು.

‘ಸದನದಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳು’

ಕೆ.ಪೀ.ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಜನಪದ ಮುನ್ಹಿಲದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ನಾಗಸಂಭಿಗೆ ಮರದಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮಾತು ತಿಪಟಿಯ ಪರಿಸರದ ಸೋಗಣಿನಿಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ನುಡಿಮೆಚೆ ಇರಾದು ಮಾತು ನೆಲ್ಲಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತಾಡುವರಳ್ಳಿ ಅಗ್ನವರಿಯಾದೆ ಮನುಷ್ಯಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒಂಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏಮಲ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹತ್ತು ಮಾತನ್ನಾಡಿ ಏಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ ಬಿಂಬಿ ಬಂದು ಅಣಿ ಮುತ್ತಿನಂತರ ಗಾದೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿ ಮಾತಿನ ರಸ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನಪದದ ಜೊಣ್ಣಲ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದ್ದ ಗಾದೆಗಳು ಕೆ.ಪೀ.ರೇಯವರ ಒತ್ತರಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರಾಲಿದ್ದವು ಅಗ್ನವರಿತು ಅವನ್ನು ಜಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಧಾನ ಸಫೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತಿಗೆ ನಿಂತರೆ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಮುಕ್ಕು ಘಲಗಳಂತೆ ಮೂರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ತವಕ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಯೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರೇಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರ್ಥ್ಯಾ ಉಂಟು.

ಸದನದಲ್ಲಿ ಯೇಸರವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪದವರಿತು ಗಾದೆಗಳ ಜೇತೇಂದ್ರಾರಿಗುಳಿಗಳನ್ನು ನುಂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನುಡಿ ಹಾಸ್ಯದೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಡ ಮಾವಿನಂತೆ ಇಡಿತ್ತು. ಅವರೆಂದೂ ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಗಾದೆಯೋಡನೆ ತಟಕ್ಕನೇ ಗಂಭೀರ ನುಡಿಯಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತು ಸವುರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆ.ಪೀ.ರೇ. ಯವರು ಸದನದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ಗೊಳಿಸಿದವರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆದುನುಡಿಯ ಸೇಬಗನ್ನು ಮರೆಯಿಸಿದವರು.

ಗಾದೆಗಳು:

1. ಅಳ್ಳಿ ನೂತನದ್ದು ಅಳ್ಳಿನ ಬುಡಿದಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲದು
2. ಗಡ್ಡಕ್ಕಿಂತ ಬೆಂಕೆ ಬಿದ್ದ್ಯಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದರು.
3. ಹೇಳೆದೆಯೂ ಹಿಂಬಾ ಅಂದರೆ ಬಂದೆ ಗವಾಕ್ಷೀಲೀ ಅಂದಂಗೆ
4. ಮಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಬುಗುಳೇ ಜಾಸ್ತಿ
5. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ನಾನೊಂದು ಎಮ್ಮೆ ತರುತ್ತೇನೆ ಅದು ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ನೇನು ಮೋಸು ಕಂಡು ನಾಗೆ ಪುಪ್ಪ ದಾಪು ಎಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಲಿಗ್ಗೆ ಹಂಡಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ.
6. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪರಲೀಲ್ತಿ - ನರಕಕ್ಕೆ ಇಂದಿಲೀಲ್ತಿ

7. ಉರದನ ಕಾಯ್ದು ಮೊಡ್ಡ ಬೋರ್ಗೋಡ ಅನ್ನಿಸಿ ಗೊಂಡಂತೆ
8. ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೊದಿಕೆ ಮೊದ್ಡ ಕೊಂಡರೆ ತಿಗಣ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಳಿಗೇ ರಕ್ತ ಹೀರಿದವು
9. ಬುದ್ಧಿ ವೇಳುವವರ ಒಂದೆ ತಿರುಗು ಸಾಲಗಾರರ ಮುಂದೆ ತಿರುಗು
10. ಕಡ್ಡೊಯಿ ಇದೆಯೇನಪ್ಪ ಎಂದರೆ ಮಂಚಿಂಬಲ್ಲಾ ಮುಂದಿ ನಾಯನ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಕೋಣ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿ ನುಡಿಸಿದಂತೆ
11. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಪಕ್ಕ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ್ದಂತೆ
12. ಸಾಬಿರಾಗಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಬಿದ್ದಾಗ ಭಾವಿ ತೊಡಿಸಿದರು
13. ಹಲು ಒಂದಿ ಕೊಂಡ ನಂತರ ಹಸುವನ್ನು ಕಾಟಿಗಟ್ಟಿದರು.
14. ಓಡಿ ಹೋಗುವ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಾಹುತ್ವಕ್ಕೆಯೇ?
15. ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ದಾಸಯ್ಯ ಮ್ಯಾ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ನಾಮಾ ಬಳ್ಳಕೊಂಡ
16. ಮೋಗೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಗಡಾರ ಒಂದು ಕೇಡು
17. ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗಳು ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ
18. ಎತ್ತು ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗೋಣಿ ಹಾರಿತು
19. ಭಾವಿ ತೋಡುವುದರೊಳಗೆ ಗಡ್ಡ ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು.

* * *

ಭಾಗ ೪

ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪರವರ ಸಂಕೀರ್ತ
ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು

ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಧರ್ಮಪತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಚನ್ನಮ್ಮೆ

ಮಗಳು ಅನುಮಾಯಮ್ಮೆ ಅಳಿಯ ಎಸ್.ವ್ಯಿ. ಹಾಲಪ್ಪ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟು ಮುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮುಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೀಖಿಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ	ಮೈಲಿ. ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಡ್‌ಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20-00
2.	ಎಸ್. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪ	ಡಾ॥ ಸಂದೀಪ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	15-00
3.	ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ	ಮೈಲಿ. ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಡ್‌ಯ್ಯ	15-00
4.	ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ	ಡಾ॥ ಪಿ. ಜೀವನ್ ಕುಮಾರ್	20-00
5.	ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್	ಡಾ॥ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20-00
6.	ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ	ಡಾ॥ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15-00
7.	ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ	ಡಾ. ಅರ್.ಎಂ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್	15-00
8.	ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ	ಮೈಲಿ. ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಡ್‌ಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15-00
9.	ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು	ಜಿ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15-00
10.	ಕೆ.ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂ	ಡಾ. ಏಷ್ಟ್ರೋ ಎನ್. ಭಟ್ಟ	15-00
11.	ಕೆ. ಮತ್ತಸ್ವಾಮಿ	ಜಿ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂತ್ತಿ	15-00
12.	ಟಿ. ಸಿದ್ದಲೀಂಗಯ್ಯ	ಜಿ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಮೂತ್ತಿ	20-00
13.	ಜಗಳೂರು ಇಮಾಂ	ಜಿ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15-00

14.	ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ	ಡಾ. ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ	20-00
15.	ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಷಿಲ್ಲಾಯ	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	20-00
16.	ಹೆಚ್.ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ	ಪೆಶ್ಲಿ ಬಿ.ಎನ್. ಚಂದ್ರಯ್ಯ	20-00
17.	ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ	ನಂಜಯ್ಯ ಹೊಂಗನೂರ್	20-00
18.	ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ	ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್	15-00
19.	ಜೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ	ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎಂ.ಪಂಚಾಕರಯ್ಯ	15-00
20.	ಗಂಗಾಧರ್ ನಮೋಶ್	ಡಾ. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15-00
21.	ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ	ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಲಾರ ಕುಲಕುಣಿ	15-00
22.	ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್	ಉತ್ತಮರ ದ್ಯುತೋಟ	20-00
23.	ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	15-00
24.	ಅಡೇಚ್. ಸೇತ್ರ್	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15-00
25.	ಸಿ.ಎಂ. ಅಮುರ್ಗಂ	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15-00
26.	ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್	ಶೇಷಚಂದ್ರಿಕ	30-00
27.	ಬಿ.ಎಲ್. ಸುಭಿಮೃ	ಡಾ. ಡಿ.ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಗಾಡ	15-00
28.	ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣಿ	ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್	20-00
29.	ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್	ಮೋಹನ್ ವೆಣ್ಣಕರ್	20-00
30.	ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಹಾರೋಗದ್ದೆ ಉಷಾ ರಮೇಶ್ ನಾಯಕ್	20-00
31.	ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ	ಕೂಡಿಗೆರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ	30-00
32.	ಕಾಗೋಡು ಬಳವಳಿ	ಕೂಡಿಗೆರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ	15-00
33.	ಕೆ.ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ	ಜಗದೀಶ ಕುಪ್ಪ	20-00
34.	ಟಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ	ಕೆ.ಜೆ. ಸುರೇಶ್	25-00
35.	ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂಥ	ಮನು ಬಳಗಾರ್	30-00

36.	ಎಸ್.ಸಿ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ	ಡಾ. ಟಿ.ಸಿ. ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರ	20-00
37.	ಅಬ್ದುಲ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್	ಮನು ಒಳಗಾರ್	30-00
38.	ಪ.ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ	ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮರೆ	30-00
39.	ಕೆ. ಪಟ್ಟಭಿರಾಮನ್	ಸಂಜಯ್ ದೊರೆ	20-00
40.	ಎಂ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣನ್	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	20-00
41.	ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ	ಜ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	15-00
42.	ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್	ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್	20-00
43.	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ	ಶೂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್	20-00
44.	ಸಿ. ಬ್ರೈಗೇಡೆ	ಪ್ರಕಾಶದರಾವ್	20-00
45.	ಎಸ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯ	ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್	20-00
46.	ಬಾಮಗೌಡ ದರ್ಶನಾಮರ	ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮರೆ	20-00
47.	ಡಾ. ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ	ಮೋ. ಗಂಗಾಧರ ಮೂರ್ತಿ	20-00
48.	ಕನಾಂಟಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ	ಡಾ. ಸಿ.ಆರ್. ಗೋವಿಂದರಾಜ್	15-00
49.	ಕನಾಂಟಿಕ ರೈತ ಚಳುವಳಿ— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ಸಂಪುಟ-1	ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	15-00
50.	ಕನಾಂಟಿಕ ರೈತ ಚಳುವಳಿ— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ಸಂಪುಟ-2	ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	25-00
51.	ಕನಾಂಟಿಕ ರೈತ ಚಳುವಳಿ— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ಸಂಪುಟ-3	ಡಾ. ಎಂ.ಜಿ. ನಾಗರಾಜ್	25-00
52.	ಬಿ.ಎಂ. ಹೂರಕೇರಿ	ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ	20-00
53.	ಕ. ಕೆಂಚಪ್ಪ	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ತಾಳ್ಯ	20-00

54.	ಕೇಶವರಾವ ನಿಟ್ಟುರಕರ್	ಡಾ. ಜಿ.ಬಿ. ವಿಸಾಜಿ	20-00
55.	ಸರದಾರ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ	ಡಾ. ಬಿ.ಪ್ಪಿ. ಮಲ್ಲಮರ	20-00
56.	ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ	ಪ್ರಕೃಷ್ಟ ಬೆಟಗೇರಿ	20-00
57.	ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ	ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮರ, ಡಾ. ದೇ.ಮಾ. ಪಾಟೀಲ	20-00
58.	ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಾಳಪ್ಪ ಜಮಾದಾರ	ಡಾ. ನಾಗಬಾಯಿ ಬಿ.ಬುಳ್ಳಾ	20-00
59.	ಮೋಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ	ಮೆಲ್ಲಾ ಶಿವರಾಜ ಪಾಟೀಲ	20-00
60.	ಬಿ. ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ್	ಗಂಧರ್ವ ಸೇನಾ	20-00
61.	ಶಂಕರಶೆಟ್ಟಿ ಪಾಟೀಲ	ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ ಶಿವಪ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಮೀ	20-00

ಭಾಷಾಂತರ ಮಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರಿಸಂ.	ಮಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೀಖಿಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20-00
2.	ಡಾ॥ ರಾಂ ಮನೋಹರ ಯೋಂಹಿಯಾ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15-00
3.	ವಿ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೇನನ್	ರಾಜ್ಯ ಭಾಷಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	20-00
4.	ಡಾ॥ ಶ್ರೀಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖಜ್ಞ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20-00
5.	ಶೇಕ್ ಮಹಮದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15-00
6.	ಡಾ॥ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20-00
7.	ಭೂಪೇಶ್ ಗುಪ್ತ	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20-00
8.	ಅನಂತಶಯನಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15-00
9.	ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅಮೃತಾಕೌರ್	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾವಿತ್ರಿ	20-00
10.	ಡಾ॥ ಚಿಂತಾಮನ್ ಡಿ. ದೇಶಮುಖ್ ಬೇಲೂರು ಸುದರ್ಶನ್	20-00	
11.	ಪನಂಪಿಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15-00
12.	ಜ್ಯೇ ಸುಖಿಲಾಲ್ ಹಾಥಿ	ಎಸ್. ಸುಮಿತ್ರ	15-00
13.	ಎಸ್.ಎಂ. ಜೋಷ್	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾವಿತ್ರಿ	15-00
14.	ಡಾ॥ ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ	ಜವರಯ್ಯ	15-00